

nu2020

Hållbart lärande
7 - 9 oktober

Abstracts

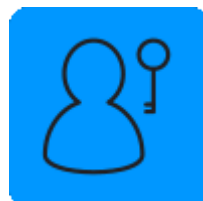

2020 är konferensen nu2020 huvudtema **Hållbart lärande**. Temat sätter fokus på undervisning och lärandemiljöer som vill bidra till att utveckla målet *god utbildning* för alla studenter. Det inkluderar ett socialt hållbart samhälle, ett jämställt och jämlikt deltagande och former som uppmuntrar studenter att vara delaktiga i samhällsutvecklingen.

Tre underteman kommer att vara särskilt synliga på konferensen: *breddat deltagande* i högre utbildning, *kritiskt tänkande* och *socialt ansvarstagande*.

Konferensen belyser komplexiteten i hållbart lärande och lyfter fram möjligheter och utmaningar för den pedagogiska praktik som avser att främja temat. Såväl studenters, lärares som organisationers perspektiv är viktiga.

Varmt välkomna!

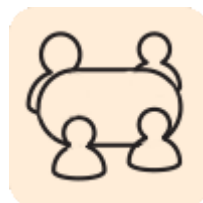
Keynote

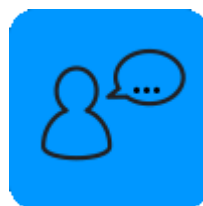
Muntlig presentation

Posterpresentation

Runda bordssamtal

Inbjuden talare

Workshop

Connecting with People and Planet in Times of Social Distancing and Climate Urgency: Towards a Relational Pedagogy

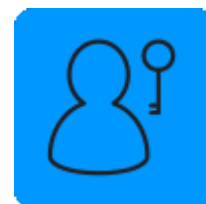
Arjen Wals, Professor of Transformative Learning for Socio-Ecological Sustainability, Wageningen University

With COVID19 as, yet, another manifestation of humanities' apparent inability to collectively find a way to live more healthily, equitably and, indeed, sustainably on the Earth, the need to re-orient the way we educate, is more timely than ever. As schools around the world are trying to develop a new normal in which people can safely and meaningful learn together, we need to be looking for a pedagogy that is both regenerative and hopeful. In my talk I will outline a critical relational pedagogy which might offer a way to an alternative new normal that takes full advantage of existential questions, local environments, global awareness and deeper connections. The idea of creating ecologies of learning and using forms of citizen science to investigate local manifestations of global challenges and to co-create responses to them, will be presented.

Ett socialt hållbart samhälle – vilken roll vill högre utbildning spela?

Patricia Staaf, Föreståndare för Centrum för Akademiskt Lärarskap vid Malmö Universitet. Staaf är sedan 2017 ordförande för det nationella nätverket för högskolepedagogiska utvecklare, Swednet. Fil. lic. i svenska språket och adjunkt i svenska som andraspråk.

Det viktiga uppdraget att utbilda för hållbar utveckling förknippas ofta med ett utbildningsinnehåll som rustar studenter att kunna lösa vår tids stora utmaningar, ofta illustrerat av klimathotet. En viktig uppgift för universitet och högskolor blir då att säkerställa att studenterna lämnar sina utbildningar med rätt kunskaper och färdigheter för att kunna lösa komplexa (ofta tekniska) problem.

Våra utbildningar förväntas även främja ekonomisk och social hållbarhet, och särskilt när det kommer till social hållbarhet är det inte längre enbart en innehållsfråga för högre utbildning. Snarare är det så att fenomenet "högre utbildning" i sig själv kan spela en viktig roll. Vilken roll, hur den kan manifesteras i hållbart lärande och varför den blir allt viktigare är funderingar som denna presentation kommer att kretsa kring.

Kritik Ansvar Omorientering

Johanna Gustafsson Fürst, konstnär, lektor i konst, Konstfack

Jag kommer tala utifrån erfarenheter från konstnärlig praktik och undervisning i konst och försöka beskriva vad konsten och dess processer kan göra för att skapa relationer där ansvar, handling och kritik samverkar för omorientering.

Att göra konst är att orka vara nära ett ovetande men samtidigt alltid fråga som om det finns svar. Det är att acceptera brist och ändå begå ett ansvarsfullt försök. Det här är också förutsättningen för undervisningen i konst. Studenter och kollegor på en konsthögskola utgör ett sammanhang som måste vara transparent och samtidigt understödja rätten till opacitet. Vi måste sträva efter högsta kvalitet, förhålla oss kritiskt och gräva efter sprickor och samtidigt ha en överenskommelse om att fastlåsta mål och kvalitetskriterier skulle riskera allt. Det vi i första hand måste göra är att skapa möjligheter för omorientering. Hur vi gör det är frågan. Konsten kan skapa en plats som rymmer dessa till synes motstridiga positioner, det innebär en kraft som kan användas för att härbärgera komplexitet, vilket är omorienteringens förutsättning.

Intensivare samverkan för pedagogisk utveckling nationellt – presentation av UKÄ:s regeringsuppdrag

Anders Söderholm, Andrea Amft
Generaldirektör UKÄ, projektledare UKÄ

Hösten 2018 gav regeringen UKÄ i uppdrag att göra en uppföljning av pedagogiskt utvecklingsarbete vid universitet och högskolor. I uppdraget ingick att ge en översiktlig nationell bild och bidra med kunskap om lärosätenas arbete med pedagogisk utveckling. Genom en bred dialog med många personer och organisationer, samarrangerade konferenser och en enkät till 43 universitet och högskolor, samlade UKÄ kunskap om läget och övergripande utmaningar. Under föredraget presenteras de huvudsakliga resultaten av arbetet samt de förslag kring satsningar på bland annat forskning och medel för högskolepedagogisk utveckling som UKÄ har lagt fram.

Ta gärna del av länkarna nedan före presentationen.

UKÄ:s film om reformer och samhällsförändringar som har påverkat den pedagogiska utvecklingen i högskolan. <https://www.uka.se/om-oss/var-verksamhet/regeringsuppdrag/pedagogiskt-utvecklingsarbete/pedagogiskt-utvecklingsarbete---rapportering-av-regeringsuppdrag/historien-om-pedagogiskt-utvecklingsarbete-i-hogskolan.html>

UKÄ:s förslag om hur det pedagogisk utvecklingsarbetet kan bli bättre. <https://www.uka.se/om-oss/var-verksamhet/regeringsuppdrag/pedagogiskt-utvecklingsarbete/pedagogiskt-utvecklingsarbete---rapportering-av-regeringsuppdrag/vara-bedomningar-och-forslag.html>

UKÄ:s rapport om pedagogiskt utvecklingsarbete. <https://www.uka.se/om-oss/var-verksamhet/regeringsuppdrag/pedagogiskt-utvecklingsarbete/pedagogiskt-utvecklingsarbete---rapportering-av-regeringsuppdrag.html>

ABC för skrivutveckling

Malin Larsson, Sara Ekstrand
Pedagogiska Utvecklare, Mälardalens Högskola

Kontakt: malin.larsson@sdh.se

Från att tidigare ha setts som en verksamhet som bedrivits vid sidan om den ordinarie ämnesundervisningen har undervisning i akademiskt skrivande under senare tid flyttat fram sina positioner och ses i allt högre utsträckning som situerad och ämnesbunden (Se ex. Lennartsson Hokkanen, 2016).

Lärare i den högre utbildningen anser sig inte alltid ha adekvat utbildning eller tid nog för att undervisa skrivutvecklande och därför har, i flera fall, projekt drivits där aktörer från en skrivarstuga/ språkverkstad etc. deltagit. När dessa har avslutat sin medverkan i kurs/program har den skrivutvecklande verksamheten visat sig svår att driva vidare (Se ex Söderlund m.fl., 2017).

För att motverka att skrivutvecklande arbeten bara blir temporära insatser som är beroende av enskilda aktörer behöver det skrivutvecklande arbetet formaliseras och byggas in i den ordinarie kursverksamheten. Detta kan förstås, och bör kanske, ske på många olika fronter exempelvis genom utbildning av lärare, specifika mål att arbeta mot osv. I denna workshop vill vi dock pröva en helt ny idé.

Vi har utvecklat ett tillägg till det redan befintliga kursutvecklingsverktyget ABC Learning Design (Young & Perovic, 2016) som är tänkt att säkerställa att en kurs innehåller skrivutvecklande moment. I syfte att pröva, och få värdefulla synpunkter, kring vårt upplägg vill vi bjuda in alla som är intresserade av att studenterna utvecklar sitt språk under studietiden till en workshop där vi testar och tillsammans utvecklar upplägget. Vi ser gärna att deltagarna tar med förslag på kurser att arbeta med men även den som inte har någon egen kurs är välkommen.

Referenser

Lennartsson Hokkanen, I. (2016). Organisation, attityder, lärandepotential. Ett skrivpedagogiskt samarbete mellan en akademisk utbildning och en språkverkstad. (Doktorsavhandling, Stockholm studies in Scandinavian philology, 63). Stockholms universitet

Söderlundh, H., Lind, T., & Nordström, A. (2017). Hur får man en högskolepedagogisk satsning att leva vidare? Några reflektioner kring ämnesintegrering av akademiskt skrivande på Polisutbildningen. Högre Utbildning, 7(2), 35-39. <https://doi.org/10.23865/hu.v7.1035>

Young, C. & Perovic, N. (2016). About ABC Learning Design. ABC Learning Design. Sprint design your courses and programs in just 90 minutes. <https://abc-ld.org/>

Att skriva om högre utbildning

Per-Anders Forstorp
Bitr Professor, Linköpings Universitet

Kontakt: per-anders.forstorp@liu.se

Denna workshop vänder sig framför allt till lärare, oavsett ämnesområde, och pedagogiska utvecklare som vill skriva utifrån sin erfarenhet eller studier av sin praktik.

Vi som leder workshopen är redaktörer för tidskriften Högre utbildning. Vi får in många manus, men bara de med hög kvalitet publiceras. Efterhand har vi sett mönster för vilka bidrag som granskarna rekommenderar ska publiceras eller avslås. Den erfarenheten vill vi dela med oss av i workshopform.

Vad är det som karaktäriserar ett publicerbart bidrag? Vad är skillnaden mellan ett kurspaper och en publicerbar text? Vad gillar och vad avskräcker granskare? Hur kan man som skribent bli bättre på att matcha de kriterier som ställs?

Vi tittar på några olika bidragsformat och diskuterar deras möjligheter och utmaningar. Vi resonerar också om vad det innebär att i den här kontexten:

- ta utgångspunkt i problem eller frågor.
- att relevantgöra för en bredare publik.
- med forskningsanknytning och vetenskaplig perspektivering.
- med koherens.
- att beskriva metodiska val.
- att skriva fram etiska överväganden.
- att skriva för en publik, så att de vill börja läsa och läsa vidare.
- skriva för olika bidragsformer.

Syftet är förstås att flera ska våga och kunna beforska sin undervisning eller skriva vetenskapligt om sin professionella erfarenhet.

Digitala examinationer – ökad rättssäkerhet, tillgänglighet, professionsrelevans och variation

Petronella Ekström, Anna Hultgren
Pedagogiska Utvecklare, Örebro Universitet

Kontakt: petronella.ekstrom@oru.se

Sveriges digitaliseringsstrategi, framtagen av regeringen, har som övergripande mål att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. På Örebro universitet har vi sedan 2017 satsat på att digitalisera våra examinationer. Redan under pilotprojektet identifierades vikten av att lärare skulle få tillgång till pedagogiskt stöd vid utformandet av sina digitala tentamen för att satsningen skulle bidra till förhöjd didaktisk kvalitet i utbildning.

Didaktik handlar om tre övergripande frågeställningar; vad, varför och hur (Björndal, 2017). Utifrån teorin om konstruktiv samordning som handlar om att det bör finnas en tydlig koppling mellan professionsrelevanta mål, läraaktiviteter, examination och återkoppling (Biggs, 2011; Elmgren & Henriksson, 2018), blir didaktisk kvalitet på examination en examination som är väl förberedd och som till innehåll och form på ett relevant sätt synliggör och återkopplar måluppfyllelse.

Med förhöjd didaktisk kvalitet när det kommer till användandet av digitala verktyg menar vi att digital teknik kan möjliggöra nya sätt att ställa frågor och utforma examinationer så att de blir mer relevanta sett till de mål de är avsedda att pröva (P.A. Coughlin & C.R. Featherstone, 2017 och Andersson & Kratwohl, 2001). Vi menar också att examinationens utformning och återkopplingens innehåll och form i sin tur har stor påverkansmöjlighet när det handlar om studentens lärande (Biggs, 2011; Elmgren & Henriksson, 2018).

Workshopen vänder sig främst till undervisande lärare inom högre utbildning. Syftet är att lärare ska få mötas och i diskussion pröva tankar om de möjligheter som digitala verktyg erbjuder för att öka professionsrelevansen, rättssäkerheten, tillgängligheten och variationen i examination. Vi inleder workshopen med att dela den beprövade och dokumenterade erfarenhet vi har från Örebro universitets pedagogiska satsning på digital examination där vi arbetat efter universitets vision om lärande över organisatoriska och professionella gränser. Erfarenheterna och autentiska exempel på fråge- och tentamenskonstruktion används som

underlag för diskussionerna. Målet är att deltagande lärare ska lämna workshoppen med ny kunskap om och inspiration för hur tentamen kan utvecklas med hjälp av digitala verktyg.

Referenser

Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001) A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives, New York: Longman

Biggs, John B (2011), Teaching for Quality Learning at University (4:e uppl), Open university press

Björndahl Cato R. P. (2017) Det värderande ögat (andra upplagan), Stockholm: Liber

Coughlin P.A. & Featherstone C.R. (2017) How to Write a High Quality Multiple Choice Question (MCQ): A Guide for Clinicians, ScienceDirect, volym 54 (nr 5), s 654-658

Elmgren Maja & Henriksson Christer (2018) Universitetspedagogik (tredje upplagan), Lund: Studentlitteratur

Regeringskansliet (2017) För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi (N2017/03643/D) Stockholm

En hållbar digital kompetensutveckling för lärare – hur är det möjligt?

Ulf Olsson ¹, Ola Knutsson¹, Sofie Wennström ², Thashmee Karunaratne ³ & Jonas Collin ⁴

¹Docent, ² Utredare/Förlagsredaktör, ³ Senior Researcher, ⁴ Mediapedagog, Stockholms Universitet

Kontakt: ulf.olsson@su.se

I takt med ökade möjligheter med digitala lösningar i undervisning och digitalisering i allmänhet ställs allt större krav på lärare att vara digitalt litterata. Denna workshop ställer frågan hur denna kompetens kan utvecklas ur ett hållbarhetsperspektiv.

Syftet med workshopen är att diskutera olika aspekter av hållbarhet i kompetensutveckling och dela erfarenheter mellan workshopsdeltagarna. Vi utgår från en kompetensutvecklingskurs, UL2 digitala kompetenser för undervisning som genomförts vid Stockholms universitet (SU) vid flera tillfällen för att sedan dela exempel på kompetensutvecklande aktiviteter vid deltagande lärosäten.

Den nämnda kompetensutvecklingen vid SU har en ambition att kombinera teori, praktik i samtliga delar för att uppmuntra och stödja lärarnas förmåga att bedöma relevansen i olika IT-stödda utbildningsaktiviteter. Kursen är framtagen med utgångspunkt i Beetham, Sharpes och de Freitas (2010) pyramidmodell för utveckling av digital litteracitet samt JISC modell The seven elements of digital literacies. Kursdeltagarnas benägenhet att producera och stegvis bli mer bekväma med att dela med sig av undervisningsmaterial och agera på öppna digitala arenor stöds under kompetensutvecklingens gång.

Workshopen består av tre delar och inleds med en presentation av den befintliga kompetensutvecklingen vid SU, bakgrund relaterad till Koseoglu & Bozkurt (2018) och frågeställningar. Del två är ett erfarenhetsutbyte mellan workshopsdeltagarna med en genomlysning med fyra kriterier för hållbar kompetensutveckling.

- Balans mellan teori och praktik
- Balans mellan arbetsuppgifter, kompetensutveckling och fritid
- Studenters upplevelse av relevanta arbetssätt

- Kursgenomförande som kräver "allt mindre" insats av kursledare

Workshopen avslutas med exempel på initiativ som ytterligare ökar möjligheterna till digital kompetens hos lärare vid Stockholms universitet. Vi vill med workshopen dela erfarenheter och uppnå en större förståelse för kriterier för hållbar digitaliserad kompetensutveckling. Målgrupp för workshopen är lärare som utvecklar kurser med digitalt stöd samt pedagogiska utvecklare/ ledare.

Referenser

Freitas, S. de, Beetham, H., & Sharpe, R. (2010). Rethinking Learning for a Digital Age?: How Learners Are Shaping Their Own Experiences. Routledge.

JISC (2014) Developing digital literacies. <https://www.jisc.ac.uk/full-guide/developing-digital-literacies#>

Koseoglu, S. & Bozkurt, A. (2018): An exploratory literature review on open educational practices, Distance Education, DOI: 10.1080/01587919.2018.1520042

En högskolepedagogisk resurs för nätbaserad kursdesign

Linda Reneland-Forsman ¹, Peter Häggstrand ²

¹ Sektionschef Högskolepedagogik, ² IKT-Pedagog, Linnéuniversitetet

Kontakt: linda.reneland@lnu.se

Linnéuniversitetet tilldelades 2020 tillsammans med Högskolan i Dalarna och Högskolan i Gävle extramedel från regeringen i syfte att öka tillgången till högskoleutbildning i landet. Medlen ska användas till utvecklingsinsatser för att säkerställa kvalitet och genomströmning vid distans/nätbaserat lärande. Vid Linnéuniversitetet har vi beslutat sammanställa och erbjuda en fri högskolepedagogisk resurs på temat "Vad gör en framgångsrik nätbaserad kurs? Vi har en samlad kompetens från flera EUprojekt, avhandlingsprojekt och forskningsbaserade utvecklingsinsatser som informerar en resurs för kursdesign baserad på vad vi vet utgör utmaningar med nätbaserad utbildning för lärare såväl som utbildningsorganisationer. Vi sätter alltså fingret på problem som lärare funderar över eller har erfarenhet av och använder det som ingång till kunskapsbasen. Allt material samlas och grupperas i övergripande teman med hög relevans för framgångsrikt nätbaserat lärande. Ingången för den som vill använda resursen tänker vi alltså som behovsriktade frågor som kan erbjuda direkta svar, bakgrundsförklaringar, forskning eller goda exempel och verktyg beroende på behovet. I den underliggande grundstrukturen finns alltså samlat vad vi vet om olika frågor, vad det kan bero på, vad som behövs och hur man kan göra som återkommande icke-linjära spår att röra sig i.

Förutom lärosätets och forskningens förslag till resurser och lösningar vill vi gärna ha till stånd ett fortsatt utbyte med andra lärosäten som kan bidra med material och kompetens till denna resurs.

Vid workshopen presenteras denna struktur för deltagarna så som den växt fram till presentationstillfället och som deltagare får du vara med att prova dess upplägg och identifiera brister och fortsatta utvecklingsområden. Vi inbjuder också till framtida samarbete kring färdigställandet av resursen som är tänkt bli öppen och tillgänglig för alla.

Med vår workshop adresserar vi frågor om på vilket sätt vi kan utnyttja digital teknik för att kvalitetssäkra nätbaserad utbildning som lärandestöd, hållbara arbetsformer och svara mot breddat deltagande.

Ett vetenskapligt förhållningssätt som en del av ett professionellt förhållningssätt i socialt arbete

Anna Petersén ¹, Katarina Hjortgren ²

¹Lektor, ² Programansvarig, Adjunkt, Örebro Universitet

Kontakt: anna.petersen@oru.se

Syftet med workshopen är att presentera och tillämpa två verktyg, Kunskapsstegen och Mandamodellen, som vi har utvecklat för att stärka studenters vetenskapliga förhållningssätt. Utbildning i vetenskapsteori och vetenskaplig metod är centrala inslag i samtliga professionsutbildningar på högskolor och universitet i Sverige. Trots detta är många lärares erfarenhet att studenter inte uppfattar vetenskapsteori och vetenskaplig metod som relevanta, viktiga och intressanta ämnen inom ramen för utbildningen. Studenterna tenderar att uppfatta forskningsanknytning och arbetsliv som två helt separata praktiker, vilka de har svårt att röra sig emellan och varav den senare favoriseras. Med anledning av detta driver vi ett pedagogiskt utvecklingsprojekt vid socionomutbildningen vid Örebro universitet. Den övergripande målsättningen med projektet är utveckla pedagogiska strategier för att förbättra förutsättningarna för studenters lärande när det gäller förståelse för innebörden av ett vetenskapligt förhållningssätt och dess betydelse för yrkesutövande.

Med avstamp i en "kunskapsstege" för logisk argumentation, vidare hanterad genom en modell vi kallar Manda, har vi sammanställt en pedagogisk strategi för lärare att utveckla undervisningen. Manda innehåller åtta komponenter: avgränsning, värdering, systematik, val, medvetenhet, transparens, ansvarighet och självständigt bidrag. Dessa komponenter tillsammans definierar ett vetenskapligt förhållningssätt som vi på utbildningen omsätter till praktiska exempel i olika undervisningsmoment, vilka kan användas på olika nivåer med ökande grad av komplexitet.

Vid tillämpning av Mandamodellen i undervisningen har den visat sig tydliggöra för lärare hur vi kan skapa uppgifter som utvecklar studenternas vetenskapliga förhållningssätt. I det fortsatta arbetet kommer modellen att ligga till grund för formulerandet av en gemensam ämnesdidaktik.

Workshopen riktar sig till personer som undervisar i högre utbildning och som önskar förstärka och förtydliga hur ett vetenskapligt förhållningssätt är en del av ett professionellt arbete. Deltagarna kan med fördel ta med sig en uppgift med tillhörande bedömningskriterier från en

kurs de undervisar på, vilken de sedan ska få granska och revidera med hjälp av verktygen kunskapsstegen och Mandamodellen. I de fall deltagarna saknar uppgift, kan de tilldelas en fiktiv. Ledarna för workshopen agerar bollplank och guidar. Målet är att deltagarna ska erhålla nya insikter kring hur vi kan tillämpa verktygen för att förbättra förutsättningarna för studenternas lärande rörande ett vetenskapligt förhållningssätt.

From sub-genre to academic revolution?: conveying scientific knowledge through comics

Ernesto Gutiérrez
Samverkansledare, Uppsala Universitet

Kontakt: ernesto.gutierrez@uuinnovation.uu.se

ID-nummer: 7

In 2015 Harvard University Press published the first doctoral dissertation entirely written as a comic. Nick Sousanis' dissertation *Unflattening* discussed the use of pictures and words in academic production and challenged how we create, understand and communicate knowledge. Despite the increased interest on science comics, most initiatives are still directed to young audiences, comics are considered a lower form of art and, studies on their positive cognitive effects are still sparse.

The purpose is to discuss the potential benefits and limitations of comics as a way of communicating knowledge in higher education. First, I present a literature study about science comics. Then, I describe an explorative project to transform a dissertation into a comic and to use it in the classroom.

Literature study

The main conclusion from the literature study is that although comics have a great potential for conveying scientific knowledge there is still sparse evidence about their benefits, especially in adult audiences.

At the same time, studies present several potential benefits of using science comics such as: work as a reflective tool in adult learning; help talking about controversial subjects; generate a sense of empathy and compare different perspectives; comprehend complex phenomena; produce stronger memories by relating to oneself and every day experiences; provide an informal and self-lead reading experience that leads to a more engaging, enjoyable and memorable learning process; use humor which opens for reflection by helping people to distance themselves and from their work. Some studies make an even stronger argument in favor of science comics. They argue that comics should be considered not just as a communication tool but as an epistemological tool; that is, a way to inquire and obtain new knowledge.

Experimenting with science comics

I have created a science comic out of my own Ph.D. dissertation. The knowledge field of the dissertation is organizational studies with focus on innovation management. I have also made four attempts to use the science comic in the classroom for master students at Uppsala University and bachelor students at KTH.

A preliminary conclusion of the experience of creating and using science comics is that it seems to confirm the benefits found in the literature study. However, it also confirms the challenges and limitations that science comics might imply such as the lack of tradition and skills of most people for creating and using comics.

The comics created in the experiment can be seen at: www.innovationstories.se

Hållbara digitala konferenser – erfarenheter och möjligheter

Alastair Creelman ¹, Birgitta Hemmingsson ², Niklas Briknkfeldt ³, Andrea Amft ⁴, Lars Uhlin ⁵ & Lena Dafgård ⁶

¹E-Lärandespecialist, ²Linnéuniversitetet Universitetspedagogisk Utvecklare, ³Mittuniversitetet Chef, NGL-Centrum, Högskolan Dalarna ⁴Utredare och Projektledare, Universitetskanslersämbetet ⁵Pedagogisk Utvecklare, Linköpings Universitet & ⁶Pedagogisk Utvecklare, Högskolan Dalarna

Kontakt: alastair.creelman@lnu.se

Bland svenska myndigheter står Sveriges lärosäten för störst utsläpp av koldioxid från flygresor. För att minska vår klimatpåverkan och på grund av effekterna av coronavirusets spridning måste vi utveckla vår kompetens att genomföra både digitala konferenser och digitala möten. Dessutom ger digitala konferenser bättre möjligheter till inkludering och tillgänglighet för deltagare som annars inte hade kunnat delta på grund av avstånd, tidsbrist, ekonomi eller funktionsnedsättning. Hur skapar vi digitala möten och webinarier med möjligheter till diskussion och kollaboration?

Nätverket för IT i högre utbildning (ITHU) har utvecklat ett koncept för digitala konferenser i samarbete med UKÄ och har nu genomfört två sådana konferenser om regeringsuppdraget om pedagogiskt utvecklingsarbete. Ambitionen har varit att inte bara erbjuda föredrag i plenum och utan också sociala aktiviteter, gruppdiskussioner och nätverkande. Konferenserna har genomförts med e-mötesverktyget Zoom som plattform. Den första konferensen hade över 500 registrerade deltagare och innehöll plenum- och parallella sessioner med interaktiva inslag som interaktiva frågor (polls), chatt och gruppdiskussioner. Dessutom erbjöd vi sociala aktiviteter under lunchen som virtuella lunchbord, mindfulness, pausgympa och en charmkurs på tyska, alla med entusiastiska deltagare. Utvärderingen var mycket positiv till mötesformen, framför allt de sociala inslagen, och de allra flesta hade inte deltagit alls om mötet hade ägt rum fysiskt i Stockholm. Experimentet visade att det går att skapa en digital konferens med sociala inslag och en gemenskapskänsla.

Att arrangera en digital konferens kräver ett större inslag av interaktionsdesign än i fysiska konferenser. Det krävs noggrann planering, tydligt pedagogiskt fokus och digital koreografi för att skapa ett dynamiskt och engagerande flöde från plenumföreläsning till diskussioner i mindre grupper med tillhörande chatt, poll-frågor, kollaborativa dokument och arbetsytor. Deltagarna ska kunna känna sig som en del av en gemenskap och alla kan komma till tals via olika medier och uttrycksformer, vilket skapar en community of inquiry som kan fortsätta efter

konferensens slut. Till detta behövs flera roller som moderator, chattmoderator, teknikansvarig, helpdesk, rumsvärdar mm.

Workshopen vänder sig till alla som är intresserade av att utveckla digitala konferenser. Vi vill sprida erfarenheter från genomförda projekt, diskutera möjligheter och utmaningar i grupper samt blicka framåt mot nya tillämpningsområden utifrån följande frågor:

- Hur skapar vi digitala möten som engagerar?
- Hur arrangerar vi hybridkonferenser med deltagare på plats och via nätet?
- Hur kan digitala konferenser som koncept bidra till högskolepedagogisk utveckling eller användas som pedagogiskt verktyg?

Referenser

Garrison, D. R., Anderson, T., & Archer, W. (2010). The first decade of the community of inquiry framework: A retrospective. *The Internet and Higher Education*, 13(1), pp. 5-9.
<https://doiorg.ezproxy.ub.gu.se/10.1016/j.iheduc.2009.10.003>.

SR, 21 mars 2019. <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7177692>

UKÄ Konferenser & seminarier. <https://www.uka.se/om-oss/konferenser--seminarier/tidigare-konferenser--seminarier.html>

Hur befordrar vi kritiskt tänkande som kan förhålla sig till målkonflikter?

Maria Wolrath Söderberg

Föreståndare För Enheten För Högskolepedagogik, Södertörns Högskola

Kontakt: maria.wolrath-soderberg@sh.se

Många av vår tids stora samhällsutmaningar inbegriper besvärliga målkonflikter. Exempelvis är de flesta av oss överens om att vi måste stoppa klimatförändringarna, men när vi försöker göra det visar det sig att vi måste ge upp eller kompromissa med andra viktiga värden som har att göra med utveckling, rättvisa eller en livsstil som vi kommit att vänja oss vid. Och då tar det stopp.

Det har visat sig (exempelvis i forskning av Kahan 2016 och Mercier och Sperber 2017) att vi människor är utomordentligt benägna och dessutom skickliga på att legitimera det vi håller för sant, värdefullt eller är vana vid och det finns skäl att anta att de mekanismerna bidrar till trögheten i klimatarbetet. Det gör att människor, fast de har kunskap om vad de behöver och bör göra, ändå hittar skäl att låta bli att ändra beteende (vilket vi ser i ett pågående forskningsprojekt finansierat av Riksbankens jubileumsfond). Om vi vill utbilda våra studenter till att kunna förhålla sig omdömesgillt, handlingskraftigt och ansvarsfullt till den här typen av målkonflikter så räcker det inte med kunskap eller ens en engagerad attityd. Det behövs också en förmåga till kritisk självreflektion och förmågan att kritiskt urskilja och överkomma sina egna tendenser att legitimera icke-handling när den går i motsättning mot den egna klokheten (Wolrath Söderberg 2017). Hur kan en pedagogik se ut som stödjer sådana kompetenser? På workshoppen tar vi utgångspunkt i resultatet av en enkätstudie. (Min förhoppning är att även workshopdeltagarna ska fått möjlighet att göra enkäten i förväg, för att själva kunna bottsna i frågorna). Vi tittar kort på olika kategorier av strategier för att undvika ickehandling från materialet. Därefter idékläcker vi i smågrupper kring hur en pedagogik konkret kan se ut som hjälper studenterna att få syn på och hantera dessa strategier i sitt eget liv som privatperson, professionell eller medborgare. Sedan gör vi en kort kollektiv sammanfattning.

Referenser

Kahan, Dan M. "The Politically Motivated Reasoning Paradigm, Part 1: What Politically Motivated Reasoning Is and How to Measure It." I *Emerging Trends in the Social and Behavioral Sciences*, 1–16. American Cancer Society, 2016.

Mercier, Hugo och Dan Sperber. *The Enigma of Reason*. Harvard University Press, 2017.

Söderberg, Maria Wolrath. "Kritisk självreflektion i komplexa frågor: Att hjälpa studenterna att ta makten över sitt tänkande." *Högre utbildning* 7, no. 2 .2017: 77–90.

Lärares åsikter kring hållbar undervisning och lärande

Adrian Lundberg ¹, Martin Stigmar ²

¹ Forskare, Malmö Universitet Universitetslektor och Professor i Pedagogik ²Malmö Universitet

Kontakt: adrian.lundberg@sh.se

Syftet med vår presentation är att klargöra universitetslärares åsikter kring vad som i framtiden karaktäriserar framgångsrik och hållbar undervisning och ett hållbart lärande för studenter i högre utbildning.

Vår utgångspunkt är:

"In 21st century society, the capacity to adapt and change teaching and learning in continually shifting circumstances is critical for the future of the discipline" (Brew, 2011, p. 3). En ökad diversifiering och digitalisering av vårt samhälle har lett till förändrade förväntningar på den framtida arbetskraften (Tuomi, 2015) och vilka kunskaper och färdigheter som blir centrala för att bli anställningsbar (Oliver & Jorre de St Jorre, 2018). Enligt Tuomi (2015) blir lärandet förmågan att kunna tillämpa ett epistemiskt kunnande, det vill säga förmågan att skapa kunskap och förstå omvärlden.

I vår workshop kommer vi att redogöra för vårt pågående forskningsprojekt och bidra med tankar kring vad den framtida högskoleutbildningen kan komma att fokusera. Resultatet visar påfallande konsensus gällande värdet av att fostra studenternas kritiska tänkande och att skapa lärmiljöer som kräver samarbete. En faktor vi har upptäckt placerar studentaktiva arbetssätt i centrum, en annan fokuserar värdet av självständighet i studenters lärande. En tredje faktor rankar inkludering, trygghet och stödjande lärmiljöer högst.

Ytterligare ett bidrag till målgruppen universitetslärare, är att skapa kunskap om metodutveckling genom att Q-metoden (Watts & Stenner, 2012), som är en lämplig forskningsmetod för att samla in deltagarnas subjektiva uppfattningar, kommer att presenteras för åhörarna. Deltagarna i workshopen kommer först att få en kort introduktion till Q-metoden och frågeställningarna och dess relevans för läraruppdraget. Därefter kommer deltagarna aktivt få tillämpa Q-metoden och rangordna potentiella kännetecken för framgångsrik högskoleundervisning. Q-metoden omfattar 37 objekt som härstammar från en litteraturgenomgång kring aktuella trender inom undervisning och lärande i högre utbildning.

Workshoppedeltagarna rangordnar samma objekt som de lärare som medverkar och redovisas i vår artikel. Det vi uppnår är att workshopdeltagarna får en egen upplevelse av att genomföra Q-metoden och se dess potential som ett instrument för kritisk reflektion. Ett viktigt mål med vår workshop är att ge universitetslärare möjlighet att reflektera över sin egen pedagogiska praktik och att framför allt ge förutsättningar för kontinuerlig utveckling av den egna undervisningen.

Referenser

Brew, A. (2011). Higher education research and the scholarship of teaching and learning: The pursuit of excellence. *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, 5(2), 1-6.

Cleaver, E., Lintern, M., & McLinden, M. (2018). *Teaching and learning in higher education: Disciplinary approaches to educational enquiry*. Sage.

Oliver, B. & Jorre de St Jorre, T. (2018) Graduate attributes for 2020 and beyond: recommendations for Australian higher education providers. *Higher Education Research & Development*, 37(4), 821-836.

Tuomi, I. (2015). Epistemic literacy or a clash of clans? A capability-based view on the future of learning and education. *European Journal of Education*, 50(1), 21-24.

Watts, S., & Stenner, P. (2012). *Doing Q methodological research: theory, method and interpretation*. Los Angeles; London: SAGE Publications.

Normkritiska glasögon en del av den polisiära professionsutbildningen vid Malmö universitet - att med utgångspunkt i spelfilm träna observation, kritisk analys och etisk medvetenhet

Anne-Charlotte Ek ¹, Helena Casu-Häll ²

¹ Universitetsadjunkt, AKL, Malmö Universitet ²Likabehandlingsspecialist, Polismyndigheten

Kontakt: ann-charlotte.ek@mau.se

Polisutbildningen vid Malmö universitet har ambitionen att studenterna ska utveckla en normkritisk medvetenhet (Kamashiro, 2009; Kalonaityte, 2014). Ett normkritiskt förhållningssätt är tänkt att fungera som ett arbetsredskap för såväl aspiranter som yrkesverksamma i utmanande möten med allmänhet och kollegor. Genom utbildningens fyra terminen finns ett normkritiskt spår. Termin 2 arbetar vi med utgångspunkt i spelfilmer som Jägarna, Snabba Cash och Lilja 4-ever med förmågan att observera, beskriva och analysera (Tollin& Törnqvist, 2005). Vi använder en Bourdieuinspirerad analysmodell för att synliggöra betydelsen av bl a kön, klass och etnicitet med hjälp av hans olika kapitalbegrepp (Bourdieu, 2010). Metoden möjliggör observationer av komplexa händelseförlopp och synliggör betydelsen av personliga relation samtidigt som studenternas språkbruk och normer kan problematiseras i relation till sociala och kulturella normer och yrkeskårens etik.

I workshopen presentera vi tankarna bakom såväl det normkritiska spåret i polisutbildningen som det pedagogiska tankegångarna bakom filmseminarierna. Vi introducerar arbetsformen och ger deltagarna en konkret erfarenhet av upplägget genom att visa ett kortare utdrag i en av filmerna som deltagarna i workshopen i mindre grupper ges möjlighet att analysera. Workshopen avslutad med metareflektioner kring styrkor och svagheter i upplägget. Workshopen genomförs med deltagare på plats och leds av de två presentatörerna.

Referenser

Kevin Kumashiro, (2009) Against Common Sense Teaching and Learning Toward Social Justice (e-bok).

Viktorija Kalonaityte (2014) Normkritisk pedagogik: för den högre utbildningen. Studentlitteratur

Pierre Bourdieu (2010) Distinction. Routledge.

Katharina Tollin & Maria Törnqvist (2005) Feministisk teori i rörliga bilder. Liber.

Nya vägar för flexibilitet i högre utbildning

Alastair Creelman ¹, Jörgen Holmberg ², Christian Östlund ³ & Jerry Engström ⁴

¹E-Lärandespecialist, Linnéuniversitetet ²Universitetslektor, Högskolan i Gävle ³Universitetslektor, Högskolan Väst ⁴Campuschef, Campus Västervik

Kontakt: alastair.creelman@lnu.se

Hur kan vi utveckla hållbara lösningar som ger invånare i hela landet tillgång till högre utbildning?

Hur kan Sveriges lärosäten samarbeta med kommuner, regioner och näringsliv för att göra högre utbildning tillgänglig för alla, oavsett bostadsort? Projektet Nya Vägar (2017-2020) har undersökt hållbara samverkanslösningar mellan kommuner och lärosäten för ökad tillgång till högre utbildning för livslångt lärande och kompetensförsörjning i hela landet.

Skillnaderna mellan kommunerna i Sverige ökar – såväl i tillgång till högre utbildning som i andel invånare med utbildningsnivå över genomsnittet – trots satsningarna på nya högskolor och universitet. Av den forskningsstudie som genomförts inom projektet framgår att individer med högre utbildning är starkt geografiskt koncentrerade i vårt land. Koncentrationen ser heller inte ut att minska över tid, snarare tvärtom. År 2018 hade 251 av 290 Svenska kommuner en lägre andel högutbildade än genomsnittet för landet.

Samtidigt är enigheten stor om att kompetens och tillgång till utbildning för utveckling och omställning i en snabbföränderlig globaliserad värld är viktiga framgångsfaktorer för såväl Sverige som för enskilda kommuner och regioner. Satsningar på stärkt högskolepedagogisk kompetens för distansutbildning och e-lärande i kombination med platsanknytning och god infrastruktur kan ge individer i hela landet ökade möjligheter att ta del av högre utbildning.

Projektet Nya Vägar har även undersökt kommuners och lärosätens inställning till distansutbildning/utlokaliserad utbildning och hur man arbetar strategiskt med frågor om tillgång till högre utbildning. På kommunsidan framträder stora oklarheter om frågornas hemvist och strategiska betydelse. Bland lärosäten finns ofta ett omfattande internt kvalitativt digitalt utvecklingsarbete samt en utökning av det nätbaserade utbudet. När det gäller möjligheter att samverka kring högre utbildning med regioner, platser och individer långt från lärosäten på ett strukturerat sätt är dock ofta ambitionen och beredskapen betydligt lägre. Det behövs ytterligare ansträngningar från alla parter för att skapa en mer hållbar tillgång till både kurser och program för fler individer och platser. En sådan utveckling kräver också att staten och andra berörda finansiärer prioriterar stöd till sådan samverkan, alternativt att något eller några lärosäten ges ett särskilt uppdrag att arbeta med sådan organiserad

samverkan. Under den här workshopen kommer vi att summera de viktigaste erfarenheterna och rekommendationerna från projektet Nya vägar samt ge möjlighet till gruppdiskussioner om möjliga vägar framåt.

Referens

Nya vägar för flexibilitet i högre utbildning. Projektets webbplats: <https://nyavagar.se>

Samtal & träning för civilkurage – Ett mytodrama om Raoul Wallenberg

Bi Dahlborg Reichel ¹, Lisa Gawell ²

¹ Adjunkt i Estetiska Lärprocesser, Södertörns Högskola ²Utbildningsansvarig & Tillförordnad Talesman, Raoul Wallenberg Academy

Kontakt: bi.dahlborg@sh.se

Raoul Wallenberg lyckades rädda tiotusentals människor undan en Förintelse. Med stor medmänsklighet, civilkurage och ledarskap är han en förebild i vår tid.

Mytodrama har tagit inspiration från Antiken och använder sig av litteratur och teater/drama. Berättelser är fyllda av bilder, symboler och känslor vilket gör att vi minns längre och tydligare än information och fakta. I denna workshop presenterar vi ett mytodrama om Raoul Wallenberg. Genom berättandets kraft vill vi kultivera fyra viktiga egenskaper: empati, civilkurage, självledarskap och samverkan.

Mytodramats främsta syfte är att skapa ett personligt engagemang genom, att precis som Raoul Wallenberg, stå upp för alla människors lika värde. Genom reflektion och samtal vill vi öka förståelsen för det allmänmänskliga i att vara människa. När vi medvetandegör vad som har format och påverkat oss kan vi även göra medvetna val framöver och agera för en hållbar värld. Gandalf säger –Det är de små sakerna som folk gör i vardagen som håller som håller undan mörkret.

Workshopen avslutas med ett samtal kring metodens användningsmöjligheter och vidareutveckling.

Berättandet som metod

Berättelsen om Raoul Wallenbergs liv och gärning är gripande och vi vill med berättandet som medium skapa ett känslomässigt engagemang hos deltagarna. Genom att följa Raouls uppväxt så minskar vi avståndet till honom, från den mytomspunna hjälten till den unga mannen Raoul. En vanlig människa som gjorde ovanliga saker. Under berättelsens gång får deltagarna ta del av vad som har format personen Raoul Wallenberg och även reflektera över sitt eget liv. Mytodramat uppmuntrar till samtal om hur vi kan hitta mod, styrka och inspiration att stå upp för medmänsklighet och människors lika värde.

Syftet ligger i linje med skolans värdegrundsuppdrag. I den svenska skollagen från 2010 uttrycks det att utbildningen ska "främja de mänskliga rättigheterna" och att var och en som arbetar i den svenska skolan "aktivt ska motverka alla former av kränkande behandling".

I läroplanen för gymnasieskolan (2011) slås det vidare fast att skolan vilar på demokratisk grund, att den ska vara en social och kulturell mötesplats och att den ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Eleverna ska lära sig att möta människor med olika bakgrund och respektera skillnader i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia.

Ämnesplanerna för gymnasieskolan ger även viktigt stöd för lärare i arbetet mot rasism. I undervisningen ska eleverna utveckla vissa förmågor som är viktiga för att motverka diskriminering, som till exempel förmågan att reflektera över människors livsvillkor och det allmänmänskliga i att vara människa.

Strategier för digitalt och flexibelt lärande: En workshop om undervisning med stöd av digitala verktyg

Sofia Lundmark ¹, Ann Mutvei Berrez ²

¹ Lektor i Medieteknik, Södertörns Högskola ² Lektor i Molekylär Cellbiologi, Södertörns Högskola

Kontakt: sofia.lundhmark@sh.se

Inom många högskolor och universitet pågår just nu ett arbete med att utveckla strategier för digitalt och flexibelt lärande. Det finns mycket som tyder på att digitaliseringens betydelse fortsatt kommer att öka. Den digitala kompetensen och infrastrukturen behöver därför förstärkas, och det blir av särskild vikt inom högskolepedagogiska sammanhang att arbeta fram pedagogiska former som tillvaratar digitaliseringens möjligheter och svarar på omvärldens förväntningar på flexibilitet och tillgänglighet. Inom ramen för den här workshopen kommer vi därför tillsammans undersöka vilka digitala verktyg som lärare vid högskolor och universitet använder sig av för att bedriva undervisning som främjar ett digitalt och flexibelt lärande. Workshopen syftar till att dela med sig av de praktiker och resurser som används för att lära av varandra, samt påbörja arbetet med att formulera praxis för hur vi kan utveckla stöd inom den högskolepedagogiska verksamheten för att främja lärande med stöd av olika digitala verktyg.

Regeringen har gett Universitetskansler ämbetet (UKÄ) i uppdrag att följa upp pedagogiskt utvecklingsarbete vid högskolor och universitet i Sverige. I uppdraget har det ingått att formulera en nationell strategi för digitalisering av högre utbildning och forskning (UKÄ, 2020). Då digitaliseringen av undervisningen gynnar livslångt lärande, breddad rekrytering och hållbar utveckling, och då studenter i en digitaliserad värld ställer högre krav på användandet av digitala verktyg för kvalitet i undervisningen är det av stort intresse att dela erfarenheter kring användningen av digitala verktyg. Även om de nämnda krav och förändringarna är aktuella, så är frågan om digitalisering och olika digitala verktygs roll i undervisning inte en ny fråga. Digitala verktyg används redan i undervisningen inom högskolor och universitet i varierande grad, och det finns en stor mängd forskning kring lärande med digitala verktyg som visar på både den pedagogiska potentialen hos de digitala verktygen (Josefsson et al., 2019), men också på nya utmaningar som ställs på lärare när verktygen ska integreras i praktiska undervisningssituationer.

Inom ramen för workshopen kommer att vi inledningsvis att arbeta med att kartlägga vilka digitala verktyg som deltagarna använder sig av i nuläget och skapa möjligheter för att dela med oss av framgångsrika exempel. Därefter kommer vi att arbeta praktiskt med att ta fram förslag på hur ett antal digitala verktyg skulle kunna användas i specifika undervisningssituationer utifrån ett antal olika scenarios som kommer att presenteras för deltagarna. Deltagare vid workshopen förväntas vara aktiva och arbeta tillsammans i olika tvärdisciplinära grupper/team som arrangörerna kommer att skapa vid workshopens uppstart.

Referenser

Josefsson, P., Jää-Aro, K.-M., Lundmark, S., & Mutvei Berrez, A. (2019). The implementation of digital tools in teaching: A qualitative case study at a Swedish primary school. 11th International Conference on Education and New Learning Technologies, 2382–2387.

Universitetskansler ämbetet (UKÄ) (2020). Pedagogiskt utvecklingsarbete - rapportering av regeringsuppdrag.

Url: <https://www.uka.se/om-oss/var-verksamhet/regeringsuppdrag/pedagogiskt-utvecklingsarbete/pedagogiskt-utvecklingsarbete--rapportering-av-regeringsuppdrag.html>

Systemtänkande för förståelse av komplexitet och hållbar utveckling

Ann Mutvei ¹, Tomas Kjellqvist²

¹Lektor, ²Projektforskare, Södertörn Högskola

Kontakt: ann.mutvei@sh.se

Systemtänkande är en av de viktiga nyckelkompetenserna som utbildning för hållbar utveckling ska bidra till enligt UNESCO. Denna kompetens bidrar till förmågan att se hur de 17 hållbarhetsmålen hänger samman i ekonomiska, sociala och ekologiska dimensioner (Stafford-Smith 2017). Systemtänkande ger kompetens att analysera komplexiteten i de ständiga förändringar vår värld genomgår och hur olika faktorer påverka varandra till att ge utfall som inte kunnat förutses om faktorerna studerats var för sig (Wieck et al 2011). Systemtänkande finns i alla discipliner men dessa beskriver och analyserar komplexa system på olika sätt. Naturvetenskap och ingenjörsvetenskap använder ofta matematiska eller schematiska modeller; samhällsvetenskap och humaniora analyserar genom beskrivande redogörelser; tidiga systemekologer beskrev komplexa system med bilder och i humaniora kan vi hitta poesi för systemanalys.

För att blivande studenter ska bli attraktiva på arbetsmarknaden behöver de kunna tillämpa systemtänkande, vilket ger dem en större förmåga att möta utmaningar med en holistisk syn. I utbildning inom de flesta discipliner finns inslag av systemtänkande men studenterna har ofta svårt att ta till sig betydelsen av att förstå komplexa system och hur de ska använda det för problemlösning. Det kan vara svårt att "se skogen för bara trän". För att öka kvaliteten i undervisningen behöver systemtänkandet synliggöras i kurserna t.ex. genom lärandemål i kursplanerna och med praktiska moment där man tillämpar systemtänkande vid problemlösning.

I workshopen vill vi undersöka vilka undervisningsmoment i olika discipliner som redan berör komplexa system och systemtänkande och vilka som skulle kunna. Arbetet delas i tre delar: Först en introducerande föreläsning. Därefter bjuds deltagarna in att ge exempel på undervisningsmoment som kan ingå i en kurs i en diskussion i mindre interdisciplinära grupper. Under den tredje delen av workshopen kommer vi diskutera på vilket sätt man kan genomföra undervisning för systemtänkande. Finns det finns gemensamma drag eller olikheter mellan de olika ämnen om hur man undervisar systemtänkande?

Referenser

Stafford-Smith, M., Griggs, D., Gaffney, O., Ullah, F., Meyers, B., Kanie, N., Stigson, B., Shrivastava, P., Leach, M., & O'Connell, D. (2017). Integration: The key to implementing the Sustainable Development Goals. *Sustainability Science*, 12(6), 911–919. <https://doi.org/10.1007/s11625-016-0383-3>

Wiek, A., Withycombe, L., & Redman, C. L. (2011). Key competencies in sustainability: A reference framework for academic program development. *Sustainability Science*, 6(2), 203–218. <https://doi.org/10.1007/s11625-011-0132-6>

Vad betyder akademiskt lärarskap för er? - en workshop om olika perspektiv på akademiskt lärarskap

Klara Bolander Laksov, Max Scheja
Professorer, Stockholms Universitet

Kontakt: klara.bolander.laksov@edu.su.se

ID-nummer: 16

Akademiskt lärarskap kan sammanfattas som ett förhållningssätt där lärare kontinuerligt och systematiskt reflekterar över, utforskar och utvecklar den egna pedagogiska praktiken och dess inverkan på studenters lärande (Bolander Laksov & Scheja, under publicering). Ett sådant systematiskt utforskande av den pedagogiska praktiken involverar olika dimensioner som bidrar till att forma ramarna för ett fruktbart lärarskap. Syftet med denna workshop är att tydliggöra och diskutera framväxten av vad akademiskt lärarskap innebär i olika akademiska miljöer med fokus på individuella, kollegiala och institutionella dimensioner.

Metod: Vi har gått igenom litteratur, webbsidor och resurser skapade i Sverige sedan 2000-talets början för att söka tydliggöra vad akademiskt lärarskap kommit att innebära. Vi har även gjort en internationell utblick vad gäller begreppet Scholarship of teaching som introducerades på 1990-talet av Boyer. Workshopen kommer att inledas med att vi går igenom resultatet av vår genomlysning. Vi vill sedan diskutera med kollegor runt om i landet som arbetar med pedagogisk utveckling hur akademiskt lärarskap har kommit att uppfattas, vilka olika uttryck för akademiskt lärarskap som finns och tillmäts formellt respektive informellt värde. Vi kommer att presentera den struktur som tagits fram vid Stockholms universitet i form av en kub som är tänkt att underlätta för lärare att få syn på sitt eget akademiska lärarskap, och hoppas att den kan inspirera men också kanske utmanas med nya och andra perspektiv.

Upplägget av workshopen kommer att vara enligt följande:

Introduktion (15 minuter)

Diskussion i mindre grupper enligt World-café metoden: (30 minuter)

Hur uppfattas akademiskt lärarskap vid våra lärosäten?

Vilka formella uttryck för värdet av akademiskt lärarskap finns vid vårt lärosäte?

Vilka informella uttryck för värdet av akademiskt lärarskap finns vid vårt lärosäte?

Kort presentation av 'KUBEN' (5 minuter)

Avslutande diskussion i helgrupp (10 minuter)

Workshopen välkomnar högskolelärare, högskolepedagogiska utvecklare samt personer som sitter i ledningsposition på olika nivåer inom högre utbildning.

Referenser

Boyer, E. L. (1990). *Scholarship reconsidered: Priorities of the professoriate*. Princeton University Press, 3175 Princeton Pike, Lawrenceville, NJ 08648.

Bolander Laksov, K. & M. Scheja. Akademiskt lärarskap – från lärare i akademin till lärarskap på akademisk grund. SULFrapport (under publicering)

Kreber, C. (2002). Teaching excellence, teaching expertise, and the scholarship of teaching. *Innovative higher education*, 27(1), 5-23.

Silén, C., & Bolander Laksov, K. (2013). Att skapa pedagogiska möten i medicin och vård. Studentlitteratur AB

”Bilderna” av en jämlik utbildning

Camilla Seidl
Lektor, Högskolan Väst

Kontakt: camilla.seidl@hv.se

Ett normkritiskt perspektiv på marknadsföring av högre utbildning

Högre utbildning har förändrats i takt med samhällets utveckling. Kraven på utbildningens innehåll, digitalisering, praktisk användbarhet och hållbarhet samspelar med andra samhällskrav, tex. måste aspekter på jämlikhet vägas in för att en hållbar utveckling i utbildning ska kunna nås. Det gäller att motverka diskriminering och att synliggöra obalans för att upprätthålla grunden för social rättvisa.

Eftersom bilder (fotografier) kan förstärka och reproducera samhällsnormer kring etnicitet och funktion genom tex. uppvisande av ideal eller krav på prestation, status eller genus förkroppsligas och förmedlas föreställningar om vissa normer. I kombination med text kan föreställningen förstärkas och påverka den vardagliga praktiken. Redan i planeringsskede och marknadsföring av en utbildning bör det därför finnas avsikt att diskutera upplägget utifrån ett perspektiv på jämlikhet.

I denna undersökning har en annons kring en framtida nätbaserad magisterutbildning analyserats. Annonsen, som är fokus för en mindre pågående studie, består av text och bild, i syfte att fånga intresserade studenter till utbildningen. I annonsen framgår att utbildningen är nätbaserad, vilket är intressant att diskutera i relation till normer och värden.

Syftet är att synliggöra normer genom att belysa tänkbara utmaningar med marknadsföring av ett magisterprogram vid en svensk högskola. Det som diskuteras är vad annonsen förmedlar utifrån aspekter på genus, etnicitet och funktionsförmåga. De frågor som behandlas är: Vilka normer finns och hur kan normerna påverka studenterna och deras delaktighet i undervisningen?

Resultatet visar bland annat att annonsen kan förmedla bilden av att den typiska magisterstudenten är en ung, aktiv kvinna. Det finns också en frånvaro av etnicitet och variation i funktionsförmåga, vilket kan tyda på ett glapp mellan vilka som ska få framträd på den allmänna arenan. Utifrån synen på kön och hur kön konstrueras kan man föra teoretiska resonemang om två processer avseende konstruktion. Bilden kan här betraktas som en symbol för att ”det är som det är”, dvs att de flesta studenter är av kvinnligt kön. Vidare skapar bilden även en uppfattning om den ”unga flickan” längst ”där nere” vilket inom en hierarkisk värld, som akademien är, kan förstärka skillnader mellan de hierarkiska positionerna, makt och könsordning inom organisationen, som avbildas genom underordning. Detta är, förmodat, ett

fenomen som påverkas av organisationskulturen som i sin tur influeras av omständigheter kring konkurrens och design av bild. Bilden kan ses bidra till att upprätthålla den hierarkiska ordningen, även inom organisationen.

Att lära sig hur patienter lär - en pedagogisk modell för studenter på avancerad nivå

Lena Engqvist Boman¹, Kay Sundberg², Lena-Marie Petersson³, Malin Backman¹ & Charlotte Silén⁴ ¹Med Dr, Adjunkt, ²Docent, Lektor, ³Fil Dr, Lektor, ⁴Docent, Karolinska Institutet

Kontakt: kena.boman@ki.se

ID-nummer: 18

Bakgrund Patienters delaktighet i hälso- och sjukvården anses som en förutsättning för en god och säker vård. Studenter inom hälso- och sjukvårdsutbildningar behöver därför utveckla sin pedagogiska kompetens för att kunna möta framtida förändringar där patienten betraktas som en partner i sjukvården. En pedagogisk modell implementerades i ett specialistsjuksköterskeprogram för att öka studenternas förmåga att identifiera och skapa pedagogiska möten med patienter. Syftet var att stärka studenternas teoretiska kunskap, färdigheter och medvetenhet om patienternas och sin egen lärandeprocess.

Syfte

Att skapa och utvärdera en pedagogisk modell för studenter lärande på avancerad nivå, med syfte att underlätta patienters lärande och delaktighet i sin egen vård.

Metod Den pedagogiska modellen integrerades i det ordinarie utbildningsprogrammet för att stärka studenternas pågående lärandeprocess. Studenterna reflekterade över det egna lärandet, observerade och genomförde pedagogiska möten med patienter, fick återkoppling av och agerade som kritisk vän till en kollega. De läste lärandeteorier och rapporterade om patienters och sitt eget lärande relaterat till pedagogiska möten. Modellen utvärderades med frågeformulär till studenterna och analyser av deras skriftliga studieuppgifter.

Resultat Studenternas rapporter visade på en ökad medvetenhet och förmåga att "tänka och agera lärande" i pedagogiska möten med patienter även om djupet av förståelsen varierade. Studenternas utvärdering av lärandeaktiviteterna visade att observationerna av pedagogiska möten och vara kritisk vän till en kollega uppskattades mest och flera studenter ville införa modellen på sin egen arbetsplats. Att observera varandra och ge återkoppling efter ett pedagogiskt möte med en patient sågs som en möjlighet till ett kontinuerligt lärande mellan kollegor som skulle gynna patienternas förståelse och delaktighet i vården.

Diskussion Styrkan i den pedagogiska modellen är den pågående lärandeprocessen som skapades av de olika lärandeaktiviteterna som stimulerade studenterna att iterativt studera, uppleva, tillämpa och reflektera över sitt eget, kollegors och patienters lärande. Det kollegiala

lärandet, som upplevdes både genom kursens upplägg och lärandeaktiviteten att ha och vara en kritisk vän till en kollega, uppskattades mest av studenterna och är en modell som kan överföras till vården likväl som till andra vårdutbildningar. De skriftliga studieuppgifterna bör utvecklas för att stötta studenterna att fördjupa sin kunskap och tillämpning av lärandeteorier. Ett ökat samarbete mellan universitetet och hälso- och sjukvården behövs för att förbättra det pedagogiska stödet till studenterna under deras verksamhetsförlagda utbildning.

Den pedagogisk modellen har utvecklats vidare och resultat från den senaste utvärderingen kommer att presenteras vid konferensen.

Att utbilda för hållbar utveckling – en högskolepedagogisk kurs på Umeå universitet

Dan Borglund¹, Eva Svedmark²

¹ Universitetslektor, Umeå Universitet ² Universitetslektor, Föreståndare, Umeå Universitet

Kontakt: dan.borglund@umu.se

Sedan hösten 2019 erbjuder enheten för Universitetspedagogik och lärandestöd på Umeå universitet en högskolepedagogisk kurs om att utbilda för hållbar utveckling (2 veckor). Kursen vänder sig till lärare som både vill utveckla sin kunskap om hållbar utveckling och sin förmåga att bedriva undervisning med hänsyn till de utmaningar som vårt samhälle står inför. På grund av denna duala karaktär är kursen ett samarbete mellan pedagogiska utvecklare och lärare som är sakkunniga inom olika aspekter hållbar utveckling (t.ex. hållbar utveckling som ämnesområde; etik, värderingar och normkritik; komplexitet och systemtänkande; eller samhälle, ekonomi och policy).

Ett viktigt syfte med kursen är att deltagarna ska kunna integrera olika aspekter av hållbar utveckling i sina kurser och program. Kursen har därför ett pedagogiskt upplägg där läraktiviteterna samtidigt är exempel på hur man som lärare kan arbeta med hållbar utveckling i sin egen undervisning. De globala hållbarhetsmålen och nyckelkompetenser för hållbar utveckling är därför viktiga inslag i kursen. Kursens uppgifter är också utformade för att stödja deltagarens utveckling i detta avseende, och omfattar bl.a. vad hållbar utveckling betyder för en själv, hållbar utveckling och det egna ämnet, och hållbar utveckling i den egna undervisningen.

Den första kursomgången föll mycket väl ut. Under den här presentationen kommer vi att redogöra för kursens syfte, mål, innehåll, pedagogiska upplägg, genomförande och resultat. Därefter kommer vi att bjuda in till en dialog om utmaningar och möjligheter med att utbilda för hållbar utveckling. Vi ser också fram emot ett givande erfarenhetsutbyte med deltagare från andra lärosäten som försöker driva denna utveckling framåt.

Att utveckla ihärdighet - En intervjustudie om lärarens roll för studenters motivation att jobba mot långsiktiga mål

Rebecca Cort
Doktorand, Uppsala Universitet

Kontakt: rebecca.cort@it.uu.se

Ihärdighet, eller "grit", är en egenskap som beskriver individers förmåga att behålla motivation i strävan mot ett långsiktigt mål och trots motgångar (Duckworth mfl., 2007). Personer med grit har ofta också ett "growth mindset" vilket innebär en tilltro till sig själv och en inställning att lärande är en ständigt pågående process. Motsatsen, ett statiskt mindset, innebär att individen ser motstånd och misslyckanden som bevis på oförmåga (Dweck, 2017). Processen för lärande kommer då i skymundan och motgångar ses som ett definitivt mått på individens kompetens och värde. I klassrummet är det högst troligt att vi möter både studenter med ett growth mindset och de utan. De sistnämnda har sannolikt en tendens att ge upp när de stöter på utmaningar i utbildningen. Ur ett högskolepedagogiskt perspektiv är det relevant att fråga oss vad vi som lärare kan göra för att stötta studenterna i att utveckla ett growth mindset och bidra till ökad ihärdighet. Vinsten med detta skulle ligga i färre avhopp på kurser och utbildningsprogram samt i en större samhällelig utveckling när allt fler studenter lyckas använda sin fulla potential utan att hämmas av ett statiskt mindset.

För att undersöka vad lärare kan göra för att stötta studenternas utveckling av ett growth mindset, och därmed också deras ihärdighet, genomfördes gruppintervjuer med studenter vid Uppsala universitet. Totalt genomfördes fyra stycken, 30 minuter långa, gruppintervjuer med totalt 13 deltagare. Intervjufrågorna kretsade kring utveckling av ihärdighet med fokus på studenternas erfarenheter av undervisning och vad de uppfattar som stöttande respektive begränsande när de kommer till att upprätthålla motivation över tid. Med en tematisk analys identifierades följande tre teman: Positiv attityd, Lärande som en process, och Att skapa kontext. Mer konkret handlar det om att som lärare (1) ha en positiv attityd till sitt ämne samt att visa tilltro till studenternas möjlighet att lära, (2) att se studenternas individuella inlärningskurvor och i viss mån anpassa undervisningen därefter, samt att (3) sätta ämnet och undervisningen i en större kontext för att synliggöra hur den aktuella kursen relaterar till utbildningsämnet samt till studenternas framtida yrkesutövanden. De aspekter som studenterna lyfter kan tyckas grundläggande men de är centrala för att förmedla vikten av att anstränga sig och vinsten av att inte ge upp. Om vi genom att inkludera små medel som dessa

i vår undervisning kan öka studenternas tro på sina möjligheter att lära har vi inget att förlora men desto mer att vinna.

Referenser

Duckworth, A. L., Peterson, C., Matthews, M. D., & Kelly, D. R. (2007). Grit: perseverance and passion for long-term goals. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92(6), 1087–1101.

Dweck, C. S. (2017). *Mindset: du blir vad du tänker*. Natur & kultur.

Breddat deltagande genom Regional SI plattform i Stockholm

Helena Lennholm ¹, Oscar Kornher ²

¹Adjunkt i Teknikdidaktik, KTH, ² Student, KTH

Kontakt: lennholm@kth.se

Supplemental instructions (SI) är ett framgångsrikt koncept både internationellt och på KTH. Det används framförallt i kurser i matematik på tex. på civilingenjör- och lärarprogrammet (CLGYM), teknisk fysik och farkost på KTH. Metodiken är dock användbar i alla ämnen.

Lund är europeiskt centrum för SI-pass och där har man utvecklat en verksamhet för gymnasier i regionen (1). SI-ledare från Lunds Tekniska högskola åker till gymnasierna i regionen och har SI med gymnasieelever (2). Syftet med detta är bla att stärka kompetens, samverkan, genomströmning och inkludering.

Regionerna runt Skåne vill utöka verksamheten och vi hoppas nu att KTH kan gå i framkant och verka för "Breddad rekrytering i Stockholmsregionen" genom att starta upp en regional SI plattform i samarbete med region Stockholm.

Under läsåret 19-20 har vi på KTH haft en pilotverksamhet där SI-ledare från KTH åkt ut i gymnasieskolor i Stockholmsregionen. SI-ledarna har hållit SI-verksamhet för gymnasieelever främst i matematikkurser.

Syftet är:

- Breddat deltagande i högskoleutbildning, framförallt för elever från socioekonomiskt utsatta områden,
- Marknadsföra och sprida information om KTH och dess utbildningar
- Öka samverkan mellan KTH och gymnasieskolorna i syfte att tex. hitta VFU-platser

Effekter av SI

På civilingenjör- och lärarprogrammet har SI framförallt använts på kursen i Diskret matematik. Studenter som deltagit i SI får ett högre betyg jämfört med dem som inte deltagit i SI-aktiviteter, något som tidigare visats av SI-pass i Lund (3).

Vi kommer att presentera resultat från utvärdering av SI-pilotprojektet på Blackebergs Gymnasium och visa vår plan för en framtida .Regional SI-plattform i Stockholm.

Referenser

<http://socialinnovationskane.se/100-sociala-innovationer-/regional-si-plattform-pa-lunds-universitet>

Rapport om verksamheten i den regionala SI-plattformen 17/18, En samverkan mellan högre utbildning, gymnasie- och grundskolor, 2018

Malm, Joakim; Bryngfors, Leif; and Mörner, Lise-Lotte, Improving student success in difficult engineering education courses through Supplemental Instruction (SI) – what is the impact of the degree of SI attendance?, Journal of Peer Learning, 4, 2011, 16-23. Available at:<http://ro.uow.edu.au/ajpl/vol4/iss1/4>

Didaktiska dilemman i yrkesutbildningar

Sofia Lundmark ¹, Janne Kontio ²

¹ Lektor i Medieteknik, Södertörns Högskola ²Lektor i Pedagogik, Stockholms Universitet

Kontakt: sofia.lundmark@sh.se

Denna presentation kommer att presentera pågående forskning om yrkesdidaktiska dilemman i Sverige. De didaktiska dilemman som kommer att presenteras är relevanta för yrkesutbildningar inom högre utbildning. Den forskning som presenteras är hämtad från en kommande bok om yrkesklassrum som kommer att ges ut i januari 2021 (Kontio & Lundmark, Natur & Kultur). Boken samlar några av Sveriges främsta forskare inom olika aspekter av yrkesdidaktik och deras färsk forskning kring didaktiska utmaningar i yrkesutbildningar. Forskningen som presenteras i boken vänder sig till en grupp lärare som i stor utsträckning saknar lärarutbildning; yrkeslärare i svenska gymnasie- och vuxenutbildningar, samt till studenter, lärare och forskare vid yrkeslärarprogrammen vid svenska universitet och högskolor. Det finns sedan tidigare en del skrivet om yrkesutbildningar, men den forskning som presenteras här skiljer sig från det som skrivits tidigare genom att uteslutande utgå från dagens klassrum sett ur ett lärarperspektiv, med ett särskilt fokus på de didaktiska utmaningar som dessa, som sagt många gånger utbildade, lärare ställs inför när de undervisar. Hur ser utmaningarna ut, vad kan forskare säga om dessa utmaningar och hur kan lärare arbeta för att hantera dessa dilemman.

De dilemma som vi kommer att presentera speglar så vitt skilda praktiker som polisutbildning, sjuksköterskeutbildning och gymnasieskolans olika yrkesprogram, men de handlar om didaktiska dilemman som fler (eller alla) lärarkategorier kan relatera till; hur ska lärare möta elever med särskilda behov av stöd; hur ska den digitala revolutionen omfamnas; hur kan man arbeta med svårigheter med betygsättning och bedömning, etc. Syftet med den forskning som lyfts fram är att identifiera didaktiska utmaningar som yrkeslärare stöter på, exemplifiera dem utifrån aktuell forskning och diskutera strategier, lösningar och verktyg som går att omsätta i praktiken. Att sätta vart och ett av de olika dilemmana i ett sammanhang, med exempel från faktiska praktiker med röster från faktiska utövare, blir ett väldigt praktiskt sätt för både yrkeslärare från olika yrkesämnen och lärare och forskare inom högskolor och universitet att relatera till. Då yrkeslärare är en ofta bortglömd yrkeskategori är det viktigt att, inte minst inom det högskolepedagogiska fältet, lyfta de specifika didaktiska dilemman som lärare och forskare som arbetar med yrkesutbildning står inför.

Referens:

Kontio, J. & Lundmark, S. (2021). Yrkesdidaktiska dilemman. Natur & Kultur, Stockholm.

Digital skills in a blended learning environment – nursing students' perspective

Veronica Lindström ¹, Kristina Gottberg ², Nana Waldreús ³, Eva Broberger ⁴, Åsa Johansson Stark ³ & Anna Carin Wahlberg ⁵

¹ Lektor, Programdirektor, ² Lektor, Programdirektor, ³ Adjunkt, ⁴ Lektor, ⁵ Grundutbildningsansvarig, Karolinska Institutet, Institutionen NVS, Sektionen För Omvårdnad

Kontakt: Kristina.Gottberg@ub.gu.se

Background: Digital skills are required for undergraduate nurse students both during their education and thereafter as health care professionals. The skills may encompass e.g. digital collaboration, sharing digital content, seeking and evaluating information and managing online identity. There is no knowledge of the students' prerequisites for nursing education regarding digital skills in a blended learning environment. **Summary of work:** The aim of the project was to describe the students' expectations of digital skills needed in courses of research methods at the undergraduate nursing program. A digital survey with open-ended questions was administrated to 180 undergraduate nursing students 2019. A reminder was sent out twice to the participants. **Analysis:** Qualitative content analysis was used. **Summary of preliminary results:** Of 180 eligible students, 64 (35.5%) participated and preliminary findings from the qualitative part of the study show that the students have different previous experiences of using digital skills. Their experiences ranged from none to experiences from using specific software and learning management systems (LMS). Furthermore, the results show that students' expectations are very heterogenous in understanding the concept digital skills and it's relevance for nursing education. The students expected easily accessible and structured information from the LMS but also wished to develop their own digital skills. Examples of areas for development were learning to use digital soft-ware and technical products, performing digital examinations, and to develop collaboration- and communication skills in teams.

Discussion and Conclusions: It is imperative that health care professionals can support patients and their relatives in e-health, it is also imperative that nurses can use digital support system in the health care services. Therefore, nursing students need to have digital skills both during and after their education. However, our data shows a huge variation among students' experiences, understandings, expectations on the concept of digital skills and this could be complex and challenging in terms of developing digital skills in a blended learning environment.

Take-home Messages: It is crucial to take into consideration the students' heterogeneity in expectations and understanding the concept digital skills while planning and conducting nurse education for the 21th century.

Digitala grammatikverktyg

Frej Persson, Lotten Kågerman
Adjunkter i Svenska, Södertörns Högskola

Kontakt: frej.persson@sh.se

För högskolestudenter med svenska som andraspråk kan det akademiska skrivandet innebära utmaningar. De ska lära sig att behärska en akademisk textgenre med höga krav på precision, komplexitet och språklig korrekthet. Detta kan innebära att de behöver repetera delar av den svenska grammatiken för att bli säkrare skribenter. Studieverkstan på Södertörns högskola har i ett pågående projekt tagit fram digitala verktyg för träning i svensk grammatik för studenter med svenska som andraspråk. I projektet ingår också en kortkurs med namnet "Vässa din grammatik" som kompletterar det digitala materialet. Projektets syfte är att utöka högskolans språkutvecklande stöd med inriktning på studenter med svenska som andraspråk. Det digitala materialet består dels av självträttande övningar, dels av grammatikblad med kortfattade genomgångar av svensk grammatik. Materialet finns tillgängligt för alla studenter på studiewebben. Tonvikten har lagts på svenskans s.k. markerade grammatiska strukturer, exempelvis kongruensböjning: uppgiften är svår – provet är svårt (se t.ex. Philipsson 2004) samt andra grammatiska mönster som kan vålla andraspråkstalare svårigheter, även på avancerad nivå (se t.ex. Ekberg 2004).

Exempelvis behandlar övningarna följande:

- Verb: tempusval, partikelverb, reflexiva verb
- Prepositioner: tidsuttryck, rumsliga förhållanden, abstrakta förhållanden
- Substantiv: bestämdhet
- Adjektiv: kongruens och komparation
- Ordföljd: V2-ordföljd (verbet på andra plats i huvudsats) och bisatsordföljd

Projektet presenteras i form av en digital poster. Det finns också datorer uppställda för den som vill prova på.

Referenser:

Ekberg, L. (2004). Grammatik och lexikon i svenska som andraspråk på nästan infödd nivå. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur.

Philipsson, A. (2004). Svenskans morfologi och syntax i ett andraspråksperspektiv. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur.

Digitalising the laboratory practicals - Using virtual labs/simulations to facilitate acquisition of content and technical knowledge

Louisa Cheung ¹, Rachel Fisher ² & Lars-Arne Haldosen ³

¹ Utbildningssamordnare, ² Professor, Karolinska Institutet ³ Programdirektor, Karolinska Institutet

Kontakt: louisa.cheung@ki.se

The development of biomedical techniques advance rapidly and it becomes a challenge for Life Sciences programmes to facilitate students to acquire both the theoretical and technical understanding on the latest technologies. Meanwhile, courses and programmes struggle to keep the practical sessions due to lack of monetary and human resources. With the aim to increase exposure to more novel techniques, we have incorporate virtual labs/simulations (commercial package Labster) as part of the course "Frontiers in Translational Medicine" within the Master programme in Molecular Techniques in Life Sciences.

The implementation process are under constant development with students' feedback. After an alpha trial with a group of students. A focus group of five students assessed 29 selected simulations from the full Labster package. This group graded how relevant the simulations would be for their first year courses, considering the content and learning outcome. These results were the basis for the implementation of 5-6 simulations in following years. While some simulations were more straight-forward and can act as a standalone online activity, a couple simulations required related lectures in conjunction of the simulation activity and a follow-up discussion seminar. This allow a more immersed learning of both the theoretical understanding of both the content (human diseases) and the methodology as well as the technical knowledge on the method. In general, the quality of the simulations was the major determinant for students' learning experience, with technical hiccups being the most frequently reported negative factor.

Drawing on this experience, we further investigated the possibility to implement simulations in the Bachelor studies with the help of a student focus group. The group assessed also the quality of simulations since it was found to be the major determining factor for students' learning.

To conclude, virtual labs/simulations could be a trend in a more and more digitalized world. It can also mitigate the limitation of resources to provide more practical training in advanced techniques. Successful implementation requires constant development acting on the feedback from students. Finally, it is notable that simulations/virtual labs are only

complements for practical work and they cannot replace the hands-on learning experience of physical face-to-face real-life laboratory experience.

Referenser

Bonde, M. T., Makransky, G., Wandall, J., Larsen, M. V., Morsing M., Jarmer H., Sommer M. O. (2014). Improving Biotechnology Education through Simulations and Games. *Nature Biotechnology*. 32: 7, 694-697. doi:10.1038/nbt.2955

Jones N. (2018). The Virtual Lab: Can a simulated laboratory experience provide the same benefits for students as access to a real-world lab? *Nature*. 562:S5-S7.

Makransky, G., Borre-Gude, S., Mayer, R. (2019). Motivational and Cognitive Benefits of Training in Immersive Virtual Reality Based on Multiple Assessments. *Journal of Computer Assisted Learning*. 35:6, 691-707. doi:10.1111/jcal.12375

Effektivare kunskapsprövning – välja relevanta frågetyper och testformer

Mats Brenner

IKT-pedagog, Ersta Sköndal Bräcke högskola

Kontakt: mats.brenner@esh.se

Flera lärosäten i Sverige har nu påbörjat datoriserad tentamen i anpassade lokaler på campus. Ett utvecklingsarbete som finns är att i införandeprocessen omskapa frågetyper och utveckla den digitala tentans frågetyper – förbättra konstruktionen av frågor - för öka möjligheterna till effektivare kunskapsprövning. Fördelarna (Brenner & Sandström, 2015) med datoriserad tentamen är bl a att bedömning/rättning kan ske snabbare (30-70%) och bättre med högre kvalitet utförd, då det blir enklare när studenternas svar är digitala – då framförallt genom:

- Använda digitala bedömningsmallar
- Fler lärare är med och granskar/gör bedömning med rättningsprotokoll (Moderation)
- Studenternas svar är och lärarnas bedömning är anonym
- Lärarna kan sitta var som helst för att göra sin rättning/bedömning
- Lärarna enklare och flexiblare kan kommentera i dokument, markera på bilder m m som feedback till studenter

Syftet med denna presentation är att diskutera och presentera problembilden med om våra tentafrågors validitet & reliabilitet? Hur kan vi analysera frågetyper när vi omskapar befintliga salttentor på papper dem till digital salttentamen? Syftet med presentationen är även att vidareutveckla samarbetet och erfarenhetsutbytet mellan lärosäten kring digitala examinationmodeller i tider då digital salttentamen införs vid flertal lärosäten i Sverige. Lärosätet Ersta Sköndal Bräcke (ESBH) har ca 7000 salttentor (papperstentor), där över 90% tillhör sjuksköteskeprogrammet och över 50% är omtentor. Vi övergår nu till digital examination och digital salttentamen. I arbetet med en nylägesanalys av volymerna och typerna av papperstentor, så undersöktes även vilka frågetyper som fanns i ett randomiserat urval salttentor.

I urvalet så upptäcktes att flertalet av de öppna frågorna hade en taxonomnivå (både enligt Blooms och SOLO-taxonomi) som var de lägre, alltså frågorna kunde väl omskapas till automaträttade flervalsfrågor – här för ESBH i frågetyperna; flervals-, flersvars, matchning- och bildfråga (anatomi). Befintliga frågetyper var även öppna case-frågor, dessa låg på högre taxonominivåerna enligt SOLO (Jämföra, Kontrastera, Förklara samband, Analysera, Relatera och Tillämpa). Här kan förslagsvis dessa frågor utgå från salttentamen och istället integreras i

övrig formativ examination för att även öka studenternas möjligheter till studietillfällen för förbättra sitt akademiska skrivande. Frågetyper som kan i första anblicken ge en mer autentisk situation vid kunskapsprövning, såsom "scenario based branching", frågor i interaktiv video eller virtuella turer är även intressant diskutera lämpligheten för att kunskapspröva vid digital salstentamen. De mer etablerade frågetyperna vid saltentamen är MCQ, SBA, EMQ och Essäfrågor.

Referenser:

Brenner, M., & Sandström, H. (2015). Datoriserad tentamen: SUNET-inkubator slutrapport. SUNET Inkubator. Hämtad från <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:hig:diva-23025> (2020-03-10)

Campbell, Dianne E (2011) How to write good multiple-choice questions, URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1440-1754.2011.02115.x> (2020-03-10)

Nedeau-Cayo, R Assessment of Item-Writing Flaws in Multiple-Choice Questions, Journal for Nurses in Professional Development & Volume 29, Number 2, 52Y57 & Copyright B (2013) URL: <https://nursing.ceconnection.com/ovidfiles/01709760-201303000-00002.pdf> (2020-03-10)

En läraktivitet i virtual reality - tekniska och sociala utmaningar från en fältstudie

Thommy Eriksson ¹, Mafalda Samuelsson Gamboa ², Josef Wideström ³ & Daniel Sjölie ⁴

¹ Universitetslektor, Chalmers Tekniska Högskola ² Adjungerad Universitetslektor, Göteborgs Universitet ³ Universitetsadjunkt, Chalmers Tekniska Högskola ⁴ Universitetslektor, Högskolan Väst

Kontakt: thommy@chalmers.se

En fundamental förutsättning för hållbart lärande är möjligheten att arrangera läraktiviteter för geografiskt utspridda studenter. Sådan distansundervisning behöver bland annat möjliggöra sociokulturellt lärande, genom att låta studenter och lärare träffas, interagera och diskutera över distans. En väl etablerad form inom högskolepedagogik är streamade föreläsningar och videobaserade möten. Dagens tekniska möjligheter för detta är mycket goda; tekniken är billig, robust, lättanvänd och i de flesta fall ger de en god möteskvalitet. Ett alternativ till video är virtual reality. Det finns välkända nackdelar med virtual reality – den viktigaste är att mycket få studenter och lärare har tillgång till tekniken – och likväl även välkända fördelar, främst möjligheten att tillsammans utforska en rumslig miljö med hög känsla av upplevd närvaro. Även möjligheten att på ett naturligt sätt kunna använda kroppsspråk och gester kan i många fall vara en betydande fördel. Vår muntliga presentation kommer dock att titta på en specifik frågeställning: jämfört med etablerad videoteknik, hur tekniskt utmanande är det att arrangera och genomföra en föreläsning i virtual reality? Syftet är att i en praktisk fältstudie få konkreta erfarenheter som sedan kan vägleda framtida teknik- och metodval för oss själva och andra som avser att utforska möjligheterna att använda virtual reality i undervisning. Metodologiskt är vår fältstudie aktionsforskning där vi etnografiskt dokumenterar och analyserar resultatet av vår intervention.

Som en del av en kurs i visualisering gavs en föreläsning via virtual reality-applikationen BigScreen. Föreläsaren fanns i Trollhättan, medan fem studenter och tre observerande lärare fanns i samma rum i Göteborg. Föreläsaren och en av de observerande lärarna hade headset med positionstracking och handkontroller (Oculus Rift S, HTC Vive Pro), medan studenterna hade enklare headset (Oculus Go). Resultatet visar på omfattande förberedelsetid i form av praktiska detaljer såsom att låna och transportera ett större antal headset, och omfattande tekniskt strul med bland annat ljudkvalitet och Internet-uppkoppling för alla inblandade enheter. Ytterligare en erfarenhet visar på behovet av att bygga upp en social praxis kring hur man beter sig i en sådan här annorlunda föreläsningssituation; exempelvis upplevde två studenter obehag men var osäkra på när de kunde avstå upplevelsen.

Har Canvas design någon betydelse för hur studenter uppfattar undervisnings/utbildningsmiljö och påverkas studieresultaten?

Anders Sidenblad ¹, Kaisa Bjuresäter ², Anna Nordin ³

¹ Universitet Adjunkt ²Lektor, Programledare, ³ Lektor, Karlstads Universitet

Kontakt: anders.sidenblad@kau.se

Bakgrund: Undervisnings/utbildningsmiljö som den uppfattas av studenten har en nära relation till studentens lärprocesser (Entwistle, 2018) och varierar mellan studenter avseende på bredd och djup (Entwistle&Entwistle, 1992). Läraren har ett ansvar att hjälpa studenten att kunna förstå det ämnesteoritiska sammanhanget genom att ställa sig didaktiska frågor (vad, varför, hur) och analysera hur svaren d.v.s genomförandet kommer att inverka på studentens lärande (Shulman, 2005). Sedan höstterminen 2018 använder sig Karlstad universitet av en ny lärplattform, Canvas, som ersatte lärplattformen Its-learning. Den aktuella kursen vetenskapliga metoder i omvårdnad 7.5hp planerades och genomfördes med canvas som grund under höstterminen 2018 och byggdes upp med grund av "moduler" vilket var legio under den tiden. Efter en analys av kursutvärdering bestämdes kursledningen att förändringar behövde göras inom ramen för kursplanen. Kommande kurs som genomfördes under vårterminen 2019 utvecklades genom att struktur och innehåll ändrades samt att ytterligare funktioner som Canvas tillhandahåller började användas. Den nya designen bygger på den funktionen som i canvas benämns för sidor.

Syfte: Att jämföra två olika kursdesigner i lärplattformen Canvas och deras påverkan på hur studenter uppfattar undervisning/utbildningsmiljön samt att jämföra studieresultat mellan respektive kurs.

Metod: Deltagare; sjuksköterskestudenter i grundutbildning termin fyra från två olika årgångar som genomfört samma kurs. Datainsamling*; frågeformulär samt studieresultat från respektive kurs. Databearbetning; deskriptiv- och analytisk statistik samt kvalitativ analys av öppna frågor.

Resultat: * databearbetning pågår

Referenser

Entwistle, A., Entwistle, N., (1992). Experiences of Understanding in Revising for Degree Examination. *Learning and Instruction*, 2(1), 1-22.

Entwistle, N., (2018). Student learning and academic understanding at University. A research perspective with implication for teaching. London: Academic Press.

Shulman, LS., (2005). Signature pedagogies in the profession. *Deadalus*, American Academy of Arts.

Hur kan undervisning i informationskompetens blir mer kvalitativ, hållbar och likvärdig?

Amanda Glimstedt, Mauritz Jade Frid
Universitetsbibliotekari, Göteborgs Universitetsbibliotek

Kontakt: amanda.glimstedt@ub.gu.se

Hur kan undervisning i informationskompetens blir mer kvalitativ, hållbar och likvärdig?
Ett pågående utvecklingsarbete vid Göteborgs universitets Samhällsvetenskapliga bibliotek. Som stödjande pedagogisk funktion har Göteborgs universitetsbiblioteks (GUB) ambitionen att erbjuda god undervisning för universitetets studenter och att utgöra ett stöd för institutionernas arbete med att stärka målpuppfyllelsen i utbildningarna.

Utifrån Högskolelagen ska alla studenter utveckla kunskaper om informationssökning, källkritik samt vetenskaplig kunskapsspridning. Ofta bedrivs undervisningen på området av lärosätets undervisande bibliotekari. Historiskt har bibliotekens undervisning, så även GUB, haft formen av ett eller ett fåtal fristående salstillfällen. Sett utifrån ett hållbarhetsperspektiv rymmer dock detta format ett antal brister (Walker & Pearce 2014). Snarare än att utgöra ett integrerat element i studenternas lärprocess tenderar den att reduceras till ett isolerat nedslag, där studenterna har begränsade möjligheter att föra med de erhållna kunskaperna genom utbildningen. Om undervisningen inte uppfattas som en naturlig del av kursen sjunker även sannolikheten att studenterna uppfattar innehållet som relevant. Formatet reducerar därmed förutsättningarna för ett hållbart lärande. Vidare gör fokuset på den fysiska lärmiljön det svårt att utvidga utbildningsinsatserna eftersom resurserna inte räcker till för att undervisa alla lärosätets studenter med fullgod kvalitet. Detta hindrar möjligheten till likvärdigt stöd för alla utbildningar och studenter.

Undervisande bibliotekari på de samhällsvetenskapliga biblioteken vid GUB har under ett antal år utforskat blended, flippade och aktiva lärandekoncept samt olika digitala verktyg. Utifrån dessa erfarenheter framträder möjligheten till en ny undervisningsmodell med utgångspunkter i lärandets varierade och situerade natur (Säljö 2000) och potentialen i digitala verktyg och lärmiljöer (Hrastinski 2018). Fundamentet är ett ökat fokus på ämnesanpassat multimodalt utbildningsmaterial som kan sättas samman i moduler i samverkan mellan bibliotekarie och lärare utifrån behoven i en specifik kurs. Modulerna integreras i studenternas digitala lärmiljö genom att den bäddas in i kursaktiviteten. Störst potential för ett fördjupat lärande ges när modulerna inte ersätter face-to-face-undervisning

utan istället används i ett flippat format med en uppföljande aktivitet i sal eller digitalt. Utifrån behov kan sedan studenterna återgå till det digitala materialet under återstående utbildning. Med lärplattformen som nav kan biblioteket även skapa mer generella öppna lärresurser som den enskilde läraren självständigt kan integrera i valfri kursmiljö.

Modellens potential ligger i möjligheten att erbjuda en mer varierad och långsiktigt hållbar informationskompetensundervisning med syftet att främja en ökad måluppfyllelse för studenterna. Fler lärare kan erbjuda sina studenter tillgång till bibliotekets undervisning i ett format som är anpassat till den specifika utbildningskontexten, vilket leder till ökad likvärdighet på lärosätetsnivå. Intressanta utmaningar ligger i att säkerställa att materialet används av lärare och studenter och i olika samverkansaspekter.

Referenser

Hrastinski, Stefan (red.) (2018). Digitalisering av högre utbildning. Lund: Studentlitteratur

Säljö, Roger (2014). Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur

Walker, K.W. & Pearce, M. 2014, "Student Engagement in One-Shot Library Instruction", The Journal of Academic Librarianship, vol. 40, no. 3-4, pp. 281-290

Internationalising support services at Karolinska Institutet

Emma Hägg, Karen Gustafsson
International coordinators, Karolinska Institutet

Kontakt: emma.hagg@ki.se

Internationalisation had become one of the most important discussions within higher education. However, for a university to be considered an international university it is key that Internationalisation is integrated throughout the university, at all levels, from support services to students, leadership, teaching staff and more.

When discussing the internationalisation of the curriculum, we refer to the different aspects of a student's journey during their time at university involving both the informal and the formal curriculum. The support services at a university are a key element in the student's journey, therefore, the importance of involving them and learning from their expertise is a crucial factor in the success of integrating internationalisation into the curriculum of a university.

In 2016, an Erasmus+ Strategic Project, called "Systematic University Change Towards Internationalization" (SUCTI), was set up to examine what tools, if any, are available for the involvement of the administrative staff into the process of internationalisation. The findings of the SUCTI project, presented in 2019, confirmed that the involvement of the administrative staff is crucial for internationalisation to be fully integrated into campus activities, both inside and outside the classrooms, but also showed the lack of available training or resources in this area.

Following these findings the consortium created a set of interactive workshops, where support staff from a university could be trained to develop workshops on how to internationalise their colleagues. The authors participated in the pilot version of this training. Following the training, a workshop was held at Karolinska Institutet for fourteen study counsellors. The workshop was adapted to the audience with both theoretical and interactive elements. The training was split into two mornings covering the following subject areas:

- What is internationalisation?
- Who are our students?
- Elements of cultural competence
- Available tools and resources
- How can you, the support services, contribute to Internationalisation of your university?

-

After a successful first iteration, the workshop was again held twice in 2020 involving approximately 45 members of staff. Another four workshops are due to be held later in 2020 for approximately another 80 members of staff.

The poster will present the content of workshops, the feedback from participants and the impact the training has generated.

Referenser

Leask, B. (2015) Internationalising the Curriculum. Routledge.

SUCTI project - <https://suctiproject.com/>

Edward T Hall - http://changingminds.org/explanations/culture/hall_culture.htm

Lära genom att lära ut - Samhälle och universitet i ömsesidigt utbyte

Alma Rauer ¹, Carina Carlund²

¹Adjunkt i Svenska Som Andraspråk, Institutionen För Svenska Språket, Göteborgs Universitet,

²Studierektor i Svenska Som Andraspråk, Institutionen För Svenska Språket, Göteborgs Universitet

Kontakt: alma.rauer@gu.se

Under hösten 2014 inleddes ett samarbete mellan Mammaforum, studenter och personal vid Institutet för svenska som andraspråk på Göteborgs universitet för undervisning i svenska för nyligen invandrade kvinnor. Mammaforum var en mötesplats för nyanlända mammor i Göteborgsförorten Bergsjön. Projektet syftar till att ge människor som inte nås av samhällets gängse former för undervisning i svenska, t.ex. svenska för invandrare, sfi, tillgång till grundläggande språkutbildning (Carlund & Tingsell 2018). Studenterna som undervisar i projektet får handledning av lärare vid institutionen för svenska språket. Årsskiftet 2019-2020 lades mötesplatsen Mammaforum ner, men projektet är numera en kurs och praktiken bedrivs på andra organisationer och mötesplatser som riktar sig mot personer utan tillträde till ordinarie utbildningssystem. Tanken är att nyanlända lär sig svenska samtidigt som studenter i svenska som andraspråk övar på att undervisa.

Vi har tagit avstamp i GU:s vision 2020, som går längre än andra svenska universitet i formuleringen av vad man förväntar sig av medarbetarnas intresse för samhällsfrågor: "Ett starkt samhällsengagemang ger energi att möta förändringar i verkligheten och söka gränsöverskridande lösningar" (Göteborgs universitet 2016). Sedan vårterminen 2019 ges kursen Svenska som andraspråksundervisning utanför utbildningssystemet - praktikkurs (SSA199). I kursen tar vi med oss de lärdomar vi fått genom fem års samarbete med Mammaforum och gör projektet till en kurs som omfattar 15 högskolepoäng. I kursen ges förutsättningar för ett aktivt lärande under seminarier där praktiken diskuteras i förhållande till kurslitteratur, eftersom praktiken blir mer värdefull när det görs tydliga kopplingar till övrig undervisning (Elmgren & Henriksson 2016).

Kursen SSA199 syftar alltså till att genom praktik, handledning och seminarier ge ämnesdidaktiska kunskaper inom fältet svenska som andraspråk. Kursen lägger särskild vikt vid hur mindre traditionell undervisning i andraspråk genomförs eller skulle kunna genomföras hos i civilsamhället verksamma organisationer.

Under presentationen vill vi diskutera hur projektet varit och kan vara till gagn för de deltagande studenterna, för deltagarna i undervisningen i svenska och för akademien, samt hur liknande upplägg kan överföras till andra organisationer, studentgrupper och utbildningar.

Referenser

Carlund, Carina & Sofia Tingsell 2018. Studenter möter Mammaforum – ett undervisningsprojekt i lärarutbildningen. I: Johansson, Sofie (red.). Nyanländas språkinlärning: fem delstudier om nyanländas lärande i olika kontexter. Göteborg: Institutet för svenska som andrspråk, Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet

Elmgren, Maja & Ann-Sofie Henriksson 2016. Universitetspedagogik. Lund: Studentlitteratur

Kursplan

SSA199.

<https://kursplanegubas.gu.se/LukasWeb/faces/coursesyllabus/coursesyllabus.jsf>

Åtkomst 2020-02-23

Lärande för hållbar utveckling - En tvärvetenskaplig kurs för högskolelärare i Östersjöregionen

Cecilia Lundberg
Planerare, Centret För Livslångt Lärande, Åbo Akademi

Kontakt: cecilia.lundberg@abo.fi

Agenda 2030 eller FN:s mål för en hållbar utveckling sammanfattar de flesta aspekter inom begreppet hållbarhet, på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt plan. För en full förståelse behövs ett tvärvetenskapligt och holistiskt angreppssätt. Inget av de sjutton hållbarhetsmålen är prioriterat framom något annat, men mål nummer fyra, En god utbildning för alla, har en grundläggande roll i förståelsen för en hållbar framtid. En kvalitetsmässigt god utbildning är viktig för kapaciteten att möta de utmaningar som det 21:a århundrade ställer på hållbar utveckling, kontinuerligt lärande och framtids tänkande.

Universitetsnätverket Baltic University Programme (BUP; www.balticuniv.uu.se) är tvärvetenskapligt och verksamt inom Östersjöregionen. BUP har fokus på hållbar utveckling, demokrati och miljö. Årligen ordnas kurser och konferenser för så väl studenter, forskare och lärare inom högre utbildning.

Med målsättningen att stöda högskolelärare att bättre integrera hållbar utveckling och Agenda 2030 i sina kurser, har BUP sedan 2017 ordnat en kurs för lärare med titeln "Education for Sustainable Development in higher education". Förutom en ökad förståelse och insikt av Agenda 2030 och metoder och praxis inom lärandet för hållbar utveckling, är kursens kärna det individuella kursarbetet, kallat "Change project". Förändringsprojektet baserar sig på en redan befintlig kurs som kursdeltagaren håller i sitt arbete. Idén är att omarbete kursen till att bättre uppfylla Agenda 2030 och speciellt mål nummer fyra. Inom kursen får deltagarna stöd och konstruktiv kritik inom gruppen och av kursens lärare.

Kursen består av en lärprocess med fem faser: 1) en introducerande del via e-lärande, 2) en tredagars workshop kring metodologi och en första presentation av det individuella kursprojektet, 3) en längre period med tid för arbete med projektet, 4) en tvådagars workshop kring kritisk reflektion och presentation av de slutliga projektplanerna. Den sista och 5:e fasen, efter avslutad kurs, handlar om implementering av projektet i verkligheten och en möjlighet till vetenskaplig publicering av resultaten.

Kursen pågår under ett helt akademiskt läsår och har hittills lockat nästan 70 deltagare från nio olika länder inom Östersjöregionen. Responsen har varit positiv och vid sidan av nya insikter inom ett aktuellt tema får deltagarna möjlighet att vidga sina kontaktnät med kolleger från andra länder, lärosäten och ämnesområden.

Ramverk för digital kursutveckling

Linda Barman ¹, Malin Jansson ², Ida Naimi-Akbar ³

¹ Adjunkt, Phd, KTH ²Forskningsingenjör, Doktorand, KTH ³ Adjunkt, Doktorand, KTH

Kontakt: ibarman@kth.se

Tillgänglighet av undervisningsmaterial via digitala media och skapande av olika e-lärandeaktiviteter sker i ökande omfattning inom högre utbildning. Det finns idag ett tryck från både studenter, lärare och universitetsledning att digitalisera hela kurser eller moment. Digitala verktyg för undervisning och lärande kan innebära både en ökad effektivitet eller att bättre stödja studenters läroprocess. Utifrån studier vet vi dock att det kan vara en utmaning för lärare att överföra ett traditionellt klassrumstänk in i digitala miljöer eller att transformera sin undervisning så att tekniken nyttjas på ett för lärande positivt sätt.

Vi presenterar här ett ramverk som kan underlätta för lärare, IKT-pedagoger eller andra att designa moment eller hela kurser i digitala miljöer. Ramverket grundar sig på våra egna och andras studier om lärande och undervisning i både digitala och traditionella klassrumsmiljöer och vi utgår ifrån följande didaktiska principer: aktivt och meningsfullt lärande, variation och återkoppling. Ramverket innefattar fem olika fokusområden inom kursdesign: 1) övergripande kursdesign, 2) plattformsmöjligheter, 3) lärandeaktiviteter, 4) videoföreläsningar, 5) betygsgrundande uppgifter. Ramverket bidrar till att tydliggöra vilka olika personella resurser och det mångfacetterade kunnandet som behövs för att utveckla och/eller stödja digital kursutveckling.

Våra tidigare studier om när lärare skapar onlinekurser visar att även mycket erfarna lärare har en tendens att fokusera på informationsöverföring snarare än studenternas bearbetning av material. Lärarna prioriterar tiden mellan att skapa videomaterial och att skapa utmanande uppgifter i den digitala miljön. Detta kan resultera i att kurser, exempelvis med medieproducenters hjälp, har välförpackade föreläsningar och standardiserade kursmoduler men med få eller inga fördjupningsuppgifter. Vi har också i vår egen praktik sett exempel på det motsatta, dvs. tonvikt på kursuppgifter men alltför otydligt eller svårtillgängligt material som vägleder studenter genom kunskapsområdet. I vår egen forsknings- och stödverksamhet om digital kursutveckling såg vi behovet att tydliggöra vilka kompetenser som krävs för att ta sig an både helheten och olika kursmoment kopplat till digital kursutveckling samt att hjälpa lärare och pedagogiska utvecklare prioritera tiden mellan exempelvis videoproduktion och skapande av andra typer av läroobjekt.

Ramverket är ett resultat utifrån en utvärdering av ett flerårigt projekt med onlinekurser och svarar på behovet att tydliggöra vilka olika kunskapsområden som kan berika digital kursutveckling. Syftet med det här bidraget är primärt att tydliggöra vilken roll didaktisk forskning i kombination med andra kunskapsområden kan ha vid digital kursutveckling.

Ramverket kan tillämpas för utformning av stödverksamheter men också för lärarens egen prioritering inom ett utvecklingsarbete.

Referens

1 J. Ross, C. Sinclair, J. Knox, and H. Macleod. "Teacher experiences and academic identity: The missing components of MOOC pedagogy." *Journal of Online Learning and Teaching*, vol. 10, no 1. pp, 57–69, 2014.

Studenters upplevelse av active learning classroom

Per Sandén

Universitetslektor, Linköpings Universitet

Kontakt: per.sande@liu.se

Att studenter måste arbeta aktivt för att lära sig är i dag vedertaget (se t.ex. Biggs och Tang, 2011). Många år av frustration över att det är svårt att få till detta i traditionella föreläsningar ledde till att jag gjorde filmer av det jag ville säga och träffade sedan studenterna i ALC-sal. I salen diskuterar vi svåra begrepp och arbetar med uppgifter för att fördjupa förståelsen i grupper om 6 till 8 studenter.

Under hösten 2019 spelade jag in mina föreläsningar på Miljövetarprogrammet vid Campus Norrköping, Linköpings universitet. Studenterna är vana att arbeta i grupp eftersom problembaserat lärande används som pedagogisk form (Barrows, 1996). För termin 1 gjordes 9 föreläsningar om, av totalt 21 och på termin 3 gjordes 6 föreläsningar om, av totalt 27. Kvalitén i filmerna är ganska låg eftersom detta gjorts helt utan extra resurser. Det är helt enkelt en berättarröst till en traditionell presentation. Övriga föreläsningar hölls av mina kollegor på vanligt sätt.

Studenterna ombads besvara några frågor i slutet av det sista passet i ALC-sal på terminen. Frågorna var:

- Hur ser du på videoföreläsning som följs upp av ett pass i ALC salen i förhållande till en vanlig föreläsning?
- Hur störd blir du av de andra grupperna i rummet?

Samtliga frågor ställdes på en femgradig skala, med möjlighet att kommentera i fritext. Termin 1 svarade 46 av 55 och termin 3 svarade 39 av 40. Majoriteten av studenterna ansåg att de lärde sig mer eller mycket mer (58% T1, 77% T3). Gruppen som ansåg att de lärde sig ungefär lika mycket var 35% T1 och 18% T3. Det var dock totalt 4 studenter som ansåg att de lär sig mindre (3 T1 och 1 T3) och en student T3 ansåg att hen lärde sig mycket mindre.

På frågan om de blir störda av de andra grupperna svarade en övervägande majoritet inte alls eller inte så farligt (70% T1 och 80% T3). Det var 5 studenter T3 som svarade att de lite störda. Totalt 9 studenter ansåg att de blir ganska störda (6 T1 och 3 T3) och 1 student T1 svarade att hen blir mycket störd.

Resultaten är mycket positiva och stämmer väl överens med min upplevelse. Jag saknar idag andra utfallsmått. Trots det positiva resultatet återstår arbete med att stödja de studenter som anser att de lär sig mindre och de som blir störda av andra grupper i rummet.

Referenser

Barrows, H. S. (1996). Problem-Based Learning in Medicine and Beyond: A Brief Overview. (No. 0271–0633; pp. 3–12). New Directions for Teaching and Learning

Biggs, J. B., & Tang, C. S.-K. (2011). Teaching for quality learning at university: What the student does. (4., rev. ed.). Open University Press

Studieadministratören som värdefull resurs för god utbildningsmiljö vid högskola och universitet.

Clara Fagerlind ¹, Karin Christoffersson²

¹ Kursadministratör, Centrum För Universitetslärarutbildning, Stockholms Universitet

² Projektkoordinator, Centrum För Universitetslärarutbildning, Stockholms Universitet

Kontakt: kerstin.hamrin@gih.se

Under våren 2019 startade Centrum för universitetslärarutbildning, CeUL, vid Stockholms universitet ett nätverk för studie-/ utbildningsadministratörer. CeULs uppdrag är att stimulera till engagerande och högkvalitativ undervisning på alla nivåer vid Stockholms universitet. Syftet med det nystartade nätverket är att ge administratörer en plattform att träffas och samverka kring hur de kan stödja samt skapa förutsättningar för goda utbildningsmiljöer utifrån sin roll vid institutionen. Det finns mycket att vinna på att lyfta administratörers kunskap om regelverk, studentbemötande och högskolepedagogik i arbetet för en god utbildningsmiljö vid universitet. Initiativet möttes av oväntat stort intresse. Uppstartsmötet i mars 2019 syftade till att kartlägga behov och intresse. Nätverket har därefter träffats regelbundet två gånger per termin med olika teman för varje träff. Hittills har vi träffats kring teman som kursvärderingar, universitets lärplattform, digitala verktyg osv.

En förutsättning för att studieadministratörer ska kunna bidra till utbildningskvaliteten är att de har både kunskap kring högskolepedagogiska processer och stöd i varandra för att gemensamt kunna utveckla en professionalitet i rollen. Wengers (1998) begrepp 'praxisgemenskap' (Community of Practice) kommer väl till pass för att tydliggöra vad detta projekt handlar om.

Vi vill skapa möjlighet för en praxisgemenskap kring kurs- och studieadministration att utvecklas vid Stockholms universitet så att de bereds möjlighet att ta del av och bygga på varandras praktik. Studie- och kursadministratörer spelar ofta en osynlig men viktig roll i arbetet med att skapa en högkvalitativ undervisning. De står för ryggrad och struktur, kunskap och kontinuitet, fungerar som vägvisare för både studenter och universitetets lärare samt introducerar rutiner och förhållningssätt. De är en sorts "gränsryttare" med stor möjlighet att påverka och skapa gynnsamma förutsättningar för studenten och utbildningsmiljön vid institutionen.

Vi arbetar fortlöpande för att anpassa form och innehåll genom att kontinuerligt utvärdera nätverksträffarna med frågor om till vilken grad träffarna ger deltagarna möjlighet till erfarenhetsutbyte med kollegor och i vilken omfattning innehållet gett dem ny kunskap eller

inspiration som de kan tillämpa i sitt arbete. Vi fångar också upp behov och förslag på teman för framtida träffar. En utmaning är att synliggöra studieadministratörsgruppens kompetens och betydelse för god undervisningsmiljö för både dem själva och högskolan som arbetsgivare.

I vår presentation kommer vi att berätta närmare om de teman vi har haft för mötena, samt resultatet av den utvärdering som vi har genomfört av mötena via enkät. Vi kommer att redogöra för våra slutsatser och också att berätta om våra vidare planer med nätverket.

Referens:

Wenger, E. (1999). Communities of practice: Learning, meaning, and identity. Cambridge University press.

Studiemotiv och förutsättningar för lärande vid högre utbildning - En studie om lärprocesser i humanbiologisk undervisning

Kerstin Hamrin ¹, Eva Oskarsson², Karin Söderlund ³ & Maria Fernström ³

¹ Lektor, Gymnastik- Och Idrottshögskolan ²Lektor, Örebro Universitet, Fakulteten För Medicin Och Hälsa ³Docent, Gymnastik- Och Idrottshögskolan

Kontakt: kerstin.hamrin@gih.se

Ett dilemma med grundläggande humanbiologiska kurser inom högre utbildning är att en ökande andel studenter har svårt att klara kursmålen. Att inspirera och motivera studenterna är en viktig prioritering för högskolans personal. För att lyckas är det viktigt att ha en medvetenhet om hur studenterna uppfattar den utbildningsmiljö och undervisning de tar del av. Det är också viktigt att vara lyhörd för hur studenterna menar att undervisande personal kan engagera och motivera dem till studieframgång. I den här studien presenterar vi förstaårsstudenters studiemotiv och studiestrategi, samt hur studenterna anser att undervisande lärare kan engagera och motivera till djupare förståelse av humanbiologiska förlopp. Studien baseras på en reviderad version av den validerade enkäten Biggs SPQ (Olsson, 2007), samt kompletterande semistrukturerade intervjuer. Resultatet från enkäten visar att de studenter som angav djupmotiv i större utsträckning klarade kursmålen jämfört med de studenter som angav yt- eller prestationsmotiv till studierna. Detta är i linje med tidigare undersökningar (Byrne, Flood, & Willis, 2002). Tidigare undersökningar visar också att för att kunna stimulera till djupinlärning är det viktigt att förstå hur studenter lär sig samt vad som påverkar deras val av studiestrategi (Kirkgoz, 2013). Intervjuerna visar att studenterna upplever att föreläsningar underlättar förståelsen. Däremot uppskattas inte långa föreläsningar, utan de bör maximieras till två timmar. Studenterna stimuleras av praktiska moment och seminarier där kunskapen sätts i ett sammanhang. För att motivera till djupförståelse och ökad genomströmning uppger studenterna att de vill att undervisningen i högre grad ska kopplas till den kommande yrkesprofessionen. Generella lärdomar från vår studie är att föreläsningsformen behövs men att den behöver varieras på ett sätt som möter studenternas förväntningar. Studien inspirerar till vidare kursutveckling inom humanbiologi och liknande kurser.

Referenser

Byrne, M., Flood, B., & Willis, P. (2002). The relationship between learning approaches and learning outcomes: a study of Irish accounting students. *Accounting Education*, 11(1), 27-42. doi: 10.1080/70963928021015325 4.

Kirkgöz, A. (2013). Students' Approaches to Learning in an English-Medium Higher Education. *The Journal of Language Teaching and Learning* (2), 30-39.

Olsson, U. (2007). Flexibel utbildning - för vem? Framgångsfaktorer i en universitetskurs., Karlstads universitet.

Sustainable assessment – att lära sig urskilja ämnets kvalitéer

Veronica Flodin ¹ Helena Danielsson maThorell ²

¹ Högskoledidaktisk Utvecklare, Stockholms Universitet, Inst. För Matematikämnets och Naturvetenskapsämnenas Didaktik, ²Adjungerad Lektor, Stockholms Universitet, Inst. För Matematikämnets och Naturvetenskapsämnenas Didaktik

Kontakt: veronica.flodin@mnd.su.se

Detta arbete introducerar didaktiska strategier att arbeta med kursutveckling som stärker ett hållbart lärande hos studenten. Begreppet sustainable assessment har utvecklats av David Boud. Med det menar han "Assessment that meets the needs of the present without compromising the ability of students to meet their own future learning needs." (Boud, 2000). Vi ska inte kompromissa med de krav på lärande studenten har i en kurs, men i sustainable assessment ingår att utveckla studentens förmåga att bedöma sitt eget lärande och därmed också utveckla sin kunskap i ämnet. Vi presenterar ett projekt där studenter har fått utföra didaktisk reflektion under två grundkurser i biologi på ett universitet (inspirerat av Klafki, 2006). Studenterna förde en loggbok i relation till specifika, kursrelaterade frågor. Frågorna skulle bidra till att träna den didaktiska reflektionsförmågan, vilket i det här fallet innebar en förmåga till metareflektion över studentens egna läroprocesser i ämnet. Frågorna handlade till exempel om vad de fann svårt, hur kursens ämnesinnehåll hängde ihop eller vad som uppfattades som centralt och viktigt. Vi presenterar resultat från studenternas loggböcker, där vi har ett informerat samtycke. Ser vi någon utveckling av reflektionsförmåga? Kan didaktisk reflektion bidra till ämnesundervisningen? Vi ser tecken på att uppgiften leder till en förändrad syn på det egna lärandet. En större förståelse för det egna ansvaret, självreflektionen ökar, de blir bättre på att identifiera det de inte kan samt får syn på betydelsen av den undervisning de erhåller. Samtidigt blev det tydligt att det här är något man måste öva på, en förmåga man måste utveckla. Det var något väldigt nytt för studenterna att reflektera på detta sätt. En del förstod aldrig hur de skulle börja eller engagera sig i uppgiften. Information, övning och återkoppling är centrala delar. Emellertid är det en uppgift som inte är så svår att få till och som inte behöver ta så stor del av den övriga kurs tiden. Det som vi tänker krävs, är ett samarbete mellan ämneslärare och didaktiker, eventuellt i en uppbyggnadsfas.

Referenser

Boud, D. (2000). Sustainable assessment: rethinking assessment for the learning society. *Studies in continuing education*, 22(2), 151-167.

Klafki, W. (2006). Didaktik analysis as the core of the preparation of instruction. In *Rethinking Schooling* (pp. 126-144). Routledge.

Tänk små istället för big - SPLOTs som digital lärandemiljö för bättre konstruktiv länkning

Jörg Pareigis

Enhetschef Universitetspedagogiska Enheten, Karlstads Universitet

Kontakt: jorg.pareigis@kau.se

Lärplattformar (LMS) har blivit ett viktig undervisningsverktyg inom högskolan och nästan alla universitet använder ett eller flera olika system (Pomerantz et al., 2018). Lärare använder LMS främst som ett administrativt verktyg som att informera elever om uppgifter, ge feedback på dessa och lägga upp föreläsningbilder (Dobbin, 2016). Följaktligen är det inte särskilt förvånande att studenter är generellt nöjda med användningen av lärplattformar. Tillfredsställelsen minskar dock när det gäller interaktiva aktiviteter och samarbete (Pomerantz et al., 2018) eller skapandet av icke-standardmedia. I praktiken verkar användningen av lärplattformen som den de facto digitala lärandemiljön vara tagit för givet av för många lärare. Andra alternativ verkar sällan övervägas eller utforskas, förmodligen på grund av tung arbetsbelastning (Blix et al., 1994) eller den erforderliga kombinationen av färdigheter (Koehler och Mishra, 2009) eller en kombination av dessa.

Universitetspedagogisk forskning å andra sidan förespråkar en helt annan strategi. Bates (2015) påpekar till exempel att utgångspunkten i valet av digital lärandemiljö alltid ska vara vilken målgrupp kursen riktar sig till och vad lärandemålen är. En annan kritisk röst angående lärplattformar lyfts fram av Dalsgaard (2006), som påpekar att LMS inte är särskilt lämplig för en social konstruktivistisk pedagogik. Det som behövs istället är verktyg som är lätta att använda och som uppfattas vara användbara både för studenter och lärare (Šumak et al., 2011).

Mot detta syfte bedriver vissa pedagogiska utvecklare en fokuserad och funktionell strategi för att integrera riktade, men ändå enkla, utbildningsverktyg på många sätt (jfr Groom och Lamb, 2014). De kallar dessa enkla verktyg SPLOTs. Förkortningen SPLOT myntades av Brian Lamb (Levine, 2014) och även om det är svårt att fastställa en exakt definition (Splot.ca, 2019), ligger fokus på enkla verktyg som skyddar studentens integritet samtidigt som de ger kraftfulla möjligheter för studenter att skapa och dela media som direkt riktar sig till lärandemålen i kursen. SPLOTs stödjer och främja öppen utbildning samtidigt som det är så enkelt som möjligt att publicera aktiviteter på ett tilltalande och tillgängligt sätt. SPLOTs har använts av flera institutioner världen runt. I USA är Virginia Commonwealth University (VCU) en av pionjärer i

användningen av SPLOTs . I europeiskt sammanhang har Karlstads universitet satsat på SPLOTs som utgångspunkt för strategin för nätbaserad utbildning för de strategiskt prioriterade forskningsmiljöerna.

I denna presentationen delar projektledaren för de externfinansierade kursutvecklingsprojekt med sig erfarenheter och lärdomar av användningen av SPLOTs och hur de kan integreras i undervisningen på både campus och distans.

Referenser

Dobbin, G. (2016). Exploring the Next Generation Digital Learning Environment: Opportunities and Challenges. Retrieved from <https://library.educause.edu/resources/2016/6/exploring-the-next-generation-digital-learning-environment-opportunitiesand-challenges>

Pomerantz, J., Brown, M. & Brown, D. C. (2018). Foundations for a Next Generation Digital Learning Environment: Faculty, Students, and the LMS. Retrieved from <https://www.educause.edu/ecar/research-publications/foundations-for-a-nextgeneration-digital-learning-environment-faculty-students-and-the-lms/introduction/authors/author-chapter#Authors>

Šumak, B., Hericko, M., & Pušnik, M. (2011). A meta-analysis of e-learning technology

The influence of international student projects on learning and study environment among the national and international space students created

Victoria Barabash¹, Thomas Kuhn², Mathias Milz³, Johnny Ejemalm⁴, Anita Enmark⁵, Élcio Jeronimo De Oliveira⁵, Olle Persson⁶ & Soheil Sadeghi⁷

¹ Universitetslektor, Utbildningsledare, Avdelningschef, ²Biträdande Professor, ³Docent, Universitetslektor, ⁴ Utbildningsledare, ⁵ Universitetslektor, ⁶Verksamhetsledare, ⁷Universitetslektor, Luleå Tekniska Universitet

Kontakt: victoria.barabash@ltu.se

Den moderna internationella arbetsmarknaden efterfrågar utexaminerade studenter som förutom excellenta ämneskunskaper och djup förståelse för arbetsmetoder, även har professionella färdigheter i form av välutvecklade förmågor till kommunikation och lagarbete, oftast i en internationell miljö, tekniskt tänkande, ingenjörssintuition och högre ordningstänkande samt problemlösningsförmågor. Dessa krav kan tillgodoses via projektbaserat lärande som en kompletterande undervisningsprocess (Bell, 2010). Projektbaserat lärande syftar till djup inläring, det vill säga förmåga att tillämpa tillägnad förståelse på nya problem och situationer samt en rad kompetenser relaterade till mänsklig interaktion och självhantering (Virtue et al., 2019). Utöver målet om ökad innehållskunskap och tillämpning, främjar projektbaserat lärande en positiv inlärningsmiljö och ett positivt förhållande mellan studenter och lärare (Mosier et al., 2016).

De moderna rymdprojekten innebär komplexa frågeställningar, ett globalt perspektiv och är mycket kostsamma. Därför kräver de, förutom det akademiska kunnandet, ett brett internationellt samarbete. De mänskliga interaktionerna blir en av de avgörande faktorerna för rymdprojektens framgång. Det är därför nödvändigt att rymdstudenter lär sig att verka i en internationell arbetsmiljö med gemensamma samarbetsprojekt och därmed intergruppskontakter som formar och främjar positiva attityder i en social kontext.

Denna studie analyserar studiemiljö, studieresultat och studiemotivation samt deras samspel och konsekvenser utifrån kvantitativa och kvalitativa data, observationer och reflektioner kring internationella ballong- och raketprojekt BEXUS och REXUS <http://rexusbexus.net/>. Dessa projekt genomförs i regi av samarbetsavtal mellan det europeiska rymdbolaget ESA, den tyska rymdorganisationen DLR, Rymdstyrelsen, SSC, ZARM och EuroLaunch. Under projektens gång har studenterna kontakter samt handleds av experter från ovan nämnda rymdorganisationer. Det är nödvändigt att studenterna uppövar ett kritiskt tänkande för att

deras ballong- eller raketprojekt skall bli accepterade av de tillståndsgivande professionella organisationerna och senare genomförbara.

Deltagande studenter kommer från två internationella mastersprogram, Rymdfarkostdesign och ett mastersprogram i rymdvetenskap och rymdteknik i konsortieform – SpaceMaster, samt ett nationellt civilingenjörsprogram i rymdteknik. Dessa program ges vid Kiruna Rymdcampus som är en del av Institutionen för system- och rymdteknik, Luleå tekniska universitet. Andelen internationella studenter inom projektgrupperna varierar mellan 35% och 50%, varav ca. 30% kommer från länder utanför EU. Andelen kvinnliga studenter varierar mellan 20% och 26%. De brett sammansatta projektgrupperna med studentprojektledare har att hantera olika kulturer, därigenom främjande ett socialt ansvarstagande för projektens framgång.

Studien belyser vikten av multikulturell medvetenhet, välkomnande kultur och intergruppskontakter för studenternas positiva psykosociala tillstånd och välmående, vilket är en förutsättning för goda studieresultat och tillfredsställelse med utbildningen som helhet.

Referenser

Bell, S. (2010). Project-based learning for the 21st century: Skills for the future. *The Clearing House*, 83, 39–43.

Mosier, G. G., Bradley-Levine, J., & Perkins, T. (2016). Students' perceptions of project-based learning within the New Tech school model. *International Journal of Educational Reform*, 25(1), 2–14.

Virtue, E. E.; Hinnant-Crawford, B. N. (2019). "We're Doing Things That Are Meaningful": Student Perspectives of ProjectBased Learning across the Disciplines, *Interdisciplinary Journal of Problem-based Learning*, Vol.13, N2, Article 9, Sep. 2019. 12 pp. <https://doi.org/10.7771/1541-5015.1809>.

Vi är alla i samma båt och på djupt vatten: att öka engagemanget genom studentspecifiserade krav och praktikbaserade gemenskaper

Anders Green

Lektor, Medieteknik, Södertörns Högskola

Kontakt: anders.green@sh.se

Ett ständigt aktuellt tema är studenter som upplever att undervisningsformerna karakteriseras av leda (se Daschman et al 2013) och lärare som ser ett bristande engagemang (se Foley 2013). Intrycket från en programmeringskurs med fokus på mobil-appar och tjänster var projekten som studenterna skapade brast i konceptuell och teknisk höjd. Vare sig studenter eller lärare tyckte kursen var särskilt intressant.

Två samverkande omständigheter identifierades:

- Lärarna förmådde inte att relevantgöra innehållet på ett engagerande och inspirerande sätt.
- Studenterna tyckte innehållet var för svårt och vågade inte chansa.

Foley (2013) diskuterar hur lärare kör på i trygga banor (eng: complacency) och inte engagerar sig, något som leder till studenter som inte gör mer än vad som krävs. Faktorer som undervisningens upplägg, över- eller understimulering leder till alltså till brist på engagemang och avhopp. Det som krävs är en mer varierad, engagerande och individanpassad undervisning. För att bryta detta har pedagogiken ändrats på kursen för att skapa engagemang på olika sätt.

Kraven ställs på ett annat sätt: genom att använda noggrant kvalificerade värdeladdade ord för att beskriva kraven på studenternas projekt och laborationer. Exempelvis ska tekniska laborationer ska vara "avancerade" och tjänsterna/koncepten "spännande" eller "unika". Vi är dock tydliga med att utmaningarna i sig är något som studenterna får misslyckas med. Istället för att ställa omöjliga krav uppmanar vi studenterna utforska gränserna ("hur spännande kan det bli?").

Praktikbaserade gemenskaper (efter Wenger, Farnsworth et al 2016): redovisning av laborationer och projekt genomförs interaktivt. Studenterna själva väljer vad de vill fokusera på inom ramen för en kritisk diskussion. Studenterna sätter därmed sin egen agenda inom kursens tematiska ram där de kan fokusera på teknologi eller på tjänstutveckling. Genom att de specificerar sina egna tekniska laborationer direkt i dialog med läraren får de omedelbar

återkoppling. Studenterna får också till uppgift att designa en lösning som representerar ett för dem verkligt problem – detta kräver engagemang och en gemensam orientering mot kursinnehållet. Kursinnehåll och tematiskt fokus kommer alltså inte längre bara från lärarna utan också från studenterna som investerar skapande/tänkande. Lärarna engagerar sig för att inte framstå som okunniga inför studenterna.

En mycket försiktig tendens i kursutvärderingar av två omgångar av kursen genomförd nya sättet är att studenter fortfarande tycker laborationerna är för svåra, men samtidigt att anser de att kursen är givande.

Referenser

Daschmann, E. C., Goetz, T., & Stupnisky, R. H. (2014). Exploring the antecedents of boredom: Do teachers know why students are bored? *Teaching and Teacher Education*, 39, 22–30. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2013.11.009>

Farnsworth, V, Kleanthous, I and Wenger-Trayner, E (2016). Communities of practice as a social theory of learning: A conversation with Etienne Wenger. *British Journal of Educational Studies*, 64 (2). pp. 139-160. ISSN 0007-1005

Foley, J.A. (2013). Places of Belonging: Awakening a Zone of Complacency. *Critical Questions in Education*, 4(3), pp. 205– 212.

WebbSKU – Nätbaserad nationell strokeutbildning

Åsa Rejnö¹, Per Wester², Per Andersson³

¹ Lektor i Omvårdnad, Docent, Institutionen För Hälsovetenskap, Högskolan Väst, ² Professor, Överläkare, Inst Folkhälsa Och Klinisk Vetenskap, Umeå Universitet, ³ Pedagogisk Utvecklare, UPL, Umeå Universitet

Kontakt: asa.rejno@ltu.se

Stroke är en folksjukdom som drabbar 25000 svenskar årligen. Vårdkedjan innefattar omhändertagande före ankomst till sjukhus, under sjukhusvistelse samt efter utskrivning och sköts av interdisciplinära team. En utmaning är det stora behovet av kunskap hos all personal, speciellt i senare skede. Hösten 2018 sattes därför en ny nationell utbildning utvecklad för alla strokevårdsteam i Sverige. Den tidigare utbildningen som genomfördes lokalt på många enheter var mycket resurskrävande, hade en trend av minskat deltagande och spretigt innehåll samt skilde sig avseende examinationen (Rejnö, 2016)

Målbilden för utbildningen, benämnd WebbSKU (WebbStrokeKompetensUtbildning, 2020) som ges som uppdragsutbildning (3,0 hp) inom Umeå universitet, var att öka antalet deltagare, säkra kvaliteten samt göra utbildningen nationellt enhetlig. Utbildningen skulle även vara lättillgänglig och flexibel samt stärka teamkänslan. En nationell grupp bildades som enades om kursinnehåll och en mindre grupp som arbetade med genomförandet. Tydliga pedagogiska utgångspunkter var centralt. Med utgångspunkt i konstruktiv länkning har det flippade klassrummet använts genomgående. Utbildningen ska pågå under minst ett år och ske parallellt med arbete i den egna strokeverksamheten. De teoretiska delarna sker via nätet som förberedelse för kursens fyra obligatoriska teamträffar där teambaserat lärande är den pedagogiska utgångspunkten. Deltagarna ska komma förberedda och bearbeta olika problem gemensamt i teamet (Michaelsen & Sweet, 2008). För produktion av kursmaterial inbjöds expertis från hela strokekedjan. Totalt producerades 66 filmer omfattande totalt ca 700 minuter film med tillhörande flervälsfrågor som instuderings- och examinationsfrågor. För teamträffarna skapades case, diskussionsfrågor samt praktiska övningar.

Examinationen består av tre delar. En del sker i form av ett individuellt test i kursens webbplattform. De två andra delarna sker under sista fysiska sammankomsten; individuell skriftlig examination samt teamexamination. Aktivt deltagande vid de fysiska teamträffarna krävs. Kursen har nu drygt 1000 deltagare från sjukhusens strokeenheter, primärvård och

kommun spridda över landet och 300 har slutfört utbildningen. Utbildningens pedagogiska upplägg har utvärderats med gott resultat. Framgångsfaktorer har varit att innehåll, genomförande och pedagogiska utgångspunkter varit tydliga. Kanske mest centralt har varit att det funnits nyckelpersoner som drivit processen framåt och lyckats förankra arbetet i alla led. Svårigheterna var att enas om gemensamt innehåll passande för samtliga yrkeskategorier samt att skapa en struktur för hur materialet ska produceras på enhetligt sätt.

Lärdomarna är att med bra förankring och planering samt tydliga pedagogiska utgångspunkter är det fullt möjligt att ta fram en helt ny flexibel nationell utbildning som bygger på en tydlig idé om arbetsintegrerat lärande både i framtagande och genomförande.

Combining flipped classroom with digital tools - Experiences from two courses in digital journalism

Walid Al-Saqaf
Lektor i Journalistik, Södertörns Högskola

Kontakt: walid.al-saqaaf@sh.se

Using digital tools in higher education is not new. Since the 1990s, many scholars have called for embracing digitization to enrich learning in and outside the classroom (see: McClelland, 2001; Weigel, 2002). Additionally, Lage, Platt and Treglia (2000) were among the first to argue that the flipped classroom, which requires recording standard lectures into videos to be watched in advance, makes teaching more effective. Since then, many universities and schools have started using the flipped learning classroom to give students control of their schedule and pace to meet their varied learning styles while also allowing them to engage in class activities that involve more critical thinking, reflection and group-exercises. In Sweden, there is strong reliance on blended learning using commercial LMSs such as BlackBoard and ItsLearning but the flipped classroom approach has not truly been widely adapted.

In my talk, I wish to present how the Journalism Department of Södertörn University combined the flipped classroom approach with in-class digital tools in two digital journalism courses during 2020. Based on a preliminary survey, the majority of the surveyed students said their learning experience became more engaging and effective. Some went further by calling for this approach to be used more widely. Several respondents stressed the value of tutored in-class learning activities using digital tools instead of listening to a lecture. Another positive effect was the ability of students with weaker competences to watch the videos in their own slower pace and consult external resources as needed. There were, however, some concerns such as the inability to communicate with the teacher during the lecture. Although questions could be posed later, some students preferred face-to-face interaction.

While the experiment was mostly positive, a thorough analysis of how this approach contributes to fulfilling the learning outcomes is yet to be done. Furthermore, there is need to have long-term strategies and explain to teachers, students and even faculty administrators what the flipped classroom approach has to offer and equip them with resources and advanced knowledge to use the digital tools in the classroom for maximum productivity. We plan to use feedback we have received as we evolve our pedagogical approaches in the future. In the meantime, we argue that more effort needs to be exerted to improve the learning

experience of students, not only in digital journalism, but also in other disciplines and domains.

Referenser:

Lage, M. J., Platt, G. J., & Treglia, M. (2000). Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment. *The Journal of Economic Education*, 31(1), 30-43.

McClelland, B. (2001). Digital learning and teaching: Evaluation of developments for students in higher education. *European Journal of Engineering Education*, 26(2), 107-115.

Weigel, V. B. (2002). *Deep learning for a digital age: Technology's untapped potential to enrich higher education*. JosseyBass, 989 Market Street, San Francisco, CA 94103-1741.

Ekologisk litteracitet, biopoetik och transformation -hur utbildar vi för livskraft?

Jenny Althoff

Lektor, Konstfack. Institutionen För Design, Inredningsarkitektur Och Visuell Kommunikation

Kontakt: jenny.althoff@konstfack.se

Att de dominerande krafterna i vår civilisation har misslyckats med att skydda livskraft för både oss och andra arter visar sig nu med all tydlighet. En djupgående omformning av hur vi lever, arbetar, och även utbildar krävs. Inom högskolan finns en medvetenhet om att en tidigare kunskapssyn baserad på upplysningens idéer om människan som alltings mått och traditionell vetenskap som enda sanning behöver omförhandlas. Det är en transformation som bryter mot en förhärskande ideologi om död materia, mekanisk kausalitet och uteslutning av vissa erfarenheter från verkligheter inom både ekologi och ekonomi. Att vi som människor är biologisk intrasslade (entanglement) både känslomässigt och erfarenhetsmässigt genom det liv som ekosystemen möjliggör adresseras bl a inom filosofi, fysik och biosemiotik. För att främja ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet på högskolan på ett genomgripande sätt behövs ett ekopedagogiskt transformativt ramverk som innefattar flera perspektiv.

Ett pedagogiskt perspektiv är ecoliteracy (eng), på svenska ofta översatt till "ekologisk litteracitet". Literacy i det här sammanhanget inbegriper ett utvidgat begrepp och praktik kopplat till multimodalt lärande, där språket utgör en del av flera potentiella uttryck samt relaterar till materialitet, interaktion och gestaltning. Det är en kritisk praktik som både sker individuellt och i samspel med andra, i olika situationer och sammanhang. Biopoetiken är ett annat perspektiv som öppnar för att aktivt erfara vårt komplexa beroende av andra livsformer, där ett biopoetiskt förhållningssätt kan utgöra en meningsskapande grund för aktivt och medvetet handlande.

Både studenter, lärare, forskare behöver utveckla förståelsen för sig själva i relation till andra grupper, arter, ekosystem och processer. Det innebär konsekvenser, etiska förhandlingar och ansvar för de förslag som utarbetas inom ramen för utbildningen. Exemplet på arbetssätt och format berör designämnet på universitetsnivå men är i grunden en interdisciplinär praktik. Designämnet som teori och praktik står alltid i relation till andra kunskapsfält och

designförslag sker i samarbete med andra professioner, externa partners, kontexter och sammanhang.

Att lära nytt är en sak, men att i grunden lära om, transformera och låta sig transformeras, är utmanande. Därför är förutsättningen för utbildningen som helhet en större grad av gemensamt lärande där öppet prövande kring idéer sker genom att engagera sig i fakta, spekulation och erfarenhet. Det utmanar oss även i att aktivt bidra till utbildningssituationer som förmår härbärgera konstruktiv oro men också omsorg om att det kunskapande vi utvecklar faktiskt bidrar till livskraft (liveability).

Referenser:

Boehnert, Joanna. 2008 Design, Ecology, Politics: Towards the Ecocene Bloomsbury Academic.

Latour, B. 2017 Facing Gaia: Eight Lectures on the New Climatic Regime Polity Press.

Weber, Andreas. 2019 Enlivenment: Towards a Poetics for the Anthropocene MIT Press.

Fiktionsläsning för social förståelse och breddade perspektiv - Utveckling av ett undervisningskoncept

Helen Asklund¹, Maria Warne²

¹ Universitetspedagogisk Utvecklare, ² Lektor, Mittuniversitetet

Kontakt: helen.asklund@miun.se

Universitetsutbildningar som leder till arbete inom relationsbaserade yrken behöver förbereda studenterna för de etiska dilemman och möten med människor i svåra situationer som de i yrkeslivet kan ställas inför. Vi behöver därför fråga oss hur studenterna i undervisningen bäst kan ges förutsättningar för att utvecklas som kritiskt tänkande och socialt ansvarstagande individer.

Vid flera svenska lärosäten används idag exempelvis skönlitteratur som pedagogiskt material i läkar- och socionomutbildningar för att ge träning i kritisk reflektion, perspektivtagande och empatisk förmåga. Några av de användningsområden som i detta sammanhang har lyfts fram är att fiktionen kan illustrera och applicera teorier, bidra till att se andras villkor samt utveckla personliga egenskaper och förmågor (Ottelid 2015). Fiktionens potential att gestalta livsfrågor ur olika perspektiv (se exempelvis Pettersson 2009; Brewer & Hogarth 2015) är ytterligare en aspekt av fikcionaliteten som bidrar till att skönlitterär läsning har en funktion att fylla i undervisningssammanhang. Den pedagogiska potentialen förstärks ytterligare av att denna träning i föreställningsförmåga utgör en viktig förutsättning för empati, ett inom relationsbaserade yrken betydelsefullt förhållningssätt (Bernhardsson, Nilsson & Palm 2015).

Syftet med vår pågående pilotstudie är tudelat, med lärare och studenter på det rehabiliteringsvetenskapliga programmet vid Mittuniversitetet som målgrupp. För det första arbetar vi för att öka kompetensen hos lärarkollegiet om hur de kan arbeta med skönlitteratur som ett pedagogiskt redskap. För det andra utarbetar vi en modell för att använda skönlitterära texter i undervisningen som ett medel för att utveckla ovan beskrivna förmågor och därmed bidra till att studenterna upparbetar ett kritiskt helhetstänkande och en djupare social förståelse (Rosenblatt 1995). Genom att projektet fokuserar på både utveckling av

kursinnehåll och undervisningsmetoder samt på utveckling av den pedagogiska diskussionen i lärarkollegiet menar vi att det bidrar till ett hållbart lärande.

Genomförandet inleds med att lärarna gemensamt läser ett urval skönlitterära texter. Därefter följer en reflekterande diskussion ledd av projektledaren om hur lärarna upplevde den lästa boken och tänker sig att den didaktiskt ska användas i undervisningen. Diskussionsanteckningar utgör insamlad data. Efter läsningen av varje bok reflekterar varje lärare skriftligt över boken och dess pedagogiska potential, innan den eventuellt förs in som kurslitteratur. De erfarenheter som slutligen ges från den pedagogiska tillämpningen av skönlitteraturen samlas in i form av en öppen enkät till studenterna och som anteckningar från ansvarig lärare.

Då studien pågår finns ännu inga färdiga resultat, men avsikten är att sammanställa och analysera insamlat data för publicering i en högskolepedagogisk tidskrift.

En effektiv dialogisk handledning

Maria Axinge
Skrivhandledare, Örebro Universitet

Kontakt: maria.axinge@oru.se

Handledning på grundkurser inom högre utbildning kräver enbart ämneskompetens och står utan krav på specifik yrkesutbildning eller yrkeserfarenhet av att just handleda (Bjørndal, 2017). Här förutsätts att erfarenhet av att en gång ha blivit handledd ska understödja att själv handleda (Eriksson & Gustafsson, 2016). Upplevelsen att dagens studenter generellt har färre akademiska kompetenser in i en högskoleutbildning delas av många och skapar helt nya förutsättningar vid handledning. Att ha ansvar för allt för många studenter med saknade kompetenser skapar i värsta fall en handledning som inte är tillräckligt vägledande, kan skapa behov av fler handlednings-tillfällen och försvårar studentens möjligheter att nå en godkänd produkttext.

Syftet med denna presentation är att utifrån en problematisering av den dialogiska handledningen i studenttexter återge en modell för en mer framåtsyftande och effektiv dialogisk handledning.

Målgruppen är lärare som upplever en ökad problematik i handledningssituationen och känner ett behov av nya tankar och idéer i relation till att i dialog handleda studentens textproduktion med fokus på hjälp till självhjälp.

Presentationens teoretiska utgångspunkt startar upp i att problematisera dialogens form vid handling med hjälp av bl.a. Bakhtin's begrepp heteroglossia (Tjupa, 2009). Sedan övergår presentationen till att återge en framåtsyftande pedagogisk modell för dialogisk handledning där följande teoretiska begrepp är en del;

esoteriska/exoteriska kompetenser (Zandén, 2018)

tydlighetsprincipen (Zandén, 2018)

assessment as learning (Atjonen, 2018)

feedback forward (Atjonen, 2018)

Modellen är väl beprövad och kan, förutom erbjuda studenten och handledaren en bättre handledningssituation, skapa nya insikter och underlag till diskussioner kring hur handledning kan struktureras. Modellen används vid handledning av studenters textproduktion med fokus på språket och modifierats till det koncept det är idag där handledningsmodellen har som mål att ge studenten hjälp till självhjälp.

Föreläsare: Maria Axinge, skrivhandledare på Akademiskt skrivcentrum på Örebro universitet. Är i grunden gymnasielärare i svenska och historia och arbetar i huvudsak med dialogisk handledning av det akademiska språket i studenttexter, både individuellt och i grupp.

Referenser

Atjonen, P. (2018) Etiska grunder för bedömning av elevers lärande. I Lindberg, V., Eriksson I., & Pettersson A. (2018). Lärares bedömningsarbete. Förutsättningar, villkor, agens. Stockholm: Natur & Kultur.

Bjørndal, C. R. P. (2018). Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning. Stockholm: Liber.

Eriksson, A., Gustavsson, S. (2016) Krav, uppmaningar och frågor - en autoetnografisk reflektion över handledning av självständiga arbeten, Utbildning & Lärande vol 10, nr 1

Tjupa, Valerij, (2009) Heteroglossia. I Handbook of Narratology (Narratologia: Contributions to Narrative Theory/Beiträge zur Erzähltheorie, pp. 124-131). Berlin: De Gruyter.

Zandén, O. (2018) Kritik av tydlighetsdoktrinen. I Lindberg, V., Eriksson I., & Pettersson A. (2018). Lärares bedömningsarbete. Förutsättningar, villkor, agens. Stockholm: Natur & Kultur.

Inkluderande och hållbart studentaktivt lärande för kritiskt tänkande i verksamhetsförlagd utbildning

Mariette Bengtsson¹, Mari-Louise Nilsson², Margareth Jeppsson²

¹ Docent, ² Universitetsadjunkt, Malmö Universitet

Kontakt: mariette.bengtsson@mau.se

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU ska verksamhetsförlagda utbildningen för vårdprofessioner vara patientnära vilket är nödvändig inför framtida yrkeskarriär. Sjuksköterskestudenter har uttryckt behov av förbättrad inkluderande lärandemiljö och tydligare struktur för handledning i kommunal geriatriska vård. Studenterna ansåg att handledarna hade för lite pedagogisk kunskap för att möjliggöra träning i kritiskt tänkande relaterat till utmaningar i vårdarbetet. Handledare har uttryckt osäkerhet i handledarrollen och majoriteten saknade handledarutbildning. Det fanns ett behov av att optimera studenternas lärmiljö, stimulera det livslånga lärandet och skapa inkluderande och hållbart studentaktivt lärande. Nya pedagogiska modeller och konkreta verktyg behövde implementeras för att stimulera till lärande och reflektion i verksamhetsförlagd utbildning.

Syftet med projektet var att utveckla och implementera en modell för hållbart kritiskt lärande i verksamhetsförlagd utbildning. Lära i samarbete (collaborative learning) är ett reflektiv och student aktiv pedagogiskt arbetssätt som innebär att två eller flera studenter tillsammans tar gemensamt ansvar för sitt lärande. Studenterna lär med och av varandra och begreppen delaktighet, självständighet, kritiskt tänkande och problemlösning står i centrum (1, 2).

Studenter (enskilt eller i par) använde anpassade strukturerade läraaktiviteter kopplade till kliniska situationer som skulle förberedas, utföras och reflekteras kring (3). Initialt tog handledaren ett steg tillbaka så studenterna kunde ta eget aktivt ansvar för lärandet med stöd av läraaktiviteterna. På ett strukturerat men flexibelt sätt tvingades studenterna att använda sina egna resurser och ett kritiskt tänkande före återkoppling och reflektion med handledaren. Studenter och handledare besvarade en enkät med öppna och slutna frågor.

Studenterna var nöjda med pedagogiken och med strukturerade läraaktiviteter som ansågs vara relevanta för geriatrisk kontext och möjliggjorde tillfälle för reflektion. Instruktionerna ansågs vara distinkta och kopplingen mellan teori och praktik var tydlig. Alla studenterna utom två ansåg att de fått ny teoretisk kunskap som var relevant för det livslånga lärande. Studenter som hade arbetat i par ansåg att de hade fått ny teoretisk kunskap i större grad än de studenter som arbetat själva med aktiviteten ($p < 0.013$). Handledarna ansåg att de strukturerade läraaktiviteterna hade hjälpt att utveckla studenternas självständighet kritiska tänkande samt reflektiva och problemlösande förmågor. De påpekade också vikten av att ge studenterna tid för reflektion. Strukturerade läraaktiviteter ansågs vara viktiga verktyg och centrala för student aktivt lärande och bör företrädesvis användas i par men kan användas av en enskild student.

Referenser

Topping, K (1996) The effectiveness of peer tutoring in further and higher education. Higher Education 32, 321-345.

Topping, K (2005) Trends in Peer Learning. Educational Psychology. 25 (6)

Stenberg, M., Bengtsson, M, Mangrio, E & Carlson, E. (2019). Preceptors' experiences of using structured learning activities as part of the peer learning model: A qualitative study. Nurse Educ Pract, 11, 42, 102668.

Bidrar högskolepedagogisk utbildning till kollegialt lärande?

Henric Bagerius¹, Henrik Brandén², Petronella Ekström³, Elaine Sjögren⁴ & Gun Sparrhoff⁴

¹ Universitetslektor, Örebro Universitet ² Universitetslektor, Mälardalens Högskola ³

Pedagogisk Utvecklare, Örebro Universitet ⁴ Universitetslektor, Linköpings Universitet

Kontakt: henrik.branden@yahoo.com

Enligt SUHF:s rekommendationer (SUHF, 2017) är det övergripande målet för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning att kursdeltagarna ges en grund att kunna "arbeta professionellt som lärare inom högskolan" och "medverka till högskoleutbildningens utveckling" (s. 5). För det krävs att de lärt sig att utföra en högskolelärares arbete på egen hand men också i samarbete med kolleger. Efter genomgången utbildning ska deltagarna exempelvis "självständigt, och tillsammans med andra, kunna planera, genomföra och utvärdera undervisning och examination" (s. 5; vår kursivering). Men får de möjlighet att lära sig det? På NU2020 presenterar vi en analys av kursplaner som tyder på att den högskolepedagogiska utbildningen framför allt stödjer deltagarnas utveckling till självständiga lärare och i mindre utsträckning utvecklar och examinerar deras förmåga att samarbeta och samverka med kolleger i lärarlag och ämnesgrupper. Med inspiration från teorier om kollegialt och organisatoriskt lärande diskuterar vi i vår presentation hur kursinnehåll och kursupplägg skulle kunna ge deltagare bättre förutsättningar att lära sig att arbeta som lärare och medverka till högskoleutbildningens utveckling både självständigt och tillsammans med andra.

Genomförande och resultat

På NU2020 presenterar vi resultatet från ett arbete organiserat som en serie av kollegiala möten mellan pedagogiskt ansvariga för den högskolepedagogiska utbildningen vid Linköpings universitet, Mälardalens högskola och Örebro universitet. Arbetet görs inom ramen för det nätverk som bildades när de tre lärosätena arrangerade NU2018 och är tänkt att mynna ut i ett gemensamt kursutvecklingsprojekt under hösten 2020. En del av förarbetet till utvecklingsprojektet är en genomlysning av högskolepedagogiska kursplaner, och utifrån genomlysningens resultat för vi vid NU2020 en diskussion kring hur den högskolepedagogiska utbildningen kan vidareutvecklas. Presentationen riktar sig därför främst till lärare på högskolepedagogiska kurser.

Teoretisk förankring

I högskolepedagogisk utbildning finns ofta en ambition att få till ett kunskapsutbyte mellan deltagarna. Men hur möjliggör och examinerar vi ett kollegialt lärande där gruppen når och visar en bredare och djupare förståelse än vad deltagarna kan göra på egen hand? Och hur knyter vi samman högskolepedagogisk utbildning och utveckling? I vår presentation diskuterar vi hur arbetsformer kan spridas bortom de högskolepedagogiska kurserna och etableras i den dagliga utbildnings- och utvecklingsverksamheten. Vi ställer oss frågan hur högskolepedagogiska kurser kan bädda för att individers lärande leder till lärande på grupp- och organisatorisk nivå och vice versa (jfr Crossan, Lane och White, 1999). Vi undersöker därmed hur utvecklingen av en professionell kollegialitet kan bidra till organisatoriskt lärande (Hargreaves & O'Connor, 2019).

Referenser

Crossan, M., Lane, H. & White, R. (1999). An Organizational Learning Framework: From Intuition to Institution. *The Academy of Management Review*, 24(3), 522–537.

Hargreaves, A. & O'Connor, M.T. (2019). Professionell kollegialitet: Om att utveckla lärares samarbete. Studentlitteratur.

SUHF. (2017). Högskolepedagogisk utbildning och pedagogisk meritering som grund för det akademiska lärarskapet. Hämtad från <https://suhf.se/publikationer/rapporter/>

I could rewind and understand and GSoldersoogle - Students perceptions on flipped classrooms in physics

Marco Chiodaroli¹, Katerina Günter², Lisa Freyhult³, Diego Tarrío⁴ & Andreas Solders³

¹ Forskarassistent, Uppsala Universitet ²Doktorand, Uppsala Universitet ³ Lektor, Uppsala Universitet ⁴ Forskare, Uppsala Universitet

Kontakt: marco.chiodaroli@physic.uu.se

The flipped-classroom model ¹, which relies on moving traditional lecturing away from the classroom to make time for higher-level activities, has recently attracted considerable attention in higher-education research ². A working group focusing on flipped classrooms has been created within the Department of Physics and Astronomy at Uppsala University, in cooperation with the Centre for Gender Research and the Department of Information Technology. The group is comprised of 16 instructors and researchers aiming to assist, promote and coordinate implementation of flipped classrooms in various courses at the Bachelor and Master level, as well as scientifically evaluate and further develop flipped classrooms as a pedagogical method.

In 2019, seven courses introduced flipped components in a coordinated fashion and more than 400 students experienced the flipped-classroom method, creating a unique opportunity to collect valuable data and evaluate and develop the flipped classroom method further. This contribution reports on the activities of the working group and presents data from a pilot mixed-method study which includes a quantitative survey and two focus-group interviews.

During the two semi-structured focus-group interviews, students discussed themes relevant to their perspectives on flipped classrooms. The interview questions were developed using teachers' reflections on their flipped classes but kept general to allow the students' voices to come through. The demographics of the students differed in the two interviews, which gave us a broad overview of themes most relevant to their respective groups. Through the interviews, we could map out the complexity of the flipping-classroom experience and inform the development of a large-scale survey.

Survey responses revealed a mixed response to the flipped-classroom method. In line with studies conducted in other contexts ³, students could be categorized as flipped-classroom endorsers or resisters. One of the main goals of this part of the study is to determine which factors correlate with a student being an endorser or resister of flipped classrooms.

Our experience will benefit instructors interested in introducing and assessing pedagogical methods in a coordinated way and in involving students in pedagogical-development efforts. Our findings carry implications for instructors interested in introducing a flipped component in their courses as well as for pedagogical researchers assessing the effectiveness of the flipped-classroom method in a higher-education context.

Referenser

Lage, M., Platt, G., Treglia, M. (2000). Inverting the Classroom: A Gateway to Creating an Inclusive Learning Environment. *The Journal of Economic Education*, 31(1), 30-43.

Bishop, J. L., Verleger, M. A. (2013). The flipped classroom: A survey of the research. In *ASEE National Conference Proceedings*, Atlanta, 30(9), 1-18.

McNally, B., Chipperfield, J., Dorsett, P., Del Fabbro, L., Frommolt, V., Goetz, S., Lewohl, J., Molineux, M., Pearson, A., Reddan, G., Roiko, A., Rung, A. (2017). Flipped Classroom experiences: student preferences and flip strategy in highereducation context. *Higher Education*, 73:281-298.

Vilket inflytande har lärare på sin undervisningsmiljö?

Lena Dafgård

Pedagogisk Utvecklare Inriktning Digital Kompetens, Högskolan Dalarna

Kontakt: ldf@du.se

Utvecklingen av teknologin har helt förändrat möjligheterna för undervisning, lärande, interaktion och kommunikation på distans. I en nyligen publicerad avhandling "Digital Distance Education – A Longitudinal Exploration of Video Technology" är syftet att bättre förstå möjligheterna och begränsningarna med att använda bl.a. videokonferens 1 och desktopkonferens 2 (t.ex. Zoom, Adobe Connect och Skype) i högre utbildning. Både videokonferens och desktopkonferens har de funktioner som behövs för att möjliggöra mediering av en undervisningssituation med muntlig synkron (samtidig) kommunikation och rörlig bild, vilken är mycket lik den på campus (öga mot öga), trots geografiskt avstånd. Affordance-teorin har använts för att analysera vilka begränsningar som kan uppstå vid särskilda förhållanden, som t.ex. i stora studentgrupper eller i situationer när kameran eller mikrofonen inte kan fånga bild och ljud. I avhandlingen ingår en webbaserad nationell enkätstudie med en svarsfrekvens på 50%, i vilken kursansvariga lärare bl.a. har svarat på frågor om de tre viktigaste orsakerna till att de använder eller inte använder videokonferens respektive desktopkonferens.

Lärarna har kunnat kryssa för högst tre alternativ i enkäten och de mest markerade fördelarna med både videokonferens och desktopkonferens var varianter av spatial flexibilitet - att lärare och studenter har kunnat mötas, trots geografiskt avstånd. Av de 250 lärare som använde videokonferens, var den mest markerade nackdelen (ca 50%) att läraren kände sig begränsad i sitt agerande i undervisningssituationen. Alternativet låg grad av interaktivitet hade ett liknande resultat. Även många av de 250 lärare, som använde desktopkonferens, kände sig begränsade beträffande hur de kunde agera i undervisningssituationen. Studenters tekniska problem och svårigheter med stora studentgrupper var dock de mest markerade nackdelarna. Många och stora grupper begränsade också interaktiviteten som lärarna strävade efter, i både videokonferens och desktopkonferens.

En uppföljande intervjustudie med 13 lärare, som använde videokonferens på lärarutbildningen, visade att lärarna var tvungna att sitta på en stol för att studenterna skulle se dem och höra vad de sade. Även möjligheterna att skriva på tavlan var begränsade, eftersom det bara fanns en mindre skrivplatta. Detta gjorde att lärare, som hade utvecklat en personlig undervisningsstil och tyckte om att röra sig i rummet, kände sig starkt begränsade i hur de kunde agera som lärare.

Fråga: Vilka möjligheter har lärare att påverka sin undervisningsmiljö och hur samarbetar tekniker och lärare för att skapa en miljö där lärarna känner sig bekväma?

Referenser

Dafgård, L. (2020). Digital Distance Education - A Longitudinal Exploration of Video Technology. Avhandling Göteborg : Göteborgs universitet, 2020. <http://hdl.handle.net/2077/62810> (hämtad 2020-03-13).

Gibson, J. J. (2015). The ecological approach to visual perception. New York: Psychology Press.

Säljö, R. (2000). Lärande i praktiken: Ett sociokulturellt perspektiv. Stockholm: Prisma.

- 1 Hårdvarubaserat system i en särskild studio. Används fr.a. till större grupper.
- 2 Mjukvarubaserat system, ofta en plug-in till webbläsaren. Används fr.a. till mindre grupper.

Analysera mera?! En studie av ekonomstudenters och lärares uppfattningar om analys

Kristina Ek¹, Monika Kurkkio²

¹ Biträdande Professor, Luleå Tekniska Universitet ² Universitetslektor, Luleå Tekniska Universitet

Kontakt: kristina.ek@ltu.se

Analytisk förmåga betonas i många kursplaner likväl som i kravprofiler för många kvalificerade anställningar och beskrivs ofta som en akademisk kärnkompetens. Ekonomer arbetar med skilda uppgifter inom privata, offentliga och ideella organisationer där de behöver kunna strukturera och analysera komplexa problemställningar. Även i rollen som medborgare är det viktigt att ha förmåga till kritiskt och analytiskt tänkande, till exempel för att kunna förstå och värdera argument och för att kunna skilja fakta från "fake". Därför är det problematiskt att många universitetslärare upplever att studenter inte utvecklar denna förmåga i tillräcklig omfattning; studenters skriftliga analyser upplevs ofta bestå för mycket av antingen rena refererat eller grundlöst tyckande. Forskningen på området pekar också på att studenter ofta har svårt att förstå vad som avses med att analysera och hur det skiljer sig från en sammanfattning eller en personlig uppfattning. Det finns en samstämmighet kring att analytisk förmåga och självständighet är centrala akademiska kärnkompetenser för ekonomer, men hur dessa kompetenser ska uppnås är inte på något sätt självklart. Denna studie avser att bidra med insikt om ekonomstudenters och lärares uppfattningar om analys och när under ekonomutbildningen som den tränas.

Studien har en kvalitativ ansats med fokus på att beskriva och skapa förståelse för hur lärare och studenter tolkar begreppet analytisk förmåga, samt ge insikt i hur den analytiska förmågan tränas under Civilekonomutbildningen. För att skapa insikt om begreppet analytisk förmåga, och hur den tränas, har vi genomfört intervjuer med studenter och lärare på Civilekonomprogrammet vid Ltu. Totalt har 11 intervjuer genomförts med studenter och lärare från olika inriktningar på Civilekonomprogrammet (Nationalekonomi och Företagsekonomi med specialisering inom Marknadsföring och Redovisning och styrning),

främst under utbildningens första år. Dessutom har en enkät och dokument så som studieanvisningar, uppgifter och kursplaner studerats. Intervjuerna indikerar att analytiska uppgifter kan vara både kvalitativa och mera beräkningsinriktade. Det fanns en bred men relativt samstämmig syn av vad som är analytisk förmåga bland lärarna medan det verkar finnas viss osäkerhet bland förstaårsstudenterna om huruvida mera beräkningsorienterade uppgifter utgör exempel på analys. Lärarna och studenterna är överens om betydelsen av att kunna förstå och tillämpa begrepp, teorier och modeller. Däremot skiljde sig uppfattningarna åt gällande förstaårsstudenternas analytiska förmåga, där lärarna var mer tveksamma till studenternas analysförmåga än studenterna själva. Slutligen konstaterar vi att studenterna tränas på flera olika typer av analytiska uppgifter under sin utbildning.

Från teori till praktik: pedagogisk utveckling i kliniska lärandemiljöer

Agnes Elmberger¹, Erik Björck², Matilda Liljedahl³, Juha Nieminen⁴ & Klara Bolander Laksov⁵

¹ Doktorand, Karolinska Institutet² Docent, Karolinska Institutet³ Phd, Göteborgs Universitet⁴ Universitetsadjunkt, Karolinska Institutet⁵ Professor, Stockholms Universitet

Kontakt: agnes.elmberger@ki.se

En stor del av grundutbildningen inom medicin- och vårdprofessionerna utgörs av verksamhetsintegrerad utbildning i sjukvården. I dessa kliniska lärandemiljöer utbildas studenter av sjukvårdspersonal som primärt inte är lärare, utan vårdgivare. Vi vet sedan länge att specifik ämneskunskap inte räcker för att på ett tillfredsställande sätt utbilda studenter och att sjukvårdspersonal saknar tillräcklig pedagogisk kunskap. För att adressera detta problem erbjuder medicinska universitet pedagogisk fortbildning (faculty development) i form av kurser och workshops. Dessa fortbildningskurser är vitala för att utrusta sjukvårdspersonal med kunskap och verktyg inom pedagogik och lärande, och därmed främja högkvalitativ klinisk undervisning (1). Medan dessa kurser generellt bidrar till ökad teoretisk kompetens (1), vet vi mindre om hur kursdeltagarna använder sin nya kunskap och hur pedagogisk utveckling och förändring sker i praktiken, vilket är fokus för detta projekt. Projektet är uppdelat i tre delstudier, och använder sig av aktivitetsteori (2). Delstudie ett bygger på fokusgruppintervjuer som genomfördes med kursdeltagare vid starten av en ettårig pedagogisk fortbildningskurs som fokuserade på att deltagarna skulle utveckla pedagogiska verktyg (ex en ny lärandeaktivitet). Kursen hölls 2016 vid Karolinska Institutet (KI), Stockholm. Resultaten visar att spänningar mellan patientverksamhet, forskning och utbildning, där utbildning tenderar att nedprioriteras, resulterar i begränsad möjlighet till pedagogisk utveckling, trots stark individuell motivation hos de kliniska lärarna. För delstudie två genomfördes fokusgruppintervjuer vid kursens slut, och studien ger stöd för att det man tidigare tänkt på i termer av överföring (transfer) eller implementering av en färdig produkt (det pedagogiska verktyget) från ett sammanhang (kursen) till ett annat (arbetsplatsen), snarare handlar om transformering där arbetsplatsen utgör en viktig och aktiv spelare. Den sista delstudien är en jämförande studie som baseras på intervjuer med kliniska lärare vid KI och Stellenbosch universitet, Sydafrika. Resultaten pekar på att kliniska lärare känner sig förtrogna med att driva igenom top-down förändringar från universitetet, men att de saknar mandat och förståelse kring hur de ska förändra kollegors syn och kunskap om utbildning och lärande. Sammanfattningsvis pekar detta projekt på att kliniska lärare verkar i en organisation som primärt inte har utbildning som huvudmål vilket påverkar möjligheten till pedagogisk utveckling och förändring. Detta antyder att pedagogiska fortbildningskurser i sig inte räcker, utan att universitet och sjukvårdsorganisationer behöver fokusera på att utveckla hållbara system där undervisning främjas för att pedagogisk fortbildning ska vara effektiv. Vidare visar projektet att kliniska lärare till viss del

saknar ett pedagogiskt ledarskap, varför detta är en nyckelfråga som bör adresseras i framtida fortbildning.

Referenser

Steinert Y, Mann K, Anderson B, Barnett BM, Centeno A, Naismith L, et al. A systematic review of faculty development initiatives designed to enhance teaching effectiveness: A 10-year update: BEME Guide No. 40. *Med Teach Internet* . 2016;38(8):769–86.

Engeström Y. *Learning by expanding: An activity-theoretical approach to developmental research*. Helsinki: Orientakonsultit; 1987.

Stöttar diskussionsforum lärande? - En studie av interaktionen i digitala miljöer

Malin Engquist¹, Linda Barman², Malin Jansson³ & Fredrik Enoksson⁴

¹ Forskningsingenjör, Pedagogisk Utvecklare, Kungliga Tekniska Högskolan, ²

Universitetsadjunkt, Kungliga Tekniska Högskolan, ³ Doktorand, Forskningsingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, ⁴ Forskare, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH)

Kontakt: engqu@kth.se

Det är idag välkänt att interaktion är en viktig del av lärprocessen (1,2). I digitala kurssammanhang erbjuds ofta möjligheter till interaktion via diskussionsforum vilket kan vara en utmaning samtidigt som det exempelvis kan bidra med återkoppling mellan studenter och lärare. Det är dock inte självklart att diskussionerna i de digitala forumen stödjer studenternas lärande och då alltför många kurser erbjuder interaktion via LMS är det viktigt att förstå mer om hur studenters lärande kan främjas i digitala miljöer.

Syftet med den här studien var att undersöka karaktären på interaktionen mellan studenter samt mellan studenter och lärare i onlinekurser med kursdeltagare från hela världen. Vi samlade in och analyserade 1106 diskussionsinlägg ifrån tre kurser där forumen nyttjades på olika sätt. Två av kurserna gavs med flexibel studietakt utan lärarnärvaro och i den tredje kursen fanns handledare tillgängliga. Två av kurserna krävde avancerade förkunskaper i matematik och programmering och den tredje riktade sig mot personer som vill lära sig mer om riskbedömning av arbetsrelaterade skador. Vi genomförde en abduktiv kvalitativ innehållsanalys baserad på det teoretiska ramverket undersökande gemenskap (Community of Inquiry, Col) för att synliggöra olika dimensioner från dialogen som kan kopplas till lärprocesser. Det teoretiska ramverket Col utvecklades för att undersöka lärande i digitala miljöer utifrån antagandet att lärande sker i interaktion och reflektion med andra för att utveckla både egen och delad förståelse (3). Vi analyserade interaktionen utifrån Cols fyra olika element som skiljer mellan kognitiva, sociala, instruerande och känslomässiga dimensioner av diskussionsinläggen.

Utifrån vår analys ser vi att diskussionsforumen användes flitigt av studenterna för att få tag på kursinformation och stöd för planering av sina studier. Betydligt färre inlägg handlade om kunskapsmässiga frågeställningar och reflektioner. Detta belyses även av att få inlägg uppvisade kognitiv närvaro och betydligt fler uppvisade undervisningsnärvaro. De frågor som ställdes besvarades nästan uteslutande av lärare med instruktioner eller information, sällan användes strategier för att främja ytterligare reflektion och diskussion såsom öppna frågor eller hintar. Vi kunde inte se tecken på en gemenskap i diskussionsforumen trots att ett relativt stort antal inlägg uppvisade social- och/eller känslonärvaro i form av framförallt artighetsfraser. Baserat på vår studie kan vi konstatera att det finns en potential hos användandet av diskussionsforum men att det krävs att lärare noga tänker igenom hur de ska användas för att diskussionerna ska främja lärande.

Referenser

Kim, M. (2009). The impact of an elaborated assessee's role in peer assessment. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 34(1), 105-114.

Ferguson, P. (2011). Student perceptions of quality feedback in teacher education. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 36(1), 51-62.

Garrison, D.R., Anderson, T., och Archer, W. (1999). Critical inquiry in a text-based environment: Computer conferencing in higher education model. *The Internet and Higher Education*, 2(2-3), 87-105.

Kursändring – svenska som andraspråk inte längre ett hinder inom KPU:n

Susanne Engström¹, Charlotte Hurdalbrink² & Birgit Kempinsky Fahrman²

¹ Universitetslektor ²Universitetsadjunkt, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH)

Kontakt: sengstro@kth.se

Efter ett antal omgångar av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) ser vi hur studenter med svenska som andraspråk generellt har större svårigheter att lyckas genomföra lärarutbildningen inom avsedd tidsram, jämfört med studenter med svenska som förstaspråk. Problemen handlar inte om ämneskunskaper utan om förmågor inom akademiskt skrivande och tillgodogörande av ordrik akademisk litteratur. Av tradition förväntas goda kunskaper i svenska inom lärarutbildningar liksom inom många andra akademiska utbildningar. Lärarutbildningen innefattar dessutom strukturer i form av seminarier, reflekterande skrivuppgifter, hemtentamina etc., metoder som hos vissa studenter kan upplevas främmande och ovana.

Projektets syfte är att utveckla insikter hos ett arbetslag inom högre utbildning, genom fortbildning i seminarieform, för att åstadkomma förändringar inom kurser så att bland andra studenter med svenska som andraspråk i högre grad får förutsättningar att nå godkänd nivå. Arbetslaget arbetar till största delen inom ramen för lärarutbildningar varför projektet till sitt innehåll bland annat tar utgångspunkt i Bigestans (2015; 2018) studier av ULV-utbildning men även i Bayatis (2014) forskning om synen på studenters språkhantering och rasistiska föreställningar som framträder inom lärarutbildningar.

Projektets upplägg med seminarier baseras på forskning om kollektivt lärande och lärande i social interaktion inom arbetsorganisationer samt med inspiration från Simons & Ruijters (2001) och deras tredelade modell för arbetsrelaterat lärande. Vi låter deltagarna ta utgångspunkt i erfarenheter från praktiken (den egna lärarutbildningen), från relevant forskning (föreläsningar och litteratur) och bidra till den gemensamma organisationen genom att vidareutveckla pågående kurser. Intentionen är att seminariedeltagarna tillsammans kan skapa ny kunskap, att ett kollektivt lärande utvecklas genom att individuella perspektiv överskrids.

Fortbildningsprojektet består av en inledande föreläsning (Bigestans) och tre uppföljande seminarier med följande teman: kursinnehåll, examinationsmoment och konkreta undervisningssituationer. Inför seminarierna läser deltagarna litteratur, under seminarierna diskuteras frågeställningar formulerade med syfte att utmana och stimulera reflekterande. Dessutom behandlas konkreta frågeställningar kopplade till de kurser som deltagarna valt att utveckla. Vid respektive träff samlas exit-tickets in med syfte att få inblick i deltagares reflektioner och slutsatser.

Efter det sista seminariet fyller deltagarna i en enkät med syfte att utvärdera projektet. De kurser som utvecklats under seminarieserien analyseras, med syftet att se hur innehåll, examinationsformer och litteratur förändrats. Resultatet visar hur deltagarna utvecklar nya lärdomar om och begrepp kopplade till situationen för studenter med svenska som andraspråk och hur de erhåller nya insikter om hur kurser kan genomföras. Ett av resultaten visar sig vara behovet av ytterligare fortbildning inom rollen som handledare inom självständiga arbeten.

Referenser

Bayati, Zahara (2014). "den andre" i lärarutbildningen – En studie om den rasifierade svenska studenten villkor i globaliseringens tid. Göteborgs Universitet

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/35328/1/gupea_2077_35328_1.pdf

Bigestans, Aina. (2015) Utmaningar och möjligheter för utländska lärare som återinträder i yrkeslivet i svensk skola. Avhandling. Stockholms universitet.

Bigestans, A. (2018). Utländska lärare i kompletterande utbildning En handledning för universitetslärare. Stockholms universitet.

Simons, P.R.-J. and Ruijters, M.C.P. (2001), "Work-related learning: elaborate, expand and externalize", in Nieuwenhuis, A.F.M. and Nijhof, W.J. (Eds), The Dynamics of VET and HRD Systems, Twente University Press, Enschede, pp. 101-14.

Lärares uppfattningar om den digitala lärmiljön

Tove Kjellberg ¹, Fredrik Enoksson ², Tecla Malmström ³, Stefan Stenbom ⁴, Stefan Hrastinski ⁵ & Oliver Andersson ³

¹ Pedagogisk Utvecklare ² Forskare ³ Pedagogisk Utvecklare ⁴ Universitetsadjunkt. Tekn. Dr., ⁵ Professor, Kungliga Tekniska Högskolan

Kontakt: fen@kth.se

Under senaste femtonårsperioden har digitala lärmiljöer inom högre utbildning gått från att vara något för lokala eldsjälar till en central fråga för dess utveckling (Seaman, Allan, & Seaman, 2018). Det digitala inslaget och dess infrastruktur hanteras numera även centralt av lärosätet och har även blivit en naturlig del av undervisningen. Med centralisering följer positiva aspekter gällande rättssäkerhet, förenklad administration, ökad skalbarhet och professionalisering. Men, med en central hantering blir det viktigt att arbeta med förståelsen av hur lärarna uppfattar den digitala lärmiljön och vad de tycker den ska erbjuda, då de är konstruktörer av utbildningsmiljön i sin kurs. Farrelly, Raftery och Harding (2018) beskriver en enkätstudie om lärares uppfattning om den digitala lärmiljön vid sju irländska lärosäten som visar att lärarna har en positiv inställning till att använda digitala verktyg, men ofta begränsas av att de inte har tid att lära sig använda dess fulla potential. Canadian Digital Learning Research Association (2019) presenterar den senaste resultat av en årlig enkätstudie med en majoritet av landets lärosäten. Den visar att användningen av digitala verktyg ökar stadigt, men pekar på avsaknaden av utbildning och stöd till fakulteten för att implementera digitalt lärande.

Fokus för denna presentation kommer vara resultaten från de enkäter om den digitala lärmiljön som skickats till lärare på KTH. Syftet är att lyfta fram och adressera lärares syn på den digitala lärmiljön över tid. Sedan 2013 har KTH satsat särskilt på digitalt lärande och byggt upp infrastruktur och kompetens inom digitalisering av utbildning och utbildningsstöd samt pedagogisk utveckling. Ungefär vartannat år sedan 2013 har en enkät gått ut till KTHs lärare om den digitala lärmiljön. Enkäten utformning har varierat, men det övergripande syftet har varit att undersöka hur KTH:s lärare uppfattar den digitala lärandemiljön och finna möjliga förändrings- och förbättringsområden.

De senaste resultaten antyder att KTH:s lärare är positivt inställda överlag till de digitala verktyg och system som finns tillgängliga. Däremot finns utmaningar och begränsningar gällande det faktiska användandet, då lärarna lyfter fram att de inte anser sig ha tid att ägna sig åt kursutveckling i allmänhet och digital kursutveckling i synnerhet.

Primär målgrupp för denna presentation är lärare, IT-pedagoger, högskolepedagoger och systemutvecklare. Presentationen riktar sig till dig som är intresserad av att ta del av hur KTH:s lärare uppfattar den digitala utbildningsmiljön och vilka utmaningar, behov och krav som finns bland lärare gällande den digitala utbildningsmiljön och i vilken riktning satsningar på digitala verktyg ska genomföras.

Referenser:

Farrelly, T., Raftery, D., & Harding, N. (2018). Exploring lecturer engagement with the VLE: findings from a multi-college staff survey. *Irish Journal of Technology Enhanced Learning*, 3(2), 11-23.

Johnson, N., Bates, T., Donovan, T., & Seaman, J. (2019). Tracking Online Education in Canadian Universities and Colleges: National Survey of Online and Digital Learning 2019 National Report. Retrieved 2020 March 13 from <https://onlinelearningsurveycanada.ca/download/781/>

Seaman, J. E., Allen, I. E., & Seaman, J. (2018). Grade Increase: Tracking Distance Education in the United States. Babson Survey Research Group. Retrieved 2020 March 13 from <http://www.onlinelearningsurvey.com/highered.html>

New Media, New Learning - Kindergarten and Elementary School Multimodal Teaching and Learning About Mathematics in Prospective Teachers Education

Alla T. Alzhanova-Ericsson¹, Karin Boberg², Kristina Palm Kaplan², Patrik Dinnéztz³, Josefine Alm⁴, Lars-Eric Larsson⁵, Dawid Björkman⁶ & Alfred Landwehr Sydow²

¹Senior Lecturer, Södertörn ²University Pedagog, Södertörns Högskola ³Senior Lector, Södertörns Högskola ⁴Filmpedagog, Filmrikt ⁵Filmpedagog, Filmpool Nord ⁶Pedagog, Södertörns högskola

Kontakt: alla.ericson@sh.se

Digitalization and interdisciplinarity are growing trends in Teaching and Learning theory and practice. Developing prospective teachers' knowledge and skills in these areas is a challenging task in modern university education. This study is based on New Learning and Action Research Theories . The aim of this study is to develop a multimodal and interdisciplinary digital video film-based methodology in Teaching and Learning Mathematics for prospective teacher's digital competence and E-learning . During Teacher Education university courses in Teaching and Learning Mathematics, several cohorts of prospective teachers created video-lessons integrating Mathematics, Music, Film Art and Language. These video-lessons, dealing with Arithmetic, Geometry, Statistics and other items in kindergarten's and elementary school's mathematical curriculum, were used as intelligent tutors for modified flipped classroom video-film approach. Prospective teachers have used in their video-lessons different types of manipulatives, fiction stories, animation, videogames as well as they composed and performed songs with mathematical content. To test the Teaching and Learning effect of these video-lessons prospective teachers have shown them to kindergarten children and to elementary school students respectively. As a next step, to make a meta-analysis, prospective teachers have written evaluating essays describing what, why and how their video-lessons contributed to kindergarten children's or elementary school students' knowledge development in Mathematics and how video-lessons can be useful in respective educational process. It has been concluded, that this modified multipart flipped classroom approach influences positively children, students and prospective teachers learning processes and helps to understand film pedagogy, which is a democratic right of all learners in modern education. It has also been shown that our approach promotes prospective teachers' professional growth, their professional joy, creativity and help against teaching anxiety . A meta-analysis followed by self-evaluation has served in these courses as a new university examination instrument. The result of this study can be used in different spheres of education, including

Campus based education, Distance Education and Long-Distance Learning, since it allows learners of different stages of education, to participate in educational process without physically being in the classroom. These situations drew recently a lot of attention in university education due to the coronavirus pandemic situation. With the help of our teaching and learning approach presented here, the classes may be given and taken through digital audio and video-instructions. It would be valuable to further analyze our multipart flipped classroom model in collaboration with other universities and in different educational environments inside and outside Sweden.

Referenser:

Cope, B. & M. Kalantzis. (2009). A Grammar of Multimodality. *Int. J. Learning*, 16(4), 361-426.

Alzhanova-Ericsson, A. T., Boberg, K. Björkman, D., Landwehr Sydow, A., Kelmendi, B., Ezzo, S., Ahnoff, Ö., Sundbäck, S. & P. Dinnézt (2020). Multidisciplinary and Multimodal Approaches in Teaching and Learning Mathematics, Music and Language Based on the Flipped Classroom Model. *Conference Proceedings IAPS Moscow*, ISBN: 978-5-60434118-6, 182-192.

Alzhanova-Ericsson, A. T., Bergman, C. & P. Dinnézt. (2015). Lecture attendance is a pivotal factor for improving prospective teachers' academic performance in Teaching and Learning Mathematics. *J. Further Higher Edu.*10.1080/0309877X.2014.1000277, 1-15.

Att förstå kritiskt tänkande - ett lärarperspektiv

Martin G. Erikson

Docent, Universitetslektor, Högskolan i Borås

Kontakt: martin_g.erikson@hb.se

Kritiskt tänkande är ett centralt begrepp i högre utbildning, men begreppet är både svårfångat och värdeladdat och kan därför vara en utmaning att hantera i utbildningspraktiken. Syftet med denna text är att hjälpa lärare att bli tryggare i hur de kan tänka kring kritiskt tänkande och vad det innebär att stödja studenternas kritiska tänkande. Presentationen börjar med en genomgång av några begreppsliga frågor relaterat till mångfalden av ansatser på kritiskt tänkande, främst kopplat till hur kritiskt tänkande ska ses som en konstruktion som det är lätt att reifiera. Ett centralt argument är att det är olyckligt att fastna i en diskussion av vad kritiskt tänkande "är" och att det istället kan vara mer fruktbart att fokusera på vilka förmågor som vi önskar att studenterna ska utveckla för att bli kritiska tänkare. Här knyter arbetet an till Ennis (1987, 1993, 2011) inflytelserika diskussioner av kritiskt tänkande. Utifrån diskussioner om förmågor och dispositioner som återfinns i den högskolepedagogiska litteraturen om kritiskt tänkande, argumenteras det för att fokus bör ligga på studentens förmåga att forma argument och att dra slutsatser baserade på detta. Det inkluderar förmågan att skilja på argument och åsikter. I samband med detta diskuteras emotionernas roll för kritiskt tänkande. Betydelsen av en adekvat kunskapsbas för kritiskt tänkande diskuteras också, liksom betydelsen av att studenterna behöver lämna sin komfort-zon som en del av sin utbildning för att kunna tänka kritiskt. Kritiskt tänkande ställs också i kontrast till kritik och till normativt tänkande om de ska kunna stödja studenterna och examinera dem i relation till kritiskt tänkande. En övergripande slutsats är att även om en "avmystifiering" av kritiskt tänkande kan stärka lärarna och ge dem en tydligare känsla av att ha kontroll, pekar det samtidigt på de krav som ställs på läraren som ska hjälpa studenterna att utveckla kritiskt tänkande.

Referenser

Ennis, R. H. (1987). A taxonomy of critical thinking dispositions and abilities. In J. B. Baron & R. J. Sternberg (Eds.), *Series of books in psychology. Teaching thinking skills: Theory and practice* (pp. 9-26). New York, NY, US: W H Freeman/Times Books/ Henry Holt & Co.

Ennis, R. H. (1993). Critical thinking assessment. *Theory into Practice*, 32(3), 179–183.

Ennis, R. H. (2011). Critical thinking: Reflection and perspective. *Inquiry*, 26(1), 4-18.

Hur kan vi bemöta handledares och internationella studenter olika behov i verksamhetsförlagd utbildning för att bidra till kvalitet, samverkan och en hållbar utbildning?

Helena Brodin¹, Lisette Farias² & Aileen Bergström³

¹Academic Fieldwork Co-Ordinator ²Btr. Lektor ³Adjunkt.Med Dr., Karolinska Institutet

Kontakt: lisette.farias.vera@ki.se

Att göra en verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utomlands kan vara krävande för både internationella studenter och deras handledare (Mikkonen et al., 2017). Även om det finns ömsesidiga inlärningsmöjligheter har flera utmaningar beskrivits i litteraturen förknippat med olika aspekter från sociala till individuella faktorer relaterad till språket, sociala och professionella förväntningar och personliga preferenser (Atrill, Lincoln, & McAllister, 2016). För att bäst stödja båda parter förmåga att bemöta deras respektive behov samt belysa faktorer som påverkar lärandet är det motiverat att undersöka studentens och handledarens reflektioner av denna lärandeprocess efter att de har deltagit i en internationell verksamhetsförlagd utbildning i Sverige. I och med detta, är det förväntat att resultaten från vår studie kommer att bidra till en ökad kvalitet, samverkan och en hållbar utbildning för alla involverade aktörer i lärandeprocessen. I det här sammanhanget är lärandeprocessen relaterad till verksamhetsförlagd utbildning och konceptualiseras som 'praxis', baserad på Freires pedagogisk och teoretiskt perspektiv som betonar vikten av dialog och reflektion om handlandet i praktiken för att kunna uppmärksamma förändringsmöjligheter och undvika lärande som en insättningsakt, "där eleverna är banken och läraren den som sätter in" (Freire, 1972s. 71). Denna presentation syftar till att belysa internationella arbetsterapistudenters och handledares reflektioner och uppfattningar om de utmaningar och möjligheter som uppstår under deras kliniska placeringar.

Presentationen är av särskilt intresse för lärare och handledarna som har deltagit i, eller kommer att ta emot internationella studenter under, verksamhetsförlagd utbildning. Sex kliniska handledare samt fem internationella studenter deltog i studien. Materialet samlades genom semistrukturerade intervjuer med handledarna samt en fokusgruppintervju med internationella studenter efter att de hade gjort sin verksamhetsförlagd utbildning. En induktiv tematisk analys användes för att utforska insamlade materialet, och identifiera trådar och betydelser i deltagarnas upplevelser. I resultatet lyfts det generellt ett behov av att tillämpa ett bredare fokus i analysen av handledarnas och de internationella studenternas behov och utmaningar för att undvika att fastna i att fokusera på individuella förmågor och istället ta sikte på lärandeprocesser och lärmiljöns påverkan på lärandet. Ett fokus på fungerande institutionella strukturer,

praxis och förståelse av förväntningar rekommenderas för att stödja den personliga och professionella utvecklingen av alla inblandade. Utöver det visar det sig att handledarnas stöd till internationella studenter skulle främjas av strukturerade insatser och systematisk uppföljning från deras utbildningsprogram.

Referenser

Attrill, S., Lincoln, M., & McAllister, S. (2016). Supervising international students in clinical placements: perceptions of experiences and factors influencing competency development. *BMC Medical Education*, 16(1), 180. doi:10.1186/s12909016-0702-5.

Mikkonen, K., Elo, S., Miettunen, J., Saarikoski, M., & Kääriäinen, M. (2017). Clinical learning environment and supervision of international nursing students: A cross-sectional study. *Nurse Education Today*, 52, 73-80.

Freire, P. (1972). *Pedagogik för förtryckta*, Stockholm: Gummessons.

Omvänd handledning - resultat av en forskningsstudie

Hans Färnlöf¹, Thomas Florén² & Jan-Olof Gullö³

¹ Lektor, Stockholms Universitet ² Lektor, Högskolan Dalarna ³ Professor, Kungliga Musikhögskolan

Kontakt: hans.farnlof@su.se

I samarbete mellan Stockholms universitet, Högskolan Dalarna och Kungliga musikhögskolan genomförs under vårterminen 2020 en kvantitativ och kvalitativ studie om hur ett 30-tal studenter upplever och värderar inslag av inspelad återkoppling vid handledning av uppsatser. Metoden, som uppmärksammats i Universitetsläraren (2018, nr 8, s. 22), består i att använda principerna för omvänt klassrum även i handledningssammanhang för att därigenom utnyttja IKT i ett uttalat pedagogiskt syfte, nämligen att skapa en smidigare och effektivare process där studentens möjligheter till reflektion och integration av handledning i skrivprocessen ökar. Sett till NU2020:s utstakade inriktningar, i synnerhet hur digitalisering i högre utbildning kan bidra till god utbildning för alla studenter men också hur digital teknik kan användas för förbättrat kritiskt tänkande, förefaller konferensen vara ett utmärkt tillfälle att i SoTL-anda presentera resultaten av denna studie.

Då forskningsstudien utförs under vårterminen, vet vi ännu inte hur dessa resultat kommer att se ut; däremot kan nämnas ett antal perspektiv som syns särskilt relevanta för aktuella studier kring omvänt klassrum. Efter inledande entusiasm kring denna form ser man nu mer reflekterande och kritiska reflektioner. Comber & Brady van den Bos (2018) understryker att det inte räcker med att beskriva metoden i sig och fundera över dess för- och nackdelar, utan att vi även behöver veta vilka resultat den ger och i så fall varför. Framhålls här t.ex. vikten av medskapande och ansvarstagande hos studenten, två aspekter som svarar mot omvänt handledning. I en förstudie under 2018-19 vid KMH har metoden överlag visat på goda resultat men också att det finns etiska överväganden som behöver beaktas, som till exempel vad som kan hända om inspelad handledning sprids vidare mellan studenter och andra utanför den egentliga handledningsgruppen

Intressant blir även att se hur studenterna ser på inspelningarnas längd och hur de nyttjar materialet i förhållande till skrivprocessen (jmf. Bauer, Malchow & Meinel 2019). En annan fråga som kommer att kunna besvaras är hur studenten väljer att få sin återkoppling: inspelad eller under synkront möte (online eller fysiskt). En studie om studenternas lärmönster finns för grundkurser (O'Brien & Verma 2019), men inte om handledning, eftersom den senare i princip alltid ges på traditionellt sätt. Vi ser således en mycket god

potential i både metoden, som riktar sig till handledande kolleger och pedagogiskt ansvariga, och studien, där vi har ambitionen att bidra till den aktuella diskussionen kring olika former av IKT i lärandet.

Referenser

Bauer M., Malchow M. & Meinel C. (2019) "Full Lecture Recording Watching Behavior, or Why Students Watch 90-Min Lectures in 5 Min". In: Auer M., Tsiatsos T., Mobile Technologies and Applications for the Internet of Things. IMCL 2018, Advances in Intelligent Systems and Computing, vol 909. Springer, Cham.

Comber, D. & Brady-Van den Bos, M. (2018) Too much, too soon? A critical investigation into factors that make Flipped Classrooms effective, Higher Education Research & Development, 37:4, 683-697.

O'Brien, M. & Verma, R. (2019) "How do first year students utilize different lecture resources?", Higher Education, 77, 155172.

Utveckling och implementering av pedagogiska principer som ramverk för kvalitet i högre utbildning

Oskar Gedda ¹, Malin Larsson Lindbäck ², Adrian Rodriguez ³ Eva Fjällström ³

¹ Pedagogisk Utvecklare ² Chef För Högskolepedagogiskt Centrum ³ Pedagogisk Utvecklare, Luleå Tekniska Universitet

Kontakt: eva.fjallstrom@ltu.se

Inom högre utbildning satsas stora resurser på ökad undervisningskvalitet. På Luleå tekniska universitet har detta exempelvis inneburit att den pedagogiska utvecklingsenheten arbetat fram ett ramverk bestående av nio pedagogiska principer som ett konkret stöd för universitetslärare i deras praktik. En stor utmaning i arbetet med universitetsövergripande ramverk av detta slag är att hitta en innehållsmässig balans som gör det möjligt för lärare och pedagogiska ledare att använda ramverket inom discipliner med vitt skilda inriktningar utan det uppfattas som för generellt eller abstrakt. I denna presentation diskuterar vi bakgrunden till framtagandet av LTUs pedagogiska principer, arbetsprocessen inom den pedagogiska utvecklingsenheten och pågående implementeringsarbete. Med LTUs pedagogiska idé (Wikberg Nilsson & Gedda, 2013) som bas grundar sig principerna på beprövad erfarenhet samt forskning som påvisat nyckelfaktorer för god undervisning (t. ex. Biesta, 2015; Biggs & Tang, 2011; Entwistle, 2009; Hattie, 2015; Kember & McNaught, 2007; Rust, 2013; Stobart, 2014). Principerna är formulerade som tydliga uppmaningar och innefattar konkreta tips på hur man både på kurs- och programnivå kan arbeta för att förstärka studenternas lärande. Implementeringsarbetet består av kurser och workshops där ett genomgående inslag är att lyfta och dela goda exempel från verksamheten. Preliminära resultat visar att principerna huvudsakligen upplevs som relevanta och användbara för lärare från olika discipliner och att de skapar en gemensam referensram för pedagogiska diskussioner. Vissa skillnader i mottagande har även dokumenterats och tveksamheter noteras speciellt från discipliner där det finns en tydlig undervisningstradition som inte nödvändigtvis bygger på vetenskaplig grund. Vidare arbete kommer att fokusera på ytterligare implementeringsarbete för att bemöta olika uppfattningar och för att vidareutveckla de praktiska råden. Ytterligare kommer vi att undersöka och utvärdera principernas effekt på universitetets undervisningspraktik. I presentationen kommer vi också ställa oss frågan om det går att definiera och implementera

“god undervisning” samt anknyta till erfarenheter av artefaktens betydelse för implementering av pedagogiska intentioner.

Multimodal Assessment: Recognising new forms of expression and communication in higher education

Henrika Florén

IKT Pedagog, (Doktorand UCL Institute Of Education), Högskolan Dalarna

Kontakt: hfn@du.se

This presentation will address the question how are patterns of meaning making and assessment changing in higher education? In digital environments in higher education students increasingly work with various digital formats, creating multimodal texts that combine modes such as image, moving image, sound and writing. For reasons of equity, such multimodal and digital forms of expression could prove advantageous for students from increasingly diverse linguistic and cultural background (Jewitt, 2014). As the tools, modes and means for expression and communication are changing rapidly, which also entails changes in how teachers understand and recognise knowledge, it is increasingly argued that assessment practices need to be better aligned with these new possibilities for students to communicate and express themselves (Archer, 2014; Jewitt 2014). This presentation will present and discuss the relationship between students multimodal meaning making and teacher recognition of learning and knowledge. To this end, examples from two courses will be presented. The empirical data was collected for a pilot study, which is part of research into assessment of students' multimodal text-making in Swedish higher education. Two teachers, from two courses in different academic subjects and disciplines, have been interviewed focusing on how they recognize and assess four students' learning and knowledge. Data includes students' digital material and teacher feedback in the Learning Management Platform, and audio recordings of the teacher interviews. The pilot study offers insights into changing patterns of meaning making and assessment in a digital learning environment, activities which in turn are reflections of teaching practices. A multimodal social semiotic framework and multimodal transcription (Kress, 2010) provides tools for studying students' multimodal texts (written, spoken, visual, gestural). Such multimodal texts are complex representations of knowledge and learning. Improved methods and tools for analyses of these complex multimodal texts would be profitable and could inform assessment practices in

higher education and the understanding of complex representations of knowledge and learning.

References

Archer, A. (2014). Multimodal designs for learning in contexts of diversity. *Designs for Learning*, 7(2).

Jewitt, C. (Ed.). (2014). *The Routledge Handbook of Multimodal Analysis*. London: Routledge

Kress, G. (2010). *Multimodality: A social semiotic approach to contemporary communication*. London and New York: Routledge.

Behovsinventering av den fysiska lärmiljön på Högskolan i Skövde

Johani Karonen, Peter Fogel
IT-Pedagoger, Högskolan i Skövde

Kontakt: peter.fogel@his.se

Den fysiska lärmiljön på Högskolan i Skövde har under februari-mars 2020 varit föremål för en undersökning för att kartlägga problem och behov. Utredningen har gjorts i projektform och har avlöst en tidigare utredning samt arbeten som gjorts på olika avdelningar. Idag kan högskolans medarbetare få en helhetsbild kring lärosalar och deras utveckling genom att kombinera olika informationskällor, men det saknas kontinuitet i delar av kvalitetsuppföljning och det råder viss förvirring kring vem som kontaktas och ansvarar för vad, samt att samordningen brister mellan pedagogiska, tekniska och inredningsarkitektoniska delar.

Denna undersökning är gjord på internt uppdrag inom Högskolan i Skövde med målet att inventera behovet kring högskolans lärmiljö med fokus på IT-infrastruktur och flexibel lärmiljö. Data har samlats genom 1) enkät till lärare och studenter, 2) samtals-workshop med lärare och studenter, 3) fysisk inventering av lärosalar, 4) samtal med nyckelroller kring lokaler och AV-teknik. Valet av metod avser fånga de många olika behov som finns kring lärmiljö beträffande teknik och pedagogik från såväl studenter som lärare. Undersökningen visar att mycket arbete redan är planerat kring AV-teknik, lärosalars inredning samt studiemiljöer utanför lärosalar. Undersökningen visar också att behovet av flexibla rum, där Active Learning Classroom lyfts fram som en arbetsmodell som inte har stöd i högskolans lärosalar, är större än vad som finns och som planeras för. Likaså är mycket AV-teknik opålitlig. Undersökningen föreslår såväl akuta åtgärder som långsiktiga, samt poängterar behovet av ett forum där kvalitetsuppföljning av lärmiljö på Högskolan i Skövde kan göras.

Denna presentation vänder sig till de som står inför ett förändringsarbete beträffande lärmiljö och processer kring denna, samt till de som har erfarenhet av sådant förändringsarbete. Presentatörerna önskar få återkoppling från deltagare på undersökningens genomförande, samt höra från deltagare hur liknande undersökning genomförts på andra lärosäten samt om erfarenheter av kontinuerlig kvalitetsuppföljning av fysisk lärmiljö.

Referenser

Alfredsson, V. (2018). RUM FÖR AKTIVT LÄRANDE Lärares och studenters upplevelser av undervisning i Göteborgs universitets första Active Learning Classroom.

Baepler, P. M. (2016). A Guide to Teaching in the Active Learning Classroom : History, Research, and Practice: Vol. First edition. Stylus Publishing.

Fournier St-Laurent, S. and Poellhuber, B. (2018) Change Process of Two Postsecondary Teachers in the Early Adoption of an Active Learning Classroom. Front. ICT 5:12. doi: 10.3389/fict.2018.00012.

Utanför den svarta lådan - Ett utvecklingsarbete om medie- och informationskunnighet i lärarutbildningen på Södertörns högskola

Michael Forsman¹, Ingrid Forsler² & Jenny Magnusson³

¹ Docent i Medie- Och Kommunikationsvetenskap, Södertörns Högskola ² Doktorand i Medie- Och Kommunikationsvetenskap, Södertörns Högskola ³ Lektor i Svenska, Södertörns Högskola

Kontakt: ingrid.forsler@sh.se

Landets lärarutbildningar har problem med att förbereda framtidens lärare för den alltmer digitaliserade skolan. Digital kompetens är redan en integrerad del i skolornas verksamhet men lärarstudenter, skolor, lärarfack, politiker, teknikföretag och andra pekar på att landets lärarutbildningar släpar efter. Vår uppkopplade samtid behöver också satsningar på medie- och informationskunnighet (MIK).

I den föreslagna presentationen beskriver och reflekterar tre lärarutbildare från Södertörns högskola över sitt arbete med MIK som inom ramen för en pågående satsning i lärarutbildningen används som samlingsterm för tre förmågor som både lärarstudenter och lärarutbildare bör nå: digital kompetens, mediekunnighet och informationskunnighet. Målsättningen med att implementera dessa tre förmågor och begrepp på lärarutbildningen har varit att kombinera konkret tillämpning och kritisk reflektion för att på så sätt skapa förutsättningar för att utbilda medie- och teknikmedvetna lärare för den digitaliserade skolan och det medialiserade samhället.

I presentationen diskuteras organisatoriska och praktiska utmaningar med ett sådant utvecklingsarbete samt vikten av samverkan, erfarenhetsutbyte och kontinuitet. Presentationen anknyter till konferensens tema "hållbart lärande" genom att diskutera vikten av att tänka på digitala medier inte bara i termer av "verktyg" utan också som "miljöer" inom vilka lärarutbildningen ska utbilda digitalt kompetenta lärare för framtiden och samtidigt behålla sin autonomi visavi starka externa ekonomiska, politiska och pedagogiska krafter.

Medskapande konferenser och möten online

Lotta Fröjdfeldt¹, Minette Henriksson² and Markus Schneider³

¹ Pedagogisk Utvecklare, Mälardalens Högskola ² Produktägare, SUNET LMS ³ Produktägare, SUNET Mediatjänster

Kontakt: lotta.frojdfeldt@mdh.se

Bakgrund

I ett omformat digitalt och kollaborativt samhälle skapas nya sätt att lära hållbart om och i den digitala världen, Selander (2017). Både lärare och studenter behöver kompetenser för samverkan online enligt Selander. I SOU 2016:89 menar regeringen att högre utbildning behöver vara drivande i den digitala transformationen. Laurillard (2012) betonar vikten av att pedagogiken ska styra istället för tekniken. I Sverige och inom SUNET är det många lärosäten som valt att ha Canvas som lärplattform, f.n. 26 st. SUNET har skapat nätverket SALSA som består både av pedagogiska utvecklare och även systemroller kring lärplattformen från de olika lärosätena.

Syfte och mål med denna virtuella konferens har varit flera:

- Utöka användningen av hållbara, virtuella konferenser
- Kompetensutveckling för lärare inom lärplattformen
- Kompetensutveckling för lärare inom kollaborativt online-lärande
- Underlätta för nätverkande och kontaktskapande mellan lärosäten

Denna presentation handlar om hur SALSA med gemensamma krafter skapade en virtuell konferens för lärares lärande om och i lärplattformen Canvas den 12 mars 2020. Genom att skapa lättillgängliga möten online i video-möten under en gemensam dag, skapade vi nya sätt att träffas över lärosätesgränserna. Konferensen har grundtanken "från lärare till andra lärare" och är skapad gemensamt av inblandade lärosäten, med en samordningsgrupp centralt och representanter på varje lärosäte. Både videomöten online och lärplattformen Canvas har använts som kollaborativ plattform för att gemensamt planera denna konferens. Vi planerar att utvärdera konferensen på två sätt; Dels genom en öppen frågeställning direkt i slutet av själva dagen, och dels en utvärdering i enkätform några dagar efter konferensen.

Vi berättar både om planering, genomförande och resultat. Genomförande och resultat finns dock inte klart vid detta abstracts' författande.

Målgrupp: Lärare och andra som är intresserade av Canvas och kollaborativt lärande online.

Inriktningar: Denna presentation spänner över ett antal inriktningar: Samverkan, Lärandemiljöer, Digital kompetens och E-lärande, Kollegialt lärande och Professionsutbildning.

Referenser

Laurillard, D. (2012). Teaching as a design science – Building pedagogical patterns for learning and technology. London: Routledge.

Selander, S. (2017). Didaktiken efter Vygotskij – Design för lärande. Stockholm: Liber.

SOU 2016:89. För digitalisering i tiden. Stockholm: Regeringen.

ORU Lyssnar: Den digitala loggboken för studenter vid Örebro universitet

Felicia Garcia

Pedagogisk Utvecklare, Örebro Universitet

Kontakt: Felicia.garcia@oru.se

Like most if not all universities, Örebro University in Sweden struggles with gender imbalances in education. Depending on subject, the overall majority of courses offered by the university, either male or female students are underrepresented and among the minority students, teachers struggle to keep students from dropping out of university or, going on to study more gender stereotypical subjects. Only 19 out of 81 programmes at Örebro have a gender balance of at least 60/40. Furthermore, through an intersectional perspective and according to the Swedish Discrimination Act there are seven grounds for discrimination to consider, including gender. These are; transgender identity or expression, ethnicity, religion or other belief, disability, sexual orientation and age.

To get information about how students experience, observe and reflect on the education and teachings at Örebro University, the Centre for Academic Development decided to gather data, not only on the issue of gender but on all grounds of discrimination as it relates to education. After an attempt to call for male minority students to attend a workshop on the topic and no one signed up, we reconsidered alternative ways to collect the data. A digital logbook was developed, ORU Lyssnar (Örebro University Listening) where students anonymously and with a simple klikk on the intranet would be able to send in their thoughts on education-related issues such as;

- Unproblematised, or, relevant but absent course contents,
- Course literature, identity and representation,
- Course aims,
- Study environment and situations

The Student Council, university lawyers, Communications office, IT support and many other actors across the university, offered input. The data will be analysed by one of the academic developers working towards gender mainstreaming in higher education along with university students and teachers. The results will be presented in academic development workshops for teachers and in a written report for the Student Council and the organization at large. The main issues so far have been; marketing and communication towards students, ensuring anonymity and avoiding students to send in personal information about themselves or other individuals who could be recognised, managing the data according to personal data protection act, and, implementing results into academic development across the university. This working

report will discuss these issues, possibilities and difficulties in the development process of ORU Lyssnar, post-launch initial results and future considerations.

Reorientation of Design Education – but how, what and why?

Karina Göransson, Anna-Sara Fagerholm & Kristina Brink
Universitetslektorer, Mittuniversitetet, Institutionen För Design

Kontakt: karina.goransson@miun.se

Recently, there has been a wide interest in sustainability in design research (Bichler and Beier, 2016; Campbell, Douglas, MacDiarmid, 2016; Haug, 2016). In media, this phenomena is described as the "Greta Thunberg effect" (Watts, 2019). In the article "The Uninhabitable Earth" (Wallace-Wells, 2017) the author runs through a number of extreme climate possibilities, this is one of the most-read article in New York Magazine's history and has spawned a fleet of commentary across the world.

Although, this topic has been noticed for a long time, even in 200 years ago scholars argued that the Earth's resources were limited (Jonsson, 2017). Despite insights from history, progress towards a sustainable society is slow (wwf, 2016). The designer and educator Papanek argued in 1985 that all design should have a function and thus be socially and ecologically aware. However, when the Swedish Higher Education Authority (UKÄ) was tasked by the Swedish government to conduct an evaluation of efforts by universities to promote sustainable development, the results show that only a quarter of the academic institutions meet the criteria set (Fors, Holmquist, Helldahl, Lundh, Öst, 2017).

In this paper, we argue that higher education has a responsibility to pay attention to how sustainability can become more extensive in our educational practice. In accordance with Claudine (2017), we argue that good design applied to real world problems can lead to major improvements in lifestyle and living standards. Haug (2016) means that design education should apply a broader perspective to encourage design students' to create sustainable solutions as well as engaging others.

At Mid Sweden University, design students have worked with sustainability for many years. In their exam projects they identify sustainability problems related to UN global goals for sustainable development, creating design solutions grounded in real world problems.

The purpose of this paper is to explore how sustainability is expressed in exam projects, and what topics the students have worked with from a designer as author perspective, in order to share knowledge and contribute to socially sustainable shifts in society.

Methods used are visual content analysis and visualizations summarizing the results. The preliminary results indicate what sustainable issues the young population find most important

and what design solutions the students develop and express in various ways, not only as artefacts, but as products of an investigation of the pluriverse (Escobar, 2018). This in turn, opens to a discussion of the many different cultures which are present in society. In the full paper we problemize this further.

Virtuella fall inom juristutbildningen

Annelie Gunnerstad ¹, Cormac Mcgrath ², Christine Storr ³ & Åsa Örnberg ⁴

¹Studierektor, Stockholms Universitet, Juridiska Institutionen ²Lektor, Stockholms Universitet, Centrum För Universitetslärautbildning ³Universitetsadjunkt, Stockholms Universitet, Juridiska Institutionen ⁴Lektor, Stockholms Universitet, Juridiska Institutionen

Kontakt: annelie.gunnerstad@juridicu.su.se

Muntlig presentation: Virtuella fall inom juristutbildningen

Juristutbildningen utgör en akademisk yrkesutbildning om 270 hp. Kombinationen av ett akademiskt, men samtidigt professionsanknutet, förhållningssätt ställer höga krav på utbildningens upplägg. Ytterligare utmaningar består i de stora studentgrupperna (ca. 300 studenter/kurs) och förhållandevis lite lärarledd undervisning (i snitt 8 h/vecka).

Under ht19 introducerades ett virtuellt handläggnings-case på en av juristprogrammets obligatoriska kurser. Bakgrunden var vår upplevelse av att många studenter har svårt att omsätta sina teoretiska kunskaper i en god, yrkesmässig praktik. Ytterligare en utmaning består i att motivera studenterna att läsa kurslitteratur och att självständigt söka svar på juridiska frågor.

Tanken bakom handläggnings-caset är att studenterna, under realistiska former, ska få öva på att tillämpa sina teoretiska kunskaper i en trygg och tillåtande miljö. Genom att förlägga övningen till en digital miljö får studenterna också bättre möjligheter att själva reglera och utvärdera sin läroprocess.

Via olika brainstorming-tekniker och design-processer, bl.a. post-it-lappar, tidslinjer och diskussioner, byggde vi de olika stegen och valmöjligheterna i ett fall inom förvaltningsrätt. I caset ska studenterna företräda Stig, som söker alkoholtillstånd för sin pub. Under ansökningsprocessen möter Stig olika utmaningar och studenter ska identifiera de juridiska problemen och möjliga lösningar via flervals- och fritextfrågor. Studenter får olika typer av feedback, inkl. fördjupningsmaterial, och skickas ibland tillbaka till frågan när de svarar fel. Till caset skapade vi också olika artefakter som t.ex. beslut, e-post-meddelanden, videos med feedback och videos som illustrerar scenariot.

Under utvecklingsprocessen testades caset både med lärare och med en mindre grupp studenter. Här användes en kombination av Think-aloud protocol och fokusgrupp-intervjuer.

Våra lärdomar

Att skapa ett virtuellt fall kräver andra verktyg än lärare är vana vid när de skapar traditionella lärresurser.

Att omvandla förväntade studieresultaten till konkreta, praktiska exempel kräver viss ändring i tankegångar.

Att det är viktigt att successivt validera fallet under utvecklingsprocessen.

Att studenter uppskattar realistiska scenarion som inläringstillfälle.

Referenser

Andrzej A Kononowicz and others, 'Virtual Patients in a Behavioral Medicine Massive Open Online Course (MOOC): A CaseBased Analysis of Technical Capacity and User Navigation Pathways' (2015) 1 JMIR Medical Education accessed 7 November 2019

Clayton Lewis, 'Using the 'thinking-Aloud' method in Cognitive Interface Design' 1982 Research Report RC9265, IBM TJ Watson Research Center.

Cormac McGrath, Per J Palmgren and Matilda Liljedahl, 'Twelve Tips for Conducting Qualitative Research Interviews' (2019) 41 Medical teacher 1002

Vilket stöd kan och behöver lärare ge till studenter med NPF-diagnoser? - Inkluderande pedagogik i praktiken

Kristin Gustafsson
Adjunkt, Risk- Och Miljöstudier, Karlstads Universitet

Kontakt: kristin.gustafsson@kau.se

Inkludering är aktuellt i högskolan dels mot bakgrund av diskrimineringslagen och dels som en del av ambitionen med breddat deltagande. Studenter med olika funktionsnedsättningar möter idag stora utmaningar för att framgångsrikt genomföra studier på högskolenivå. I den europeiska studien Eurostudent V (Universitets- och högskolerådet 2015) där svenska studenter med funktionsnedsättning besvarat en enkät om studiesituationen, anger två tredjedelar av studenterna att funktionsnedsättningen är ett hinder för deras studier. Variationen är stor mellan olika grupper och för studenter med NPF-diagnoser och psykiska besvär är det hela 9 av 10 som upplever att funktionsnedsättningen hindrar studierna.

Också lärare i högre utbildning beskriver stora utmaningar med anpassning och flexibla lösningar, liksom krav på motsvarande leveranser och kunskapsnivå av de studenter som åtnjuter anpassningar. Lärarens utmaningar kan beskrivas som dilemman, exempelvis mellan krav på rättssäker respektive flexibel examination (Anderson et al 2018).

I ett utvecklingsprojekt om inkluderande pedagogik undersöktes dels behovet av stöd till studenter med neuropsykiatriska diagnoser (NPF-diagnoser) som högfungerande autism och ADHD och dels utmaningar med och möjligheter att ge detta stöd. Projektet genomfördes inom kandidatprogrammet Miljö och säkerhet vid Karlstads universitet under läsåret 2018-2019. I utvecklingsprojektet ökades lärargruppens kunskap om inkludering. Anpassningar genomfördes och utvärderades, exempelvis kring progression i studenters skrivande, flexibla examinationsformer och tydliggörande.

Resultat från projektet var att många förbättringsåtgärder gagnar alla studenter, att det är bättre att identifiera behov av stöd och ge stöd tidigt i utbildningen samt att ett fortsatt samtal i lärargruppen är viktigt i mötet med en heterogen studentgrupp. Flera av de åtgärder och anpassningar som vore lämpliga för studenter med NPF-funktionsnedsättning är mer utmanande och kräver eftertanke och diskussion i lärarkollegiet. En slutsats är att en omställning till en inkluderande pedagogik kräver resurser både för att höja lärares kompetens, och för att genomföra åtgärder och anpassningar. Många åtgärder och

anpassningar kräver extra lärartid, exempelvis handledning vid uppsatsskrivande och insatser för tydliggörande och tätare återkoppling kring skrivande under utbildningen.

Syftet med presentationen är att sprida våra erfarenheter av olika anpassningar och stöd från utvecklingsprojektet och diskutera andra lärares erfarenheter av inkluderande pedagogik. Målgrupp för presentationen är lärare och annan personal vid universitet och högskolor som är intresserade av stöd och anpassningar till studenter med funktionsnedsättningar.

Referenser

Andersson, Lotta; Egard, Hanna; Nordgren, Camilla & Staaf, Patricia. (2018). Breddat deltagande för studenter med funktionsnedsättning –En utmaning för den högre utbildningen. Högre utbildning 8 (1), 33-41

Gustafsson, Kristin & Svensson, Eva. 2019. Breddad rekrytering. Nya metoder för framgångsrika studier för studenter med behov av särskilt stöd. Otryckt rapport Risk och miljöstudier, KAU 20191117. <https://www.kau.se/files/201911/IncludeRapportNov2019.pdf>

Universitets- och högskolerådet. 2015. Eurostudent V. En kort inblick i situationen för studenter med funktionsnedsättning. <https://www.uhr.se/globalassets/uhr.se/lika-mojligheter/eurostudent/eurostudentv-funk-150624.pdf>

Presentationsprogramvara och pedagogik - Fördelar, fallgropar och funderingar

Eric Hansen

Universitetslektor i Psykologi, Mälardalens Högskola

Kontakt: eric.hansen@mdh.se

Många högskolelärare vägrar att använda presentationsprogramvara (t.ex. PowerPoint, Apple Keynote) medan andra använder dem flitigt. Målet med denna presentation är inte att övertyga någon att anamma eller överge presentationsprogramvara. Målet är däremot att få högskolelärare att reflektera utifrån sina lärandemål om dessa program med fördel kan användas för att stödja studenters lärande och i s f hur de kan användas på bästa möjliga sätt. Presentationen utgår från Daniels (2005) reflektioner, lärdomar från kognitiv psykologi samt egna erfarenheter med PowerPoint. Enligt Daniel (2005) bör presentationsprogramvara betraktas som ett verktyg för att främja lärande snarare än ett verktyg för att presentera information (Daniel, 2005). Med denna syn kommer studenterna och deras lärande i fokus när bildspel skapas. Presentationsprogramvara har många fördelar som exempelvis förmågan att fånga uppmärksamhet, integrera engagerande innehåll som videoklipp och att kombinera bilder med verbal beskrivning vilket kan främja aktiv bearbetning och det Marton och Booth (1997) kallade för djupinriktat lärande. När de missbrukas framträder många nackdelar som bl.a. när finesser som animeringar, ljud effekter, övergångar, och irrelevanta bilder tar fokus från innehållet eller när för mycket text presenteras och studenter antecknar febrilt istället för att reflektera över det som sägs och det blir istället yt inriktat lärande. Mayer, Heiser och Lonn (2001) bekräftade att överflödigt text samt intressanta men irrelevanta animeringar ledde till försämrade återkallning och tillämpning av en animerad presentations innehåll. Denna muntliga presentation kommer att innehålla fördelar med presentationsprogramvara och hur den kan användas för att främja djupinriktat lärande samt konkreta skräckexempel på vanligt förekommande sätt som dessa program missbrukas. Syftet med dessa exempel är att ge publiken en möjlighet att uppleva detta från studenternas perspektiv. När jag började använda PowerPoint betraktade jag det som ett sätt att presentera information och målet var att skapa snygga presentationer. Efter vidare reflektion kring litteratur (Daniel, 2005), lärdomar från kognitiv psykologi (t.ex. arbetsminnes begränsning) och egen erfarenhet av studenter som bad mig backa till föregående bild för att kunna skriva klart, har jag varit mer sparsam i min användning av verktyget. Förhoppningen är att få andra att reflektera så att beslutet att använda eller inte använda presentationsprogramvara fattas medvetet med studenter och deras lärande i fokus. På så sätt kan de som bedömer att det finns bättre sätt att främja studenters lärande med gott samvete använda dessa istället, samtidigt som de som tycker att presentationsprogramvara kan vara ett effektivt verktyg kan undvika fallgroparna och använda den på bästa möjliga sätt.

Referenser

Daniel, D. B. (2005). How to ruin a perfectly good lecture: Presentation software as a teaching tool. In B Perlman, L. I. McCann & W. Buskist (Eds.) *Voices of experience: Memorable talks from the National Institute on the Teaching of Psychology*.

Marton, F. & Booth, S. (1997). *Learning and awareness*. Mahwah: Erlbaum.

Mayer, R. E., Heiser, J. & Lonn, S. (2001). Cognitive constraints on multimedia learning: When presenting more material results in less understanding. *Journal of Educational Psychology*, 93, 187-198.

Blended learning - pedagogiskt utvecklingsarbete inom masterprogrammet i ABM

Jan Hjalmarsson ¹, Anne-Christine Norlén ¹ & Olle Sköld ²

¹ Universitetsadjunkt, Uppsala Universitet ² Universitetslektor, Uppsala Universitet

Kontakt: jan.hjalmarsson@konstfack.se

Syftet med presentationen är att redogöra för utvecklingsprojektet "Blended learning - pedagogiskt utvecklingsarbete inom masterprogrammet i ABM" som har genomförts vid Uppsala universitet samt att diskutera de pedagogiska lärdomar och erfarenheter som projektet gav upphov till. Programmet har tre inriktningar: Arkivvetenskap, Biblioteks- och informationsvetenskap och Musei- och kulturarvsvetenskap. Inom en av inriktningarna, Biblioteks- och informationsvetenskap, ges utbildningen även på distans. Syftet med projektet var att vidareutveckla programmet genom att pröva studentaktiverande undervisningsformer, dels flipped classroom och dels digitala diskussionsforum. Vår utgångspunkt har varit att arbeta med blended learning – en utbildning där en genomtänkt kombination av traditionella och nätbaserade metoder samspelar (Hrastinski, 2013). Vi har även använt modellen konstruktiv länkning för att säkerställa att undervisningsmetoder kopplas till lärandemålen (Biggs, 2011).

Vi har valt aktiverade undervisningsformer, vilket är i linje med det som uttrycks i "Pedagogiskt program för Uppsala universitet – riktlinjer för pedagogisk verksamhet och utveckling":

"Läraren ska välja undervisningsformer som stimulerar studentaktivitet, främjar djupinriktning i lärandet samt uppmuntrar till samarbete. Undervisningsformer och läraaktiviteter ska varieras, så att inte vissa studenter konsekvent gynnas eller missgynnas." (Pedagogiskt program 2018, s. 10)

Projektet knyter även an till en pedagogisk försöksverksamhet som huvudsakligen genomfördes under läsåret 2013/2014 på institutionen (Hedemark & Rydén, 2016). I projektets inledningsfas presenterade vi våra idéer för studenterna för att få in deras synpunkter på projektet.

Sammanfattningsvis har studenterna uppfattat de nya undervisningsformerna och inslagen som positiva och som en tillgång för programmet framöver. I återkopplingen från studenterna har poängterats att det fysiska mötet inte ska ersättas utan kompletteras, vilket ligger i linje med projektets utgångspunkt och begreppet blended learning. Undervisningsformernas koppling till lärandemålen, enligt Biggs modell om konstruktiv länkning, har varit tydliga. Men projektet visar också att lärarna behöver fortsatt mer resurser för att göra en del justeringar

utifrån studenternas synpunkter som kommit fram i kursvärderingar och i intervjuer med studenter.

Projektet har bidragit till att variera undervisningsformerna på utbildningen och att förbättra tillgängligheten för studenter med olika funktionsvariationer. Det finns, som tidigare nämnts i rapporten, ytterligare förbättringar att göra utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. Projektet kan vara en startpunkt för ett sådant utvecklingsarbete. Ur ett lärarperspektiv är det viktigt att inte se detta projekt som en enskild insats, utan istället som en början på ett arbetssätt och en process som sträcker sig över flera kurstillfällen. en viktig förutsättning för framgång är att koppla användningen av blended learning till en iterativ cykel av planering, implementering och uppföljning.

Referenser

Biggs, John B. & Tang, Catherine So-Kum (2011). Teaching for quality learning at university: what the student does. 4., rev. ed. Maidenhead: Open University Press.

Hedemark, Åse & Rydén, Reine (2016). Utveckling av det nätbaserade lärandet en försöksverksamhet. Tidskrift för ABM, 1. Tillgänglig på Internet: <http://uu.divaportal.org/smash/get/diva2:907306/FULLTEXT02.pdf>

Hrastinski, Stefan (2013) Nätbaserat utbildning: en introduktion. Stockholm: Studentlitteratur.

Mellan vision och praktik i förändring - Övergripande arenor och nätverk som hållbara mötesplatser?

Anna-Karin Högfeldt ¹, Viggo Kann ², Per Berglund ³, Lena Gumaelius ⁴, Leif Kari ⁵ Arnold Pears ⁶

¹ Verksamhetsansvarig Högskolepedagogiskt Verksamhets- Och Lärarstöd Vid KTH, ² Koordinator För KTH:S Nätverk Och Arenor För Utbildning, KTH ³Professor I Datalogi, Högskolepedagogisk Utvecklare, Koordinator För KTH:S Nätverk Och Arenor För Utbildning, KTH ⁴Professor I Biokemi, Fakultetens Prodekanus 2010-2019 Med Rektorsuppdraget Att Ansvara För Utbildningsfrågor På Alla Nivåer, KTH ⁵Docent, Forskningsledare För Engineering Education Research Group, Prefekt Avd Lärande 2011-2017; Skolchef 2016-2018, KTH ⁶ Vicerektor För Utbildning, Professor, KTH ⁶ Prefekt Institutionen Lärande I Teknikvetenskap, Professor, KTH

Kontakt: akhog@kth.se

Universitet över hela världen svarar med olika strategier och initiativ på det ökande förändringsbehovet av den högre utbildningens innehåll, form och resultat (Geschwind, 2019). Detta bidrag syftar till att analysera hur KTH:s övergripande nätverk och arenor för utbildningens utveckling kan fungera som mötesplatser och bidra till en dialog mellan vision och praktik i förändring.

Det finns en medvetenhet om förändringsarbetets komplexa natur inom högre utbildning (Högfeldt, 2018; Roxå et al, 2011; Kezar, 2011; Fisher & Henderson, 2018), där övergripande ledord och visioner sällan kan översättas i omedelbar handling i lärares och studenter vardag (Barman et al, 2016). Vanligt förekommande barriärer för förändringsarbete är organisationens strukturer, profilering och värdesättning (Trowler, 2001; Hellawell & Hancock, 2001; Edström, 2017). UKÄ (2017) drar slutsatsen att det som kännetecknar goda förutsättningar för förändringsarbete är ledarskap och lärares kunskapsbildning och engagemang. Bendermacher et al (2017) visar i en kartläggning att de mest välfungerande miljöerna har en sammanhållen kvalitetskultur som är inkluderande och tillåter ad-hoc bottomup-initiativ. KTH har senaste decenniet arbetat med att utveckla arenor för att tillvarata organisationens kraft och kompetens.

År 2012 startades programansvarigas nätverk, PA-nätverket, efter att en intern utbildningsutvärdering identifierat programansvarsrollen som otydlig och svår. Nätverksträffarna hålls månatligen. Exempel på teman är genomströmning, jämställdhetsintegration och programsammanhållning. Studierektorsnätverket bildades 2017, där de månadsvisa träffarna behandlar teman som digital examination och bättre användning

av lärosalar. Vid ett par tillfällen har nätverken gemensamma träffar med teman som studentinflytande och särskild behörighet för kurser.

Nätverken kompletteras med s.k. storträffar som är öppna för alla på KTH 1 . Storträffarna hålls terminsvis och varar en halvdag. Varje deltagare kan delta i tre rundabordsdiskussioner och har omkring tio olika teman att välja på. Efter diskussionerna sammanfattar bordsledarna i plenum. Storträffen avslutas med att vicedirektör för utbildning ger sina reflektioner och diskuterar hur arbetet går vidare. För att underhålla det kontinuerliga arbetet mellan storträffarna arrangeras olika grupper runt prioriterade frågor, öppna för alla anställda och studenter. Här utbyts kunskaper, förslag genereras och storträffarna används för förmedling och återkoppling.

Analysen vilar bland annat på enkäter i samband med storträffarna. 2019 var 83% av deltagarna nöjda. Majoriteten framhöll att de fått nya idéer och fått dela egna erfarenheter. Endast 5% uppger att de inte var bekväma att delta aktivt i diskussionerna. Antalet deltagare vid träffarna har successivt ökat, och vi ser att olika roller och funktioner hittar fram. Samtidigt vet vi att det är många som inte hittar sin plats i den här typen av sammanhang. Vi vill med detta bidrag analysera KTH:s arenor och nätverk gällande i vilken utsträckning de uppfyller behovet av att stärka kopplingen mellan vision och praktik.

Referenser

Se gärna <https://www.kth.se/social/group/prioriterade-fragor/>

Bendermacher, G. W. G., Oude Egbrink, M. G. A., Wolfhagen, I. H. A. P., & Dolmans, D. H. J. M. (2017). Unravelling quality culture in higher education: a realist review. *Higher Education*, 73(1), 39-60.

Geschwind, L. (2019). Legitimizing Change in Higher Education: Exploring the Rationales Behind Major Organizational Restructuring. *Higher Education Policy*, 32(3), 381-395.

Att implementera hållbarhetsdidaktik inom ett mångvetenskapligt program: framgångar och utmaningar

Madeleine Hurd¹, Mona Pettersson² & Michal Salamonik³

¹ Docent, Historia, Södertörns Högskola ²Lektor, Institutionen För Naturvetenskap, Miljö Och Teknik, Södertörns Högskola ³ Lektor, Historia, Södertörns Högskola

Kontakt: madeleine.hurd@sh.se

Under två år har fyra olika ämnen arbetat med att införa hållbarhetsperspektiv och -didaktik inom Europaprogrammet på Södertörns högskola. Detta har varit både utmanande och lärorikt. Vi har fått arbeta inom just grundnivåkursers förutsättningar för transformativt lärande. Vidare har vi starkt betonat samverkan mellan humaniora, samhälls- och naturvetenskap. Här presenterar vi våra resultat, illustrerade genom "best practices"-exempel på hur även A-nivåns hållbarhetsundervisning kan inkludera kunskap och färdigheter, självreflektion och engagemang på en ambitiöst mångvetenskaplig nivå.

Det finns många givande hållbarhetsprojekt som betonar transformativt lärande på C- och masters-nivå, där tillfälle finns för studentinitierade forskningsprojekt, samverkan med samhällseliga aktörer och studentledd undervisning. Undervisning på A-nivå fungerar på ett annat sätt, där studenten introduceras till högskolestudier, grundläggande färdigheter och kunskaper samt ämnesstraditioner (i Europaprogrammets fall rör det sig om sex olika ämnen). Där är den första utmaningen.

Den andra är att spänna över ämnesgränserna, särskilt den artificiella tredelningen mellan naturvetenskap, som söker universella och generaliserbara lagar; samhällsvetenskap, som visar hur dessa lagar kan översättas i policys; och humaniora, vars specialitet är just människornas föränderlighet och situationernas kontingens. Här hör sammar vi Sverker Sörlins argument att dagens utmaningar fordrar ett engagerat samtal mellan dessa tre ämnesområden. Vi diskuterar också de särskilda fördelar, som erhålls genom samarbete över ämnesgränserna.

Som demonstration presenterar vi konkreta exempel tagna ifrån vår undervisning inom geografi, historia, etnologi, religionsvetenskap och statsvetenskap. Tillsammans bidrar de till

studenternas sustainability literacy, vilket inkluderar kunskap kring wicked problems och alternative imaginaries (Arjen Wals terminologi). Här är det särskilt intressant att analysera hur just humanistisk kunskap kompletterar naturvetenskapens hållbarhetsrön.

De olika ämnena befruktar varandra också när det gäller att hjälpa studenterna bearbeta och använda sin kunskap. Vi beskriver de olika didaktiska metoder som använts – rollspel, källkritik, diskursanalys, värdeövningar, analys av lokal/global aktivism, alternativa röster, offentliga presentationer, olika sorters studiebesök. Undervisningen tränar studenterna i kritiskt tänkande, reflexivitet, dialoger och samtal, ett självständigt engagemang med dagsaktuella problem och en dialog om egna och andras värdegrunder.

Till slut diskuterar vi hur man kan strukturera undervisning som bidrar till engagemang, emotioner, solidaritet och hopp – viktiga delar av utbildningen för att studenterna ska känna sig "empowered" också utanför och efter högskolan. Resultatet visar att kombinationen av olika ämnen, ansatser och kunskapsformer – också på A-nivå - höjer studenters förmåga att verka för ett hållbart samhälle.

Hållbar utveckling i undervisningen förutsätter fungerande kursutvecklingsprocesser

Maria Jaensson¹, Viveca Olofsson²

¹ Universitetslektor Med Högskolepedagogisk Inriktning, Docent, Örebro Universitet, Institutionen För Hälsovetenskaper ²Pedagogisk Utvecklare, Med.Dr, Örebro Universitet, Högskolepedagogiskt Centrum

Kontakt: maria.jaensson@oru.se

Bakgrund: Syftet med högre utbildning är att stötta, möjliggöra och inspirera studenter att utveckla kunskap, färdigheter och förmågor som bildar en stabil grund för framtida handlingskraft och ett livslångt lärande (1,2). Undervisning är en komplex och utmanande uppgift som ställer höga krav på genomförande, innehåll och progression för de utbildningar som ges vid universitet och högskolor. Att undervisa studentaktivt och studentcentrerat är en förutsättning för utbildning på lika villkor och för att möjliggöra utvecklandet av den handlingskraft studenterna behöver för att möta framtida hållbarhetsutmaningar (2). Detta kräver en ständig uppföljning, utveckling och kvalitetsutveckling av våra utbildningar och de kurser som ingår i dem. Vid Örebro universitetet uppmärksammades det att många kursvärderingar hade låg svarsfrekvens samt att återkoppling från läraren ofta saknades vilket kan påverka förutsättningarna för att tillhandahålla god utbildning negativt. Därför genomfördes utvecklingsprojekt för kursvärdering och kursutveckling.

Syfte med projektet var att förbättra den universitetsgemensamma kursvärderingen för både lärare och studenter och optimera dess nytta samt att se över styrdokument och rutiner för att säkerställa att universitetet lever upp till de krav på och kurs- och kvalitetsutveckling samt studentinflytande som finns.

Metod: Erfarenheter om kursvärdering och kursutveckling inhämtades genom översyn av styrdokument, workshopar, fokusgrupper och diskussioner med studenter, lärare, pedagogiska utvecklare, enhetschefer, prefekter, dekaner och prorektor.

Resultat: Studenter beskrev att de saknade återkoppling av resultat och förändring. Det fanns en upplevelse av bristande engagemang från lärare. Lärare beskrev att återkoppling inte skedde på grund av låga svarsfrekvenser, och lärare beskrev också att det var svårt med timing samt att det saknades rutiner för strategiskt arbete med kursvärdering, kursanalys och kursutveckling. Utvecklingsprojektet har arbetat fram nya universitetsgemensamma kursvärderingsfrågor utifrån målstyrt lärande. Vidare har utvecklingsprojektet synliggjort behovet av fortbildning för lärare. Det framkom också en begreppsförvirring som bidrog till otydligheter och därför har ordet kursutvärdering numera bytt namn till kursanalys och

återkoppling sker genom en kursrapport. För att stödja lärares strategiska och systematiska kursutveckling har även en högskolepedagogisk kurs tagits fram.

Konklusion: Utvecklingsprojektet har bidragit till mer kunskap om organisationens behov av tydliggörande av processer och rutiner för att läraren ska ha möjlighet att samskapa en hållbar och god utbildning för alla med hjälp av studenternas kursvärderingar. Synliggörandet av kursutvecklingsprocessens olika delar kan stödja lärarens systematiska och strategiska arbete framöver.

Referenser

Elmgren, M., & Henriksson, A. S. (2016). Universitetspedagogik. Studentlitteratur AB.

United Nations Educational Scientific and Cultural Organization and (UNESCO) (2017). France: 1-173.

Co-Up Lab (Co-creative pop-up laboratory)- Education as outreach and outreach as education

Hanna Jansson¹, Anna Birgersdotter ² & Essam Sharaf ³

¹Phd, Karolinska Institutet ²Phd, Karolinska Institutet ³MD, Msc, Karolinska Institutet

Kontakt: hanna.jansson@ki.se

Society is facing many challenges. The aging population alongside the growing chronic diseases are putting extra pressure on the welfare state and healthcare systems. These challenges need professionals ready to take action, co-transforming with the system. But this is not how students are trained today. In research-driven institutions, there is lower priority for entrepreneurial learning approaches, such as hands-on interaction with external partners, team projects and having teachers acting as facilitators. Entrepreneurial learning and training for a changed mindset relies on hands-on training and follows a process built on user-centred design (Bosman and Fernhaber, Teaching the Entrepreneurial Mindset to Engineers, Springer 2018). However, user-centred approaches need access to users, and this is not possible with the regular courses today, where the education is located at specific campus areas.

The aim of the project was to develop and test an educational approach that prepares student to take entrepreneurial action to address key priorities within healthcare through innovation. The training is designed as a semester-long process where students develop ideas in co-creation with users/citizens at mobile creative spaces as an interface between the classroom and public. The students work with user-centred methods in a way they have never done before when the training is brought from the campus classroom to public locations. The training follows a three-step process for development of ideas; understand, create and deliver. Each step is explored from the perspective of prototyping and storytelling.

The training was developed and organised for the first time in 2019. It turned out that there is no problem at all to facilitate training in a public space like a library or hospital entrance, and indeed rewarding for the students, “-Talking directly with patients and staff has given me a new perspective on how to approach a problem”. Two Co-Up Labs were set-up; one in Södersjukhuset and the other at the National Museum of Technology. Both were insightful and valuable to have students integrate with public to get feedback and co-create ideas. Learnings from the pilot year include that the students had little time to participate in a semester-long programme that is not offering credits. This year, students would be able to participate in individual Co-Up Labs, depending on interest and what areas of their learning process they need to develop.

This presentation targets everyone who is interested in the development of hands-on pedagogical approaches in collaboration between different partners in innovative learning environments.

Lärares pedagogiska och didaktiska överväganden om hållbar utveckling i professionsutbildning

Margareta Jernås¹, Sylvi Vigmo²

¹ Pedagogisk Utvecklare, Enheten För Pedagogisk Utveckling Och Interaktivt Lärande, Göteborgs Universitet ² Lektor, Enheten För Pedagogisk Utveckling Och Interaktivt Lärande, Göteborgs Universitet

Kontakt: margareta.jernas@gu.se

Studien baseras på kursuppgifter från en områdesspecifik högskolepedagogisk kurs, Göteborgs universitet, där universitetslärare redogör för sitt förhållningssätt till "hållbar utveckling". Centralt för kursen är revidering och utveckling av egen kursplan. Beroende på kursens innehåll och lärandemål resonerar de kring "Hållbar utveckling" och relevansen av begreppet i den enskilda kursplanen. Göteborgs universitet tillämpar hållbarhetsmärkning av kurser och program för att öka integreringen av hållbar utveckling i utbildningen med utgångspunkt Högskolelagens definition, (HL 1 kap 5§).

Begreppet integrerar ekonomisk-, ekologisk- och social hållbarhet, som samverkande och beroende av varandra (Agenda 2030). Högre utbildning står vid ett vägskäl: fortsatt som vanligt eller anta utmaningar inom forskning och samverkan för hållbar utveckling (Tassone, V.C., O'Mahony, C., McKenna, E. m.fl., 2018). Syftet med studien är att besvara den övergripande frågan; Hur förhåller sig universitetslärare till begreppet hållbar utveckling i egen kursplan under en högskolepedagogisk kurs? Vidare undersöks med vilka argument lärare resonerar om hållbarhet och vilka pedagogiska och didaktiska överväganden som görs i relation till egen undervisningspraktik. Som empiriskt material användes 47 reflekterande kursuppgifter i en områdesspecifik högskolepedagogisk kurs för den medicinska fakulteten på Sahlgrenska akademien, 5 hp, från tre tidigare terminer (2018/2019).

Dessa kursuppgifter belyser lärarnas förhållningssätt till begreppet "hållbar utveckling", som tematiserats genom innehållsanalys (Braun, V., & Clarke, V. 2006) för att besvara studiens frågeställningar. Resultat från den tematiska analysen av lärarnas kursuppgifter redovisar kvalitativt olika sätt att förhålla sig till begreppet hållbar utveckling i relation till lärandemål.

Vidare indikerar resultatet hur de ser på tillämpning av begreppet i sin praktik, vilka aspekter de urskiljer och vilka argument om hållbar utveckling som förs fram. Generellt läggs störst vikt på den sociala dimensionen i begreppet hållbar utveckling, vilket pekar på att socialt ansvarstagande, social hållbarhet, tillskrivs större vikt än ekonomisk och/eller ekologisk hållbarhet. Det kan även innebära att ekologisk hållbarhet redan genomsyrar deras olika medicinska praktiker och därmed tas för givet. Ett fåtal lärare lyfter att hållbar utveckling blir ytterligare en pålaga bland andra och därmed problematisk. I resultatet redovisas även exempel på studentaktiviteter som planeras för hållbar utveckling relativt olika lärandemål. Den mångfald av aspekter som presenteras genom den tematiska analysen, speglar komplexiteten inom professionsutbildningar på medicinsk fakultet och diskuteras i termer av hållbart lärande.

Studien visar vilka utmaningar kursdeltagare måste förhålla sig till vad gäller lärandemål om hållbar utveckling i kursplaner och vilka pedagogiska och didaktiska överväganden som behöver göras i relation till undervisning och studenters lärande.

Bilden av den goda fysikläraren: samstämmighet och tillit hos finska lärarutbildare

Lotta Jons ¹, John Airey ² & Mats Braskén ³

¹ Universitetspedagogisk Utvecklare, Institutionen För De Humanistiska Och Samhällsvetenskapliga Ämnena Didaktik, Stockholms Universitet ² Docent, Institutionen För Matematikämnet Och Naturvetenskapsämnenas Didaktik, Stockholms Universitet ³ Institutionen För Fysik Och Astronomi, Uppsala Universitet. ³ Universitetslärare, Institutionen För Naturvetenskapens Och Matematikens Didaktik, Åbo Akademi, Finland.

Kontakt: lotta.jons@su.se

I sessionen presenteras en studie där elva lärarutbildare vid en finsk fysiklärarutbildning intervjuats. Lärarutbildarna representerar de fyra kontexter som fysiklärarstudenten möter under sin utbildning: Fysikinstitutionen, Institutionen för naturvetenskapernas och matematikämnet didaktik, Pedagogiska institutionen och Övningsskolan. Studien är en del av ett VR-projekt där de olika föreställningar av "den gode fysikläraren" som kommuniceras till fysiklärarstudenter i fyra olika länder - Sverige, England, Singapore och Finland - kommer att jämföras. Intervjuerna kodades i TRANSANA och analyserade därefter med hjälp av Gee's (2014) teori om figured worlds. Gee definierar figured worlds som " ...guided, shaped and normed by (the interactions in) the social and cultural groups..." som de förekommer i såsom "simplified, often unconscious and taken-for-granted mental constructs of a simplified world that captures what is taken to be typical or normal ..." (p 95). Resultaten visar att de fyra utbildningskontexterna i stort sett förmedlar samma idealbild av "en god fysiklärare" till sina lärarstudenter. Inom ramen för Furuhausen, Holmén & Sääntis (2019) konceptualisering "Visions of the ideal teacher" visar studien att lärarutbildarna leds av företällningen om "den goda fysikläraren" som "a research-based educationalist" men också som "a psychologically fully matured professional" och "a subject expert". Däremot, visar tolkningen av intervjuerna, förmedlas inte ideal som i tidigare studier framträtt som idealbilder (se t ex Larsson, Airey, Danielsson & Lundqvist, 2018), såsom läraren som "a handyman of pedagogy" eller som "a social reformer". Resultaten visar att lärarutbildarna vid de fyra olika utbildningskontexterna i samstämmighet strävar mot samma idealbild av den goda fysikläraren där var och en bidrar

med sin specifika del av studentens kompetens, och med ömsesidig tillit till att de andra utbildningskontexterna bidrar med sin specifika del. Resultatet står i motsättning till fynden i projektets studie av en svensk fysiklärarutbildning, där man istället fann fyra konkurrerande idealbilder av den gode fysikläraren (Larsson, Airey, Danielsson & Lundqvist, 2018).

Referencer

Furuhagen B, Holmén, J & Sääntti J (2019). The ideal teacher: orientations of teacher education in Sweden and Finland after the Second World War, *History of Education*, 48:6, 784-805, DOI: 10.1080/0046760X.2019.1606945

Gee, J P (2014). *An introduction to discourse analysis: theory and method* (4th ed.). New York ; Routledge

Larsson J, Airey J, Danielsson A, & Lundqvist E (2018). A fragmented training environment: Discourse models in the talk of physics teacher educators. *Research in Science Education* <https://doi.org/10.1007/s11165-018-9793-9>

Relationskompetens i högre utbildning: vad är det, hur kan den utvecklas och vad är den bra för?

Lotta Jons

Universitetspedagogisk Utvecklare, Institutionen För De Humanistiska Och Samhällsvetenskapliga Ämnenas Didaktik, Stockholms Universitet

Kontakt: lotta.jons@su.se

Resultaten av teoretiska studier tyder på att en äkta och tillitsfull relation är av essentiell betydelse i samband med undervisning och lärande (se exvis Bingham & Sidorkin 2004). Empiriska studier har vidare visat att den pedagogiska relationen mellan läraren och den lärande har avgörande betydelse för lärandet och att relationskompetens utgör en viktig faktor i undervisningen (se exvis Aspelin 2012). Man har också hittat samband mellan å ena sidan lärares undervisningsskicklighet och -effektivitet och å andra sidan den vikt de lägger vid att utveckla positiva och personliga relationer med sina elever (se exvis Smith & Strahan 2004). Nämnda studier har dock fokus på skolan, inte högre utbildning. Ingen studie har heller hittills rapporterats där universitetslärare är föremål för utbildningsinsatser som syftar till att utveckla deras pedagogiska relationskompetens.

I sessionen presenteras en kurs i relationskompetens för universitetslärare vid Stockholms universitet. Valet av upplägg, läroobjekt samt innehåll och former för undervisning och lärande ställs i relation till en studie där kursens deltagare fått svara på frågor om varför de ville gå kursen, vad de lärt sig och hur de lärt sig det. Syftet är att kunna redovisa och reflektera kring potentialen hos olika lärandeaktiviteter såsom skuggning, filmanalys och dramaworkshop för att utveckla olika dimensioner av relationskompetens såsom kommunikativ eller socioemotionell kompetens (Aspelin 2018).

Referenser

Aspelin, Jonas (2018). Lärares relationskompetens. Vad är det? Hur kan den utvecklas? Liber

Aspelin, Jonas (2012). How do relationships influence student achievement? Understanding student performance from a general, social psychological standpoint. *International Studies in Sociology of Education* 22(1); 41-56.

Bingham, Charles. & Sidorkin, Alexander (eds.). (2004). *No education without relation*. NY: Peter Lang Pub. Inc.
Smith, T W, & Strahan, D (2004). Toward a Prototype of Expertise in Teaching: A Descriptive Case Study. *Journal of Teacher Education*, 55(4), 357–371.

Pedagogisk takt i högre utbildning? - En studie av innehållet i högskolepedagogiska kursplaner

Linda Jonsson ¹, Anna Ehrlin ² and Åsa Ryegård ²

¹ Lektor, Mälardalens Högskola 2 Docent, Mälardalens Högskola

Kontakt: linda.jonsson@mdh.se

ID-nummer: 81

Sveriges universitets och högskoleförbund (SUHF) ger rekommendationer om mål för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning. Rekommendationen är att utbildningen ska omfatta minst tio veckors heltidsstudier. Syftet är att utbildningen ska ge den grundläggande pedagogiska skicklighet som krävs för anställning som lärare vid högskola och universitet. Andra riktlinjer visar också på behovet av att universitet och högskolor har pedagogiskt skickliga lärare (Winka & Ryegård, 2013). Vår studies syfte är att med hjälp av van Manens (2016) begrepp pedagogisk takt och skicklighet undersökt huruvida och i vilken utsträckning kursplanemålen i de högskolepedagogiska kurserna relaterar till just pedagogisk takt och skicklighet i lärarens förhållningssätt. Metodologiskt har vi använt oss av en syftesrelaterad textanalys (Säfström & Östman, 1999) för att urskilja och definiera formuleringar som relaterar till van Manens (2016) begrepp i de tio högskolepedagogiska kurser som ges vid Mälardalens högskola. Textanalysen av kursplanerna visar att kursplanemålen är identiska med formuleringarna i de övergripande målen för behörighetsgivande högskoleutbildning som SUHF (2016) anger. Fem av kursplanerna har inget kursmål som relaterar till det vi tolkat i enlighet med pedagogisk takt och skicklighet, nämligen möta studenter på ett inkluderande sätt och visa ett reflekterat förhållningssätt till det egna akademiska lärarskapet och möta studenter på ett inkluderande sätt. Två av SUHF:s övergripande mål för behörighetsgivande högskoleutbildning kan relateras till pedagogisk takt eftersom dessa mål kan kopplas till lärares förväntade omdömesförmåga och förhållningssätt. Dessa mål har ett ringa utrymme i kursplanerna som istället fokuserar på gällande styrdokument, struktur samt akademiskt förhållningssätt till den högre utbildningens värdegrund. Vår analys visar att kursplanerna saknar relevant innehåll relaterat till pedagogisk takt och skicklighet, praktisk fingertoppskänsla och relationellt förhållningssätt gentemot studenten. Vi vill understryka att innehållet i kursplanerna inte fokuserar på didaktiska perspektiv eller innehåll som syftar till att utveckla pedagogisk takt och skicklighet. Resultatet säger dock inget om vad som faktiskt fokuseras i undervisningen i det högskolepedagogiska klassrummet. Vi menar att det är betydelsefullt att högskolepedagogiska kurser inkluderar innehåll som gör det möjligt för lärare att reflektera över sitt uppdrag relaterat till pedagogisk takt och skicklighet. Med stöd av resultatet av vår studie vill vi bidra till en diskussion om vad kurser riktade till lärare i högre utbildning fokuserar, inte minst eftersom många undervisande lärare på högskolor och universitet saknar tidigare lärarutbildning eller erfarenheter av att undervisa i andra skolformer.

Referenser

van Manen, M. (2016). *Pedagogical Tact Knowing What to Do When You Don't Know What to Do*. NY: Routledge.
Sveriges universitets och högskoleförbund. (2016). REK 2016:1. Stockholm.

Säfström, C. & Östman, L. (1999). *Syftesrelaterade analyser och kritik. I: Carl Anders Säfström och Leif Östman. (red.). Textanalys: Introduktion till syftesrelaterad kritik*. Lund: Studentlitteratur.

Winka, K. & Ryegård, Å. (2013). *Pedagogisk portfölj: för karriär och utveckling*. Lund: Studentlitteratur.

Studenten i fokus - En föreläsning om studentrepresentation

Isatou Keitta

SöderS – Södertörn Högskolas Studentorganisation

Kontakt: isatou.keitta@sh.se

SöderS är studentkåren vid Södertörns Högskola och har varit det sedan 1996. Vi kämpar för en högkvalitativ och rättssäker utbildning, ett levande campus och transparent studentrörelse. För att kunna diskutera om utvecklingen kring högre utbildning så är det viktigt att studenterna får en plats vid makten och beslutsfattandets bord. SöderS kärnverksamhet ska enligt högskolelagen vara att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid högskolan. Detta görs främst genom att SöderS som ansvariga för studentrepresentation på högskolan arbetar för att Södertörns högskolas studenter ska finnas representerade i alla beslutande och beredande organ på högskolan. Med det sagt, så jobbar SöderS dagligen med att studenterna ska inkluderas för att kunna påverka utbildningskvalitén – det är därmed viktigt att stärka dialogen mellan studenter och högskolor för att öka kvaliteten av utbildning vilket är viktigt för inkluderingen, men också förbättrandet av studiemiljön, studenternas hälsa och campus.

Vår utgångspunkt är alltså att lyfta studenten i fokus där vi vill föra en dialog om hur studentens rättigheter och möjligheter bör tillgodoses inom den högre utbildningen samt vilka positiva konsekvenser som uppstår när man gör det.

Syftet med föreläsningen är att belysa hur viktigt inkluderingen av studenter är samt att kunna dra paralleller i hur utfallet blir när det finns en välfungerande och transparant relation mellan studenter och institutioner. Vårt mål är att visa hur studentrepresentation leder till högre kvalité av utbildning som i sin tur påverkar lärandet och studenten - men också internationalisering och ett levande campus.

I vår föreläsning så vill vi formulera olika problemställningar för att konkret kunna visa vikten av studentrepresentation och inkludering. Vi vill erbjuda ett perspektiv som vi tror är viktigt

för att hitta konkreta sätt att jobba för en positiv utveckling inom högre utbildning där man inkluderar studenterna på alla nivåer.

Gärna pedagogisk utveckling - men inte utan tid och erkännande: Lärares syn på pedagogik och utvecklingsarbete

Björn Kjellgren¹, Hans Havtun¹, Magnus Andersson¹, Viggo Kann²
¹Lektor ²Professor, KTH

Kontakt: bjoern@kth.se

Kvalitet i högre utbildning förutsätter ett kontinuerligt och hållbart engagemang för pedagogisk utveckling bland lärare och ledning. Universitetsledningens intentioner framgår i de styrdokument, handlingsplaner och visioner som tas fram på lärosätet och innehåller som regel fina ord om utbildningens betydelse även vid forskningstunga institutioner. Det är svårare att skaffa sig en bild av den undervisande personalens bild av detta, dels för att de flesta av dem inte är inkluderade i diskussionerna och dels för att det kan finnas ett gap mellan de frågor som lärare ser som relevanta och de frågor ledningen är intresserad av att driva.

Åren 2014-2016 genomförde KTH en satsning för att bredda det pedagogiska engagemanget och minska avståndet mellan universitetets högskolepedagoger och övriga lärare genom att utse pedagogiskt intresserade lärare till pedagogiska utvecklare på deltid. Några av dessa pedagogiska utvecklare utvecklade en enkät för att undersöka hur den undervisande personalen såg på en rad frågor relaterade till arbetssituation, förutsättningar för eget och kollegialt lärande, undervisningens meritvärde och tankar om nuvarande och framtida pedagogik. Undersökningen var också tänkt att utifrån ett kollegialt perspektiv utforska hur lärarna såg på den faktiska situationen jämfört med deras idealbild av universitetspedagogik och universitetsarbete. Tanken var även att följa utvecklingen longitudinellt för att identifiera trender och resultat av pedagogiska satsningar. Enkäten har hittills skickats ut två gånger, 2016 (2240 respondenter, 20,0% svarsfrekvens) och 2019 (2534 respondenter, 16,8% svarsfrekvens).

Vi kommer i vårt bidrag att redovisa några av de intressantare resultaten från undersökningarna och diskutera implikationerna av dessa både för lärare och för universitetsledning. Vi finner att det bland respondenterna finns ett starkt pedagogiskt intresse och en tendens till ökat kollegialt samarbete kring pedagogik, något som i litteraturen

lyfts fram som ett tecken på framgångsrika mikrokulturer. Det finns också en konstant syn på att universitetet inte gör tillräckligt för att stödja och premiera pedagogiskt arbete och ett relativt svagt förtroende för universitetets pedagogiska ledarskap men också för studenternas pedagogiska engagemang. Vi kommer också att lyfta fram studien som en potentiell modell för gräsrotsdrivna pedagogiska initiativ och redogöra för den speciella arbetsgång som ligger bakom vårt arbete. Inför framtiden visar vi också på de effekter det kan tänkas få, exempelvis genom att permanentas som en del av universitetets kvalitetssäkringsarbete. Sist men inte minst kommer vi att betona vikten av att lärarnas åsikter kopplas till studenternas upplevelser av lärmiljöer och till deras möjligheter att reellt bidra till det pedagogiska förändringsarbetet vid universitetet.

Reality and Dream - Qualitative and Qualitative Analysis of Mathematical Bishop's Activities in Kindergarten's Prospective Teachers' Field-Report Observations

Mariann Kuusivouri ¹, Eva Färjsjö ¹, Patrik Dinnézt ² & Alla T. Alzhanova-Ericsson ²
¹Lecturer , Södertörn University ²Senior Lecturer , Södertörn University

Kontakt: mariann.kuusivouri@sh.se

To be able to work with developing of mathematical knowledge and abilities of kindergarten children, prospective teachers require to obtain during their university education a pedagogical content knowledge about Bishop's mathematical activities: counting, locating, measuring, designing, playing and explaining . Prospective teachers learn to interpret mathematical situations, to identify ways of enhancing children's learning in a Teaching and Learning course "Kindergarten's Mathematics". In planning this study, we laid emphasis on Action Research Theory . The aim of the study is a systematical survey of fieldreport observations made in the course by a cohort of prospective teachers in order to find positions for course's development based on the action research theory. The field-observations were focused on kindergarten's work with Bishop's activities. We have looked at prospective teachers' field-reports from two points of view: 1) prospective teachers observing mathematical Bishop's activities, in which kindergarten's children engage; or 2) prospective teachers interpreting possibilities, but not observing children's engagement in certain Bishop's mathematical activities. We evaluated the results by a five grades scale: from a lowest grade zero, when activity in question is not mentioned in the field-report, to a grade four when a fieldreport gives an extensive presentation of teaching and learning in connection with a Bishop's activity in question. For ethical reasons, the analyzed cohort signed a voluntary agreement to provide individual's reports for anonymous analysis. In order to control that our scale is not bias to the evaluating researcher, we first analyzed three field-reports and compared our evaluations. The grades which we gave to these field-reports independently have shown to be near to each other. Therefore, we proceeded to collect sixty randomly chosen reports and divided them randomly into three groups of twenty. We evaluated the reports, summarized the results and made a statistical analysis. Prior to analysis we formulated two hypotheses: H0, prospective teachers observe that kindergarten children are provided an opportunity to train only some Bishop's activities; and H1, prospective teachers observe that all Bishop's activities are being trained with children at the kindergarten equally well. The H0 one has appeared to be true. Therefore, the results show prospective teachers' pedagogical content knowledge about Bishop's activities and provide answers about course's development: which of Bishop's activities should be given more space in course's content, layout,

examination and evaluation. The result gives suggestions of how to improve prospective teachers pedagogical content knowledge outcome for sustainable education and their personal development.

Referenser

Bishop, A. J. (1991). *Mathematical Enculturation: A Cultural Perspective on Mathematics Education*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers. ISBN 0-7923-1270-8

Sundberg, B. & Ottander C. (2014). Science in preschool – a foundation for education for sustainability. A view from Swedish preschool teacher education. In J. M. Davis & S. Elliott (Eds.), *Research in Early Childhood Education for Sustainability. International perspectives and provocations*. Routledge, pp. 280 – 293

Stringer, E. (2004). *Action research in education*. Thousand Oaks, CA: Sage

Språkintröduktion för kompletterande utbildning

Lina Larsson Alma Rauer

Adjunkter i Svenska Som Andraspråk, Göteborgs Universitet, Institutionen För Svenska Språket

Kontakt: lina.larsson@svenska.gu.se

Sedan 2016 finns vid Göteborgs universitet en policy för breddad rekrytering och breddat deltagande. Målet är att ge underrepresenterade grupper tillträde till universitetet och likvärdiga möjligheter att bedriva och slutföra studierna. Detta är i linje med Sveriges högskolelag som föreskriver att högskolor aktivt ska främja och bredda rekryteringen av studenter (SFS 1992:1434). För studenter med utländsk akademisk examen finns möjligheten att gå en kompletterande utbildning för att bli behörig till yrken på den svenska arbetsmarknaden. Studenternas kunskaper tas tillvara vilket blir en vinst för såväl studenterna som för samhället.

För att antas till de kompletterande utbildningarna krävs godkänt betyg på gymnasienivå. Trots godkänt betyg har de antagna studenterna ofta språkliga svårigheter att tillgodogöra sig utbildningen. I januari 2019 trädde en nyelse av förordningen om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning i kraft. Kompletterande utbildningar kan nu innehålla 30 hp svenska för de studerande som behöver ytterligare svenska för att kunna tillgodogöra sig utbildningen (SFS 2008:1101). Institutionen för svenska språket har därför fått i uppdrag av Göteborgs universitet att ta fram en språklig introduktionskurs i svenska, som nu ges till sjuksköterskor, apotekare och lärare.

Sedan januari 2019 finns kursen Språkintröduktion till akademiska studier. Intröduktionskursen är en integrerad del av den kompletterande utbildningen och ska förbereda studenterna för akademiska studier. De utmaningar som exempelvis akademiskt skrivande innebär för studenter behöver förstås och problematiseras (Lea & Street 1998) och att skrivande är tätt kopplat till specifika kunskapskrav som kan relateras till enskilda ämnen och kurser (Lennartson-Hokkanen 2016). I språkintröduktionskursen ingår delkurser om muntlig färdighet i akademiska sammanhang liksom att läsa och skriva akademisk text, med målet att stötta studenterna i att utveckla dessa färdigheter.

I vår presentation vill vi diskutera hur förutsättningarna för utvecklingen av ett andraspråk kan se ut på avancerad nivå. Vi kommer att ge exempel på språkutvecklande undervisning, digitala undervisningsformer och studenternas språkliga utveckling under kursen. Vi kommer att prata

om hur vi skapar förutsättningar för aktivt lärande genom olika responspraktiker, särskilt fokuserar vi hur responsgivande bidrar till det egna lärandet (Dysthe, Hertzberg & Løkensgard Hoel 2011).

Referenser

Dysthe, Olga, Frøydís Hertzberg & Torlaug Løkensgard Hoel 2011. Skriva för att lära. Skrivande i högre utbildning. Lund: Studentlitteratur.

Lea, Mary R. & Brian V. Street 1998. Student writing in higher education: an academic literacies approach. *Studies in Higher Education*, 23:2:157-172.

Lennartson-Hokkanen, Ingrid 2016. Organisation, attityder, lärandepotential. Ett skrivpedagogiskt samarbete mellan en akademisk utbildning och en språkverkstad. Doktorsavhandling. Stockholm: Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet.

Dags för DiSKo! En högskolepedagogisk modell för att stödja lärares didaktiska spatiala kompetens.

Marie Leijon¹, Åse Tieva² & Elisabet Malvebo³

¹Lektor Pedagogik, Pedagogisk Utvecklare, Malmö universitet ²Lektor, Pedagogisk Utvecklare, Umeå Universitet ³Fil.Lic/MA, Pedagogisk Utvecklare, Sjöstridsskolan i Karlskrona

Kontakt: marie.leijon@mau.se

Vi presenterar en teoretisk modell för att stödja lärare inom högre utbildning att utveckla en didaktisk spatial kompetens (DiSKo) (Leijon, Malvebo & Tieva, forthcoming). Utvecklingen inom högre utbildning går mot exempelvis innovativa lärandemiljöer, flexibla salar och hybrida lärandemiljöer, samtidigt domineras många institutioner av mer traditionella miljöer, som seminarierum och föreläsningssalar. I denna mix av lärandemiljöer står lärare på en tröskel, i liminalitet (Turner, 1969) där existerande kunskap utmanas av förändring. En kommande studie som bygger på lärarintervjuer från sex svenska lärosäten (Leijon et al, 2020) visar att innovativa lärandemiljöer inspirerar till pedagogisk förändring, men att lärare samtidigt befinner sig i en okänd terräng där de försöker finna sin plats och roll. Ur ett högskolepedagogiskt perspektiv menar vi att här finns en transformativ möjlighet att stödja lärare att utveckla en didaktisk kompetens i relation till de möjligheter lärandemiljöer har. Tanken om lärares kompetens i relation till spatialitet är inte ny: "environmental competence" (Lackney, 2008) "spatial competency" (Mahat et al, 2018) eller "spatial literacy" (Troelsen 2018) fångar alla viktiga aspekter av vad en professionell lärare behöver kunna för att agera och ha agens i varierade lärandemiljöer. Genom att istället placera didaktiken först betonar vi att lärandemiljöer utgör en del av de didaktiska val som en lärare gör som en reflekterande praktiker i planering, genomförande och utvärdering av undervisning (Uljen, 1997). En utgångspunkt är att lärandemiljöer både påverkar men också påverkas av interaktion och lärandeprocesser (Leijon, 2016; Selander & Kress, 2010), därför är lärandemiljön en viktig aspekt att inkludera i en lärares didaktiska design. En lärare som är på väg mot DiSKo kan organisera ett innehåll, lärandeaktiviteter och samtidigt kritiskt reflektera över rumsliga aspekter för att stödja studenternas lärande. En lärare på väg mot DiSKo har utvecklat sin kompetens sitt handlingsutrymme att ur ett kritiskt perspektiv agera, reagera och interagera i varierade lärandemiljöer. I presentationen bjuder vi in publiken att kritiskt diskutera modellen och gemensamt reflektera över modellens möjligheter och begränsningar för en högskolepedagogisk kontext.

Referenser:

Lackney, Jeffery A. (2008). Teacher Environmental Competence in Elementary School Environments. *Children, Youth and Environments* 18(2): 133-159.

Leijon, M. (2016). Space as designs for and in learning: investigating the interplay between space, interaction and learning sequences in higher education. *Visual Communication*, 15(1), 93-124.

Leijon, M., Tieva, Å., Malvebo, E., Nilsson, A., Alfredsson, V.; Frojdfeldt, L; Westerlund, J. & Olofsson, V (2020). Teaching in flexible higher education learning spaces – time for DiSCo! Proceedings Transitions19: One Journey Many Pathways. Melbourne 2-4th October 2019.

Leijon, M; Malvebo, E & Tieva, Å (forthcoming). DiSCo – a theoretical model on Teacher Didactic Spatial Competence.

Selander, S & Kress, G. (2010). Design för lärande - ett multimodalt perspektiv. Studentlitteratur, Lund.

Troelsen, R. (2018). The impact of space on teaching: towards spatial literacy as a pedagogical concept. In ISSOTL Toward a learning culture. 2018, October.

Turner, V. 1969. The ritual process: Structure and anti-structure. Chicago: Aldine.

Uljen, M. (1997). School didactics and learning. Psychology Press. Hove, UK.

Halmstadsmodellen - Utvecklingen av det pedagogiska ramverket för Common Core vid Högskolan i Halmstad

Patrik Lilja ¹, Jeanette Sjöberg ²

¹ Lektor i Utbildningsvetenskap Kopplad Till Högskolepedagogiskt Centrum (HPC), Högskolan i Halmstad ²Lektor i Pedagogik Och Funktionsansvarig För Högskolepedagogiskt Centrum (HPC), Högskolan i Halmstad

Kontakt: patrik.lilja@hh.se

Vid Högskolan i Halmstad har man under några år arbetat med att ta fram ett nytt utbildningskoncept, Common Core, som är en omfattande satsning på utvecklingen av ett gemensamt kurspaket för lärosätets olika kandidatprogram. Som ett led i detta arbete initierades under hösten 2018 ett projekt med syftet att utveckla ett pedagogiskt ramverk för Common Core. I arbetet ingick dels en analys av vilka aspekter som ramverket behöver ta hänsyn till, dels utvecklingen av en modell som är möjlig att följa för samtliga kurser inom CC-programmet. Modellen är tänkt att vara ett stöd för lärare i såväl i utformningen av specifikt kursinnehåll och av kursupplägg, som i genomförande av undervisning, återkoppling och bedömning med hög pedagogisk kvalitet.

Under genomförandet framträdde tre aspekter som alla behöver beaktas av ett ramverk som kan stötta utveckling och genomförande av kurser inom CC i vid Högskolan i Halmstad. Det första gäller kunskapssynen. Ambitionen att studenterna i CC-kurserna ska förstå hur olika aspekter i vår globala värld samspelar och hur relationen mellan teknik, människa och samhälle fungerar innebär krav på att lärarlag och studenter från olika kunskapsområden och utbildningar möts under former som är generativa och bildande. Vidare behöver det finnas ett utrymme för kreativa processer där olika perspektiv kan mötas. Det andra gäller förutsättningarna för lärande och återkoppling. Antalet deltagande studenter i varje kurs kommer vara stora och möjligheten till personlig kontakt mellan studenter och lärare är begränsade. Vidare är kurserna relativt korta och kommer innehålla en blandning av studenter. Detta ställer krav på en modell som kan hushålla med handledningsresurser och skapa skalbara strukturer. Den tredje gäller kurserna ur ett socialt perspektiv. Målen med CC är att studenter ska utvecklas i riktning mot att bli empatiska, kommunikativa och med förmåga att samverka över gränser. Det finns samtidigt en framträdande social utmaning på många håll inom högre utbildning idag då samarbetsproblem och mobbing bland studenter blivit frågor som allt mer uppmärksammas. Detta innebär att tydliga ramar och klara

förutsättningar för arbetsdelning är några aspekter som framstår som viktiga i relation till gruppmoment inom CC-kurser.

Syftet med vårt bidrag är att presentera och diskutera den framtagna pedagogiska modellen som rektor vid HH fattade beslut om i november 2019. Modellen består av tre aspekter (kunskapsaspekten, den sociala aspekten och lärandeaspekten) och fyra faser (Utmaningsfasen, breddningsfasen, samproduktionsfasen och kommunikationsfasen) och är avsedd att hantera de utmaningar som identifierades i analysen.

Kollaborativa arbetsformer i nätbaserad undervisning

Katarina Lindahl

Fil. Lic. I Ämnesdidaktik, Universitetsadjunkt I Engelska Med Didaktisk Inriktning, Högskolan Dalarna

Kontakt: kla@du.se

Syftet med presentationen är att dela erfarenheter och reflektioner kring nya arbetsformer och metoder som använts i en nätbaserad kurs. På Högskolan Dalarna läser 64 % av studenterna nätbaserade kurser. Vi arbetar framförallt med synkron undervisning där studenterna förväntas delta vid seminarier och föreläsningar i realtid online. En särskild utmaning med just nätbaserad undervisning har varit att främja samarbete mellan studenter. I en nyutvecklad kurs, Språkdidaktik III för blivande ämneslärare i engelska, har jag därför särskilt arbetat med kollaborativa arbetsformer och försökt tänka innovativt kring kursstruktur, uppgifter och övningar. I arbetet med att planera den nya kursen var målet förbättra och fördjupa studenters möjligheter att lära av och med varandra samt att bättre utnyttja lärarresurserna i kursen.

Kursen genomfördes första gången hösten 2019 och läses varje termin av ca 10–12 studenter. Kursen genererar cirka 50 timmar som fördelas på lärarledd undervisning, bedömning, återkoppling och administration. Genom att utforma undervisningen på ett sätt där studenterna används som resurser för varandra ges de bättre förutsättningar att utvecklas som kritiskt tänkande och socialt ansvarstagande blivande lärare. Kursen är utvecklad för att svara mot de kursutvärderingar och programutvärderingar tidigare studenter lämnat in om ämneslärarprogrammet. Seminarierna bygger på en växling mellan föreläsning, grupparbete och seminarium. Under grupparbetet får studenterna exempelvis träna på att bedöma elevuppgifter i Engelska eller gemensamt arbeta med återkoppling på egna texter i ett delat dokument. Wicks m.fl. (2015) har visat att användningen av "high collaboration technologies", som delade dokument, inte verkar påverka studenternas slutbetyg i kurser. Däremot värdesatte studenter som arbetade i grupp varandra högre och de menar att "designing courses that promote high collaboration could facilitate increased value in openness, meaning-making, and co-construction of knowledge" (Wicks m.fl., 2015, s. 19). Därför lämpar sig kollaborativa arbetsformer särskilt bra för att utveckla studenternas kritiska tänkande och meningsskapande. Samtidigt är det viktigt att inte glömma bort lärarens roll i seminarierna. Noddings (2012) betonar vikten av att läraren uppmärksam lyssnar på studenterna. Genom att låta studenter tänka högt, och genom att visa att deras tänkande respekteras, vågar de i högre utsträckning delta i samtalet (Noddings, 2012, s. 774). Genom att låta studenterna

arbeta självständigt i grupparbetet visar vi också hur viktigt det är att de inte ständigt blir bedömda och utvärderade. Studenterna visar i kursutvärderingen att de upplevt seminarierna som välorganiserade och givande. Målgruppen för presentationen är universitetslärare som arbetar eller vill arbeta med onlineundervisning och som vill utveckla studenternas onlinesamarbete.

Referenser

Noddings, N. (2012). The caring relation in teaching. *Oxford Review of Education*, 38(6), 771-781. doi: 10.1080/03054985.2012.745047

Wicks, D., Craft, B., Lee, D., Lumpe, A., Henrikson, R., Baliram, N., ... Wicks, K. (2015). An Evaluation of Low Versus High Collaboration in Online Learning. *Online Learning Journal*, 19. doi: 10.24059/olj.v19i4.552

Praktiska erfarenheter av video som verktyg på masskurser

Johanna Lindström
Universitetslärare, Åbo Akademi

Kontakt: johanna.lindstrom@abo.fi

I dagens läge används videobaserat innehåll flitigt inom högskolepedagogik på många olika håll. Tidigare forskning visar att video erbjuder många fördelar och nya möjligheter i samband med t.ex. flipped classroom upplägg och nätbaserad undervisning men att video allt mer också integreras som en del av mer traditionella kurser (e.g. Brame & Perez 2017). Video som verktyg kan användas på många olika sätt för att främja och stöda lärandeprocesser. Man kan producera eget videomaterial, man kan använda sig av redan befintligt videomaterial på olika plattformar, man kan be studenterna producera videomaterial som del av examinationen, osv. I takt med den snabba utvecklingen av mobil och digital teknologi kommer möjligheterna att använda videobaserat innehåll som en del av lärandemiljöer att utvecklas ytterligare. Dessutom har behovet av och möjligheterna i video som verktyg inom distansundervisning aktualiserats på ett helt nytt sätt till följd av restriktioner och åtgärder som konsekvens av den pågående corona-epidemin.

Trots att fördelarna med video är många upplever lärare ibland att det inte är så lätt att integrera video som verktyg i de egna kurserna, speciellt om det rör sig om kurser som inte är nätbaserade. Syftet här är att diskutera praktiska erfarenheter av att använda video som verktyg på masskurser (kurser med fler än 100 deltagare). Jag har intervjuat lärare vid Handelshögskolan vid Åbo Akademi som testat på att använda video som verktyg på masskurser på olika sätt. Lärarna som intervjuats har bl.a. producerat egna videoföreläsningar, använt videoklipp (bl.a. från YouTube) som en del av interaktiva föreläsningar och integrerat videopitchar som producerats av studenter som en del av sin undervisning. I kombination med lärarnas erfarenheter lyfts även studenternas perspektiv fram utgående från samtal som förts med och kursutvärderingar som skrivits av studenter på de aktuella kurserna.

I presentationen lyfter jag fram fördelar och utmaningar med att använda video som verktyg på olika sätt i olika lärandesituationer, speciellt i situationer som omfattar stora studentgrupper. Överlag är erfarenheterna positiva. Både lärare och studenter upplever att de kursaktiviteter som omfattar video stöder studenternas lärande bättre än mycket annat och att video är ett bra verktyg för att engagera studenter. Utmaningar har dykt upp i samband med att bl.a. lösa tekniska utmaningar och att hitta motivation att jobba med videorelaterade uppgifter som inte känns ändamålsenliga. Presentationen riktar sig till alla som är intresserade av att testa på eller utveckla användningen av video som verktyg i olika lärandemiljöer.

Digitalt lärarstöd för undervisning avseende akademiskt skrivande

Jannika Lindvall¹, Malin Larsson² & Birgitta Norberg Brorsson³

¹ Universitetslektor i Didaktik, Mälardalens Högskola Universitetsadjunkt, ² Pedagogisk Utvecklare Med Inriktning Akademiskt Skrivande, Mälardalens Högskola ³ Universitetslektor i Svenska Språket, Mälardalens Högskola

Kontakt: jannika.lindvall@mdh.se

Att studenter upplever svårigheter med det akademiska skrivandet är ett sedan länge känt problem inom högskolevärlden. För studenter med föräldrar utan högskoleutbildning samt studenter med annat förstaspråk än svenska är svårigheterna dessutom ofta större. Lärosätena har ett uppdrag om breddad rekrytering och breddat deltagande vilket kräver ett gediget arbete med att stödja studenterna på deras väg mot examen. I denna presentation beskrivs ett utvecklingsarbete vars mål är ett breddat deltagande kopplat till studenternas akademiska skrivande.

Forskare anger flera orsaker till studenternas svårigheter med det akademiska skrivandet. En är att det ofta blivit ett isolerat inslag vid sidan om övrig utbildning. Exempelvis Lea och Street (1998) lyfter vikten av att integrera studenternas skrivande i det specifika ämnet. Därmed blir stöttandet av studenternas färdigheter i det akademiska skrivandet ett uppdrag för samtliga lärare och inte enbart dem inom svenskämnet. För att kunna genomföra detta med kvalitet behöver adekvat stöd erbjudas lärare (Lennartsson Hokkanen, 2016). Ett sådant stöd kan bland annat vara kompetensutveckling och läromedel, gärna i kombination. Enskilda kompetensutvecklingsprogram kan ge en god grund att stå på, men riskerar att bli projekt som glöms bort om inte fortsatt stöd som är förankrat i lärarnas dagliga praktik, t.ex. läromedel, också erbjuds. För att stödja lärare på lärarprogrammen vid Mälardalens högskola avseende arbetet med studenternas akademiska skrivande har en högskolepedagogisk kurs erbjudits under en tre-årsperiod. För att upprätthålla kontinuitet i detta påbörjade arbete tillsattes hösten 2019 en arbetsgrupp bestående av representanter från olika ämnesområden, biblioteket samt högskolepedagogiskt centrum med uppdrag att utforma en lärarhandledning i syfte att fortsatt stödja lärarna att inte bara implementera, utan också institutionalisera, studenters skrivande som en immanent del i sin ordinarie undervisning. Utifrån en kartläggning av lärarnas upplevda behov, forskning om studenters akademiska skrivande samt designprinciper för lärarhandledningar och kompetensutvecklingsmaterial (Davis et al., 2017) skapades en digital lärarhandledning, i lärplattformen Canvas, uppbyggd utifrån nivåerna Grundlägga, Befästa och Utveckla. I dagsläget (vårterminen 2020) används denna av mer än 100 verksamma lärare på Mälardalens högskola. I vår presentation beskriver vi utvecklingsprocessen från kartläggning och lärarutvärdering till utformning av lärarhandledningens struktur och innehåll samt utmaningar och kommande arbete.

Referenser

Davis, E. A., Palincsar, A. S., Smith, P. S., Arias, A. M., & Kademian, S. M. (2017). Educative curriculum materials: Uptake, impact, and implications for research and design. *Educational Researcher*, 46(6), 293–304.

Lea, M.R. & Street, B. (1998). Student writing in higher education: An academic literacies approach. *Studies in Higher Education*, 23(2), 157–172.

Lennartsson-Hokkanen, I. (2016). Organisation, attityder, lärandepotential. Ett skrivpedagogiskt samarbete mellan en akademisk utbildning och en språkverkstad (Doktorsavhandling, Stockholm studies i Scandinavian Philology 63). Stockholm: Stockholms Universitet.

Att examinera med flervalsfrågor – rätt eller fel?

Per Lundgren
Docent, Chalmers Tekniska Högskola

Kontakt: per.lundgren@chalmers.se

Du blir en bättre examinator genom att välja flervalsfrågor som examinationsform – vid rätt tillfälle och på rätt sätt. Men hur avgör du när och hur det blir rätt val?

Utgående från befintlig litteratur i området kan man identifiera ett antal omständigheter som har bäring på flervalsfrågeformens lämplighet. Några sådana är: om det är viktigt att kunna sortera individer på en kontinuerlig skala av förmågemått, om man vill ha information om hur individer resonerar, hur många individer som ska bedömas vid samma tillfälle, vilken sorts förmåga som ska bedömas, samt hur väl man som provkonstruktör förmår formulera lämpliga svarsalternativ (Lukhele, 1994), (Ward, 1980).

Syftet med detta bidrag är att ge dig som examinator stöd för att välja eller välja bort flervalsfrågor som examinationsform, genom att presentera ett exempel på utvärdering av hur väl flervalsfrågekonstruktionen lyckats. Ett centralt argument till flervalsfrågeformatets fördel är att rättningen kan automatiseras, och att man därmed kan spara lärarresurser till annat. I andra vågskålen ligger kravet på att formulera rättvisande flervalsfrågor. Om tiden som sparas vid rättning överstiger merarbetstiden flervalsfrågekonstruktionen kräver – då finns ett gott skäl att välja att examinera med flervalsfrågor.

Det är förhållandevis enkelt att uppskatta hur mycket tid som kan sparas med automaträttning. Det är inte lika självklart att bedöma hur mycket tid som kommer att krävas för att åstadkomma ett likvärdigt flervalsfrågeprov. Genom att jämföra utfallen för ett beprövat frågeformat och för flervalsfrågor kan man i alla fall få en uppfattning av graden av likvärdighet vid en viss arbetsinsats.

För en sådan jämförelse gavs ett frivilligt prov i en obligatorisk kurs i årskurs tre på en civilingenjörsutbildning på Chalmers. Provet bestod av fem korta uppgifter, där olika provversioner hade var och en av de fem uppgifterna utbytta mot en flervalsfrågeversion. Tiden för att formulera en flervalsvariant av en given uppgift uppskattas som lika lång som att

konstruera originaluppgiften – arbetstiden för en flervalsfråga blev alltså ungefär dubbelt så lång. Det genomsnittliga resultatet för båda typerna av frågor blev lika sett till utfallet för alla fem uppgifterna sammantaget (0,87 av 2 poäng), men spridningen i genomsnittligt resultat per fråga var något högre för flervalsfrågorna (1,0 jämfört med 0,91 poäng). Att genomföra en jämförelse av detta slag ger stöd för slutsatsen att konstruktionstiden för flervalsvarianterna var tillräcklig för att åstadkomma ett nära likvärdigt studentbedömningsunderlag.

Referenser:

Lukhele, R., Thissen, D. and Wainer, H., "On the Relative Value of Multiple-Choice, Constructed Response, and Examinee-Selected Items on Two Achievement Tests", *Journal of Educational Measurement*, v. 31 (1994), pp. 234–250. doi:10.1111/j.1745-3984.1994.tb00445.x

Ward, W., Frederiksen, N., and Carlson, S., "Construct Validity of Free-Response and Machine-Scorable Forms of a Test", *Journal of Educational Measurement*, v. 17 (1980), pp. 11-29.

Att använda betygskriterier som ett pedagogiskt verktyg i undervisningen

Emma Lundkvist¹, Agneta Freijs²

¹ Universitetsadjunkt, Institutionen För Farmaceutisk Biovetenskap, Uppsala Universitet

² Lektor, Institutionen För Farmaceutisk Biovetenskap, Uppsala Universitet

Kontakt: emma.lundkvist@farmbio.uu.se

På kursen Fördjupad farmakoterapi använder vi sedan ett 10-tal år skriftliga betygskriterier, såväl för examination som för att stödja studenternas lärande. En av utmaningarna har varit kommunikationen med studenterna kring kriterierna och vad de innebär. Ett flertal studier har visat att betygskriterier kan ha en positiv effekt på lärandet om de används aktivt och formativt, exempelvis genom att studenterna får göra egna bedömningar baserat på kriterierna (1, 2, 3). Rust et al. visade att studenter som deltog i en workshop där de bedömde och diskuterade ett exempelsvar presterade bättre på examinationen än de som inte deltog på workshoppen (1). Inspirerade av detta beslöt vi oss för att implementera ett liknande moment.

Syftet med vårt arbete var att förbättra studenternas förståelse av kriterierna så att de får ökad nytta av dem i det egna lärandet och därmed ha större chans att nå kursmålen och klara examinationen.

År 2016 implementerades en icke-obligatorisk workshop någon vecka före den skriftliga tentamen på kursen. Studenterna arbetar i små grupper om 3-4 studenter. De börjar med att gå igenom en skriftlig tentamen från en tidigare termin och därefter får de bedöma ett anonymiserat studentsvar, med hjälp av betygskriterierna. I slutet av workshoppen diskuterar vi bedömningen gemensamt i hela gruppen. Studenternas åsikter samlas in genom den vanliga skriftliga kursvärderingen.

I genomsnitt har 69 % av de studenter som deltagit i workshoppen godkänts på den skriftliga tentamen på första försöket. Motsvarande siffra för de som inte deltagit i workshoppen är 46 %. Den positiva effekten på examinationen liknar den som Rust et al har sett (1). Skillnaden i våra resultat kan dock ha påverkats av urvalsbias, dvs. de som har deltagit i workshoppen kan ha varit studenter som oavsett hade haft bättre förutsättningar att klara tentamen.

Baserat på den skriftliga kursvärderingen kan vi se att studenterna uppskattar momentet. Medelomdömet om workshoppen är 5,2 på en 6-gradig skala. Vi ser kommentarer som "Den ger bra inblick hur rättningen och bedömningen sker" och "Gav en djupare förståelse för hur olika svar kan vara, varför man får u/g/vg och dessutom hur ni tänker när ni rättar".

Vår analys av tentamensresultaten indikerar att metoden kan vara ett bra sätt att hjälpa studenterna att förstå betygskriterierna bättre och därmed lättare nå ett godkänt resultat på kursen. Effekterna av potentiell urvalsbias skulle dock behöva undersökas närmare.

Referenser:

Rust, C., Price, M. & O'Donovan, B. 2003. Improving Students' Learning by Developing their Understanding of Assessment Criteria and Processes. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 28:2, 147-164,

Jonsson, A. & Svingby, G. 2007. The use of scoring rubrics: Reliability, validity and educational consequences. *Educational Research Review* 2 (2007), 130-144.

Jones, L., Allen, B., Dunn, P. & Brooker, L. 2017. Demystifying the rubric: a five-step pedagogy to improve student understanding and utilisation of marking criteria. *Higher Education Research & Development*, 36(1), 129-142.

Lärande genom designutforskande: En pedagogisk ansats för samverkan och social innovation inom högre utbildning

Martin Jonsson¹ & Sofia Lundmark²

¹Docent i Medieteknik, Södertörns Högskola ²Lektor i Medieteknik, Södertörns Högskola

Kontakt: sofia.lundmark@sh.se

Problembaserat lärande (PBL) är en vanlig undervisningsform inom såväl grundskola som högre utbildning. Inom PBL arbetar studenterna självständigt och lösningsorienterat med problem eller utmaningar som utgångspunkt. Denna undervisningsform lämpar sig därför bra för å ena sidan samverkansprojekt där man arbetar med externa utmaningar, och å andra sidan för att utforska samhällsutmaningar där fokus ofta ligger på hållbarhet eller socialt ansvarstagande. Trots att PBL är en väletablerad undervisningsform, kan den ibland upplevas som trubbig och underutvecklad från ett pedagogiskt perspektiv.

Inom vår utbildningspraktik har vi under många år arbetat med utbildningar i designmetodik, designtänkande och innovationspraktiker. I det arbetet har vi identifierat möjligheter att generalisera och överföra delar av dessa praktiker till andra domäner där man arbetar med PBL, samverkan och samhällsutmaningar. Ett intressant exempel är masterkursen "Challenges for Emerging Cities: Open Lab Multidisciplinary Project Course", där studenter från en mängd olika discipliner från fyra olika universitet och högskolor använder designmetoder för att beforska och hitta kreativa lösningar på samhällsproblem formulerade av externa uppdragsgivare.

Som en del i arbetet med att utveckla dessa lärandeformer har vi tagit fram en pedagogisk modell - Lärande genom designutforskande (Design Inquiry Learning), där vi strävar efter att vidareutveckla befintliga problembaserade ansatser genom att arbeta fram en form av utforskningsbaserat lärande baserat på processorienterat och kreativt designutforskande. Central för modellen är designtänkande-metodik (Design Thinking), där ett kreativt förhållningssätt och problemlösningsmetoder inspirerade av professionella designers verksamhet används för att hitta lösningar på komplexa problem och samhällsutmaningar. Denna metod är speciellt lämplig för att ifrågasätta konventionella tankesätt, se nya

möjligheter i strategiska sammanhang och att fokusera på att identifiera intressanta och hanterbara problem i ett större problemkomplex. Designers utgår som regel från ett användarperspektiv och experimenterar sig fram till insikter och lösningar med hjälp av praktiska metoder och verktyg för datainsamling, visualisering, idégenerering, testning och beslutsfattande.

Våra erfarenheter från ett flertal kurser på både grund-, avancerad-, och doktorandnivå visar att studenter som jobbar med denna typ av metoder snabbt skapar djup förståelse för och insikter inom komplexa problemområden, samt att metoderna ger stöd och struktur, inte bara för det praktiska arbetet utan även för lärprocesserna. Denna typ av arbetsformer ger även ett bra gränssnitt gentemot externa uppdragsgivare, med tydliga former för erfarenhetsutbyten och återrapportering. Ofta när designmetodik och designtänkande diskuteras inom utbildning, ligger fokus på förmåga till innovation och kreativa lösningar. En viktig poäng vi vill göra här är dock att sådana processer också kan fungera som medel till förståelse och kunskap om de problemdomäner som utforskas.

”Jättebra, men” -Handledares beröm i handledningssamtal

Jenny Magnusson
Lektor/Docent, Södertörns Högskola

Kontakt: jenny.magnusson@sh.se

Studentberöm är en central resurs för handledare av självständiga arbeten, men samtidigt komplicerad genom handledaruppdragets många olika roller och funktioner.

Syftet i denna studie är därför att undersöka hur handledare använder beröm på olika sätt i handledningssamtal på grundnivå och framförallt vilken funktion detta beröm får i handledningssamtalen. I studien har en funktionell analys gjorts av autentiska handledningssamtal från olika svenska utbildningar och lärosäten. Samtalen har spelats in, transkriberats och analyserats.

Resultaten visar att handledarna använder beröm på två olika sätt, som respons på studentens beskrivningar av sin arbetsprocess eller som egna resonemang och förslag där berömmet integreras. Berömmen i handledning har därutöver huvudsakligen tre olika funktioner; som bekräftelser på studentens förslag, frågor och idéer, som positivt formulerad guidning samt som balans vid kritik. Ofta uttrycker sig handledarna med försiktighet, vilket kan handla om garderande språkliga uttryck, men också om beröm av delar istället för helhet och av process istället för produkt. Detta kan sannolikt förstås som en strategi för att handledarens formativa bedömning inte ska sammanblandas med examinatorns summativa.

Feedback literacy - vad är det och hur kan den utvecklas hos studenter?

Anna Malmbjer
Lektor, Södertörns Högskola

Kontakt: anna.malmbjer@sh.se

Många studier har visat att lärarfeedback inom högre utbildning ofta missförstås och inte används av studenter och också att många är missnöjda med den feedback de får (t.ex. Winstone m.fl. 2017). Flera forskare menar att det beror på att studenter i regel har en förenklad syn på feedback och ser den som enkelriktad information från en expert/lärare till en passiv novis/student om styrkor och svagheter och om hur något kan förbättras. Exempelvis anser Nicol (2010) att feedback istället ska ses som en dialog där även studenter har en aktiv roll.

För att lyfta fram studenters centrala roll förespråkar Carless och Boud (2018) följande definition på feedback: "Feedback is defined as a process through which learners make sense of information from various sources and use it to enhance their work or learning strategies." De introducerar också begreppet "feedback literacy". I det ingår en förståelse för vad feedback är och hur den kan användas, liksom förmågan att använda den konstruktivt. Carless och Boud hävdar att studenter i allmänhet har en svagt utvecklad feedback literacy.

Carless och Boud (2018) menar att feedback literacy byggs upp av tre ömsesidigt beroende förmågor: förmåga att förstå och uppskatta feedback, förmåga att göra bedömningar av akademisk kvalitet och förmåga att hantera känslomässiga reaktioner. Med dessa förmågor som grund kan studenter göra aktiva och genomtänkta val om hur de vill använda den information de får. De behöver då en repertoar av olika feedbackstrategier. För att utveckla dessa förmågor och strategier föreslår Carless och Boud bland annat ett systematiskt arbete med kamratrespons, analys av illustrativa exempel och metasamtal om feedback.

I min presentation kommer jag att beskriva och diskutera ett kursupplägg där ett av syftena var att utveckla studenternas feedback literacy. Kursen utformades utifrån aktuell forskning om feedback literacy och om effektiva feedbackaktiviteter. Fokus för presentationen kommer

att vara studenternas förståelse av feedback och feedbackprocesser och deras användning av olika feedbackstrategier.

Referenser

Carless, David & Boud, David. 2018. The development of student feedback literacy: enabling uptake of feedback. I: Assessment & Evaluation in Higher Education. 3 May 2018.

Nicol, David. 2010. From monologue to dialogue: Improving written feedback in mass higher education. I: Assessment & Evaluation in Higher Education 35 (5). S. 501-517.

Winstone, Naomi, Nash, Robert, Rowtree, Michael & Parker, James. 2017. "It'd be useful, but I wouldn't use it.": barriers to university students feedback seeking and recipience. I: Studies in Higher Education 42 (11). S. 2026-2041.

INTERACT (Erasmus+): A case in international collaboration with multiple stakeholders in course development on the topic of forced migration

Margarita Mondaca ¹, Eric Asaba ², Manuel Guerrero ³ & Sarah Scheer ⁴

¹ Adjunkt, Karolinska Institutet, NVS, Sektionen För Arbetsterapi ²Docent, Karolinska Institutet, NVS, Sektionen För Arbetsterapi ³ Researcher, Karolinska Institutet And Uppsala Universitet ⁴ Teacher, IB Hochschule Für Gesundheit Und Soziales Berlin

Kontakt: margarita.mondaca@ki.se

Background: The need to develop methods and integrate learning activities relating to forced migration has become important in higher education, and in particular within healthcare sciences; this is important in a wave of geopolitical instability globally that demands awareness and readiness to meet and work with refugees. With support from Erasmus+, this project gathered educators, students, and community stakeholders from different disciplines. Through student and teacher mobility, in partnership with 4 European countries, co-creation processes were utilized to identify and develop innovative methods including e-learning in course design.

The topic of forced migration and the nature of Erasmus+ mobility in combination with active student engagement, fits well with topics of internationalization and student participation in higher education.

Aim: To discuss lessons learned, with a particular focus on international collaborating with students, educators, and community stakeholders as practitioners in shaping digital learning materials to mobilise specific values, attitudes, skills, knowledge and understandings on psychosocial interventions in contexts of forced migration.

Method: Multiple workshops, focus groups, and surveys with students representing different health science programs from Germany, Greece, Spain, and Sweden were conducted at each partner university during 2019-2020. Moreover, individual interviews with relevant stakeholders such as community workers and persons with forced migration experiences were conducted. A total of 10 faculty, 10 representatives from stakeholder organizations and 80

students participated during 2019. Qualitative thematic analyses are used to present findings from the empirical data, in tandem with a process description of the co-creation design used.

Findings/Discussion: Student and stakeholder experiences will be presented qualitatively using thematic analyses and quotations to illustrate. A visual presentation of networks and products will be shared as well as an example of produced course material. Moreover, reflections about the role of co-creation concerning sustainable learning innovations anchored in extreme real-life situations as forced migration will be presented.

Conclusion: Illustrations from co-creation processes and learning materials produced will show that integrating internationalization and diversity perspectives with multiple stakeholders requires an intense, active, and reflective dialogical approach.

Skapandet av en entreprenöriell lärandemiljö – Case NÅA Business Center

Anna-Greta Nyström ¹, Charlotta Wendelin ²

¹Akademilektor, Åbo Akademi ²Projektledare, Åbo Akademi

Kontakt: anna-greta.nystrom@abo.fi

Samverkan med det omgivande samhället framhävs ofta som ett av universitetens centrala uppgifter (Kohli, 2001). Samarbetet är långt utvecklat inom t.ex. forskning, medan man anser att det finns en del att utveckla vad gäller samarbetet mellan undervisningen vid universiteten och näringslivet. Ett möjligt utvecklingsområde berör projektbaserat lärande (Blumenfeld m.fl., 1991; Smith & Dodds, 1997; Barron m.fl., 1998), med vilket studerandegrupper (team) kan planera och genomföra projekt för ett företag, organisation eller förening, som en del av sina studier. Projektbaserat lärande är studerandelett, faciliteras av lärare, och har tydliga länkar till aktionslärande (Revans, 1971). Projektet utgör verktyget för kollaborativt lärande. Samtidigt har samarbetet och interaktionen möjlighet att skapa värde i samhället och för tredje parter. Den stora frågan handlar dock om hur man kan organisera undervisningen för att på bästa möjliga sätt understöda och möjliggöra projektbaserat lärande.

Syftet med studien är att utreda hur universitetet kan skapa en plattform för projektbaserat lärande, integrerat i den lärandes studieprogram eller examen. Som fallstudie granskas NÅA Business Center, ett samarbete mellan Åbo Akademi och Yrkehögskolan Novia i Finland. NÅA Business Center riktar sej mot samhället och näringslivet i syftet att länka ihop studerande med olika uppdragsgivare. Företagen ger uppdrag (utredningar, evenemang, strategisk utveckling, kampanjer etc.) och betalar för genomförda projekt utförda av studerande i blandade och tvärvetenskapliga team från både Novia och Åbo Akademi. Projekten utförs mot såväl studiepoäng som betalning, vilket medför att verksamheten samtidigt övar entreprenöriella färdigheter och främjar företagsamhet.

Att skapa ett centrum för interaktion och samverkan i form av en plattform för projektbaserat lärande medför ett nytt sätt för universitet att interagera med samhället. Fallstudien kan granskas ur många vinklar, bl.a. värde skapat för och uppfattat av uppdragsgivaren, handledarens roll, studerandes lärande och motivation, eller balansgången mellan teori och praktik. Fokus i denna studie är dock på hur verksamheten organiserats för att möjliggöra en

lärandeplattform. Verksamheten är strukturerad på så sätt att en grupp studerande fungerar som ledare för gemenskapen, så kallade community managers, håller kontakt till företag och organisationer, för uppdrag vidare inom NÅA Business och rekryterar studerande till de team som ska utföra projektet. Dessa community managers gör även upp offerter och förhandlar om nya projekt. NÅA Business Center är därmed starkt processfokuserat. Lärarnas roll är främst att fungera som teamcoacher och stöda team- och lärandeprocesser. Detta kräver även en ändring i den pedagogiska inställningen till lärande.

Referenser tillgängliga på förfrågan.

Målgrupp för presentationen: lärare och beslutsfattare vid lärosätena.

Hållbart lärande: ett ramverk för design och utvärdering av utbildningsprogram

Ulrika H. Westergren¹, Lars Öbrand² & Johan Bodén³

¹Docent, Umeå Universitet ²Universitetslektor, Umeå Universitet ³Universitetsadjunkt, Umeå Universitet

Kontakt: lars.obrand@umu.se

Detta bidrag riktar sig till de som arbetar med kurs- och programutveckling på institutionsnivå. Nedan beskrivs ett ramverk för programutveckling som tillämpats under arbetet med att revidera kandidatprogrammet Digital Medieproduktion (DMP), 180 hp. DMP har funnits sedan 2007 och har sedan starten karaktäriserats av ett högt söktryck och heterogena studentgrupper. Syftet med revideringen var att säkerställa att programmet blir hållbart över tid och fortsätter vara långsiktigt attraktivt, relevant och högkvalitativt. Den digitala utvecklingen sker i exponentiell takt, vilket medför ständiga förändringar vad gäller innehåll, position och verktyg som formar studenternas framtida yrkesroller. Hållbart lärande är därför helt avgörande för deras förmåga att omsätta kunskaper i praktik och fortsätta utvecklas i sina yrkesroller.

För att skapa förutsättningar för hållbart lärande skapades ett ramverk där de olika typer av kunskap som är nödvändiga för det sammanhang som utgörs av digital medieproduktion systematiskt identifierades. Nyckeln för oss var att skilja på teoretisk kunskap och färdighetskunskap, som sammantaget sedan kommer till uttryck genom tillämpning. Det är genom tillämpning som det kritiska tänkandet utvecklas, formas och tränas. Tillämpning utan generiska kunskaper förblir lokalt och ytligt, på samma sätt som inläring av generiska kunskaper förblir verkningslösa utan tillämpning. Revisionsarbetet drevs således av en kunskapssyn grundad i pragmatismen (se exempelvis Dewey), en strävan att skapa förutsättningar för studenter att nå commitmentnivån i Perrys taxonomi (Rapaport, 2008) och uppnå djupinläring (Dahlgren et al., 1998). Se bilden nedan.

Effekten blev att vi kunde uppnå en balans mellan olika typer av kunskaper och tillämpning inom, såväl som mellan, enskilda kursmoment, kurser, terminer, år och på programmet som helhet. Varje kursmoment innehåller tillämpade inslag och varje år avslutas med ett moment

där kunskaper från samtliga föregående kurser och moment tillämpas. Överblick och spårbarhet underlättades då kurser och moment som bygger på varandra enkelt kunde identifieras (se a/b/c i bild), något som påverkade sammansättningen av personal för färdigställandet av kursplaner. Andra typer av progression än tidigare kunde spåras. Exempelvis tydliggörs progression i tillämpning genom den ökade graden av komplexitet som ramverket illustrerar. Klocksymbolerna indikerar graden av kursutveckling som behövs.

Ramverket erbjuder alltså möjlighet att analysera och balansera olika typer av kunskap med tillämpning, synliggöra tidigare dolda relationer mellan kurser och moment, samt utgör ett stöd i arbetsfördelning och kommunikation bortom enskilda kurser och moment. Detta medger ett systematiskt arbetssätt som skapar förutsättningar för hållbart lärande där den resulterande helheten är större än de enskilda delarna.

Kritiskt tänkande i kandidatuppsatsen - exemplet psykologi

Maria Öhrstedt
Lektor, Stockholms Universitet

Kontakt: maria.ohrsedt@edu.su.se

Studenter förväntas utveckla kritiska tänkande inom ramen för högre utbildning (Davies & Barnett, 2015). Vi vet dock relativt lite om hur lärandemiljön, exempelvis design av uppgifter och examinationer, bör utformas för att främja denna utveckling. Vår okunskap skapar problem, inte minst i pedagogiskt utvecklingsarbete.

Denna studie är den första av tre som undersöker kritiskt tänkande i relation till kandidatuppsatsen i psykologi. Här studerades hur kritiskt tänkande kom till uttryck i produkten kandidatuppsatser i psykologi. Intentionen är att studien ska kunna användas som underlag för ett pedagogiskt resonemang kring kandidatuppsatsens potential att gagna utveckling av studenters kritiska tänkande, särskilt i psykologi men även i andra discipliner. Den definition av kritiskt tänkande som använts i studien härrör från Facione (1990) och fokuserar på "målmedveten, självreglerande bedömning".

Ett stratifierat slumpmässigt urval av 40 kandidatuppsatser i psykologi från 19 svenska universitet (2011-2014) samlades in. En teoretiskt driven tematisk analys genomfördes utifrån Davies och Barnetts (2015) kategorisering av kritiskt tänkande.

Analysen visade att kritiskt tänkande i kandidatuppsatser i psykologi huvudsakligen rörde bedömningar av kvalitet i forskning och relaterade till: 1) tidigare forskning, 2) den egna studien, och 3) den "yttre" världen.

Vad gäller kritiskt tänkande i relation till 1) kvalitet i tidigare forskning, innehöll kandidatuppsatserna bedömningar om konsistens respektive diskrepans i olika avseenden relaterade till forskningsområdet. Dessutom fanns reflektioner över generella mönster, till exempel ensidiga val av datainsamlingsmetod. Det historiska sammanhanget där forskningen genomförts berördes också.

Kritiskt tänkande i relation till 2) den egna studien, handlade om urval, mätningar, procedur och analysmetoder, och på vilka sätt dessa faktorer fick konsekvenser för tolkningen av resultaten. Dessutom bedömdes studiens bidrag till kunskapsutveckling inom forskningsområdet.

I förhållande till 3) den "yttre" världen, beaktade kritiska reflektioner i kandidatuppsatserna förutsättningarna för generalisering och praktisk användbarhet av resultaten.

Kritiskt tänkande så som det uttrycktes i produkten kandidatuppsatser i psykologi berörde bedömningar av kvalitet i forskning och fokuserade på kritiska resonemang kring tidigare forskning, den egna studien och hur forskningsresultat kan generaliseras och användas i vardagliga sammanhang. En jämförelse med beskrivningar av kritiskt tänkande i disciplinspecifika översikter som *Critical Thinking in Psychology* (Sternberg, Roediger, & Halpern, 2006) visade på relativt god överensstämmelse på ett generellt plan, men tydliggjorde även brister.

Med utgångspunkt från resultatet förs ett pedagogiskt resonemang kring hur kandidatuppsatsen som uppgift skulle kunna utformas och användas för att i ännu högre grad bidra till utveckling av studenters kritiska tänkande, både i psykologi och i andra discipliner.

Referenser:

Davies, M., & Barnett, R. (2015). (Red.) *The Palgrave Handbook of Critical Thinking in Higher Education*. Palgrave Macmillan Ltd.

Facione, P. A. (1990). *The Delphi Report: Critical thinking: A statement of expert consensus for purposes of educational assessment and instruction*. Millbrae, CA: California Academic Press.

Sternberg, R., Roediger III, H., & Halpern, D. (Red.). (2006). *Critical Thinking in Psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Lärande för integration: breddad rekrytering i högre utbildning

Anne Algers ¹, Linda Bradley ¹ & Fredrik Olsson ²

¹ Universitetslektor, Institutionen För Pedagogik, Kommunikation Och Lärande (IPKL) / Pedagogisk Utveckling Och Interaktivt Lärande (PIL), Göteborgs Universitet ²Pedagogisk Utvecklare, Pedagogisk Utveckling Och Interaktivt Lärande (PIL), Göteborgs Universitet

Kontakt: fredrik.olsson@sprak.gu.se

För migranter är utbildning ett avgörande steg mot arbete och anställning (Strang & Ager 2010). Samtidigt kan det vara en stor utmaning att finna vägar till utbildning och arbetsliv, både för individen och för samhället. Det finns många hinder för den som har kommit till Sverige i vuxen ålder, såsom att ta upp avbrutna studier, validera yrkeserfarenhet, eller börja en ny karriär. Socialt kapital är en central faktor för integration, vilket synliggör behovet av livslångt lärande i formella såväl som informella kontexter (Morrice 2007). Landets lärosäten har ansvar för att underlätta för integration genom att skapa nya vägar till högre utbildning för de som är i behov av ytterligare utbildning eller vill påbörja sina högskolestudier. Sedan propositionen om den öppna högskolan 2001 har lärosätena haft i uppdrag att arbeta för breddad rekrytering genom att stödja mångfalden bland studenterna och minska snedrekryteringen. De senaste åren arbetar också de flesta lärosäten med breddat deltagande, där det betonas att det inte bara handlar om att öppna upp för nya studentgrupper, utan också att få dem att känna sig välkomna och vilja stanna kvar. Vidare formulerade regeringen 2016 ett antal nya uppgifter för högskolesektorn för validering, kompletterande utbildning och snabbspår.

Denna presentation är en del av ett forskningsprojekt som har till syfte att undersöka vilka lärandepraktiker som möjliggör utomeuropeiska migranternas väg till högre utbildning och integration. Projektet anlägger ett bottom-up perspektiv som utgår från migranternas egna berättelser. På så vis hoppas vi uppnå ökad förståelse för hur integrering går till utifrån ett migrantperspektiv och vilka behov som finns för insatser från berörda aktörer. Vi grundar oss på distinktionen mellan formellt, icke-formellt och informellt lärande, som alla bidrar till individens livslånga lärande (OECD 2010). Vidare spelar digitalt lärande en viktig roll för främjandet av breddad rekrytering av migranter (Kukulska-Hulme & Pegrum 2018).

I presentationen tar vi upp resultaten från en pilotstudie där vi har undersökt vilka förväntningar, attityder, erfarenheter och framtidsdrömmar migranter har när det gäller utbildning och karriär. Utifrån UKÄ:s statistik om nationalitet hos utländska förstagångsstudenter har vi genomfört intervjuer med personer som har kommit till Sverige som vuxna från Mellanöstern. Vi kommer att presentera några resultat från studien där vi fokuserar på möjligheten för människor i etableringsfasen att bli medskapare gällande organiseringen av sin egen utbildning.

Presentationen riktar sig till alla som arbetar med högre utbildning, men i synnerhet de som arbetar med frågor om breddat deltagande och social inkludering.

Utbildning i studentaktiverande undervisning för ökad lärarkompetens

Stefan Pålsson ¹, Nicusor Timneanu ², Jannika Chronholm-Andersson ¹ and Katarina Andreassen ³

¹ Universitetsadjunkt, TUR, Uppsala Universitet ² Forskare, TUR, Uppsala Universitet ³ Docent, TUR, Uppsala Universitet

Kontakt: stefan.palsson@it.uu.se

För att höja kvaliteten på utbildningen vid den tekniskt-naturvetenskapliga fakulteten (TekNat), Uppsala universitet, beslutade fakulteten i handlingsplanen 2016/17 "att ha en hög andel studentcentrerad och studentaktiverande undervisningsformer på alla utbildningar inom fakulteten". Bakgrunden till beslutet var bland annat beskrivningen av traditionell undervisning som "oetisk" och att om motsvarande evidens erhållits i en medicinsk studie skulle försöken ha avbrutits och alla deltagare getts den fungerande medicinen ¹. Samma typ av evidens visades även några år tidigare i en kvantitativ studie på en grundläggande kurs i mekanik ².

Som en kvalitetshöjande åtgärd beslutade TekNat fakulteten om en kortare obligatorisk utbildning i studentcentrerat lärande för alla fakultetens lärare. Förutom att höja kvaliteten i utbildningen syftade kursen även till att ge möjlighet till diskussioner för att öka lärarnas kollegiala erfarenhetsutbyte.

Uppdraget att utforma och ge kursen gavs till TUR (TekNat:s universitetspedagogiska råd). Kursen omfattade en halvdag och gavs institutionsvis vid 25 tillfällen under 2017-2019 för olika ämnen på fakulteten.

Vid utformning av kursen bestämde vi inom TUR tidigt att innehållet i hög grad skulle kopplas till de deltagande lärarnas egna konkreta erfarenheter av studentaktiverande undervisningsformer, vid den egna institutionen och det egna ämnet. Just detta var också något som kursdeltagarna tryckte på som mycket positivt i de utvärderingar som gjordes i samband med kurstillfällena. Många ansåg det också positivt att få tillfälle att diskutera undervisning med kollegorna inom ämnet. Trots att kursdeltagandet var obligatoriskt var alltså mottagandet i hög grad positivt, men en intressant fråga är givetvis om kursen gav någon effekt på undervisningen? Har andelen studentaktiverande och studentcentrerad undervisning ökat som en följd av kursen? Eller har kursen åtminstone bidragit till att öppna

ögonen för den typen av undervisningsmetoder? För att besvara dessa frågor genomförs en enkätstudie bland kursdeltagarna under våren 2020.

Vi kommer att presentera upplägget för kursen i studentcentrerat lärande, hur kursen togs emot och erfarenheter från oss som gav kursen. Vi kommer också att diskutera eventuella långsiktiga effekter på undervisningen inom våra ämnen vid fakulteten.

Referens:

S. Freeman et al., "Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics", PNAS 111 (2014) 8410-8415 2 L. Deslauriers, E. Schelew, C. Wieman, "Improved Learning in a Large-Enrollment Physics Class", Science 332 (2011) 862-864

Progressionsplaner visar vägen mot målen

Susanne Pelger
Universitetslektor, Lunds Universitet

Kontakt: susanne.pelger@science.lu.se

Högre utbildning syftar inte bara till att utveckla ämneskunskaper. Enligt de nationella lärandemålen ska studenter också kunna visa generella färdigheter, exempelvis förmåga att kommunicera sitt ämne, göra etiska överväganden och reflektera över sitt eget lärande 1. Bristande färdighet kan äventyra måluppfyllelsen och, i värsta fall, innebära att lärosätet förlorar sin examinationsrätt. Även om generella färdigheter är viktiga är det inte alltid självklart hur de kan integreras i ämnesutbildningen. Faktorer som har visat sig vara avgörande för framgång är ett systematiskt tillvägagångssätt och stöd på institutions- och programnivå, vilket omfattar erkännande av generella kompetensers betydelse, helhetsperspektiv på utbildningen samt stöd för den undervisande personalens professionella utveckling 2. Mot denna bakgrund har naturvetenskapliga fakulteten vid Lunds universitet utvecklat så kallade progressionsplaner med syftet att överblicka, stödja och säkerställa studenters uppfyllelse av examensmålen.

Progressionsplanen konkretiserar examensmålen på kandidat- och masternivå, i tre respektive två etapper, med successivt stegrade etappmål. Med hjälp av etappmålen kan sedan kursmål, läraaktiviteter och examination specificeras i kursplanerna inom respektive huvudområde. Härigenom säkerställs att studenten, på ett systematiskt sätt och med gradvis ökade krav, ges möjlighet att utveckla samtliga kunskapsformer – kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, värderingsförmåga och förhållningssätt – i enlighet med examensmålen. Som sådan ger progressionsplanen en överblick över utbildningen som helhet och hur kraven på studenters ämnesmässiga och generella kompetenser stegvis ökar. Samtidigt som progressionsplanen tydliggör kopplingen mellan kurs- och examensmål kan den användas som underlag för reflektion och diskussion om studentens lärande och framsteg. På så vis fungerar progressionsplanen som ett verktyg för att säkerställa enskilda studenters måluppfyllelse.

Det resultat som hittills har uppnåtts är 8 progressionsplaner på kandidatnivå och 19 på masternivå. Progressionsplanerna har utvecklats genom samverkan mellan fakultetens utbildningsnämnd, studierektorer, och pedagogiska enhet, PLUS. Utvecklingsarbetet har därigenom präglats av kollegiala utbyte – något som kännetecknar arbetet mot ett gemensamt mål inom en praktikgemenskap 3. Utvecklingsarbetet har inneburit en process av analys, syntes och specialisering i fem steg. Dessa steg, och erfarenheterna av arbetet med progressionsplanerna, redovisas närmare under konferenspresentationen. Jag kommer också att visa exempel på etappmål som följer en progression, samt diskutera hur planerna kan användas som stöd för lärande och undervisning längs vägen mot examensmålen. Presentationen riktar sig därmed såväl till lärare som utbildningsansvariga och pedagogiska utvecklare inom högre utbildning.

Referenser:

Svensk Författningssamling (SFS 1993:100). Högskoleförordning.

Chan, C.K.Y., Fong, E.T.Y., Luk, L.Y.Y. & Ho, R. (2017). A review of literature on challenges in the development and implementation of generic competencies in higher education curriculum. *International Journal of Educational Development* 57, 1–10.

Wenger, E. (1998). *Communities of practice. Learning, meaning and identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

Intercultural group work: engaging diversity to enhance learning in an integrated engineering master's project course

Lena Peterson ¹, Becky Bergman ¹ & Anthony Norman ²

¹ Universitetslektor, Chalmers Tekniska Högskola ²Universitetsadjunkt, Chalmers Tekniska Högskola

Kontakt: lenap@chalmers.se

Intercultural group work (IGW) has repeatedly been recognized as necessary for global understanding and citizenship (Carroll and Ryan, 2007). In Sweden, engineering graduates of all backgrounds need IGW skills for career success. For international engineering students studying in Sweden, such skills are crucial to gain employment in Sweden or Europe. We present an approach to supporting the development of IGW skills in a compulsory project course in an electrical engineering master's programme with a mix of international and home students.

The intended learning outcomes (ILO) for the course mix technical subject skills with general competencies, such as academic writing, ethics and team skills. A specific IGW-related ILO is reflecting on group work in an international team. Project teams (4-6 students) are formed by the teachers, including aspects like performance in previous courses, gender and national background, to provide more opportunities for students to engage in and reflect on diversity. To help students develop such reflection skills, teamwork is scaffolded through organised trust-building interactions, for example by including workshops and communication exercises with interspersed just-in-time lectures.

A key concept is emphasising the process of project work in addition to the product. To that end, we have paired an iterative development framework (Scrum) with a formative/summative feedback model. This draws from Chalmers' bachelor project courses, which use an integrated approach for general competencies (Saalman et al, 2009). We employ elements such academic-report drafts, writing assessment goals and rubrics, team agreement template and individual assessment of team members.

Teachers within the course have distinct roles: the discipline teachers partake in assessing the students, while skills teachers provide support only. For example, when teams assess member contribution during the process, skills teachers facilitate, as they can take a confidential role, unconnected to assessment. This integration of roles demands collaboration between the teachers, which also contributes diversity to the course design process.

In terms of results, interviews were carried out with some of the students at the start, end and a year after the course. Their reflections showed an awareness of the affordances and challenges of working in a multi-cultural environment. While it is not the case (or the goal) that the group work is conflict free as a result of these interventions, students seem to have assembled a small toolbox for engaging with and reflecting on IGW that they find useful as they start out in their professional life.

Referenser:

Carroll, J., & Ryan, J. (Eds.). (2007). Teaching international students: Improving learning for all. Routledge.

Saalman E., Peterson L., Malmqvist J. (2009) Lessons learnt from developing and operating a large-scale project course Proceedings of the 5 international CDIO Conference, Singapore Available: <http://cdio.org/knowledge-library/documents/lessons-learned-developing-and-operating-large-scale-project-course>

Muntlig examination för djuporienterat lärande

Torgny Pettersson ¹, Anna Petersén ²

¹ Adjunkt, Institutionen För Juridik, Psykologi Och Socialt Arbete, Örebro Universitet

² Lektor, Institutionen För Juridik, Psykologi Och Socialt Arbete

Kontakt: torgny.pettersson@oru.se

Syftet med presentationen är att beskriva erfarenheterna av att tillämpa muntliga tentamina som examinationsform, dess styrkor respektive svagheter relaterade till undervisning och lärande vi hittills upptäckt.

Socionomprogrammet vid Örebro universitet har en tradition av kunskapsbedömningar i form av individuella tentamina. Alla examinationsformer riskerar att påverka hur studenten läser, studentens föreställningar om vad som kommer att examineras styr i hög grad studenternas lärande, hur de förhåller sig till kursmoment och litteratur (Struyven et al, 2005). Studenter tenderar att göra val de bedömer vara gynnsamma för dem i utbildningssystemet (Ramsden, 2003), exempelvis fokusera på det som förväntas finnas med på prov, vilket gör att bedömningsmetoden snarare än lärandet sätts i fokus (Snyder, 1971 i Ramsden, 2003; Miller & Parlett, 1974 i Marton et al., 1999). Lärare upplever ofta att studenter ställer frågor om detaljer tagna ur sitt sammanhang inför salstentamen. Jensen et al. (2014) har visat att examinationer som kräver analytisk förmåga leder till att studenterna klarar både minnesorienterade test och analytiska test medan examinationer med minnesorienterade frågor inte förbereder studenter att klara analytiska uppgifter. Det är alltså möjligt att studenternas förhandsuppfattning kring vilken kunskap en salstentamen kräver uppmuntrar ytorienterade lärstrategier.

I en kurs med bland annat socialpolitiskt fokus ville vi skapa en examinationsform som engagerade studenterna att söka djup förståelse för kunskapsområdet. Vi konstruerade en muntlig examination utformad som en paneldebatt, där fyra studenter med olika tilldelade ideologiska positioner uppdras debattera en aktuell socialpolitisk fråga. Både ideologisk position och debattfokus hålls okänt för studenterna fram till 30 minuter före debatten, då de ges individuell förberedelsetid. Strikta bedömningsmallar och videoupptagning garanterar likvärdig och rättssäker bedömning.

Resultatet av examinationen, baserat på kursvärderingsresultat, lärarnas uppfattningar och en ökad andel godkända studenter, indikerar ökad undervisningskvalitet; studenterna tar examinationen på allvar, tar ansvar för sitt lärande genom att studera i dialog med sina kamrater och ta del av samhällsrelevant nyhetsrapportering. Vår uppfattning är att examinationsformens utformning kräver att studenterna har en djup och bred förståelse för kunskapsfältet, vilket kan förstås som att examinationsformen driver ett djuporienterat, hållbart lärande. Examinationen utmanar studenterna till kreativitet och kritiska reflektioner samt fungerar demokratiskt rustande inför den framtida yrkesutövningen. Slutligen innebär upplägget en mer hållbar arbetssituation för inblandade lärare; examinationen tar en arbetsdag i anspråk för ett hundratal studenter, inget bedömningsarbete kvarstår efter arbetsdagens slut.

Referenser:

Jensen, J.L., McDaniel, M.A., Woodard, S.M. et al. (2014). Teaching to the Test...or Testing to Teach: Exams Requiring Higher Order Thinking Skills Encourage Greater Conceptual Understanding. *Educ Psychol Rev* 26, 307–329.

Marton, F., Dahlgren, L., Svensson, L. & Säljö, R. (1999). *Inläring och omvärldsuppfattning – en bok om den studerande människan*. Prisma: Stockholm.

Ramsden, P. (2003). *Learning to teach in higher education*. RoutledgeFalmer: London

Struyven K., Dochy, F. & Janssens, S. (2005). "Students' perceptions about evaluation and assessment in higher education: a review". *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 30(4) s 325–341.

Deepening source criticism in higher education to avoid plagiarism - What should teachers do with Wikipedia?

Christophe Premat

Docent i Franska Med Kulturvetenskaplig Inriktning, Romanska Och Klassiska Institutionen
(Centrum För Universitetslärautbildning)

Kontakt: Christophe.premat@su.se

Many students at the university do not really know how to find relevant information and cite important sources in their field. On the one hand, the challenge is even more difficult in language courses as the students focus on skills without paying attention to source information. In this perspective, they get used to plagiarism attitudes consisting in patchwriting strategies (Pecorari, 2015). On the other hand, teachers do not have time to help students to find the required information, they take this competency for granted in higher education. This contrast can reinforce misunderstandings between students and teachers and lead to a form of passive plagiarism, where students seek for information and gather different meanings taken in different sources. This mimetic attitude has to be questioned at the very beginning of the academic life (Krathwohl, 2002). By preparing students to a better reflection on their sources and by inviting teachers to pay attention to source criticism, a generic form of “constructive alignment” is possible (Hunt, Chalmers, 2012). The presentation proposes an exercise to test the critical capacity of students when it comes to the use of Wikipedia sources. The experiment was made during three semesters in a class of French (“Culture and society in France”) where the students had to study different materials including some Wikipedia articles recommended by the teacher (Premat, 2019). When they wrote the exam, they had to answer a metalinguistic question on the use of Wikipedia articles. The presentation analyzes the answers of the students by proposing a typology of discourses and attitudes on Wikipedia sources.

There is a paradox between students’ practices (almost all of them recognize that they use Wikipedia) and between the discourse that they have (most of them would not dare citing a Wikipedia article in an academic essay). The presentation proposes pedagogical activities where students would be encouraged to deepen source criticism (Peters, Cadieux, 2019; Premat, 2020).

Referenser:

Hunt, L., Chalmers, D. (eds.) (2012). University teaching in focus: a learning-centred approach. Abingdon, Oxon: Routledge.

-Kratwohl, D. R. (2002). A revision of Bloom's taxonomy: an overview. Theory into practice, vol. 41, n. 4, 212-218.

-Pecorari, D. (2015). Plagiarism in second language writing: Is it time to close the case? Journal of Second Language Writing, 30, pp. 94-99.

-Peters, M., Cadieux, A. (2019). Are Canadian professors teaching the skills and knowledge students need to prevent plagiarism?. International Journal of Educational Integrity 15, 10 (2019). <https://doi.org/10.1007/s40979-019-0047-z> (See a summary in Aktuell högskolepedagogisk forskning, 1, 2020, <https://su.powerinit.com/Modules/Campaign/Newsletter.aspx?n=7745&e=christophe.premat@su.se&r=372722&h=FE54B47668C0493D5A6BED122B73BBC4>)

-Premat, C. (2019). Hur kan man lära studenter att undvika plagiering? Figshare. Paper. DOI: <https://doi.org/10.17045/sthlmuni.7850993.v1>

-Premat, C. E. (2020). Wikipedia Practices, Quick Facts, and Plagiarism in Higher Education. In E. Ezza, & T. Drid (Eds.), Teaching Academic Writing as a Discipline-Specific Skill in Higher Education (pp. 199-221). Hershey, PA: IGI Global. <https://doi:10.4018/978-1-7998-2265-3.ch009>

"Molnfri bombnatt"- Romankonst och bildning

Magnus Rodell
Lektor, Docent, Södertörns Högskola

Kontakt: magnus.rodell@sh.se

År 1995 publicerade författaren Vibeke Olsson sin roman Molnfri bombnatt. Bokens huvudperson är Hedwig Maurer och läsaren får följa henne i romanens nutid och genom fortlöpande tillbakablickar. En av de drivande inslagen i berättelsen är kärlekshistorien mellan Hedwig och den unge SS-mannen Wilhelm Schurbiegel.

Utifrån Martha Nussbaums idé om att romankonsten är ett centralt verktyg för att kultivera vår narrativa föreställningsförmåga kommer jag att både argumentera för och visa hur Olssons roman är möjlig att använda på detta sätt. Hur den erbjuder en väg in i och en djupare förståelse för det som skedde i Tyskland på 1930- och 40-talen.

I Molnfri bombnatt möter läsaren en europeisk 1900-talshistoria som när 2000-talet gått in på sitt andra decennium kanske är mer aktuell än någonsin. Jag kommer i min presentation argumentera för att Olsson visar hur romankonsten som en av flera möjliga historieskrivningar, som en de existentiella mötesplatsernas genre, gör det möjligt att nå längre än vad de traditionella historievetenskaperna ofta lyckas med. Något som är en mycket angelägen pedagogisk uppgift. I prestationen kommer jag utifrån tydliga exempel visa hur Olssons roman är möjlig att använda i historieundervisning såväl i gymnasiet om på högskole- och universitetsnivå.

Pedagogisk utveckling i teori och praktik – Polisutbildningen Umeå

Mikael Söderström¹, Per Andersson² & Pontus Berg³

¹ Lektor, Studierektor, Polisutbildningen, Umeå Universitet ²Pedagogisk Utvecklare, Polisutbildningen, Umeå Universitet ³ Lektor, Studierektor, Polisutbildningen, Umeå Universitet

Kontakt: mikael.soderstrom@umu.se

Polisutbildningen vid Umeå universitet är en professionsutbildning som erbjuder utbildningar på campus och distans. Förutom polisprogrammet erbjuds fristående kurser och vidareutbildning för yrkesverksamma. Alla utbildningar karakteriseras av en stor mängd praktiska inslag, vilket skapar pedagogiska och logistiska utmaningar, framför allt för distansutbildningen. Lärarna på polisutbildningen har olika bakgrund, ungefär hälften är poliser medan andra hälften kommer från olika institutioner vid Umeå universitet. En central tanke i utbildningen är att ha en tät integration av teoretiska och praktiska utbildningsinslag, vilket också innebär att många lärarlag består av både akademiker och polislärare.

För att säkerställa utbildningarnas kvalitet samt höja lärarnas kompetens genomförs en satsning på kurs- och programutveckling under våren 2020. Syftet är att utveckla nya studerandeaktiva inslag på polisutbildningen, utveckla digitalt undervisningsmaterial samt höja undervisande personals pedagogiska och digitala kompetens. Satsningen riktar sig till de olika lärarlagen i syfte att skapa ett kollaborativt lärande, göra alla lärare delaktiga samt integrera den praktiska och teoretiska kompetens som finns.

Grunden i satsningen är en utbildningsinsats utformad utifrån en modell av Scholarship of Teaching and Learning där ett problem definieras, en lösning planeras och genomförs för att slutligen utvärderas och presenteras (Dietz-Uhler och BishopClark, 2012). Insatsen startar med en verkstad för att ringa in ett utvecklingsområde inom lärarlagens ämnesområden. Upplägget bygger på ABC-metoden där lärarlagen under en verkstad på 90 minuter kartlägger sin undervisning (Young, C., & Perovic, N. 2016). Fokus MO4 ligger på vilka olika lärsituationer studenterna möter (Laurillard 2012). Under verkstaden synliggörs nuläge och utvecklingsområden. En viktig del är sedan att lärarlagen tillsammans utformar en gemensam aktionsplan som slutligen omvandlas till ett konkret undervisningsinslag. Som stöd för lärarlagen erbjuds olika verkstäder och utbildningsinsatser utifrån de pedagogiska och tekniska behov lärarlagen ringat in under inledande ABC-verkstaden. Dessutom erbjuds ytterligare stöd i form av två studierektorer och en pedagogisk utvecklare som bollplank.

De resultat lärarlagen kommit fram under satsningen kommer att presenteras för övriga lärare på Polisutbildningen. Detta för att sprida "best practice" och pedagogiska erfarenheter från arbetet. Lärarlagens arbete dokumenteras också skriftligt med tanken att arbetet ska kunna läggas in i lärarnas pedagogiska portföljer och visa ett systematiskt pedagogiskt utvecklingsarbete.

Satsningen är i gång med sju lärarlag och totalt 28 lärare. En första utvärdering av upplägget har tagits emot positivt av lärarna och ett antal utvecklingsprojekt är uppstartade. Några exempel är "Studentgenererad kunskapskontroll i kriminalteknik" och "Planspel Demonstration". Ett färdigt resultat kommer att finnas i juni 2020 då insatsen är slutförd och utvärderad.

Referenser:

Bishop-Clark, C., & Dietz-Uhler, B. (2012). Engaging in the scholarship of teaching and learning: A guide to the process, and how to develop a project from start to finish. Sterling, Virginia: Stylus.

Laurillard, D. (2012). Teaching as a Design Science: Building Pedagogical Patterns for Learning and Technology. New York and London: Routledge.

Young, C., & Perovic, N. (2016). Rapid and creative course design: as easy as ABC?. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 228, 390-395.

Att utveckla studenters litteracitet inom professionsutbildningar

Anna Ståhlberg ¹, Therese Lind ², Joacim Larsen ¹, Kajsa Sköldvall ³

¹ Lektor i Omvårdnad, Röda Korsets Högskola ² Adjunkt i Biblioteks- Och Informationsvetenskap, ³ Bibliotekarie, Södertörns Högskola ⁴ Adjunkt i Svenska, Södertörns Högskola

Kontakt: anna.stalberg@rkh.se

De senaste decennierna har sjuksköterskeutbildningen i Sverige gått från en praktisk utbildning till en professionsutbildning. Professionsperspektivet har inneburit ett ökat fokus på studenternas utveckling av academic literacies (Lea & Street, 2006). I denna presentation redovisas ett högskolepedagogiskt projekt om litteracitetsutveckling på Röda Korsets Högskola (RKH). Det har involverat både studenter och lärare inom sjuksköterskeutbildningen.

Under samma period som utbildningen har professionaliserats har rekryteringen till högskolan breddats vilket lett till en förändrad studentgrupp inom sjuksköterskeutbildningen (Borglin & Fagerström, 2012). Studenter överlag upplever en svårighet med att utveckla en akademisk litteracitet (Ask, 2007). Svårigheterna kan bland annat kopplas till att studenterna har svårt att förstå vad som förväntas av dem i deras akademiska texter. Men inte bara studenterna ser det akademiska skrivandet som svårt. Många lärare som arbetar på RKH uttrycker att det är svårt att veta vad som är bra arbetssätt för att stödja studenternas litteracitetsutveckling.

I samband med RKH:s flytt till Campus Flemingsberg startade RKH 2018 ett samarbete med Södertörns högskolas högskolepedagogiska enhet, studieverkstad och bibliotek om en introduktion till akademiskt skrivande. På Södertörns högskola pågår sedan några år en satsning på ämnesintegrerat akademiskt skrivande som omfattar arbete med att söka, värdera, läsa och skriva akademiska texter.

Syftet med momentet akademiskt skrivande inom RKH har varit att under första terminen och samtidigt med examinationen av ämnesinnehållet, introducera studenterna till det akademiska skrivandet. Olika aktiviteter som formativ respons har använts för att stimulera studenternas lärande och lägga en grund för deras fortsatta utveckling av akademisk och professionell litteracitet. Flertalet studenter säger att det varit givande att tidigt i utbildningen få starta lärprocessen gällande ett vetenskapligt förhållningssätt, även om många studenter uttrycker att det akademiska skrivandet är svårt.

En viktig del av samarbetet mellan högskolorna har varit att skapa förutsättningar för hållbarhet även vad gäller ämneslärarnas kunskaper om litteracitetsutveckling. Bland annat har workshoppar hållits med hela lärarkollegiet, inte bara med de lärare som arbetar på den aktuella kursen. Lärarna, som ofta implicit har lärt sig det akademiska skrivandet, har fått bekanta sig med verktyg och nyckelbegrepp för att diskutera text med studenter, och har funnit arbetssättet stimulerande. För hållbarheten i utbildningen gäller att alla lärare kan fortsätta att ge stöd i utvecklingen av studenternas litteracitet. Precis som studenterna har konstaterat i sina utvärderingar lär sig ingen ett väl utvecklat akademiskt och professionellt skrivande på första terminen.

Referenser:

Ask, S. (2007). Vägar till ett akademiskt skriftspråk Roads to academic written language In Swedish. Växjö University, Växjö University Press. (No 115/2007)

Borglin, G., & Fagerström, C. (2012). Nursing students' understanding och critical thinking and appraisal and academic writing: A descriptive, qualitative study. Nurse Education in Practice, 12, 356-360. doi:10.1016/j.nepr.2012.04.009

Lea, M. R., & Street, B. V. (2006). The "Academic Literacies Model: Theory and Application. Theory Into Practice, 45, 368-377. doi:10.1207/s15430421tip4504_11

Motivation och engagemang för kritiskt tänkande - En jämförande studie av svenska och amerikanska studenter inriktade mot naturvetenskap och hälsa

Eva Strandell
Universitetslektor, Högskolan i Halmstad

Kontakt: eva.strandell@hh.se

Syftet med denna presentation är att försöka få till en fördjupad diskussion om vilka områden som är viktiga för träning av studenters kritiska tänkande och om vilka dimensioner av engagemang och typ av motivation som krävs för att skapa en bra lärandemiljö för detta ändamål. Materialet som presenteras är största delen taget från min masteruppsats, publicerad i DIVA 2019. Studien presenterar resultat från både svenska och amerikanska studenter inom naturvetenskap och hälsa. För att få fram studenternas åsikter användes semistrukturerade intervjuer, vilka genomfördes i fokusgrupper. Både de svenska studenterna (n=16), och de amerikanska studenterna (n=12), svarade på frågor om studentengagemang och motivation medan de amerikanska studenterna även svarade på frågor om kritiskt tänkande. Intervjuerna spelades in på en diktafon och transkriberades. Transkriptionerna analyserades sedan med hjälp av tematisk analys där olika teman och kategorier framträdde. Studien fördjupades genom använda olika dimensioner av engagemang samt motivationsteorin "Self Determination Theory" (SDT) i analysen. I den tematiska analysen om kritiskt tänkande framkom två teman, organisering och känslor. Tema organisering var något som också återkom i intervju svaren gällande dimensioner av engagemang och typ av motivation. Utsagorna under dessa teman visade på hur viktigt det var att läraren var intresserad och kunnig, att diskussioner var viktiga, liksom vikten att skapa tillfällen för frågor för att öka engagemang och motivation. Studenterna beskriver olika aktiviteter för att motivera dem till engagemang och kritiskt tänkande. Exempel på sådana aktiviteter kunde vara att träna på att argumentera för sin sak, att ha diskussioner i små grupper, att skapa uppgifter där studenterna skriver ner sina tankar och att se till att ge tillräcklig tid till reflektion, samt att tillåta studenterna att göra fel. Här verkade studenternas tankar i hög grad stämma överens med det forskningen tidigare redovisat. Enlig denna studie fanns det flera aktiviteter som motiverade och engagerade studenterna, men för att få ett kvalitativt lärande och ett fördjupat tänkande bör vi skaffa oss bättre kunskap om vad som kan stimulera studenters

olika typer av engagemang och motivation, bland annat utifrån SDT. Utbildningsinsatserna bör kanske vara utformade så att de stimulerar till en större andel kognitivt, agentiskt engagemang men även känslöengagemang. För att få ett ökat kvalitativt lärande och ett kreativt tänkande bör vi fortsätta våra diskussioner inom detta område. Det vi gör idag för att nå ett kvalitativt och kritiskt tänkande inom hälso-och naturvetenskapligt område, oavsett om det är i Sverige eller i USA, är förmodligen inte tillräckligt?

Fler vägar till G – Hybridexamination som strategi för att få fler studenter i mål

Mikael Svanberg ¹, Daniel Bergh ²

¹ Universitetslektor, Institutionen För Samhälls- Och Kulturvetenskap, Karlstads Universitet

² Universitetslektor, Centrum För Forskning Om Barns Och Ungas Psykiska Hälsa, Karlstads Universitet

Kontakt: michael.svanberg@kau.se

Inom ramen för en delkurs på kursen Historia I vid Karlstads universitet har studenter fått erbjudande om att besvara frivilliga inlämningsuppgifter, här kallade "duggor". Syftet med uppgifterna har varit att motivera studenterna att engagera sig i en relativt omfattande kurslitteratur skriven på engelska. Studenterna har före skrivningen, som utgörs av ett urval av ett större antal i förväg kända instuderingsfrågor, kunnat lämna in individuella svar på duggor som är relaterade till kursinnehållet. Svaren har vanligen bedömts inom en arbetsdag och godkända svar har genererat poäng som i efterhand har adderats till salsskrivningens poängsumma. Antalet poäng från godkända duggor har kunnat uppgå till maximalt 1/3 av den poängsumma som krävts för godkänt betyg på kursen.

Arbets sättet med denna form av hybridexamination har tillämpats under en tioårsperiod, under vilken data om studenternas genomförande av duggorna respektive tentamensresultat har samlats in och sammanställts.

En kvantitativ analys baserat på de 458 studenter, fördelat på tio kurstillfällen, som skrev salsskrivningen för första gången mellan 2010 och 2020, visar att studenter som lämnat in svar på duggor, har erhållit signifikant högre resultat på salsskrivningen jämfört med dem som har valt att inte göra uppgifterna. Bland de studenter som valt att inte göra någon dugga är det ca 26 procent som uppnår godkänt resultat på tentamensfrågorna. Motsvarande procentandel bland de som har valt att göra en eller flera duggor är ca 50 procent. Det finns ett positivt samband mellan antalet duggor och tentamensresultat: ju fler duggor som genomförts desto högre resultat på tentamensfrågorna kan förväntas i genomsnitt.

Trots att duggorna alltså inte har varit till omedelbar hjälp vid besvarandet av instuderingsfrågorna och därigenom tentamen, har effekten på svaren på dessa frågor varit betydande. Denna effekt har tolkats i skenet av den motivationsteori, Selfdetermination theory, som antar att internalisering av yttre motivatorer framförallt bygger på upplevd kompetens, samhörighet och autonomi (Ryan & Deci, 2000). Det frivilliga inslaget vad gäller vilka och hur många duggor som besvaras, den relativt snabba återkopplingen på inlämnade svar samt möjligheten att bereda dessa svar i sin studiegrupp, har tolkats öka motivationen att parallellt med duggorna arbeta målmedvetet också det stora antalet instuderingsfrågor.

I den internationella litteraturen har inslag i utbildningar av duggor med denna funktion beskrivits som spelelement. Veterligen har så tydligt dokumenterade effekter av sådana spelelement inte presenterats i den tidigare forskningen på området (Svanberg 2018). Resultaten bedöms därför vara av stort värde vid utformning av all sorts utbildning och examination.

Referenser:

Ryan, R., & Deci, E. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55:1, 68–78. doi: 10.1037/110003-066X.55.1.68

Svanberg, M. (2018). Fler vägar till G. Hybridexamination med salsskrivning och duggor. I M Johansson & L E Johansson (Red.), *Studentaktiva lärande- och examinationsformer: Bidrag från univ.pedagogisk konferens 2017* (ss. 109- 24). Karlstad: Karlstads universitet. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-74874>

Students' experiences of an interprofessional learning activity during clinical placement in primary care

Marina Taloyan¹, Helena Sohlman², Sofie Guldbrand² & Pernilla Alencar Siljehag²

¹ Forskare, Samordnare På Akademisk Vårdcentral, Akademiskt Primärvårdscentrum/Akademisk Vårdcentral, Region Stockholm, Karolinska Institutet

²Adjungerad Klinisk Adjunkt, Akademisk Vårdcentral, Region Stockholm, Karolinska Institutet

Kontakt: marina.taloyan@sl.se

Background

The number of students in clinical placement in primary health care is increasing in Sweden. Simultaneously, the population with multimorbidity and complex needs is growing, and with it, the need for interprofessional collaboration. It is therefore important to train students in team-based, interprofessional care. Sweden requires a coordinated individual plan (CIP) for each patient with complex needs. CIPs are standardized tools for person-centered collaboration. They are thus a suitable basis for an interprofessional learning (IPL) activity for students in clinical placement. In IPL, students learn with, about, and from each other.

Method and material

At Hässelby Academic Primary Health Care Center between 2018 and 2019, students participated in an IPL activity that simulated creating CIPs for anonymized authentic patients. Students training to be nurses (including district, community health, and pediatric nurses), assistant nurses, physicians, midwives, physiotherapists, medical secretaries, social workers, chiropractors, naprapaths, and occupational therapists participated. Each student took part in one of 12 learning seminars (5–15 students per seminar) supervised by adjunct clinical instructors. Following the seminars, 80 students provided anonymous written evaluations of new insights resulting from the seminar and what they liked best about the seminar. We used qualitative content analysis to analyze the evaluations.

Results Our findings indicated one theme: Interprofessional collaboration without hierarchy, focused on the patient, creates new knowledge about one's own and others' professional identities. The theme consisted of five categories: 1) patients in the center/focus, 2) one's own

professional identity, 3) professional identities of others, 4) team and collaboration, and 5) no hierarchy/equal position.

Conclusions The students perceived CIP meetings as a highly relevant IPL activity. Our results are in agreement with the dimensions of the Interprofessional Collaborative Competencies Attainment Survey (ICCAS): communication, collaboration, roles/responsibilities, collaborative Patient/Family-centered Approach, and Team functioning. However, a novel finding of this study was the students' experience of creating new knowledge about one's own professional identity. This finding may merit additional investigation. Students found the simulated CIP activity meaningful. The activity promoted the development of the students' professional identities.

Seminariet som forskningslabb: litteraturvetenskap, kritiskt tänkande och akademisk frihet

Anna Uddén

Universitetslektor, Engelska Institutionen, Stockholms Universitet

Kontakt: anna.udden@english.su.se

I den internationella debatten om akademisk frihet utgör litteraturämnet en brännpunkt, då litterär tolkning framställs som urtypen för den oförutsägbarhet som karaktäriserar högre kunskap, i forskning såväl som undervisning: den "anda av ovillkorlig undersökning" som försvararna av akademisk frihet värnar om (Attridge 2015, 43). För om forskning inte är mätbar eller förutsägbar, som försvarare av den akademiska friheten hävdar, gäller detsamma för utbildning: det högre i högre utbildning, det som motiverar hela vår verksamhet, är just det vi inte kan mäta eller förutsäga. Thomas Docherty skriver: "Teaching, too, is research, and in the Clandestine University, we have teaching-led research" (2011). Målet med litteraturundervisning på dessa premisser formuleras av Attridge som en speciell läsakt: ett personligt och potentiellt transformativt möte mellan studenten och det litterära verket. För att mobilisera äldre litterära verks estetiska tilltal krävs därtill historiskt tänkande, på skönlitteraturens premisser. Det är den större utmaningen, i min mening, vilken kräver speciella undervisningsstrategier, som Simon Dentith betonar (2017). Här ger jag konkretion åt litteraturundervisningens höga mål, som de formuleras i den internationella debatten kring engelskämnet (Knights 2017; Gildea 2015), genom en diskussion av forskningsbaserad träning av kritiskt tänkande vid den svenska högskolan, med relevans för litteraturämnet inom alla språk.

Att träna tänkande på ämnets premisser är fundamentalt för all högskoleutbildning, som framgår i debatter om mål och kvalitet, nationella såväl som internationella. Endast undervisning på den grunden kan sägas vara forskningsbaserad i egentlig mening (Haglund 2014). Eller, som Thomas Docherty uttrycker det, en undervisning på forskningens premisser förutsätter alltså att vi går till seminariet utan att veta vad vi kommer att ha funnit när vi går därifrån (Docherty 2011b). Här presenterar jag en modell för undervisning i litteraturhistoria

där seminariet utgör ett mikrokosmos av forskningsfältets arbetssätt. Fokus är ett grundläggande problem i litteraturhistoriens forskningsfält som inte bara har relevans för undervisningen men är oundgänglig för den; i kursdesign såväl som i undervisningens vardag är det nödvändigt att ta ställning till förhållandet mellan litterära texter och historiska kontexter. Min modell för undervisning i litteraturhistoria är således förankrad i problem med aktualitet i litteraturhistorien som forskningsfält, i forskningsbaserad undervisning definierad utifrån den akademiska frihetens premisser, samt i grundläggande principer för kritiskt tänkande.

Referenser:

Attridge, D. (2015). "The Department of English and the Experience of Literature." In Gildea, N. (ed.) *English Studies: The State of the Discipline, Past, Present, and Future* (42-47). Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Docherty, T. (2011). *For the University: Democracy and the Future of the Institution*. London: Bloomsbury Academic.

Gildea, N. (red.) (2015). *English Studies: the State of the Discipline, Past, Present, and Future*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Haglund, L. (2014). "Undersökande Gemenskap för Kunskapsbildning och Kritiskt Tänkan-
de." *Högre Utbildning*, 4, pp. 67-73.

Knights, B. (red.) (2017). *Teaching Literature – Text and Dialogue in the English Classroom*. New York, N.Y: Palgrave Macmillan.

Sustainability is what you make your students make of it

Arne F. Wackenhut¹, Erik Andersson²

¹Universitetsadjunkt, Göteborgs Universitet ²Universitetslektor, Göteborgs Universitet

Kontakt: arne.wackenhut@globalstudies.gu.se

Questions of sustainability have become a key concern in higher education institutions around the world. Despite the increased emphasis on and proliferation of the term, it is commonly conceptualized in rather narrow terms – along the lines of ecological sustainability. Reflecting on more than a decade of experiences gained in the context of a transdisciplinary B.A. program in Global Studies, this paper illustrates how all three sustainability dimensions – ecological, economic and social – can be successfully transformed into the cornerstones of a solid undergraduate education. Diverse ideological and epistemological framings of sustainability influence both how issues in each dimension are approached, and also how analyses lead to diversely framed policy solutions. Within the constructivist pedagogy of Global Studies we have found this diversity to be an asset and opportunity, rather than a problem or difficulty.

Drawing upon a combination of pedagogical reflections, content analyses of course materials and evaluations, as well as a survey of students, the paper shows two key findings. Firstly, it shows that a focus on student-centered teaching and learning activities which not only introduce but also deconstruct different notions of sustainability equips graduates with a solid and useful understanding of the complexity, multi-faceted and context-dependent nature of the term. Secondly, it demonstrates that a program which places a premium on problem-based learning techniques not only provides the labor market with applicants possessing key transferable skills, but also – and more importantly – it provides society with responsible and active citizens who are well-equipped to tackle some of the most pressing global, national and local challenges.

Pedagogiska priser - Vilka lärare nomineras egentligen och för vad? - Genusperspektiv på nomineringar till Årets lärare

Jeanna Wennerberg¹, Klara Bolander Laksov² & Tore West³

¹Lektor, Stockholms Universitet, Institutionen För Svenska Och Flerspråkighet

²Professor/Föreståndare Ceul, Stockholms Universitet, Centrum För

Universitetslärarutbildning ³ Professor, Stockholms Universitet, Institutionen För Pedagogik Och Didaktik

Kontakt: jeanna.wennerberg@su.se

Syftet med denna studie var att undersöka vilka bilder av 'den goda pedagogen' som framkommer i studenters nomineringar till det pedagogiska priset 'Årets lärare' vid Stockholms universitet och hur dessa bilder relaterar till genus hos sökande och nominerande studenter. Alla 200 nomineringar från ett och samma år analyserades med hjälp av Nvivo och klustrades till teman. Resultaten visar att nomineringarna till 'Årets lärare' lyfter fram pedagogiska styrkor hos lärare som vi känner igen från tidigare forskning om undervisning som gynnar studenters lärande. Utöver detta synliggörs personliga egenskaper och förhållningssätt där vi kan se vissa skillnader i nomineringarna av manliga respektive kvinnliga lärare. Det framkommer att det pedagogiska priset, i likhet med många andra priser och utnämningar, påverkas av genus. I presentationen kommer vi att diskutera resultaten närmare både i fråga om vad studenterna nominerar sina lärare för och hur detta är länkat till genus. Vår presentation vänder sig till alla som är intresserade av frågor som rör pedagogisk meritering och genusperspektiv på pedagogiska utmärkelser.

Referenser

Halse, C., Deane, E., Hobson, J., & Jones, G. (2007). The research–teaching nexus: what do national teaching awards tell us? *Studies in higher education*, 32(6), 727-746.

Lubicz-Nawrocka, T., & Bunting, K. (2019). Student perceptions of teaching excellence: an analysis of student-led teaching award nomination data. *Teaching in Higher Education*, 24(1), 63-80.

Marchant, T., & Wallace, M. (2016). Gender balance in teaching awards: evidence from 18 years of national data. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 38(4), 393-405.

När idealen möter verkligheten - Lärar- och läkarstudenters utmaningar under VFU

Maria Weurlander¹ Linda Barman², Henrik Lindqvist³, Annalena Lönn⁴, Astrid Seeberger⁵, Håkan Hult⁶, Robert Thornberg⁶ & Annika Wernerson⁸

¹ Lektor, Stockholms Universitet Phd, ²Lärare, KTH ³ Postdoktor, Linköpings Universitet ⁴ Doktorand, Karolinska Institutet ⁵ Överläkare, Karolinska Institutet ⁶ Forskare, Karolinska Institutet ⁷ Professor, Linköpings Universitet ⁸ Professor, Karolinska Institutet

Kontakt: maria.weurlander@edu.su.se

Skolan och sjukvården är komplexa verksamheter som ställer höga krav på professionalitet vilket innebär ett ansvar för utbildningarna att förbereda studenter för framtida yrkesutmaningar. Forskning visar att studenter upplever situationer under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som kan vara känslomässigt utmanande (Lindqvist et al, 2017; Weurlander et al, 2018). Under VFU möter studenterna och får inblick i patienters eller elevers olika livssituationer, något som kan vara svårt att hantera. Longitudinella studier av olika professioner visar också att det finns ett samband mellan studenters upplevelser av negativ stress under utbildningen och utmattningsdepression tidigt under yrkeslivet. Trots tidigare studier som visar på emotionella utmaningar under VFU vet vi inte tillräckligt om hur dessa upplevelser påverkar studenternas utveckling mot yrkesverksamma lärare/läkare.

Syftet med studien är att öka förståelsen för hur emotionellt utmanande situationer under VFU formar bilden av den kommande yrkesrollen och den egna yrkesidentiteten. Jämförelserna mellan läkar- och lärarstudenters upplevelser, satt i relation till teori om professionell utveckling, bidrar till kunskap om vad emotionellt utmanande situationer kan innebära för studenters utveckling av professionalitet.

Studien utgår från att socialiseringsprocessen, då studenter formas in i en yrkesroll, sker i sociala interaktioner med patienter/elever, andra studenter och yrkesverksamma. Studenterna påverkas också av de normer, värderingar och den kultur som finns på de arbetsplatser där VFUn genomförs såväl som på utbildningsprogrammet (Wenger, 1999).

Utifrån 8 fokusgruppsintervjuer med lärar- och läkarstudenter har en induktiv innehållsanalys genomförts för att urskilja likheter, skillnader och mönster i studenternas upplevelser. Därefter har vi utgått ifrån Wengers (1999) teori om praxisgemenskaper och utfört ytterligare en analys av studenternas uppfattning av professionalism (meaning) och sin framtida yrkesidentitet (identity).

Resultatet visar bland annat på spänningen mellan studenternas idealbild av vad yrket innebär och hur en professionell läkare/lärare borde agera i olika situationer. Denna krock i uppfattning av professionalitet formar studenternas uppfattning om hur de själva vill, eller ser, att de kan utföra sitt yrke i framtiden. Lärarstudenter beskriver att den uppgivenhetskultur de möter är påfrestande medan läkarstudenterna upplever att de behöver finna sig i en hårdhetskultur och möts av förväntan att läkare ska kunna utstå allt. Att utveckla professionalitet handlar om att balansera; för lärarstudenter det privata engagemanget med det professionella engagemanget, och för läkarstudenter den medmänskliga och den medicinska dimensionen. Båda studentgrupper upplevde att det var svårt att hitta den egna balansen men att det är nödvändigt för att kunna arbeta hållbart.

Referenser:

Lindqvist, H., Weurlander, M., Wernerson, A., & Thornberg, R. (2017). Resolving feelings of professional inadequacy: Student teachers' coping with distressful situations. *Teaching and Teacher Education*, 64, 270-279.

Wenger, E. (1999). *Communities of Practice. Learning, Meaning and Identity*. New York: Cambridge Univ. Press.

Weurlander, M., Lönn, A., Seeberger, A., Broberger, E., Hult, H., & Wernerson, A. (2018). How do medical and nursing students experience emotional challenges during clinical placements? *International Journal of Medical Education*, 9, 74-82.

Informationskompetens som del av högre utbildning - Analys av student-, lärar-, och bibliotekarieperspektiv av färdigheter i och kritiska faser av informationskompetens på ett grundutbildningsprogram

Julie Wilk ¹, Teresia Svensson ¹ & Kajsa Gustafsson Åman ²

¹ Universitetslektor, Linköpings Universitet ² Förste Bibliotekarie, Linköpings Universitet

Kontakt: amanda.glimsted@ub.gu.se

Förmågan att effektivt utnyttja och kritiskt förhålla sig till olika informationsresurser – "information literacy" eller informationskompetens – är en central färdighet i samhället idag och en viktig del i högre utbildning. Trots en ökad tillgänglighet av digitala resurser blir det allt viktigare för studenterna att skaffa sig kunskaper i informationskompetens. Studenter är bättre rustade för att göra databassökningar och andra "bibliotekskunskaper" medan högre nivåer av informationskunskap saknas (Axelsson et al. 2018). Det finns ett betydande gap mellan Google-sökfärdigheter och krav i högre utbildning. Det handlar inte bara om att få tillgång till relevant material och välja bland källor, utan också kritiskt hantera och sätta informationen i rätt sammanhang. En bättre integration av informationssökning och i kurser kan göra att lärare och bibliotekarier når gemensamma mål (Gustafsson Åman 2013).

Syftet med projektet är att identifiera kritiska faser och luckor i lärande i informationskompetens på Miljövetarprogrammet, Linköpings universitet. Studien bestod av en enkät som skickades ut till studenter på programmet som byggs på problembaserat lärande (svarsfrekvens 65%) och intervjuer med lärare och bibliotekarie. Studenterna på alla år skattade en hög förmåga i informationssökning och svarade att de hade utvecklat sin informationskompetens från programmets start. På de flesta frågorna skiljde sig inte svaren från studenterna mycket mellan åren. Alla studenter har minst tilltro till sin förmåga att "formulera problem" och tyckte att "formulera sökord" var den svåraste utmaningen. Parafrasering, en mer teknisk förmåga, uppfattas som enklare för år 3 studenter medan informationskompetenser som kräver mer abstrakt tänkande och analys, tex formulera problem, tolka samt hantera information, uppfattas som mer utmanande. Lärarna uppfattar att studenterna lär sig att söka och hitta information i början av utbildningen och deras största utmaningar är analys, bearbetning och integrering av vetenskaplig kunskap med sina egna studier. Google används lika mycket som Universitetsbibliotekets söktjänst, Unisearch, för enklare uppgifter av år 1 studenter medan alla års studenter använder forskningsdatabaser och Unisearch för komplexa uppgifter som uppsatser. Lärare jobbar aktivt med alla steg i informationskompetens men inte systematiskt.

Lärarna är heller inte alltid medvetna om vad bibliotekarier har undervisat. Studenternas färdigheter bli synliga när de skriver längre uppgifter senare i programmet. Lärare uppfattar att studenter ha behärskat de första stegen i informationskompetens i början av programmet och då lägger tonvikt på senare steg som att kritiskt utvärdera information under år 2-3. De delarna som kräver mer abstrakt tänkande och analys, uppfattas som utmanande för studenterna genom hela utbildningen.

Referenser

Axelsson et al. (2018) Mind the gap!: academic information literacy vs workforce information literacy. NU2018 Örebro.

Gustafsson Åman K (2013) Hur tänker studenter? Miljövetarstudenter beskriver sin informationssökning genom reflektioner vid a-nivåuppsats. Magisteruppsats 2013:2.

Pedagogiskt mentorskap för hållbart lärarskap

Katarina Winka, Agneta Bränberg , Anders Bek , Karolina Broman , Stefan Holmström , Sofia Mattsson , Thomas Mejtoft and Per-Olof Ågren
Universitetslektorer, Umeå Universitet

Kontakt: katarina.winka@umu.se

Mentorskap bygger på att en erfaren yrkesutövare (mentor) hjälper någon annan (adept) att bli mer kompetent i sitt yrke. Den grundläggande idén är att ta vara på och sprida erfarenhetsbaserad kunskap inom organisationen. Genom att bidra till en kollegas professionella utveckling kan mentorn utveckla sina egna kunskaper, förmågor och förhållningssätt. För adepten är det en möjlighet att utveckla sig och sin egen roll som lärare inom akademien (Mathisen, 2009; Eastcott, 2016).

Syftet med denna presentation är att delge erfarenheter från ett pedagogiskt mentorskapsprogram som utvecklats, genomförts och utvärderats vid Umeå universitet. Mentorskapsprogrammet är ett komplement till det högskolepedagogiska utbildningsutbudet och samtidigt ett sätt att tillvara ta de pedagogiskt meriterade lärarnas kompetens och vilja att bidra till hållbar pedagogisk utveckling.

Umeå universitet har en pedagogisk meriteringsmodell där lärare kan ansöka om prövning mot kriterier för utnämning till meriterad eller excellent lärare. Modellen har haft stort genomslag och det finns över 200 utnämnda lärare. En fråga som uppstått är hur lärosätet kan ta tillvara dessa lärares erfarenhet, engagemang och kompetens. I en undersökning av de utnämnda lärarnas förväntningar och önskemål framkom en stark vilja att dela med sig av sin kunskap och inspirera andra till pedagogisk utveckling. Detta ledde till att ett pedagogiskt mentorsprogram initierades 2019 med syftet att främja erfarenhetsutbyte och kollegial samverkan inom lärosätet.

Mentorskapsprogrammet består av en utbildning för mentorerna och ett pedagogiskt mentorstöd för adepterna. Ett intyg motsvarande en veckas högskolepedagogisk kurs utfärdas för de som genomför mentorsutbildningen och agerar mentorer. Vid antagning till mentorsplatserna prioriteras sökande med lång undervisningserfarenhet och ett reflekterande förhållningssätt till lärarrollen. Med andra ord: utnämning i Umeå universitetets

pedagogiska meriteringsmodell är meriterande. För adepterna gäller inga speciella urvalskriterier förutom intresse att utveckla sin pedagogiska kompetens.

I matchningen av mentorer och adepter lades särskild vikt vid fakultets- och ämnesöverskridande konstellationer. Potentiella ämnesmässiga kopplingar undveks med argumentet att den akademiska lärarrollen och den pedagogiska verksamheten ska vara i fokus. I pilotomgången ingick sju mentor/adeptpar varav sex slutförde programmet.

Utvärderingen bekräftade vikten av att programmet är universitetsövergripande och att mentorer och adepter matchas över fakultets- och ämnesgränser. Det utgör även ett exempel på hur de meriterade och excellenta lärarnas engagemang och drivkraft för pedagogisk utveckling kan tas tillvara. Som helhet representerar det pedagogiska mentorskapsprogrammet en win-win-situation, där både adepter och mentorer växer i sin identitet och professionella roll.

Målgruppen för presentationen inkluderar alla som är nyfikna på undervisning/utbildning/högskolepedagogik, pedagogiska utvecklare samt personer med pedagogiska ledarskapsuppdrag.

Referenser:

Mathisen, P. 2009. Mentor: i teori och praktik. Studentlitteratur: Lund

Eastcott, D. (2016). Coaching and mentoring in academic development (pp. 86–102). In: Popovic, C., & Baume, D. (2016). Advancing practice in academic development. Taylor and Francis Inc.

Att hantera osäkerhet - uppsatshandledning som kollegial praktik

Maria Zackariasson
Professor, Etnologi, Södertörns Högskola

Kontakt: maria.zackariasson@sh.se

Handledning av självständiga arbeten på grundläggande eller avancerad nivå är en central del i arbetet för många högskole- och universitetslärare. Att det kan finnas svårigheter och utmaningar i handledningsuppdraget framgår bland annat av de olika studier, både nationella och internationella, som behandlar olika aspekter av uppsatshandledning, som handledningsprocessen, relationen handledare-student, handledarstilar, och handledares erfarenheter och behov (t.ex. Augustsson & Jaldemark 2014, Carlson et al. 2016, Todd et al 2006, Zackariasson 2019).

En aspekt som ofta utmärker handledning av självständiga arbeten, är att studenter kan känna osäkerhet runt vad som förväntas av dem och vad de ska göra, eftersom uppgiften att skriva ett självständigt arbete i många avseenden skiljer sig från de kurser studenterna har gått tidigare under sin utbildning, och de möter delvis nya förväntningar och krav när de nått denna nivå av sin utbildning. Men även handledare kan känna osäkerhet i sin roll som handledare och i handledningssituationen.

I den här presentationen kommer jag att utgå från ett pågående forskningsprojekt om handledning av självständiga arbeten och synen på självständighet i högre utbildning. Med utgångspunkt i empiriska exempel från ett material bestående av inspelad handledningsinteraktion med handledare och studenter från lärarutbildning och journalistik, vid två svenska lärosäten, kommer jag att diskutera hur handledare kan förhålla sig till och hantera studenters uttryck för oro och osäkerhet, men också sin egen osäkerhet, i en handledningssituation. Den teoretiska utgångspunkten är Dysthe & Samaras (2006) diskussion av handledning som en social och kollegial praktik, där den enskilde handledarens praktik hela tiden utvecklas i ett socialt samspel med och i relation till andra. Exempelen kommer också diskuteras utifrån begreppet scaffolding (van de Pol et al 2010), samt Dysthes (2002) beskrivning av tre typiska handledar-studentrelationer baserade på undervisning, partnerskap eller lärlingskap.

Resultaten visar bland annat hur handledare i handledningsinteraktionen refererar till andra aktörer som är involverade i uppsatsprocessen, som kollegor, kursansvariga, examinator eller seminarieledare, för att hantera både studenters och sin egen osäkerhet. På så sätt kan även det enskilda handledningssamtalet ses som del i en kollegial praktik och relateras till kollegialt lärande. Målgruppen för föredraget är forskare, lärare och handledare med intresse för uppsatshandledning.

Referenser:

Augustsson, Gunnar & Jimmy Jaldemark. 2014. "Online supervision: a theory of supervisors' strategic communicative influence on student dissertations." *Higher Education* 67 (1):19-33.

Carlson, Vanja et al. 2016. "Handledare, vägledare eller kontrollant?" *Utbildning och lärande* 10(1):20-38.

Dysthe, Olga. 2002. "Professors as mediators of academic text cultures: an interview study with advisors and masters degree students in three disciplines in a norwegian university." *Written communication* 19(4):493-544.

Dysthe, Olga, & Akylina Samara. 2006. *Forskningsveiledning på master- og doktorgradsnivå*. Oslo.

Todd, Malcolm J., Karen Smith, and Phil Bannister. 2006. "Supervising a social science undergraduate dissertation: staff experiences and perceptions." *Teaching in Higher Education* 11(2):161-173

van de Pol, Janneke, Monique Volman, & Jos. Beishuizen. 2010. "Scaffolding in Teacher–Student Interaction: A Decade of Research." *Educational Psychology Review* 22:271–296.

Zackariasson, Maria. 2019. "Encouraging student independence - perspectives on scaffolding in higher education supervision." *JAHRE*.

Men dom kan ju inte skriva! - Integrerat språkstöd till studenter

Karin Zetterberg
Universitetslektor, Malmö Universitet

Kontakt: karin.zetterberg@mau.se

Många studenter som börjar läsa på högskola upptäcker snart att de måste använda språket på ett nytt sätt. Insikten att den egna förmågan inte räcker till sker ofta i ett sent skede, då tid saknas för att lösa de omfattande problemen. Ett hållbart sätt att stödja studenters lärande är därför att integrera språkstödet i den reguljära utbildningen: att låta samtliga studenter öva akademisk språkfärdighet med hjälp av material som har anknytning till huvudområdet för utbildningen.

Syftet med den här presentationen är att beskriva och reflektera över hur detta görs i programmet Mångfaldsstudier vid Malmö universitet. Här är den första kursen på termin 1 "Akademiskt språkbruk", 7,5 hp, där studenterna övar sig i att läsa, skriva och tala akademiskt. Inom ramen för skrivmomentet har jag under fyra år utvecklat och använt ett upplägg som följer Black & Williams modell för formativ bedömning (2009). Upplägget bygger på processkrivning, där studenter ger formativ återkoppling på varandras texter (peer review) och får formativ återkoppling från läraren.

För att få ett underlag till reflexionen har jag sammanställt kvantitativa data från bedömningsprocessen. Materialet består av skriftliga uppgifter från fyra kurstillfällen 2016-2019 och utfallet från arbetet med en bedömningsmatris.

Resultaten från dessa fyra år visar att den formativa modellen fungerar bra för att ge studenterna förmågan att skriva en text som motsvarar de innehållsliga och stilmässiga kraven på en vetenskaplig text. Materialet ger dock en indikation på att studenter med låga betyg från gymnasieskolan (genomsnitt som motsvarar D och lägre) får stora svårigheter att genomföra en högskoleutbildning. Det är främst skriftspråkets krav på tydliga samband inom meningar och stycken som studenterna måste kämpa med. Utbildningar med låga antagningspoäng kan därför dra nytt av att integrera språkstöd i den reguljära undervisningen.

Målgrupp för presentationen: Lärare, kursansvariga på termin 1, programansvariga, studievägledare, medarbetare på studieoch skrivverkstäder.

Nyckelord: first year experience, formativ feedback/återkoppling, peer review, akademiskt skrivande, språkstöd.

Referens:

Black, P., Wiliam, D. Developing the theory of formative assessment. Educational Assessment, Evaluation and Accountability, 21, 5 (2009).

Att designa utbildning som stödjer utveckling och möjlighet till bedömning av reflektion och kritiskt tänkande

Madelaine Johansson¹, Teresia Svensson²

¹Pedagogisk Utvecklare, Högskolan Dalarna ²Lektor, Linköpings Universitet

Kontakt: maja@du.se

Reflektion och kritiskt tänkande är färdigheter som i olika sammanhang anges vara något som våra studenter ska ha uppnått efter avslutad högre utbildning (Moore, 2014) vidare har studier visat att reflektion och bedömning av egna och andras kunskaper och färdigheter är något som kan utvecklas under en utbildning (Bedrow och Evers, 2011). Reflektion ses i många sammanhang som en naturlig del av högre utbildning och att det är av stor vikt att studenterna tillgodogör sig färdighet gällande reflektion i sin utbildning och lärandeprocess. Reflektion kan vara mer eller mindre explicit i olika undervisningsformer i en kurs. Ryan (2015) diskuterar definitioner av reflektion, bland annat i relation till det livslånga lärandet. Moore (2011) beskriver olika definitioner av kritiskt tänkande. En stor utmaning är att definiera vilka former av reflektion och kritiskt tänkande vi eftersträvar och hur vi praktiskt kan utforma undervisning som stödjer studenterna i deras utveckling av dessa kompetenser och som ger en möjlighet till bedömning. Vid vår rundabordsdiskussion vill presentera ett exempel på ett verktyg, Individuella basgruppsunderlag (IBU), som introducerats vid Miljövetarprogrammet, Linköpings universitet. Det huvudsakliga syftet var att visualisera och stödja studenterna i sin lärandeprocess vad gäller kommunikation av inhämtad kunskap men också att utgöra ett stöd för lärare i bedömningen av studenternas kunskaper och förberedelser inför basgruppsmöten. Metoden som användes var fokusgrupper samt en enkät. Johansson och Svensson (2019) har redovisat delar av resultaten av en studie som undersöker studenternas upplevelser av att arbeta med IBU:er. Något som framkom i studien var att studenterna uttryckte att IBU:er kan stödja dem i att träna upp sin kompetens gällande reflektion och ett kritiskt förhållningssätt. Studenterna i studien beskriver en progression både vad gäller kritiskt tänkande och reflektion kring det egna lärandet. Att skriva IBU:er gav också en god grund för att skapa ett arkiv där den egna progressionen vad gäller kunskapsinhämtning, informationssökning och reflektion kunde synliggöras. Vi vill under vårt rundabordssamtal diskutera möjligheter att designa

utbildning så att kompetens gällande kritiskt tänkande och reflektion över sitt eget, och andras, lärande kan stödjas och synliggöras.

Referenser:

Bedrow, I. & Evers, F.T. (2011) Bases of Competence: A Framework for Facilitating Reflective Learner-Centred Educational Environments, *Journal of Management Education*, 35, 406-407

Johansson, M. och Svensson, T., 2019, Individual Reflection Paper – Supporting Students' Learning in the Critical Phase of Self-directed Learning in PBL, *Journal of Problem Based Learning in Higher Education*

Moore, T. (2011) Critical thinking: seven definitions in search of a concept. *Studies in Higher Education*. 38:4, 506-522

Ryan, M. (2014). Introduction: Reflective and Reflexive Approaches in Higher Education: A Warrant for Lifelong Learning?. I Ryan (ed) *Teaching Reflective Learning in Higher Education : A Systematic Approach Using Pedagogic Patterns*. Springer

Att leda högskolepedagogisk verksamhet i kristider - Behov av nationell samordning vid extraordinära händelser (Covid19)

Eva Svedmark ¹, Julia Lundmark Weinz ² & Karl Idberger ³

¹ Föreståndare , Umeå Universitet ²Systemförvaltare / IT-Pedagog, Umeå Universitet ³ Biträdande Föreståndare, Umeå Universitet

Kontakt: eva.svedmark@umu.se

Med anledning av pandemiutbrottet av Covid19 behöver hela samhället mobilisera och prioritera bland kritiska och mindre kritiska verksamheter. För högre utbildning innebär smittrisen att hela eller delar av sektorn stängs ner, personal och studenter sätts i karantän och/eller genomgår sjukdomsförlopp. Undervisningens förutsättningar ändras och krisgrupper aktiveras lokalt på respektive lärosäte för att på bästa möjliga vis leda och fördela arbetet i en osäker tillvaro där förutsättningarna ändras stundtals timme för timme.

Undervisningsformer och examinationer behöver anpassas för att klara nya format, ofta genom att äga rum på nätet istället för i fysiska rum. Pedagogiska metoder utmanas då lärandemiljöerna ändras vilket påverkar studenternas förutsättningar för lärande. Lärare förväntas flytta sin redan planerade undervisning till andra lärmiljöer så som lärplattformar, e-mötestjänster eller liknande samtidigt som kapaciteten för systemen är inte anpassade efter den belastning som uppstår när allt mer undervisning kliver ut på nätet.

Högskolepedagogiska enheter samt ansvariga för e-lärandesystem behöver i stunder av kriser som denna samordna sin verksamhet och den information som lärosätet ger sina anställda och studenter. Korta utbildningsinsatser krävs för att snabbt utbilda lärare i att använda e-lärandesystem för sin undervisning.

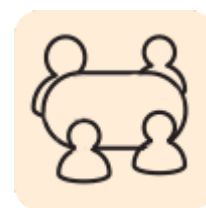
Detta rundabordssamtal tar avstamp i de erfarenheter vi gjort från situationen kring Covid19 för att diskutera hur vi på nationellt plan ska kunna generera samordningsvinster vid liknande katastrofer i framtiden. Vad har vi lärt oss? Vad tar vi med oss? Hur kan vi nästa gång vara bättre förberedda? Har effekterna av åtgärderna vi gjort gett ringar på vattnet som lever kvar i våra verksamheter eller återgår vi till "business as usual" när faran är över?

Notera: Då detta är en kris som just startat blir detta ett kort och lite förvirrat abstrakt. Utgången av krisen är omöjlig att förutsäga och därför kan texten framstå som spekulativ. Vi vet idag inte om lärarna klarar av att med kvalitet flytta sin undervisning till nätet, om de högskolepedagogiska enheterna räcker till med sin utbildning, om e-lärande systemen klarar trycket, om lärosätena klarade av att lösa problemen med salstentamen och stora studentgrupper. Vi vet inte om högskoleprovet blåstes av eller om lärosäten stängs helt eller delvis. Inte heller känner vi i dagsläget till om effekterna slår olika för små och stora lärosäten inom högre utbildning. Dock tror vi att det kommer finnas ett stort behov att diskutera erfarenheter kring arbetet som görs med avseende på Covid19 och hoppas därmed att detta rundabordssamtal kommer med på NU2020. Vi uppdaterar gärna abstraktet närmare konferensen med en mer aktuell text om möjligt.

Blended learning, Active Learning Classroom and information literacy in higher military education

Malin Ekstrand¹, Sonja Gullberg² & Anna-Karin Larsson³

¹ Bibliotekarie, Försvarshögskolan ² Bibliotekarie, Riksdagsbiblioteket ³ Sektionschef IKT-Pedagogiskt Stöd, Försvarshögskolan

Kontakt: anna-karin.larsson@fhs.se

How the learning environment is designed is an important part of creating good conditions for a professional education. The design of the physical and the online learning environment affects what students are expected to do in these spaces (Leijon 2016). A learning environment designed for student activity creates better conditions for activity, while an environment designed for instruction gives a different signal. A so-called Active Learning Classroom (ALC) can encourage student activity and increased learning. In an ALC environment, students become co-creators of knowledge. (Rands & Gansemer-Topf, 2017) It is impossible to know what competencies needed for the future. Therefore it is important to create a learning environment that support critical reflection, collaboration, creativity and innovation (Barnett, 2004).

Flexible learning or blended learning aims to combine the strengths of online learning activities with those conducted on campus. There is a variety of ways to combine online learning activities with those conducted in the physical classroom (Vaughan, Cleveland & Garrison, 2013). For example, flipped classroom, podcast and peer learning. Adequate ICT pedagogical support can stimulate and find ways to expand the pedagogical palette with various creative online learning activities.

During the round table discussion, we want to discuss the possibilities of using online learning activities, online examination and Active Learning Classroom to promote information literacy. The questions we want to discuss are:

How can we combine online learning with facilitating information literacy and ALC?

In what way do student's expectations of teaching and learning affect the implementation of online learning and ALC?

How can we collect student experiences of teaching online and in ALC?

How can information literacy support learning and subject knowledge in higher military education?

Referenser:

Barnett, Ronald. (2004). Learning for an Unknown Future. Higher Education Research and Development, 23(3), 247-260. Doi: <https://doi.org/10.1080/0729436042000235382>

Leijon, M. (2016). Rum på campus i högre utbildning - Didaktisk design och handlingsutrymme. Högre Utbildning, 6(1), 320. <https://hogreutbildning.se/index.php/hu/article/view/750>

Vaughan, N. D. Cleveland – Innes, M. D. Garrison, R. (2013). Teaching in Blended Learning Environments: Creating and Sustaining Communities of Inquiry. Athabasca University Press.

Rands & Gansemer-Topf (2017), The Room itself is active: How Classroom design impacts student engagement. Journal of Learning Spaces, 6, (3). http://lib.dr.iastate.edu/edu_pubs/49

Breddat deltagande i en akademisk utbildningskontext - Hur ska grundutbildningen organiseras för att ge studenter ett fullvärdigt medlemskap i akademien?

Anne-Charlotte Ek
Universitetsadjunkt, Akademiskt Lärarskap

Kontakt: ann-charlotte.ek@mau.se

Många studenter och doktorander funderar över att lämna akademien, ofta formuleras orsaken som brist på tillhörighet, stressande prestationstakt och tydliga statushierarkier. I den återkopplingen synliggörs karakteristiska drag i den akademiska verksamheten och dess kultur. Meriterande prestationer är en viktig ingång om man som student aspirerar på medlemskap i akademien, status erövrar successivt och är formellt kopplat till prestation. (UHR, 2016) Informellt skapar också nätverk, språkbruk och klädkoder tillhörighet. Hur ofta och konkret synliggör vi dessa villkor i våra möten med studenter? och Hur vana är vi lärare att beskriva och argumentera för syftet med högre utbildning? I detta runda bordssamtal är ambitionen att samtala kring kopplingen mellan akademisk kultur och normer. Vidare hur vi som akademiska lärare planerar och genomför konkret träning av akademiska färdigheter som problemformulering, teoritillämpning, metodval i relation till forskningsfråga, kunskapsposition, analys och tolkning. Hur väl beskriver och argumenterar vi för de färdigheter som akademisk kompetens omfattar? (Hasselberg, 2009: 2019) Jag vill argumentera för att från dag ett behöver akademiska färdigheter kommuniceras, tränas och formativt bedömas både enskilt och i peer review liknande seminarieformer. Ett arbetssätt lika användbart i arbetslivet.

I detta runda bordssamtal är syftet att flytta diskussionen från "talet om studenterna" till en kritisk reflektion kring hur vi akademiska lärare kan planera våra utbildningsupplägg. Kort och gott hur vi kan träna våra studenter akademiska kompetens och förståelse för den akademiska kulturens normer i avsikt att göra den mer inkluderande (Sandell, 2014).

Vad ser jag då som vinsten med att flytta diskursen från studenterna till vår utbildningsplanering och vardagspraktik: För det första möjliggör det att vi på ett tillfredsställande sätt använder vår egen akademiska kompetens som didaktisk kompass för vad och hur vi hos våra studenter successivt ska etablera ett forskande förhållningssätt och en förtrogenhet med akademiska färdigheter. Anpassade efter de specifika färdigheter olika discipliner, tvärvetenskapliga program eller professionsutbildning kräver. För det andra kan det kanske innebära att det politiska uppdraget hela högskolesektorn har sedan ett par decennier – att möjliggöra allas rätt att delta i högre utbildning – äntligen kan bli i fokus för diskussion och handling. För trots uppdraget kring breddat deltagande fortlever 2020 den klassrelaterade snedrekryteringen, lika så

den sneda könsfördelningen i den akademiska hierarkin. Akademin attraherar trots att många ställer sig frågan Should I Stay or should I Go?

Referenser

Kerstin Sandell Red (2014) Att bryta innanförskapet: kritiska perspektiv på jämställdhet och mångfald i akademien.

Ylva Hasselberg (2009) Vem vill leva i kunskapssamhället : essäer om universitetet och samtiden.

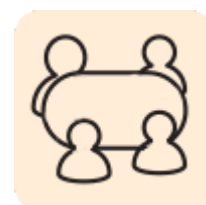
Ylva Hasselberg (2019) Inte utan visst motstånd : essäer om akademisk kapitalism och akademisk nyliberalism.

UHR (2016) Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper? En redovisning av regeringsuppdraget att kartlägga och analysera lärosätenas arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande www.uhr.se

Difficulties in teaching gender mainstreaming in higher education and how to approach them

Felicia Garcia

Pedagogisk Utvecklare, Örebro Universitet

Kontakt: Felicia.garcia@oru.se

This working report offers practical examples from Örebro University in Sweden on how to apply gender perspectives in various subjects as part of the work to implement gender mainstreaming (GM) in higher education. As of yet, previous research on this issue focus on subject-specific praxis towards students. Presented here are some concrete questions teachers could be asking themselves, and indeed their students, about the relevance and the purpose of teaching GM, regardless of subject. Hence, this report discusses the work on behalf of academic developers providing the competence and support to teach GM for university teachers.

Gender studies and gender perspectives are in some contexts controversial and meets resistance if the links to other disciplines are not obvious and gender perspectives appear irrelevant. Gender studies is often dismissed and criticized on both social media and in conventional press and media. The Facebook group Högskoleläckan, (“university leak”) has 17 000 members and, according to moderator Ulf Dalnäs, Göteborg university, gender studies is nearly the only discipline that is categorically dismissed as a discipline (Universitetsläraren December 21, 2018). Consequently, students, teachers and pedagogical developers are all positioned within this controversy and resistance.

This report discusses ways to approach these difficulties based on experiences as a lecturer in gender studies and from teaching gender perspectives in subjects other than gender studies. As an academic developer, I also draw from experiences of providing practical support to teachers in this work, throughout the university. From this experience, the article argues that it is counterproductive to exclude or ignore the rhetoric surrounding gender studies when the learners are likely to be informed about the arguments from those who oppose the subject, thus running the risk that learners will silently or openly dismiss the teachings.

To concretise this, this text offers examples of how this widespread resistance can be used in teaching activities to avoid dismissal by dislodging common misconceptions, and, to enhance independent thought and critical thinking. This way, it is possible to respond to resistance but also, get participants to critically reflect on the debates in relation to the course-specific materials. Finally, examples are presented of how humour can be used to open up the learning environment and to clarify, that the application of gender perspectives is not about thinking in politically correct ways, but to re-think previous doctrines, to facilitate new perspectives and to consider: what happens if we don't.

Digital kompetensutveckling på lärarutbildningen

Petra Runström Nilsson¹, Pia Ekholm Johansson²

¹ Universitetsadjunkt, Mälardalens Högskola ²Projektledare, Mälardalens Högskola

Kontakt: pia.ekholm.johansson@mdh.se

Bakgrund och tidigare forskning

I Regeringens digitaliseringsstrategi för skolväsendet (2017) påtalas vikten av att barn och unga lär sig hantera och förstå digitala verktyg i syfte att öka måluppfyllelsen och ge förutsättningar för ett hållbart lärande. I läroplanerna för både förskola, grundskola och gymnasium finns numera mål och riktlinjer för att utveckla barns och elevers digitala kompetens. Förskolans och skolans digitalisering ställer därmed ökade krav på lärarnas digitala kunskaper. De undervisningsmetoder som används för att kunna dra nytta av digitaliseringens möjligheter på bästa sätt behöver av den anledningen uppdateras. Digitalisering kan leda till att eleverna får ett bättre skolresultat, känner ett större engagemang och ökad motivation, under förutsättning att lärarna organiserar undervisningen. Att införa digital teknik utan en tydlig plan och didaktisk medvetenhet har i stället motsatt effekt (Grönlund, 2014).

På Mälardalens högskola är vi angelägna om att erbjuda våra lärarstudenter utbildning av hög kvalitet som jämte annan kunskap även säkerställer deras kompetens kring digitala verktyg, dess användning och digitala miljöers roll i deras framtida profession, vilket lyfts fram i examensmålen för förskollärare, grundlärare F-3 och 4-6 samt ämneslärare (SFS 1998:1003).

I september 2019 inleddes projektet Digitalisering av lärarutbildningen i syfte att utveckla program och kurser inom förskolläraryrket och lärarprogrammen avseende digital kompetens. I projektet utgör lärarutbildarnas digitala kompetens en mycket viktig faktor då de ansvarar för att lärarstudenterna undervisas och ges förutsättningar att utvecklas inom kunskapsområdet.

Frågeställning: Hur stärker vi trygghet och kompetens på ett hållbart sätt kring digitala verktyg, digital metodik och digitala arbetssätt hos lärarutbildarna?

Högskolepedagogisk relevans: Vi vill diskutera denna fråga i rundabordssamtal då vi anser att den är avgörande för hur kurser inom förskolläraryrket och lärarprogrammen utformas och genomförs i avsikt att stärka digital kompetens och hållbart lärande i lärarstudenternas framtida yrkesprofession.

Genomförande

1. Hålla en kort presentation om projektet.

2. Ge bakgrund till vår frågeställning.

3. Öppna upp för rundabordssamtal.

Sessionens syfte är att få ett erfarenhetsutbyte utifrån frågeställningen där vi hoppas få med oss tankar och idéer kring hur vi kan gå vidare med projektet men också att rundabordssamtalet kan bidra till inspiration för andra lärosäten. Vi hoppas att vi med utfallet av samtalet kommer en bit på väg i hur vi kan främja hållbart lärande för våra lärarutbildare och därigenom bidra till god utbildning för våra lärarstudenter.

Vi tänker att målgruppen är utbildare inom förskolläro- och lärarprogrammen men även andra intresserade är så klart välkomna.

Referenser

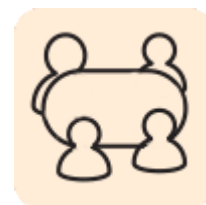
För ett hållbart digitaliserat Sverige - en digitaliseringsstrategi. (2017). Regeringskansliet. Hämtad 2020-02-25 från: <https://www.regeringen.se/informationmaterial/2017/05/for-ett-hallbart-digitaliserat-sverige---en-digitaliseringsstrategi/>

Grönlund, Å. (2014). Att förändra skolan med teknik: bortom "en dator per elev". Örebro: Örebro universitet. Svensk författningssamling: SFS. 1998:1003, Högskoleförordningen 1993:100, ändring (omtryck). (1998).

Digitaliserad internationalisering, ett fall för hybriditet?

Peter Fogel

IT-Pedagog, Högskolan i Skövde

Kontakt: peter.fogel@his.se

Detta rundabordssamtal vänder sig till dig som är intresserad av digitalisering och/eller internationalisering inom högre utbildning. Samtalet avser utgöras av våra delade erfarenheter och idéer kring nya arbetssätt för internationalisering när den möter digitalisering, och omvänt. I vilken utsträckning sker idag strategiskt arbete i högre utbildning med kombinationen digitalisering och internationalisering? Målet med samtalet är att identifiera möjligheter och problem för att arbeta med denna kombination, samt innovera konkreta, undervisningsnära arbetssätt etc. Finns det kanske behov av utbildning kring detta inom högre utbildning?

Samtalet inleds med kort presentation av ett tentativt ramverk kring digitalisering och internationalisering med hybriditet som ett möjligt pedagogiskt förhållningssätt. Presentationen redogör i huvudsak för, som del av hybriditetsperspektivet, konceptet Visitors and Residents (White & LeCornu, 2010), samt kulturaspekter baserat bl a på Hofstade et al (2010). Vidare redogörs övergripande för värdet av internationaliseringen baserat på SOU 2018:3. Som didaktiskt förhållningssätt i digitaliserad internationalisering föreslås Salmons (2004) E-moderating.

Referenser

Hofstade, G.; Hovstade, G. J.; Minkov, M. (2010) Organisationer och kulturer. Studentlitteratur

Salmon, G. (2004) E-moderating.

Utbildningsdepartementet (2018) En strategisk agenda för internationalisering, SOU 2018:3.

White, D. and Le Cornu, A. (2010) Visitors and Residents: A new typology for online engagement. First Monday. Fetched 2019-10-11 from <http://www.firstmonday.org/ojs/index.php/fm/article/view/3171>

Fogel, P. (2016) Intercultural Music Teacher Exchange: experiences and possibilities. Music in an Intercultural Perspective. Capes, Brazil.

Barker, C., & Jane, E. A. (2016). Cultural studies : theory and practice (5th ed.). Los Angeles: SAGE.

Bauhn, P., & Tepe, F. F. (2016). Hybridity and agency: some theoretical and empirical observations. Migration Letters, 13(3), 350–358. Retrieved from www.migrationletters.com

Lidskog, Rolf; Deniz, Fuat (2009) Mångkulturalism. Upplaga 1:2. Liber.

Prabhu, A. (2007). Hybridity : limits, transformations, prospects. Albany: State University of New York Press .

Examination och bedömning i digitala miljöer – möjligheter och utmaningar?

Linda Barman¹, Maria Weurlander² & Ida Naimi-Akbar³

¹Phd, Lärare, KTH ²Lektor, Stockholms ³Universitet Adjunkt, Doktorand, KTH

Kontakt: lbarman@kth.se

Inom högre utbildning i Sverige införs nu olika digitala lösningar för att effektivisera och förbättra undervisning och lärande. Bland dessa satsningar ingår att digitalisera allt ifrån hela bedömningsprocesser till enstaka examinerande moment av studenters prestationer. Digitalisering förändrar förutsättningarna för examination och bedömning på olika sätt för både lärare, studenter och handläggare. Då flera lärare vittnar om att studentsvaren kan få en ökad kvalitet visar också studier (Bennett et al, 2017) att lärares drivkrafter för att införa digitala examinationer primärt handlar om att öka effektiviteten, exempelvis genom automatiserad bedömning av flervalsfrågor eller möjliggöra återkoppling på gruppnivå. Uppfattningarna skiljer sig dock åt och en del lärare ser möjligheter med att främja lärande och utveckla studenternas digitala kompetens då digitala tekniker bland annat erbjuder ökad flexibilitet och en mångfald i hur kunskap representeras och presenteras (Timmis et al, 2016). Tidigare forskningsöversikter visar att även om de digitala verktygen möjliggjorde kreativa och innovativa sätt att examinera så valde lärare att till största del skapa slutna svarsalternativ utifrån flervalsfrågor (t. ex Jordan, 2013). Vi ställer oss frågan hur det ser ut på Sveriges lärosäten idag?

Syftet med det här rundabordsamtalet är att diskutera möjligheter och utmaningar med bedömning och examination i digitala miljöer. Målgruppen är lärare, IKT-pedagoger och pedagogiska utvecklare med intresse för detta ämne. Vi vill särskilt att deltagarna delar sina erfarenheter av att planera och genomföra bedömningsmoment digitalt. Efter en kortare introduktion utifrån våra pågående studier om lärares sätt att designa undervisning och lärande vid digitalisering, kommer fokus att vara den gemensamma diskussionen. Frågor som vi vill diskutera är bl.a. vilka former av digitala examinationer använder du/ni idag? Vilka möjligheter och utmaningar ser du/ni med dessa former? Vad väljer du/ni att bedöma digitalt och vad bedöms på annat sätt? Har du/ni genomfört examinerande moment där andra former

av studentprestationer än tidigare har bedömts? Vi ser gärna att diskussionen rör konkreta erfarenheter och exempel från olika lärosäten och ämnesområden.

Möjligheter och utmaningar med bedömning och examination i digitala miljöer är intressant att diskutera i rundabordsformatet eftersom det är en pågående och aktuell utveckling. Vi avser att främja deltagarnas interaktivitet i syfte att seminariet leder till erfarenhetsutbyte där flera intressanta exempel från olika ämnesområden delas. Diskussionen förväntas bidra med konkreta tips såväl som tankvärda reflektioner för lärare och andra som är mitt i processen att digitalisera bedömnings- och examinationsarbetet.

Referenser

Bennett, S., Dawson, P., Bearman, M., Molloy, E., & Boud, D. (2017). How technology shapes assessment design: Findings from a study of university teachers. *British Journal of Educational Technology*, 48(2), 672-682.

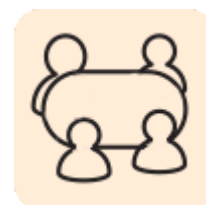
Jordan, S. (2013). E-assessment: Past, present and future. *New Directions in the Teaching of Physical Sciences*, 9(1), 87106.

Timmis, S., Broadfoot, P., Sutherland, R., & Oldfield, A. (2016). Rethinking assessment in a digital age: opportunities, challenges and risks. *British Educational Research Journal*, 42(3), 454-476.

Från fusk och plagiat till akademisk och professionell integritet

Bozena Guziana¹, Pernilla Andersson² & Lena Johansson Westholm³

¹ Universitetslektor, Mälardalens Högskola² Bibliotekarie, Mälardalens Högskola³ Universitetslektor Och Docent, Mälardalens Högskola

Kontakt: bozena.guziana@mdh.se

Studenters fusk, medvetna eller omedvetna, uppmärksammas alltmer. Det finns många studier om anledning till fusk och om studenters och lärares syn på plagiering. Nya inslag handlar om studenters färdigheter och förmågor gällande plagiat (Karlsson, 2019).

Som ett led i att motverka studenters fusk och plagiat, tillhandahåller många lärosäten information. Denna information varierar i stor grad, från enklare som t.ex. Umeå universitets till högskolans i Jönköping interaktiva antiplagiatguide. En annan aspekt gäller val av terminologi. Det finns en trend att övergå från fokus på 'plagiat och fusk' till 'akademisk integritet' (Bretag, 2016; Tauginiene et al 2018). Exempelvis har Göteborgs Universitet (GU) utvecklat en kurs med olika resurser om akademisk integritet.

Sonja Bjelobaba, pedagogisk utvecklare på GU, tog på Mälardalens högskolas inspirationsdag 2018 upp arbete att motverka fusk och plagiat just i termer av akademisk integritet. Föredraget betonade att undervisning om akademisk integritet ska lyfta fram "... a...rlighet, fo...rtroende, ra...ttvisa, respekt och ansvar inom la...rande, undervisning och forskning i stället för ofta förekommande "att inte": plagiera, fuska, samarbeta på en hemtenta när det inte är tillåtet, falsifiera data, fabricera resultat, köpa uppsatser på nätet. Bland konkreta tips nämndes att akademisk integritet och arbete mot plagiering kan uttryckas på kursnivå som la...randema...l och att kunskaper om gällande regler skulle kunna examineras.

Som lärare involverade i kurser om vetenskaplig metod inom högskoleingenjörsprogrammet i byggnadsteknik- på Mälardalens högskola har vi inspirerats av dessa tankar kring akademisk integritet. Under ett obligatoriskt seminarium som genomförs i mindre grupper för förstaårsstudenter diskuteras olika exempel. Efter seminariet lämnar studenter in en kort reflektion. Övergripande information på programmets plats i Canvas innehåller rubriken Akademisk och professionell integritet. Vi tror att fokus på integritet och koppling till professionen kan öka studenternas motivation till akademisk hederlighet samt att den muntliga gruppdiskussionen i kombination med föreläsning och genomgång bidrar till en effektivare inläring och medvetenhet.

Vi vill gärna diskutera olika sätt att stödja studenternas utveckling av kunskaper om och färdigheter i akademisk och professionell integritet med representanter från andra lärosäten. En sammanställning av sådana diskussioner kan bidra till spridning av bra exempel och till vidareutveckling bland lärosäten. Sammanställningen ska presenteras bl a på MDH:s forum för pedagogiska samtal TeachMee och på MDH:s pedagogiska Inspirationsdag.

Referenser

Bretag, T., (2016). Handbook of academic integrity. elektronisk bok Singapore: Springer.
<https://doiorg.ep.bib.mdh.se/10.1007/978-981-287-079-7>

Karlsson, T. S. (2019). När blir det plagiat? - En tvärsnittsstudie av studenters färdigheter och förmågor gällande fusk i form av plagiat. Högre utbildning, 9(2), 32-47
<https://hogreutbildning.se/index.php/hu/article/view/1645/3653>

Tauginiene, L., Gaižauskaite, I., Glendinning, I., Kravjar, J., Ojsteršek, M., Ribeiro, L., ... & Foltýnek T., (2018). Glossary for Academic Integrity : report. Erasmus, 1, 31.
Hämtad 2020-03-13 http://www.academicintegrity.eu/wp/wp-content/uploads/2018/02/GLOSSARY_final.pdf

Webbplatser

Göteborgs universitet (2019) Akademisk integritet hämtad 2020-03-13
<https://gul.gu.se/public/courseId/63493/langsv/publicPage.do>

Mälardalens högskola (2020) ProgBygg Programplats för högskoleingenjörsprogram i byggteknik hämtad 2020-03-13 <https://mdh.instructure.com/courses/4233>

Hållbart lärande med stora studentgrupper

Åse Tieva¹, Bengt Malmros²

¹ Lektor, Umeå Universitet ² Pedagogisk Utvecklare, Umeå Universitet

Kontakt: lars.obrand@umu.se

Idag är undervisning av stora studentgrupper med traditionell storföreläsning en realitet på många program, vilket i mycket begränsar studenternas deltagande till att lyssna och anteckna. På Umeå universitet har det tillskapats två större multisalar (90150 studenter) som är designade efter "turn and learn" principen, för att erbjuda en högre grad av studerandeaktivitet än gängse hörsalar. Dessa salar är kostsammare att utforma och en rimlig fråga är om miljöerna används för något mer än föreläsning? Många lärare ger dessutom uttryck för att de inte vet vad de ska göra om de inte förmedlar ämnesinnehållet i föreläsningens form. Som en följd av detta har vi intresserat oss för om det är möjligt att utveckla och skala upp studerandeaktiva undervisningsmetoder som visat sig vara framgångsrika i mindre studentgrupper (30-50st) till att också fungera i grupper om 80-150 studenter.

Det pedagogiska arbetssättet vi utgår ifrån är grundat i forskning och beprövad erfarenhet och uppföljande studier av dessa studerandeaktiva metoder utformade för mindre till mellanstora studentgrupper (20-50 studenter) har visat på tydligt förbättrade studieresultat i jämförelse med ett mera traditionellt lärarcentrerat upplägg. I fokusgruppsintervjuer har studenter gett uttryck för att de tycker sig minnas och förstå kursinnehållet långt efter att kursen avslutats.

"Det sitter liksom som fastsvetsat i hjärnan"

"Citronsyrcykeln är tatuerad på insidan av ögonlocket."

Lärare på läkarprogrammet, termin 3 samt termin 8, vid Umeå universitet har identifierat ett behov av att utveckla undervisningsformer som knyter an till kommande profession samtidigt som det främjar ett djuplärande och genererar bestående kunskaper. Då vi har erfarenhet av studerandeaktiv metodik i flexibla lärandemiljöer men ej av skalan (>100 studenter) har vi inlett ett samarbete med läkarprogrammet för att utveckla deras undervisning från ett i huvudsak föreläsningssinriktat undervisningsupplägg till att omfatta mer studerandeaktiva inslag.

Det övergripande syftet är att dels utveckla en studerandeaktiv praktik anpassad till stora studentgrupper i multisalar utformade för dialog och interaktivitet och undersöka om detta påverkar:

* studenternas förståelse av centrala aspekter av kursinnehållet så som den speglas i tentamenssvaren?

* studenternas retention av kursinnehållet när de påbörjar en kurs på termin 8 som förutsätter att förkunskaper inhämtats på termin 3?

Under sessionen kommer vi att redogöra för de erfarenheter vi har hittills samt bjuda in till reflektion och samtal om "Är det möjligt att undervisa studerandeaktivt med stora studentgrupper i stora multisalar (turn and learn) och kan det ge förutsättningar för ett mera hållbart lärande?"

Referens

Lundahl, L; Gruffman-Cruse, E; Malmros, B; Sundbaum, A-C & Tieva, Å. Pedagogisk rum-tid och strategier för aktivt lärande i högre utbildning. Utbildning & Lärande. Temanummer: Studiekulturer i högre utbildning – design av flexibla lärandemiljöer. 2017; 11(1):16-32.

Hälsofrämjande och hållbara lärandemiljöer - hur formar vi dem?

Therése Skoog¹, Sylva Frisk²

¹ Universitetslektor, Excellent Lärare , Psykologiska Institutionen, Göteborgs Universitet

² Universitetslektor Och Vicedekan För Utbildning, Institutionen För Globala Studier, Göteborgs Universitet

Kontakt: sylvia.frisk@gu.se

Enligt Folkhälsomyndigheten (2018) är det vanligt förekommande att högskole- och universitetsstudenter upplever psykiska besvär/ohälsa i form av stress, oro, ångest och depression. Myndigheten uppger också att andelen studenter som upplever psykiska besvär är högre än för yrkesverksamma i åldrarna 18-29. Lärare som möter denna realitet upplever inte sällan otillräcklighet i sin lärarroll och famlar efter pedagogiska verktyg som kan främja studenters psykiska välbefinnande.

En metaanalys med fokus på studier av interventioner på individnivå i högskolan visar att kognitiv, beteendeterapi och mindfulnessbaserade aktiviteter ger stressreducerande resultat (Regher et al 2013). Det finns däremot mycket begränsad forskning om insatser på organisatorisk och strukturell nivå. En systematisk litteraturstudie (Fernandez et al 2016) pekar på vikten av att skapa sociala och akademiska miljöer som främjar både studenters och lärares psykiska välmående. Faktorer som diskuteras i studien är betygssystem, studentcentrerat lärande, integration av moment om stresshantering i undervisningen, ökad lärarledd undervisning (kontakttimmar) tidigt i en utbildning och studentaktiva undervisningsformer.

Syftet med rundabordssamtalet är att undersöka och diskutera vilka strukturella åtgärder (utbildningsstruktur, organisation och undervisning) som prövats/planeras i olika utbildningar med syfte att främja psykiskt välbefinnande i studentgruppen.

Frågorna för diskussion:

Vad vet vi om studenters stress och oro i relation till utbildningen?

Hur formar vi hållbara sociala och akademiska miljöer som främjar studenters psykiska mående?

Hur hänger lärarnas psykiska mående ihop med stress och oro hos studenter?

Vilka insatser görs idag?

Vilka erfarenheter finns?

Vilka kunskapsluckor behöver fyllas?

Referenser:

Fernandez, A. and E. Howse, M. Rubio-Valera, K. Thorncraft, J. Noone, X. Luu, B. Veness, M. Leech, G. Llewellyn, L. Salvador-Carulla. 2016. Setting-based interventions to promote mental health at the university: a systematic review. *International Journal of Public Health*, 61:797–807.

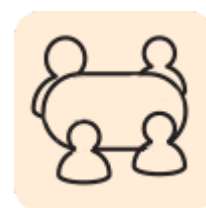
Folkhälsomyndigheten. 2018. Psykisk ohälsa bland högskole och universitetsstudenter kan förebyggas.

Regher, C. and D. Glancy, A. Pitts. 2013. Interventions to reduce stress in university students: A review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorder*, 148:1-11.

Hur ger vi studenter mångfaldskompetenser inom respektive utbildningsområde? - Ett samtal kring jämlikhetsintegrering över ämnesgränser

Eric Hansen

Universitetslektor i Psykologi, Mälardalens Högskola

Kontakt: eric.hansen@mdh.se

Tack vara bl.a. breddad rekrytering har mångfalden bland studenter ökat på senare år och trenden kommer troligtvis att fortsätta. Dagens studenter är morgondagens yrkesverksamma i en mängd olika yrken. Det är därför viktigt att jämlikhet integreras i utbildning oavsett ämnesområde så att studenter med olika bakgrund och förutsättningar känner sig välkomna och sedda, stannar kvar och slutför sin utbildning och får med sig kunskaper om mångfald och ett kritiskt förhållningssätt som de kan föra vidare inom yrkeslivet vilket leder till ett mer jämlikt samhälle. Bondestam (2004) lyfte fram behovet av att driva könsmedveten pedagogik och gav konkreta tips på hur det kunde göras. Samtidigt erkände han att mångfalden är betydligt bredare än kön och att andra kategorier som ålder, klass, etnicitet, religion, funktionshinder, sexualitet m.m. också är viktiga att beakta. Syftet med detta rundabordssamtal är att utvidga Bondestams resonemang och diskutera konkreta exempel på hur högskolelärare från varierande utbildningsområden har arbetat/kan tänka sig arbeta med jämlikhetsfrågor i sin lärargärning. Eftersom vi utbildar framtidens sjukvårdare, lärare, ingenjörer, ekonomer, socionomer, o.s.v., har vi ett stort ansvar för att studenterna får med sig mångfaldskompetenser inom respektive utbildningsområde. Samtalet kommer att inledas med kort bakgrund och förslag på aspekter som kan diskuteras utifrån ett mångfaldsperspektiv som exempelvis planering av kurser, kursinnehåll, kurslitteratur, bemötande, hantering av konflikter som uppstår när studenter känner sig kränkta, examinationsuppgifter, kursvärdering och Sathy och Hogans (2019) råd kring hur undervisning kan göras mer inkluderande. Gruppen bestämmer då om den vill fokusera på några få aspekter eller hålla det brett. Därefter kommer alla till tals och ger exempel på hur de har arbetat eller kan tanka sig arbeta med jämlikhetsfrågor. Förhoppningsvis representeras ett flertal utbildningsområden där korsbefrukning uppstår eftersom frågorna vanligtvis kanske diskuteras på olika sätt inom olika ämnesområden. Det förväntade resultatet är att alla borde få med sig några nya konkreta exempel som de kan tillämpa i sin lärargärning och dela med sig till kollegor på hemmaplan.

Referenser

Bondestam, F. (2004). Könsmäveten pedagogik för universitets- och högskolelärare – en introduktion och bibliografi. Stockholm: Liber.

Sathy, V. & Hogan, K. A. (2019). The Chronicle of Higher Education Advice guide on making your teaching more inclusive

https://www.chronicle.com/interactives/20190719_inclusive_teaching

Hur kan ett lärosäte gemensamt utveckla och implementera interprofessionellt lärande?

Eva Broberger¹, Maria Kvarnström²

¹ Lektor, Institutionen För Neurobiologi, Vårdvetenskap Och Samhälle, Karolinska Institutet

² Adjunkt/Pedagogisk Utvecklare, Enheten För Undervisning Och Lärande, Karolinska Institutet

Kontakt: maria.kvarnstrom@ki.se

Karolinska Institutets handlingsplan för IPL presenteras och vi diskuterar tillsammans strategier för och exempel på interprofessionella aktiviteter.

Inom hälso- och sjukvården arbetar man i team med olika professioner för att uppnå säker och kvalitativ vård. Det är därför viktigt att ha kunskaper och färdigheter i kommunikation och samarbete, samt kunskap om olika professioners kompetens och ansvarsområden. Interprofessionellt lärande (IPL) under utbildningen är därför en självklar satsning på lärosäten med hälso- och sjukvårdsutbildningar. På Karolinska Institutet (KI) finns en handlingsplan för interprofessionellt lärande inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå, beslutad av Styrelsen för utbildning: 2018-06-20.

Rundabordssamtalet kommer vi att inleda med att presentera KIs handlingsplan och hur vi planerar att implementera den. Syftet är att olika lärosäten kan delge varandra erfarenheter av interprofessionella satsningar och aktiviteter. Sessionen kommer att vara intressant främst för de som arbetar med att utveckla IPL på fakultets- eller programövergripande nivå. Vi hoppas på ett utfall med en summering över vilka satsningar som pågår och att deltagarna kommer ha knutit nya kontakter för att fortsätta utveckla IPL på hemmaplan med inspiration och stöd av varandra.

KIs handlingsplan har sex mål för att uppnå bästa möjliga interprofessionella kompetens bland studenter och lärare/handledare:

- 1) Alla utbildningsprogram har en utsedd IPL-promotor som pedagogisk resurs och kontaktperson för programmets lärare och handledare
- 2) Alla studenter har tidigt i utbildningen introducerats till betydelsen av interprofessionell teamsamverkan i det framtida arbetslivsområdet.
- 3) Portfolio bör utgöra ett underlag för reflektion och bedömning av

studentens utveckling av interprofessionell kompetens 4) Studenternas utveckling av interprofessionella kompetenser ska utifrån lärandemålen i respektive kurs där IPE ingår bedömas genom ett validerat bedömningsinstrument 5) Begrepp, mål och arbetsformer för att genomföra IPL är kommunicerade med medarbetare på KI som möter studenter 6) KI:s webbsida för IPL ska vara ett fönster mot omvärlden samt innehålla information och stöd till medarbetare och studenter

Vi kommer bl.a. berätta om den obligatoriska IPL-dagen för alla nybörjarstudenter som ingår i mål 2 och genomförs varje termin där 750 studenter introduceras till interprofessionellt teamarbete. Temat är Hälsa, och det inkluderar föreläsningar och interaktiva inlärningsaktiviteter i interprofessionella studentgrupper, leds av två facilitatorer från olika program. Utvärderingarna visar att både studenter och handledare uppskattar att träffa studenter och kollegor från andra program. Studenter uttrycker att de har lärt sig om andras yrkesroller, ansvar och kompetens samt om vikten av framtida samarbete.

Kollegiala samtal om lärande och pedagogik

Torgny Pettersson¹, Daniel Uhnöo² & Dana Nilsson³

¹ Adjunkt, Institutionen För Juridik, Psykologi Och Socialt Arbete, Örebro Universitet,

² Universitetslektor, Institutionen För Juridik, Psykologi Och Socialt Arbete, Örebro Universitet,

³ Skrivhandledare, Universitetsbiblioteket, Örebro Universitet

Kontakt: torgny.pettersson@oru.se

“En reflekterande diskussion bör vara ständigt pågående för att utveckla det akademiska lärarskapet och studenternas lärande” (Wennerberg, Blomström & Nobel 2019:84). En av universitetspedagogikens stora utmaningar är därför att i lärares kravfyllda vardag stimulera framväxten av mötesplatser för kollegial reflektion som grundas i beprövad erfarenhet eller vetenskap. Den egna undervisningspraktiken utvecklas nämligen bäst när den får speglas i andras sätt att undervisa och tänka kring den egna lärarrollen och lärande (Elmgren & Henriksson 2016). Det kan med fördel ske över ämnesgränserna.

I sessionen beskrivs ett pedagogiskt initiativ där vi skapat former för tvärdisciplinära kollegiala samtal om pedagogik och lärande. Inom högskolevärlden finns många sammanhang där pedagogiska frågor diskuteras men sådana sammanhang präglas ofta av fasta agendor och fokuserar på specifika frågor, beslut och problem. Djupare samtal försvåras även av att frågor om pedagogik och lärande företrädesvis diskuteras i ett myndighetsperspektiv. Vi menar därför att det finns behov av att pröva fria mötesforum där förutsättningslösa samtal om lärande och pedagogik kan äga rum, och det borde finnas ett stort intresse av att se vad sådana forum kan bidra med till exempel när det gäller att utveckla undervisningspraktiken och stärka det pedagogiska perspektivets ställning i vardagliga samtal om undervisning.

Vi ville pröva en ny form för pedagogisk utveckling, där kollegor från olika ämnen/institutioner träffas för fria samtal om pedagogik och lärande, utan på förhand givet tema eller dagordning. Formen skulle möjliggöra “andra samtal”, mer fokuserade på pedagogik och lärande än på planering/åtgärder/beslut. Samtalen kan ge deltagarna uppslag och konkreta idéer kring deras egen undervisning, inspirera och driva på andra i deras pedagogiska eller didaktiska utmaningar.

Samtalen har genomförts månadsvis under två års tid. Varje träff har inletts kring teman från deltagarnas dagsaktuella utmaningar, och sedan har gruppen låtit samtalet fortsätta. En mängd olika teman har berörts, exempelvis undervisnings- och examinationsformer, bedömningsstrategier, regelverk vs lärande, akademiskt skrivande, relation mellan språk och lärande.

Vad utmärker det rum för reflektion som vi sökt i de kollegiala samtalen? Samtalen har gynnats av att varken ha någon förutbestämd agenda eller uppgift. De har skett i associativ anda där någon inleder varpå andra kommer med reflektioner, tankar eller liknande. Kontinuiteten i gruppen har medfört att vi deltagare har lärt känna varandra, utgjort en miljö trygg nog att dela även ofärdiga och oprövade tankar. Samtalen har inneburit möjligheter att tänka och utforska frågor tillsammans, även komplexa sådana. Komplexiteten till trots har merparten av samtalen hållit sig till det konkreta - undervisningsvardagen.

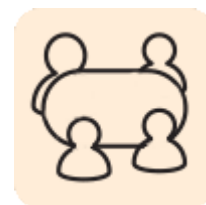
Referenser

Elmgren, M. & Henriksson, A.-S. (2016). Universitetspedagogik. 3 uppl. Lund: Studentlitteratur.

Wennerberg, J., Blomström, V. & Nobel, E. (2019). Kollegial stöttning genom auskultation – ett sätt att utveckla ett akademiskt lärarskap. Högre utbildning 9(1), 78-84.

Kritiskt tänkande och socialt ansvarstagande i en förment objektiv akademi?

Agneta Bränberg, Ulf Holmgren, Maria Wester
Universitetslektorer, Umeå Universitet

Kontakt: maria.wester@umu.se

Debatt kring undervisning i högre utbildning handlar ofta om objektivitet och om vi som universitetslärare ska ta ställning i politiska och värdeladdade frågor. I akademien har vi en statlig värdegrund att förhålla oss till, som bland annat inkluderar demokrati, respekt för alla människor och fri åsiktsbildning. Ingen utbildningsnivå i Sverige förväntas ha helt värderingsfri undervisning. När det handlar om att undervisa för något, exempelvis hållbar utveckling, är syftet helt klart att den lärande inte bara ska omfatta vissa värderingar, utan också agera utifrån dem. 1

Hållbarhet är ett relativt nytt paradigm, byggt på helhetssyn, långsiktighet och livskvalitet. Hållbar utveckling är också en process med en inneboende förväntan om radikala förändringar av hur människor, företag och regeringar uppfattar sina roller och relationer. Det handlar om att gå ifrån en betoning av materiella tillgångar till en holistisk syn på människans plats på jorden. 2

Bland de skickligheter UNESCO presenterar som nödvändiga att ge studenten möjlighet att utveckla i undervisning för hållbarhet, vill vi i detta rundabords-samtal fokusera på kritiskt tänkande och socialt ansvarstagande. 3 Vi menar att ett aktivt kritiskt förhållningssätt förutsätter en hög grad av nyfikenhet, ett mått av eftertänksamhet och står inte i motsättning till väl grundade ställningstaganden i hållbarhetsrelaterade frågor. 4 Det sociala ansvarstagandet innebär bland annat att leva ett liv i samklang med hållbara värderingar och vetenskaplig kunskap.

Syftet med detta rundabords-samtal är att utbyta erfarenheter kring och problematisera relationen mellan objektivitet och undervisning för hållbar utveckling. Vi hoppas att tillsammans kunna dela handlingsalternativ som ger oss fler undervisningsverktyg som lärare. Vi vänder oss till samtliga lärare inom högre utbildning.

Samtalsfrågor:

- Hur kan vi lärare agera för att vara både allsidiga och objektiva när vi ska undervisa om aspekter som handlar om bland annat etiska val, värderingar och normer?
- Hur kan undervisning för kritiskt tänkande framtida samhällsmedborgare i ett värderingstungt område som hållbar utveckling se ut?
- Hur kan undervisning som leder till socialt ansvarstagande se ut?

Referenser

UNESCO (2014) Roadmap for Implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable Development 2017, hämtat från

<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/1674unescoroadmap.pdf>

Wiek, A., Withycombe, L. and Redman, C. (2011). Key competencies in sustainability: a reference framework for academic program development. Sustainability Science. 6(2), pp.203–218.

World Commission on Environment Development. (1987). Our common future. Oxford: Oxford Univ. Press.

UNESCO (2017). Education for Sustainable Development Goals - Learning Objectives. Hämtat från <https://www.sdg4education2030.org/education-sustainable-development-goals-learning-objectives-unesco-2017>.

Popov. (2016). Förmåga att tänka kritiskt., Umeå Universitet.

Lärarstudenters litteracitetsutveckling - hur då?

Maria Eklund Heinonen¹, Charlott Neuhauser 1 & Kajsa Sköldvall ²

¹ Lektor, Södertörns Högskola ² Adjunkt, Södertörns Högskola

Kontext: maria.eklund.heinonen@sh.se

Vem har ansvaret för lärarstudenternas litteracitetsutveckling? Och hur ska den gå till? Det är frågor som nog diskuteras inom de flesta lärarutbildningar. I detta rundabordssamtal utbyter vi erfarenheter om vad som är effektiva sätt att organisera och arbeta med utvecklingen av lärarstudenters litteracitet.

På Södertörns högskola har lärarutbildningen en språkpolicy som bland annat anger att "lärare i samtliga ämnen /medverkar/ till att stödja studenternas språkutveckling". Som en del av hur detta kan gå till i praktiken har ett högskolepedagogiskt utvecklingsprojekt pågått under hösten 2019 och våren 2020. Tidigare har det funnit så kallade språkstrimmor inom de sju lärarprogram som högskolan ger. Strimmorna har drivits parallellt med de ordinarie kurserna under framför allt första terminen med syfte att ge stöd för kursernas olika examinationer. Idag finns strimman kvar på bara ett program. Projektet har visat att strimmorna har övergivits bland annat för att de har uppfattats av både lärare och studenter som något vid sidan av de ordinarie kurserna. Det har funnits en brist på lärarsamarbete och flexibilitet, men också på kontinuitet då många lärare byts ut mellan terminerna.

I utvecklingsprojektet föreslås en modell för utveckling av blivande lärares professionella och akademiska litteracitet. Modellen bygger på en nära samverkan mellan skrivlärare och kurslärare. Utgångspunkterna har varit teorier om litteracitet, särskilt Academic Literacies (Lea & Street 1998, Lillis & Scott 2007). Skrivandet ses här som socialt situerade praktiker, där alla aktiviteter kopplade till skrivandet ingår, såsom att läsa, samtala om, söka och värdera texter. Enligt detta synsätt utvecklas studenters litteracitet bäst i de sammanhang där skrivandet äger rum, med hjälp av funktionella, meningsfulla och autentiska uppgifter (Gee 2015). Studenters litteracitet bör alltså utvecklas inom ramen för ämnesstudierna, och det akademiska skrivandet kan bli en brygga till professionsskrivandet.

Ytterligare en utgångspunkt har varit de diskussioner som följt i den breddade rekryterings kölvatten, där fokus ofta legat på studenters bristande skrivförmåga och deras beredskap inför högre studier. En av de grupper som pekats ut som "svaga" är just lärarstudenter. Debatten har dock i betydligt lägre grad behandlat hur högre utbildning kan möta nya, mer heterogena studentgruppers behov. Ny forskning visar också att högre utbildning, trots debatten, inte i större utsträckning undervisar om den akademiska skrivprocessen (Hort 2020). Vårt fokus och mål med rundabordssamtalet är därför: Hur kan vi stötta lärarstudenters

litteracitetsutveckling och vem ansvarar för denna? Samtalet tror vi kan ge både olika och lärorika svar på dessa frågor.

Referenser

Gee, J. P. (2015). *Social Linguistics and Literacies. Ideology in Discourses*. London: Routledge.

Hort, S. (2020). *Skrivprocessen på högskolan. Text, plats och materialitet i uppsatsskrivandet*. Örebro: Örebro universitet.

Lea, M. R. & Street, B. (1998). Student writing in higher education. *Studies in Higher Education*, 23 (2), s. 157–172.

Lillis, T. & Scott, M. (2007). Defining academic literacies research: Issues of epistemology, ideology and strategy. *Journal of Applied Linguistics*. 4(19), s. 5–32.

Pedagogiskt ledarskap – grunden för det akademiska lärarskapet?

Eva Nobel¹, Vendela Blomström² & Jeanna Wennerberg³

¹ Adjunkt, Stockholms Universitet, Institutionen För Svenska Och Flerspråkighet
Universitetsadjunkt,

² Studierektor, Stockholms Universitet, Institutionen För Svenska Och Flerspråkighet

³ Universitetslektor, Stockholms Universitet, Institutionen För Svenska Och Flerspråkighet

Kontakt: eva.nobel@su.se

Det akademiska lärarskapet (Kreber, 2002) utvecklas genom att undervisningen systematiskt utsätts för kritisk reflektion och granskning av kolleger. Dessutom innefattar det akademiska lärarskapet en spridning av nyvunna kunskaper och insikter gällande undervisning och studenters lärande. Men vilka krav ställer det på det pedagogiska ledarskapet i den kontext där den enskilda läraren är verksam? Hur kan man som pedagogisk ledare på en enhet eller institution skapa förutsättningar för universitetslärare att arbeta systematiskt med kollegialt lärande så att det blir en naturlig del av den pedagogiska praktiken? Och hur tolkar vi vårt pedagogiska ledarskapsuppdrag inom akademien? Det här rundabordssamtalet vänder sig till dig som är pedagogisk ledare, studierektor eller kursansvarig och till andra som vill diskutera just dessa frågor.

I den högskolepedagogiska forskningen finns stöd för att auskultationer i olika former fungerar väl som pedagogisk fortbildning och leder till starkare självförtroende som lärare, högre grad av samarbete och ökad kollegialitet, utveckling av undervisningsskickligheten och nya sätt att samtala om pedagogiska frågor (Engin, 2016; Hendry et al. 2014). Det har dock betydelse huruvida de pedagogiska ledarna (kursföreståndare och studierektorer) ser auskultationer som isolerade eller systematiska händelser. När de pedagogiska ledarna uppfattar sin roll som administrativ tenderar auskultationer bli isolerade händelser som inte gynnar kollegial inlärning, men "when middle managers talk of aspirations around a more developmental role in the scheme, PO peer observation is seen as part of a system which values dissemination" (Heron & Head, 2019:459).

Vi presenterar först kortfattat våra erfarenheter av ett projekt med auskultationer, samundervisning och regelbundna kollegiala samtal som kom att bli början på ett mer långsiktigt kollegialt utvecklingsarbete. Därefter öppnar vi upp för diskussion och erfarenhetsutbyte om olika vägar och möjligheter till utveckling av det akademiska lärarskapet genom kollegialt lärande.

Referenser:

Engin, M. (2016) Enhancing the status of peer observation through the scholarship of teaching and learning, *International Journal for Academic Development*, 21:4, 377-382, DOI: 10.1080/1360144X.2016.1225576.

Hendry, G. D., Bell, A., & Thomson, K. (2014). Learning by observing a peer's teaching situation. *International Journal for Academic Development*, 19, 318–329.

Heron, M & Head, R. (2019) Discourses of peer observation in higher education: Event or system? *Innovations in Education and Teaching International*, 56:4, 458-469, DOI: 10.1080/14703297.2018.1531776.

Kreber, C. (2002). Teaching excellence, teaching expertise, and scholarship of teaching, *Innovative Higher Education*, 27(1), 5–23.

Rundabordssamtal om virtuell utbildning och internationalisering

Sara Ahlstedt. Marilyn Klarin Cars
Programhandläggare, Universitets- Och Högskolerådet (UHR)

Kontakt: sara.ahlstedt@uhr.se

Tidigare har internationalisering av högskolan främst tolkats utifrån Knights (2004) två kategorier "internationalisering på hemmaplan" och "internationalisering utomlands". Dagens tekniska möjligheter möjliggör en tredje kategori som delvis fogar samman dessa två kategorier men även skiljer sig från dem. Denna tredje kategori, "internationalisering på distans" (Mittelmeier et al 2020), öppnar för nya möjligheter att internationalisera lärosäten och erbjuda nya grupper av studenter internationella erfarenheter, inklusive studenter som av olika anledningar inte har möjlighet att delta i en fysisk internationell mobilitet. Internationalisering på distans möjliggör också att realisera pedagogiska idéer om internationaliserande lärandemål (Leask 2015). Formatet kan se olika ut men består i grunden av tekniska och digitala lösningar som ger studenter från olika länder möjlighet att läsa tillsammans i gemensamma kurser.

Syftet med detta rundabordssamtal är att föra en diskussion runt och samla exempel på hur virtuell undervisning, tekniska lösningar och digitalisering används idag och kan utvecklas i framtiden för att internationalisera lärandemål och öka internationaliseringen på svenska lärosäten. Målgruppen är universitetslärare och kursutvecklare vid lärosätenas pedagogiska centra med intresse för att utveckla pedagogiskt relevant virtuell utbildning och öka internationaliseringen av högskolesektorn.

Deltagarna i rundabordssamtalet förbereder sig inför passet genom att skicka in en frågeställning som relaterar till eller ett exempel på egen erfarenhet rörande virtuell undervisning och internationalisering till samtalsarrangörerna. Samtalet formas därefter utifrån dessa frågeställningar och exempel.

I syfte att sprida kunskapsutbytet av internationaliserande pedagogiska metoder till en större grupp än de som deltar i rundabordssamtalet kommer samtalsarrangörerna att sammanfatta samtalet skriftligt, inklusive beskrivning av exempel och metoder, och dela med bland annat

internationaliseringsansvariga på lärosätena. Samtalet kommer vidare tjäna som underlag till en rapport om virtuell utbildning, internationalisering och internationaliserande lärandemål. Författarna har genom Universitets- och högskolerådet (UHR), vilket är den myndighet som har i uppdrag att arbeta för ökad internationalisering vid svenska lärosäten, stora möjligheter att sprida utfallet till många olika grupper av intressenter inom den svenska högskolesektorn.

Referenser:

Mittelmeier, J. et al (2020) "Conceptualizing Internationalization at a Distance: A 'Third Category' of University Internationalization", Journal of Studies in International Education, DOI: 10.1177/1028315320906176.

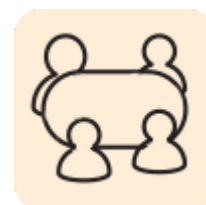
Knight, J. (2004) "Internationalization Remodeled: Definition, Approaches, and Rationales", Journal of Studies in International Education, 8(1): 5-31.

Leask, B. (2015) Internationalizing the Curriculum. Routledge.

Sociala media som komplementär kommunikationskanal i högre utbildning - vilka möjligheter och utmaningar finns det?

Jonas Moll¹, Pernilla Josefsson²

¹ Biträdande Lektor, Örebro ² Universitet Lektor, Södertörns Högskola

Kontakt: jonas.moll@oru.se

Merparten av våra studenter använder idag sociala medier, såsom Facebook, Instagram, Twitter på sin fritid. Dessutom visar även forskning att studenterna använder dessa tredjeparts plattformar för att organisera sig och diskutera frågor relevanta för sin utbildning ¹. Med andra ord så används dessa sociala medier som en alternativ kommunikationskanal till skolans officiella lärplattform. Vi ser också exempel på forskning som pekar på att studenterna förväntar sig att lärare vid högskolor och universitet integrerar och använder sig av sociala medier i sin undervisning ². Detta skulle kunna tolkas som att det finns potential i de sociala medie- plattformarna som inte realiserats i dagens lärplattformar. I studier som har fokuserat på inkludering av dessa digitala kommunikationskanaler som pedagogiska verktyg framhålls argument som: ökad och effektiv kommunikation, social närvaro och ökat engagemang i kursen från studenternas sida. Problem som har identifierats rör bland annat integritetsfrågor, att inlägg blir publika på Twitter och att information lagras i tredjepartslösningar.

Syftet med detta rundabordsamtal är att, med utgångspunkt i tidigare forskning samt deltagande lärares personliga erfarenheter av och ställningstaganden till tillämpning av sociala medier i utbildningen, problematisera sociala mediernas roll i denna kontext. Rundabordsamtalet riktar sig även till lärare som inte har tidigare erfarenheter, men vill introducera sociala medier i sina kurser. Pedagogiska utvecklare med inriktning på digitalisering uppmuntras också delta. Genom följande frågeställning vill vi möjliggöra en nyanserad diskussion, där ställningstagande för användning likaväl det aktiva valet att välja bort skall få samma utrymme: Vilka möjligheter och utmaningar finns det med användandet av sociala medier som komplementära kommunikationskanaler vid högre utbildning?

Inledningsvis vid rundabordsamtalet kommer vi att exemplifiera hur Twitter respektive Facebook har används i kursverksamhet utifrån egna erfarenheter ³. Detta illustreras genom exempel och betoning läggs på kommunikationsmönster i högre utbildning. Vi kommer belysa upplevda för- och nackdelar utifrån lärarperspektiv. Vår förhoppning är att skapa en ingång, även för de deltagare som inte har någon erfarenhet av att använda sociala medier som ett pedagogiskt verktyg. Därefter vidtar diskussionen där vi utgår ifrån deltagarnas erfarenheter och ställningstaganden i denna fråga.

Det förväntade utfallet är en initial kartläggning av upplevda erfarenheter och avslutningsvis en sammanfattning av dessa i några konkreta riktlinjer för tillämpning. Vår förhoppning är att kunna arbeta vidare med dessa riktlinjer genom att problematisera användningen av sociala medier i förhållande till skolornas lärplattformar.

Referenser

Thomsen, D. L., Sørensen, M. T., & Ryberg, T. (2016). Where have all the students gone? They are all on Facebook Now. I: Proceedings of the 10th International Conference on Networked Learning (pp. 94-102).

Tess, P. A. (2013). The role of social media in higher education classes (real and virtual)—A literature review. Computers in human behavior, 29(5), A60-A68.

Moll, J., och Josefsson, P. (2018). Twitter i en kommunikationskurs. I: S. Hrastinski (ed.), Digitalisering av högre utbildning, Studentlitteratur. pp. 49-53.

Two Birds with One Stone - Linking internationalisation of higher education to Sustainable Development Goal 4

Jennifer Valcke¹, Karin Båge¹, Natalie Jellinek², Wasif Ali³, Patricia Staaf⁴ & Carl Johan Sundberg⁵

¹ Educational Developer, Karolinska Institutet ² Educational Developer, Sveriges Lantbruksuniversitet ³ Faculty Office Coordinator, Umeå Universitet ⁴ Director, Centre For Teaching And Learning, Umeå Universitet ⁵ Head Of The Department Of Learning, Informatics, Management And Ethics, Karolinska Institutet

Kontakt: Jennifer.valcke@ki.se

The United Nations' Sustainable Development Goals (SDGs) call for a new model of learning for the twenty-first century whereby formal education must be transformed to enable new forms of learning that are needed to tackle complex global challenges (UN, 2015). Concurrently, the internationalisation of higher education has shifted its focus to the curriculum and to enabling our students “to make a meaningful contribution to society” (de Wit et al., 2015). While both SDG4 and internationalisation address quality education, how best to enact quality in higher education classrooms has been largely unexplored to date.

With a focus on values, global/international perspectives and culture, it is clear that the multilingual and multicultural learning spaces that make up 21 century universities, need to be leveraged explicitly in pedagogical strategies in order to facilitate transformative learning among students (Mezirov, 2000). Yet, the kind of support university teaching staff need in order to fulfil SDG4 and ensure that their students acquire the knowledge, skills and values required for education for sustainable development has been overlooked. Nonetheless, it is becoming increasingly clear that the call for a new model of learning requires new pedagogies and a transformed role for the university teacher.

Through focusing on the curriculum of a programme of study and constructively aligning the aims of international education and sustainable development, a systematic integration of key competences is possible, while at the same time highlighting crucial pedagogical gaps. This roundtable will discuss the training of university teachers to adequately meet the needs of

developing quality education according to the aforementioned criteria, and to further understand the shifting role of the university teacher.

Referenser:

de Wit, H., Hunter, F., Howard, L. & Egron-Polak, E. (2015). Internationalisation of Higher Education. Study requested by the European Parliament's Committee on Culture and Education. Available at: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/540370/IPOL_STU\(2015\)540370_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/540370/IPOL_STU(2015)540370_EN.pdf)

Mezirov, J. (2000). Learning as transformation: Critical perspectives on a theory in progress. San Francisco: Jossey-Bass.

UN (2015). Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development A/RES/70/1. Available at: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld/publicationJV1> Global/international perspectives?

Undersökning av lärplattform – lärplattformens användbarhet, tillgänglighetsaspekter

Mats Brenner¹, Lena Wiktorin², Elisabeth Winnberg³

¹ IKT-Pedagog, Ersta Sköndal Bräcke Högskola ² Samordnare För Särskilt Pedagogiskt Stöd, Ersta Sköndal Bräcke Högskola ³ Lektor, Ersta Sköndal Bräcke Högskola

Kontakt: mats.brenner@sh.se

Ersta Sköndal Bräcke högskola har som ambition att ge studenter med funktionsnedsättning möjlighet att genomgå utbildning på lika villkor som studenter utan funktionsnedsättning. Svenska lärosäten önskar även en ökad mångfald och breddad rekrytering, vilket kan innebära en breddad delaktighet - därmed är målet även att den digitala lärmiljön bör vara så tillgänglighetsanpassad som möjligt.

Ersta Sköndal Bräcke högskola (ESBH) fick indikatorer på att lärplattformens funktionalitet inte var anpassad för studenter med funktionsnedsättning. Från studentkåren fick vi även information kring lärplattformens tillgänglighet, bl a att rubrikerna i Itslearning har för låg kontrast för de med synnedsättning. Möjlighet till uppläsning saknas för rubriker (och annan text?), d v s hörsymbol kommer inte upp. Det saknas funktioner i appen för Itslearning som finns i datorversionen. Kursuppläggen ser väldigt olika ut, vilket skapar förvirring.

Vår fråga för ett rundabordsamtal är om andra liknande undersökningar har gjorts vid andra lärosäten och vilka vidare undersökningar som kan vara lämpliga att gå vidare med utifrån den undersökning som gjort vid ESBH. Vår förhoppning är att fler gör likande undersökningar och kan använda de enkätfrågor, analyser och rekommendationer vi har gjort för att förbättra undersökningsmodellen.

Hösten 2019 fick en arbetsgrupp i uppdrag att göra en undersökning kring att skapa en bild av hur studenter med funktionsnedsättningar upplever den samlade digitala miljön på lärosätet. En webbenkät sändes ut till FUNKA-studenterna (registrerade i Nais) kring vad de ansåg om lärplattformen Itslearning, dess tillgänglighet, användbarhet och funktionalitet.

Arbetsgruppen bestod av en lärarrepresentant, en IKT-pedagog och högskolans samordnare för särskilt pedagogiskt stöd. Syftet med undersökningen var: "Vi vill veta hur användbarheten av Itslearning är för studenter som har beviljats särskilt pedagogiskt stöd. Syftet är att förbättra lärplattformens tillgänglighet." 52 studenter besvarade enkäten, 43 %. Webbenkäten sändes december 2019 till 121 "funkastudenter". Av dessa gick 39 på socionomprogrammet, 76 på sjuksköterskeprogrammet och 6 läste teologi.

Undersökningen beredes nu av ESBH:s pedagogiska kollegium för att rekommendera åtgärder.

Referenser

En högskola för alla (September, 2019), Rapport UHR. Goda exempel som ökar tillgängligheten och motverkar diskriminering av studenter med funktionsnedsättning URL: <https://www.uhr.se/publikationer/publikationsbutiken/en-hogskola-for-alla--godaexempel-som-okar-tillgangligheten-och-motverkar-diskriminering-av-studenter-med-funktionsnedsattning/> (2020-03-09)

Policy till stöd för studenter med funktionsnedsättning, Ersta Sköndal Bräcke högskola URL: <https://www.esh.se/download/18.1e24ab2e146d4b7d93c9126/1409646951208/ESHs-policy-till-stöd-för-studenter-medfunktionsnedsattning.pdf> (2020-03-09)

Undervisa tillgängligt – Lathund för lärare vid Högskolan Kristianstad URL: <https://www.hkr.se/globalassets/avdelningar/bhp/hkr-lathund-undervisa-tillgangligt.pdf> (2020-03-09)

Författarförteckning

Ahlstedt Sara
Airey John
Alencar Siljehag Pernilla
Alfredsson Veronica
Algers Anne
Algers Anne
Ali Wasif
Alm Josefine
Al-Saqaf Walid
Althoff Jenny
Alzhanova-Ericsson Alla T.
Amft Andrea
Andersson Magnus
Andersson Per
Andersson Erik
Andersson Oliver
Andersson Per
Andersson Pernilla
Andreasen Katarina
Asaba Eric
Asklund Helen
Axinge Maria
Backman Malin
Båge Karin
Bagerius Henric
Barabash Victoria
Barman Linda
Bek Anders
Bengtsson Mariette
Berg Pontus
Bergh Daniel
Berglund Per
Bergman Becky
Bergström Aileen
Birgersdotter Anna
Björck Erik
Björkman Dawid
Bjuresäter Kaisa
Blomström Vendela

Boberg Karin
Bodén Johan
Bolander Laksov Klara
Borglund Dan
Bradley Linda
Bränberg Agneta
Brandén Henrik
Braskén Mats
Brenner Mats
Briknkfeldt Niklas
Brink Kristina
Broberger Eva
Broberger Eva
Brodin Helena
Broman Karolina
Carlsson Hauff Jeanette
Carlund Carina
Casu-Häll Helena
Cheung Louisa
Chiodaroli Marco
Christoffersson Karin
Chronholm-Andersson
Jannika
Cleveland-Innes Martha
Collin Jonas
Cort Rebecca
Creelman Alastair
Dafgård Lena
Dahlborg Reichel Bi
Danielsson Thorell Helena
de Oliveira Élcio Jeronimo
Dinnétz Patrik
dos Santos Danielle
D'Urso Alexandra
Ehrlin Anna
Ejemalm Johnny
Ek Kristina
Ek Anne-Charlotte
Ekholm Johansson Pia

Eklund Heinonen Maria
Ekstrand Malin
Ekstrand Sara
Ekström Petronella
Elmberger Agnes
Enger Jonas
Englund Claire
Engquist Malin
Engqvist Boman Lena
Engström Susanne
Engström Jerry
Enmark Anita
Enoksson Fredrik
Erikson Martin G.
Eriksson Thommy
Fagerholm Anna-Sara
Fagerlind Clara
Falk Brynhildsen Karin
Farias Lisette
Färjsjö Eva
Färnlöf Hans
Fernström Maria
Fisher Rachel
Fjällström Eva
Flodin Veronica
Florén Thomas
Florén Henrika
Fogel Peter
Forsler Ingrid
Forsman Michael
Forstorp Per-Anders
Freijs Agneta
Freyhult Lisa
Frisk Sylva
Fröjdfeldt Lotta
Fuehrer Paul
Garcia Felicia
Gawell Lisa
Gawell Malin
Gedda Oskar
Glimstedt Amanda
Göransson Karina
Gottberg Kristina
Green Anders
Guerrero Manuel
Guldbrand Sofie

Gullberg Sonja
Gullö Jan-Olof
Gumaelius Lena
Gunnerstad Annelie
Günter Katerina
Gustafsson Karen
Gustafsson Kristin
Gustafsson Åman Kajsa
Gutiérrez Ernesto
Guziana Bozena
H. Westergren Ulrika
Hägg Emma
Häggstrand Peter
Haldosen Lars-Arne
Hamrin Kerstin
Hansen Eric
Havtun Hans
Hemmingsson Birgitta
Henriksson Minette
Hjalmarsson Jan
Hjortgren Katarina
Högfeldt Anna-Karin
Holmberg Jörgen
Holmgren Ulf
Holmström Stefan
Hrastinski Stefan
Hult Håkan
Hultgren Anna
Hurd Madeleine
Hurdelbrink Charlotte
Idberger Karl
Isaksson Ann-Kristin
Jadefrid Mauritz
Jaensson Maria
Jansson Hanna
Jansson Malin
Jellinek Natalie
Jeppsson Margareth
Jernås Margareta
Johansson Pedher
Johansson Madelaine
Johansson Stark Åsa
Johansson Westholm Lena
Jons Lotta
Jonsson Linda
Jonsson Martin

Josefsson Pernilla
Kågerman Lotten
Kann Viggo
Kari Leif
Karonen Johani
Karunaratne Thashmee
Keitta Isatou
Kempinsky Fahrman Birgit
Kjellberg Tove
Kjellgren Björn
Kjellqvist Tomas
Klarin Cars Marilyn
Knutsson Jonas
Knutsson Ola
Kontio Janne
Köping Olsson Ann-Sofie
Kornher Oscar
Kuhn Thomas
Kurkkio Monika
Kuusivuori Mariann
Kvarnström Maria
Landwehr Sydow Alfred
Langa Patrício V.
Larsen Joacim
Larsson Lina
Larsson Malin
Larsson Anna-Karin
Larsson Malin
Larsson Lars-Eric
Larsson Lindbäck Malin
Leijen Djuddah
Leijon Marie
Lennholm Helena
Lilja Patrik
Liljedahl Matilda
Lind Therese
Lindahl Katarina
Lindqvist Henrik
Lindström Johanna
Lindström Veronica
Lindvall Jannika
Lönn Annalena
Lundberg Adrian
Lundberg Cecilia
Lundgren Per
Lundkvist Emma

Lundmark Sofia
Lundmark Weinz Julia
Magnusson Jenny
Malmbjer Anna
Malmros Bengt
Malmström Tecla
Malvebo Elisabet
Mattsson Sofia
McGrath Cormac
Mejtoft Thomas
Melén Maria
Milz Mathias
Moll Jonas
Mondaca Margarita
Mutvei Ann
Mutvei Berrez Ann
Naimi-Akbar Ida
Neuhauser Charlott
Nieminen Juha
Nilsson Mari-Louise
Nilsson Dana
Nobel Eva
Norberg Brorsson Birgitta
Nordin Anna
Norlén Anne-Christine
Norman Anthony
Nyström Anna-Greta
Öbrand Lars
Öhrstedt Maria
Olofsson Fredrik
Olsson Ulf
Olsson Åsa
Oskarsson Christian
Palm Kaplan Stefan
Pålsson Jörg
Pareigis Jörg
Pareigis Arnold
Pears Susanne
Pelger Olle
Persson Erik
Persson Frej
Persson Anna
Petersén Anna
Petersén Lena
Peterson Lena-Marie
Petersson Torgny

pettersson Mona
Pettersson Torgny
Pettersson Christophe
Premat Anna
Prymka Alma
Rauer Alma
Rauer Åsa
Rejnö Linda
Reneland-Forsman Magnus
Rodell Adrian
Rodriguez Lena
Roos Petra
Runström Nilsson Åsa
Ryegård Soheil
Sadeghi Michal
Salamonik Mafalda
Samuelsson Gamboa Per
Sandén Sarah
Scheer Max
Scheja Markus
Schneider Astrid
Seeberger Camilla
Seitl Essam
Sharaf Anders
Sidenblad Steffi
Siegert Charlotte
Silén Jeanette
Sjöberg Elaine
Sjögren Daniel
Sjölie Ulrica
Skagert Olle
Sköld Kajsa
Sköldvall Kajsa
Sköldvall Therése
Skoog Karin
Söderlund Mikael
Söderström Helena
Sohlman Andreas
Solders Gun
Sparrhoff Patricia
Staa Anna
Stålberg Stefan
Stenbom Martin
Stigmar Christine
Storr Eva
Strandell Carl Johan

Sundberg Kay
Sundberg Mikael
Svanberg Eva
Svedmark Eva
Svedmark Teresia
Svensson Teresia
Svensson Thorbjörn
Swenberg Marina
Taloyan Diego
Tarrio Robert
Thornberg Åse
Tieva Åse
Tieva Nicusor
Timneanu Anna
Uddén Lars
Uhlin Lars
Uhlin Daniel
Uhnöo Monica
Ulin Jennifer
Valcke Sylvi
Vigmo Arne F.
Wackenhut Anna Carin
Wahlberg Nana
Waldreús Maria
Warne Anna
Wärnsby Inger
Wätterbjörk Charlotta
Wendelin Jeanna
Wennerberg Jeanna
Wennerberg Sofie
Wennström Annika
Wernerson Tore
West Maria
Wester Per
Wester Maria
Weurlander Maria
Weurlander Josef
Wideström Lena
Wiktorin Julie
Wilk Katarina
Winka Katarina
Winka Elisabeth
Winnberg Maria
Wolrath Söderberg Maria
Zackariasson Karin
Zetterberg Lotta

Åbjörnsson Per-Olof
Ågren Lars

Örnberg Eva
Östlund Kristina